

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

Na vrhu so delili z veliko žlico

Težak »nahrbtnik« Vidmovih dolgov — Kljub novemu poslovdstvu se je izguba povečala — Vodstvo oskrbeli s plačo in razbremenili odgovornosti

KRŠKO — »Videm Krško ima okrog 170 milijonov mark dolga. To je nahrbtnik, ki vleče pod vodo. Ta nahrbtnik je treba sneti s hrbta.« Tako je označil v začetku februarja Vidmov gospodarski neuspeh Božo Jašovič, predsednik novega upravnega odbora Vidma.

Kako to storiti, da bo koristilo Vidmu in njegovim zaposlenim, ni povedal še nihče. V bližnji preteklosti so izvedli na različnih mestih nekaj kadrovskih zamenjav, ki tako ali drugače zadevajo Videm, a je tovarni to bore malo koristilo. Niti imenovanje Rolfa Normana za direktorja Vidma niti prenos podjetja v

tujim investitorjem. Ali je del takih domnevnih namer tudi imenovanje Rolfa Normana na mesto direktorja v Vidmu?

Vsekakor je prihod švedskega poslovnega v Krško dvignil veliko prahu, zlasti v zadnjem času. Sporno je zlasti to, da je nekdanji upravni odbor Vidma v soglasju z Ljubljansko banko kot največjim Vidmovim upnikom sklenilo z Normanom »čudno« pogodbo. Gre za to, da po tej pogodbi Norman osebno ni odgovoren, če bo Videm posloval z izgubo. Z drugimi besedami: to določilo pomeni, da Norman in njegova menedžerska ekipa prejmeta nemajhno plačo ne glede na to, ali ima Videm pod

njegovim vodenjem izgubo. Ker v Vidmu, kakršen je, sedanje vodstvo tovarne ni videlo zanesljive plače, je upravni odbor najel za kritje pogodbenih obveznosti dveletno garancijo pri Ljubljanski banki v znesku 1.572.250 dolarjev. O čem takem seveda ne govorijo niti poučeni ljudje iz Ljubljanske banke, niti iz Vidmova upravnega odbora niti ne Rolf Norman. Ko so omenjene in druge ljudi vprašali o teh zadevah na nedavni krški okrogli mizi o Vidmu, so take, nekako skrivne dogovore zamolčali. Pogodba toliko bolj bode v oči, ker Vidmovi delavci dobivajo komaj dobro polovico s kolektivno pogodbo določenih plač. Poudariti je potrebno, da bi dobili še nižje, če jim ob plačah ne bi izdajali tudi bonov.

M. LUZAR

Božo Jašovič, predsednik novega upravnega odbora Vidma

• Glede obstoja Vidma Božo Jašovič zagotavlja, da »smo zainteresirani tako za delovanje papirniškega kot celuloznega dela Vidma«. Toda zlasti celulozni del je trenutno še vprašljiv. Danes se izteče rok za oddajo Celuloze v najem. Celulozni obrat pa že nekaj časa ne obratuje in bo verjetno miroval še nekaj tednov. V teh dneh so v Vidmu začeli delavcem vročati odločbe, da so trajni presežek. Od 11. februarja do konca maja bo take odločbe prejelo 110 zaposlenih.

državni razvojni sklad nista dala pričakovanih rezultatov. Nasprotno, izguba se je celo povečala.

V takih razmerah vse pogostejše omenjajo ocano, da slovenski razvojni sklad ni sposoben rešiti Vidma. Poznavalci govorijo o čedalje bolj utemeljenem sumu, da Slovenija namerava razprodati svojo papirniško industrijo

PRIHODNOST JE V SORTNEM MEDU ZA IZVOZ — Na predavanju oz. pogovor o boleznih čebel in zdravljenju čebel s prof. dr. Durom Sulimanovićem z zagrebške veterinarske fakultete je v malo dvorano Kulturnega doma v Krškem prišlo nad 140 posavskih čebelarjev. Takšen izjemen odziv, da je prva zmanjkalo stolov za vse, ki so iz brežiške, krške in sevniške občine prišli poslušati enega vodilnih svetovnih izvedencev za varstvo (na posnetku čebelarji in prof. Sulimanović) ni naključen, saj so Posavci že nekajkrat lahko prisluhnili priznanemu strokovnjaku in nikoli niso bili razočarani. Predstavniki nemške multinacionalke Bayer je zatem predstavil nekatera zdravila za čebelje bolezni, na koncu pa je največji slovenski čebelar, Janez Pislak iz Apač, ki umno gospodari z 2250 družinami — letno vzredi okrog 20.000 matic, lani je pridelal okrog 300 kg matičnega mlečka! — je posavskim kolegom požil na srce, da je prihodost slovenskega čebelarstva v pridelavi sortnega izvoznega medu. (Foto: P. Perc)

Danes v Dolenjskem listu

na 2. strani:

• Predsedniku vzeli pristojnosti

na 3. strani:

• »Stroka danes pada na politiki«

na 4. strani:

• Bo Standard ob polovico trgovin?

na 6. strani:

• Začetek konca kostelskih zapletov

na 8. strani:

• Novinarji Dolenjskega lista komentirajo

na 10. strani:

• Dolgi prsti brežiškega poslovdje

na 11. strani:

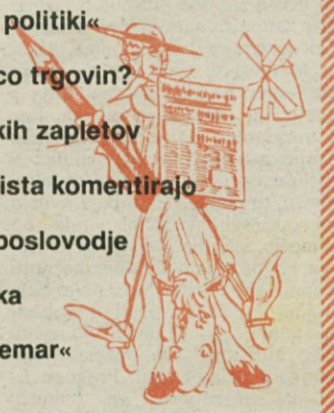
• Kdo krađe in kdo podtika

na 12. strani:

• Vse težji knapovski »šremar«

na 16., 17. in 18. strani:

• Pisma bralcev

V SKD na koncu zadovoljni

Poslanska in druga mesta za novomeške predstavnike — Krepitev kmečkega in seniorskega gibanja

NOVO MESTO — Z 18 odstotki glasov, kolikor so jih dobili na decembrskih volitvah, novomeški krščanski demokrati niso bili pretirano zadovoljni, čeprav so bili boljši kot na republiški ravni. Na koncu pa so se stvari zanje vendarle izšle bolje, kot je kazalo takoj po volitvah, ko novomeška krščansko-demokratska kandidata nista dobila dovolj glasov, da bi postala poslanka v državnem zboru slovenskega parlamenta. Sedaj vendarle oba odhajata v Ljubljano.

Potem ko je Lojze Peterle postal slovenski zunanji minister, se je izpraznilo eno poslansko mesto v državnem zboru.

• Novomeški krščanski demokrati se pripravljajo na nedeljski letni zbor, na katerem bodo analizirali volilne rezultate, na novo izvolili približno polovico občinskega vodstva stranke in predstavnike v regijskem odboru ter se dogovorili o letošnjem programu dela. Po Dvornikovih besedah bodo letos dali prednost krepitvi kmečkega in seniorskega gibanja, ki sta bili lani ustanovljeni v okviru SKD. Obe gibanji bosta na novomeški ravni oblikovani na nedeljskem popoldanskem zboru na Kapitlju, ki se ga bosta iz tega razloga udeležila Ivan Oman in Pavel Erzlin iz vodstva stranke in obeh gibanj.

ru. Pripadlo je novomeški magistri veterine Vidi Čadonič-Spelič, ki je v tretjem volilnem okraju oz. v približno polovici novomeške občine kot kandidatka krščanskih demokratov dobila na

volitvah 18,94 odstotka glasov volilcev. Za poslanko naj bi bila potrjena na prvi seji državnega zbora.

Predsednik novomeške občinskega odbora SKD in predsednik novomeške občinske skupščine Marjan Dvornik pa je bil prejšnji teden imenovan za državnega sekretarja ministrstva za promet in zveze. Na petkovi tiskovni konferenci je zagotovil, da se bo na tem mestu po najboljših močeh trudil, da ceste v tem koncu Slovenije ne bodo tako zapostavljene, kot so bile dolga leta. Dvornik bo še naprej ostal predsednik občinskega odbora stranke, kako bo z njegovim županstvom v Novem mestu, pa še ni jasno. Sam bi rad ostal tudi na tej funkciji, opravljal pa bi jo seveda nepoklicno. Ali bo tako ali pa bodo poiskali novega župana, bo vodstvo občinske koalicije odločalo v kratkem. Z. L.-D.

Djuričeva v evropskem vrhu

Imenitna dosežka Gordane Djurič in Simuniča

DOLENJSKE TOPLICE — Priprave topliških atletov v Pulju in nato še v Budimpešti, za kar gre v prvi vrsti zahvala sponzorju Zavarovalnici Tilja, so očitno imenitno uspele, tako vsaj je moč soditi po prvih rezultatih.

Troskokaša Gordana Djurič in Boštjan Simunič sta letošnjo sezono začela z rekordi. Djuričeva je najprej v Ljubljani skočila 12,22 metra in tako kot prva mladinka v Sloveniji presegla dvanajstmetrsko znamko, 13. februarja pa je zablestela v Budimpešti: slovenski rekord je namreč prestavila na 12,53 metra in se s tem dvoranskim dosežkom približala vodilne evropske mladinske troskokašice. Podobno uspešen je bil tudi Simunič, ki je že januarja v Budimpešti skočil 14,40 metra, minuli vikend pa je v Budimpešti na mednarodnem prvenstvu Madžarske svoj rekord popravil na 14,45 metra.

ORLICA V NEMČIJI

PIŠECE — Te dni so se z večdnevnega gostovanja po Nemčiji vrnili člani okteta Orlica iz Pišec. Pod umetniškim vodstvom prof. Jurice Grakaliča so s svojimi koncerti rojakom ter drugim na dostojen način predstavili slovensko narodno, duhovno in umetno pesem ter pesmi drugih narodov in tako obogatili praznovanje slovenskega kulturnega praznika v tujini. Koncertu v cerkvi sv. Marijane v Frankfurtu, ki je bila nabito polna, sta prisostvovala tudi slovenski veleposlanik dr. Boris Frlec in gospod Janez Modic, župnik slovenske župnije v Frankfurtu.

STELETOVO PRIZNANJE MIRI IVANOVIČ

NOVO MESTO — Jutri, v petek, 19. februarja, bo Slovensko konservatorsko društvo v Narodni galeriji v Ljubljani podelilo Steletovo nagrado in Steletovo priznanje. Na slovenski bo govoril minister za kulturo Sergij Pelhan. Steletovo priznanje bo dobila tudi dipl. biologinja Mira Ivanovič, konservatorka za naravno dediščino na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto.

VENDARLE V LJUBLJANO — Z odhodom Lojzeta Peterleja za zunanjo ministrstvo se je izpraznilo poslansko mesto v državnem zboru, ki ga bo zasedla Vida Čadonič-Spelič iz Novega mesta. Na delo v Ljubljano odhajata tudi novomeški župan Marjan Dvornik. Imenovan je bil za državnega sekretarja ministrstva za promet in zveze. (Foto: Z. L.-D.)

Nevarnejši kot lubadar

Ni treba biti strokovnjak, da bi videl, da je to, kar se zadnje čase dogaja v gozdovih, andrhija, ki vodi v katastrofo. Slovenske gozdove uničujejo! In kar je najbolj žalostno in povsem nerazumljivo: uničujejo jih njihovi lastniki. Gozdarsko brezvladje oz. boljše povedano usmerjana in hote povzročena nemoč inšpekcijskih služb in represivnega aparata, je očitno sprostito ogromne in zatajevane temne, uničevalne sile. In bolj kot je primitivna pamet, močnejše in bolj razdiralne so te sile. Nekaj, kar sodi v okvir duševne patologije. Sprevrženost. Kakšno je to sovraštvo, ta bes, se vpraša človek, ki požene lastnika gozda, da se znes nad njim in ga poseka na golo ali ga s sekanjem tako uniči, da bo do konca shiral sam. Ljudje prav te dni, ko je gozd še gol, ko je mrzlo in ko imajo čas, sekajo kot obsedeni. Slovenske gozdove, to enkratno, največje in najbolj dragoceno bogastvo naroda, uničujejo. In to v imenu česa in v imenu koga? Gozd na golo za poceni stanovanje ali za nov avto ali za prodajo manipulantu ali, na koncu, za šnops in šnamic.

Politični manipulatorji in manipulatorji pa, kakor jim bolje kaže. Dejstvo je, da so prav ti in prav iz nizkotnih osebnih nagibov in koristi spustili uničevalnega duha iz steklenice. V Evropi, h kateri se tako ljubeče obračamo, je splošno, narodna, naravovarstvena korist gozda daleč na prvem mestu. In o njeni vrednosti pač ne more izključno odločati lastnik, ne vreden in osvetočen, kaj šele namaren in zaničen. Pri nas prav slednji, za gozd bolj usodni kot lubadar, nekaznovano delajo, kar hočejo!

A. BARTELOJ

KORANTI ODGANJAJO ZIMO — Vse tako kaže, da tudi letos kakšne posebne hude zime ne bo, čeprav so nam jo v poletni vročini in suši obljubljali. Snega je bilo bolj za nadlogo kot za zimsko veselje, mraza pa le toliko, da vinogradniki v prejšnjem tednu niso mogli rezati v kratkih rokavih. V četrtek popoldan so v okviru turneje po slovenskih mestih v Novo mesto priplesali tudi znameniti koranti iz Stojncev pri Ptuj. Poleg odganjanja zime so novomeškemu županu Marjanu Dvorniku prinesli domačo pleteno štruco kot znak dobrega sodelovanja med mestoma. Ptujčani so zimo v Novem mestu odganjali že lani in vse kaže tako, da bodo poslej naši vsakoletni gostje. (Foto: J. Pavlin)

Danes in jutri bo še suho vreme, v soboto in nedeljo pa bodo občasne padavine.

Predsedniku vzeli pristojnosti

Vojko Omerzu, predsednik krške občinske skupščine, zaprosil, naj ga skupščina razreši funkcije — Nov izvršni svet ne pomeni konca politične krize

KRŠKO — Vojko Omerzu kmalu mogoče ne bo več opravljal funkcije predsednika občinske skupščine v Krškem. O tem se mora sicer izreči še krška občinska skupščina, vendar je Omerzu že zaprosil predsedstvo in občinsko skupščino, da ga razrešita omenjene funkcije. Pisno prošnjo za to je 11. februarja obravnavalo predsedstvo, ki je tega dne zasedalo, in sicer še pod njegovim vodstvom.

Skupščina je lani 9. julija prejela in sprejela predlog, naj glasuje o zaupnici predsedniku občinske skupščine. Predsedstvo je hkrati s tem skupščini takrat predlagalo tudi, naj glasuje o nezaupnici izvršnemu svetu. Parlament je sprejel tudi ta predlog. Vse do danes teh glasovanj ni bilo in jih ne bo niti v bodoče. Vse okrog glasovanja o (ne)zaupnici je postalo do konca nejasno tisti trenutek, ko je bil predsednik izvršnega sveta izvoljen v državni zbor in mu je s tem prenehala funkcija prvega moža krške vlade. Še predtem je krška skupščina več mesecev mirovala oziroma je delovala toliko, da je ta ali ona stran zahtevala nezaupnico političnemu nasprot-

niku.

V Krškem so 4. februarja letos izvolili nov izvršni svet, kar omenja v obrazložitvi svoje prošnje predsedstvu tudi Vojko Omerzu. Vprašanje je, če bo nastanek nove vlade pometel z vsemi nesoglasji, zaradi katerih je bila krška občinska skupščina toliko časa neučinkovita. O tem vprašanju razmišlja v pogovoru s prošnji tudi Omerzu in odgovarja z ne. »Program in spreminjena sestava izvršnega sveta sta lahko garancija, da se spreminjajo ali za začetek vsaj ustavijo negativni gospodarski trendi v občini. Politična situacija v naših skupščinah klopih se s tem ni nič spremenila,« je zapisal v izjavo o želenem odstopu skupščinski predsednik Vojko

Omerzu, član socialistične stranke.

Prav politične razmere so verjetno močno nagnile tehtnico v tisto stran, ki pomeni, da Omerzu ne želi več biti predsednik skupščine, ampak samo še »navaden« delegat v parlamentu. Kot je o razmerah zapisal tudi sam, so »tri stranke, ki so postavile prejšnji izvršni svet, želele zamenjave tudi v predsedstvu skupščine«. Kot še ugotavlja Omerzu, jim je to deloma uspelo preko zamenjave predsednice družbenopolitičnega zbora, medtem ko se v zboru krajevnih skupnosti pripravljeno scenarij »še ni izšel« zaradi prekinjene seje zбора. Omerzu želi oditi tudi zato, ker se je vloga predsednika skupščine od maja 1990. leta do zdaj bistveno zmanjšala in ker je ob tako odvzetih pristojnostih delo predsednika skupščine »moč opravljati neprofesionalno«. K odhodu spodbuja Omerzuja tudi dejstvo, da predsedstvo že nekaj časa dela v okrnjeni sestavi.

M. LUZAR

7. MEDNARODNI SEJEM GRADBENIŠTVA

GORNJA RADGONA - V Gornji Radgoni bo od 29. marca do 2. aprila potekal 7. mednarodni sejem gradbeništva in gradbenih materialov. Sejem prireja Ljubljanski sejem, d. d., Pomurski sejem Gornja Radgona. Na sejmu bo predstavljeno: planiranje, projektiranje, gradbeni materiali, visoke in nizke gradnje, gradbena mehanizacija, instalacije, zaključna dela v gradbeništvu, krajinska arhitektura, informatika v gradbeništvu in »kot dopolnitev program notranje opreme stanovanj, poslovnih prostorov in lokalov. Posebna pozornost bo posvečena izobraževanju, predstavitvi gradbenega šolstva in gradbenih poklicev. Do sedaj se je prijavilo že 190 domačin in 95 tujih razstavljalcev.

DANES IN KOLIKO ČASA ŠE? — Zasedanje okrnjenega predsedstva krške občinske skupščine 11. februarja letos. Na posnetku desno Vojko Omerzu, predsednik občinske skupščine. Kot je slednji navedel v obrazložitvi prošnje, je vztrajal na mestu predsednika občinske skupščine do zdaj zato, da ne bi prišlo do krize tudi v predsedstvu skupščine. V zadnjem času so na sejah skupščine nekajkrat ponovili vprašanje, ali Vojko Omerzu sme biti hkrati predsednik občinske skupščine in direktor firme v brežiški občini. (Foto: L. M.)

Rast slovenske socialdemokracije

Novomeška razprava o dokumentih za družiteni kongres stank Združene liste

NOVO MESTO — Prejšnji četrtek je predsedstvo občinske organizacije SDP sklicalo javno razpravo o dokumentih za združiteni kongres stank Združene liste. Udeležilo se ga je kakih sto članov Delavske stranke, Demokratske stranke upokojencev, Socialdemokratske unije in SDP.

Najprej jih je Mauricij Olenik, v.d. glavnega tajnika SDP Slovenije, seznanil s cilji Združene liste na zadnjih volitvah. V glavnem so doseženi, saj ima lista 14 poslancev v državnem zboru, delovna mesta v državnem svetu in štiri ministre v novi vladi.

Odpri je še ena izmed nalog volilne strategije, je poudaril Olenik: združiti čimprej čimveč političnih sil na levem polu političnega življenja v močno združeno socialdemokracijo Slovenije. Čedalje bolj je namreč razločna želja velikega števila ljudi, da hočejo imeti manj strank in hkrati močno levo usmerjeno stranko po zgledu evropske levice. Samo ta je lahko dobra protiutež sedanje neuprskosti »dvojnosti« desne hegemonistične krščanske demokracije

in njej nasprotne tradicionalne liberalne opcije. To močno spominja na nekdanjo predvojno slovensko politično delitev. Ko je omenil vladno zvezo, je Olenik med drugim dejal, da vidi ZL v njej jamstvo za čvrsto vladno, hkrati pa tudi akcijo pomiritve, saj moramo vendarle začeti gledati naprej in se ne venomer ozirati nazaj.

Udeleženci razprave so se zanimali, kako nastaja slovenska socialdemokracija v tem hipu. Lani se je potrdilo, da je razdrobljenost političnih sil prinesla tem izmed sedmih levih strank, ki so odklonile volilno sodelovanje in združevanje, polom in razkrajanje. Osnutek sporazuma o oblikovanju Delavske socialne liste govori zato o novi levosre-

dinski združbi. Zavzema se za prepoznavne delavske interese. Združitev naj bi še bolj okrepila samozavest pri nastajanju entotne, množne in vplivne skupine. Slednja bo seveda nepopolna, če v njej ne bi bilo SDSS, ZL, SSS, krščanskih socialistov in morda še dela nekaterih drugih strank.

Socialistična stranka in Socialdemokratska stranka Slovenije še razmišljata o znova ponujanju združitvi z ZL oz. z njenimi štirimi strankami, je pojasnil Olenik. Slednje pripravljajo združiteni kongres in prepričljivo govorijo o prednostih take združitve, znotraj katere bodo delovale samostojne skupine (delavska, ženska, mladinska in druge).

Na zborovanju so opozorili tudi na vrsto neresenih in perečih socialno-zdravstvenih vprašanj, na pokojninski zadeve in na spoštovanje slovensčine v dokumentih nastajajoče združene socialdemokracije Slovenije. Močno so podčrtali boj proti novemu fašizmu. Ne smemo molčati, ko se v Evropi s sovražstvom in z zločini proti tujcem vrača razizem, na drugi strani pa milijonske množice znova čedalje bolj cenijo boj in zmago protifašizma.

»Kdor odpravlja demokratska pravila v današnji družbi, bo soočen z načeli protifašističnega svetovnega združenja, katerega sestavni del je celoten NOB,« so med drugim poudarili. V zvezi z osnutkom preimenovanja ulic in cest v Novem mestu bodo člani in simpatizerji Združene liste zahtevali, da gre predlog osnutka ustreznega občinskega odloka še enkrat v široko razpravo. Projektna skupina ni upoštevala utemeljenih predlogov, ki so ji bili ponujeni.

T. GOŠNIK

Izkoriščanje Konfektinih delavk

Anonimka vzpodbudila razpravo

RIBNICA — Že skoraj leto dni se med občani ribniške občine govori o hudem izkoriščanju nekaj manj kot 100 delavk sodraške Konfekte. O slednjem je na svoji seji minulo sredo spregovoril tudi ribniški izvršni svet. Povod za razpravo o stanju v Konfektu je bilo anonimno pismo, iz katerega je izzvenelo vprašanje, ali se je izvršni svet že kdaj vprašal, koliko zaslužijo delavke Konfekte.

Člani izvršnega sveta so potrdili govorice o izredni strogosti, ki vlada v podjetju, z obžalovanjem pa izpričali tudi svojo nemoč, da bi delavkam kakorkoli pomagali. Nagibali so se k prepričanju, da do delavke izkoriščane, obenem pa poudarili, da dileme, ali je to tudi dejansko res, ali pa jim podjetje preprosto ne

Ugodni poboti pri SDK Novo mesto

Še premalo prijav neporavnanih obveznosti

NOVO MESTO — Lani je pri novomeški podružnici SDK prijavitelje neporavnane obveznosti na en pobot povprečno 150 pravnih oseb v znesku dobrih 16,4 milijarde tolarjev. Od prijavljenih je bilo 2,77 milijarde tolarjev pobotanih obveznosti oz. skoraj 17 odst. prijavljenih obveznosti v posameznem krogu. Ti podatki povedo, da so bili rezultati pobotov pri SDK Novo mesto ugodnejši od republiških. Za pobote sta bila lani najučinkovitejša meseca november in december, ko je bilo nad 20 odst. pobotanih obveznosti. V vsakem pobotu je udeleženih okoli 150 pravnih oseb, od teh jih je kar 95 odst. iz gospodarstva. V dolgenskem primeru banka, ki ima pri novomeški podružnici žiro račun, pri pobotih ni sodelovala, sicer pa v Sloveniji banke in zavarovalnice pri pobotih sodelujejo in zavarovalnice dosegajo pri tem celo najboljše rezultate.

Tudi letos bodo v SDK opravili najmanj en pobot vsak mesec. Prvi je bil 23. januarja in v novomeški podružnici je bil uspešen, saj je prijave dalo 157 dolžnikov za 1.682 milijonov tolarjev obveznosti. Pobotanih obveznosti v januarju je bilo za 312 milijonov tolarjev, kar pomeni 18,5-odst. uspešnost pobotanja.

V Sloveniji je bilo lani opravljenih 12 krogov večstranskih pobotov obveznosti in terjatev. V pobotih je sodelovalo povprečno 1945 pravnih oseb na en pobot. V celem lanskem letu je bilo prijavljenih za 520.351 milijonov tolarjev neporavnanih obveznosti. Skupaj je bilo poravnanih za 75.478 milijonov tolarjev obveznosti. Neporavnane obveznosti se iz meseca v mesec povečujejo, kar pomeni večje zneske prijavljenih obveznosti za pobot.

Najpomembnejše pri pobotanju obveznosti je, da pravna oseba brez potrebnih likvidnih sredstev na žiro računu, ki jih mora imeti pri običajni poravnavi dolga, poravnava svoje obveznosti upnikom prek SDK z obveznim pobotom. Druga prednost pa je v tem, da prejme pravna oseba že v treh dneh po roku za prijavo od SDK obvestilo o uspešnem pobotu. Zato bi morale pravne osebe za svoje boljše finančno poslovanje v veliko večjem številu prijavljati obveznosti, kot pa to počnejo sedaj. Tako bi bilo poravnanih več računov, ne nazadnje pa je prijava za pobotanje obvezna.

A. B.

BELA KRAJINA V POSKUSNEM PROGRAMU

ČRNomejLj - Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto je pred približno dvema letoma izdelal strokovne osnove za razglasitev reke Krupe za naravno znamenitost. Aprila lani je bila enaka pobuda dana ministrstvu za kulturo RS, ki se je obvezalo, da bo izdalo začasno odločbo o razglasitvi Krupe za naravno znamenitost. Zelene Črnomejla pa zanima, zakaj se še ni začel postopek za stalno razglasitev na prvi stopnji, torej s sprejetjem občinskega odloka. Ker je razglasitev izvira in toka reke Krupe za naravno znamenitost v postopku pri prejšnjem ministrstvu, to pomeni - kot pojasnjujejo na občinski skupščini - da bo območje zaščitila Republika Slovenija, ker presega interese in možnosti črnomejske občine. Sicer pa je Bela krajina vključena v posebni eksperimentalni program, kjer iščejo način, kako pristopiti k razglaševanju naravnih znamenitosti. Program financira ministrstvo za kulturo, izvajalec pa je podjetje Acer iz Novega mesta.

•Ljudje bodo ravnali razumno šele, ko bodo izčrpale vse druge možnosti. (Katzev zakon)

naša anketa

Kdaj »le sosed bo mejak«?

3. februarja sta slovenski in hrvaški zunanji minister po pogovorih na Otočcu v skupni izjavi poudarjala, da sta Slovenija in Hrvaška začeli z novim razvojem prijateljskih odnosov in reševanjem odprtih vprašanj in da se bosta obe strani vzdrževali dejanj, ki bi lahko poslabšala odnose med državama. Istega dne je Delo poročalo, da Hrvati pridno sekajo v snežniških gozdovih, čeprav je bil dogovorjen moratorij na sečnjo, dokler ne bo problem (Hrvati vztrajajo, da je parcela na njihovi strani) razrešen na meddržavni ravni. Ob pasivnosti slovenske uradne strani so Hrvati s te parcele odpeljali že okrog 7 tisoč kubikov najboljšega lesa. S polno paro so sekali — po njihovih trditvah po ukazu iz Zagreba — tudi takrat in potem, ko sta se na Otočcu klanjala drug drugemu zunanja ministra Peterle in Škrabalo in teden dni kasneje še notranja ministra Bizjak in Jarnjak. Sicer pa sečnja na Snežniku ni edini primer, kako si Hrvati predstavljajo urejanje odprtih vprašanj med državama. Omenimo le problem Piranskega zaliva, Trdinovega vrha, slovenskega premoženja na Hrvaškem itd. Slovenska stran bo verjetno vendarle morala pokazati več spretnosti in odločnosti pri pogovorih s Hrvaško. Čeprav smo obojni na to sosedstvo, ni nobenega razloga, da naša politika in diplomacija dovoljujeta, da počno z nami, kar se jim zljubi.

JOŽEFA ŠKERBAN, gospodinja iz Stare Cerkve: »Hrvatje ves čas kršijo dogovorjeno, kar dokazuje tudi zadnja sečnja. Ker nam namenoma nagajajo, ni prav, da se naši ne odzovejo hitreje, bolj odločno in ostro. Dogovorjeno bi se moralo spoštovati, upoštevati pa bi se tudi moralo, da gre za posebne razmere in odnose. Državi bi morali medsebojne odnose urejati z večjo mero razumevanja in strpnosti. To posebej velja za hrvaško stran.«

BOŠTJAN POGORELC, pripravnik v Blagovnici v Ribnici: »Tako kot med sosedji prihaja do nasprotij, če se križajo različni interesi, je tudi med državama sosedama. Lastništvo je zelo občutljiva zadeva, a iz tega izhajajoča nasprotja se ne bi smela zaostri do take mere, da ne bi bila možna vzpostavitev normalnih meddržavnih odnosov. Kritičen sem do obeh strani. Hrvati izkoristijo vsako priložnost, da nam nagajajo, naši pa se na to prepočasi in preveč mlačno odzivajo.«

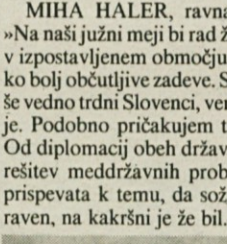
IVAN LAKNER, tehnični vodja v črnomajlskem Lesu: »Dokler ni natančno in dokončno znano, čigavo je kaj, bi morali obe državi to pustiti pri miru. Strani, ki tega ne bi upoštevala, bi morali nedovoljena dejanja preprečiti. Ne na silo, temveč z dogovori, ki bodo v obojestransko zadovoljstvo, bo moč graditi dobre sosedske odnose. Takšni odnosi na področju gospodarstva ali politike pa so v interesu vseh Slovencev.«

JOŽE KOVAČIČ, GG Novo mesto: »S Hrvati ni problem le zadnje sekanje smrek na območju Snežnika, ampak nam neprestano nekaj nagajajo. Mislim, da bi morale biti besede naših ministrov odločnejše in da bi morali tudi zgrda rešiti spor, če se ne da zlepa, pri čemer še zdaleč ne mislim na pokanje. Danes so to gozdovi, jutri bodo tovarne, pojutrišnjem slovenske njive in vasi ob meji. Bavčarjevi policisti bi bili najbrž bolj odločni.«

JOŽE KORELC iz Straže pri Šentrupertu: »S hrvaškim poseganjem na našo stran ne moremo biti zadovoljni, kot ne more biti zadovoljen noben kmet, če mu sosed poseka gozd. Menim, da bi morali sporne zadeve čimprej urediti na miren način. Do sedaj dogovarjanja niso bila ravno uspešna, vendar mislim, da je treba še naprej vztrajati pri pogovoru, čeprav znajo biti Hrvati trdi pogajalci.«

MIHA HALER, ravnatelj OŠ Artiče: »Na naši južni meji bi rad živel v miru. Smo v izpostavljenem območju, zato gre za toliko bolj občutljive zadeve. Sem za to, da smo še vedno trdni Slovenci, vendar dobri sosedje. Podobno pričakujem tudi od Hrvatov. Od diplomacij obeh držav pričakujem razrešitev meddržavnih problemov in to, da prispevata k temu, da sožitje spravimo na raven, na kakršni je že bil.«

MILAN ŽURAJ, upokojenec iz Krškega: »Vse to dogajanje me že kar malo moti. Imamo katastrske mape in v njih se vidi meja. Državi naj že vendar začneta pogovore, da ne bomo imeli stalnih problemov in napetosti. Zanimivo je, da Hrvati prej niso sekali, ampak to počno ravno sedaj. Malo bi bil kritičen tudi do medijev, hrvaških in naših, saj včasih kaj preveč napihnejo. Nacionalnih strasti in medsebojnih zamer pa ne kaže spodbujati.«

O ZAŠČITI SADJA IN TESTIRANJE ŠKROPILNIC

ČRNOMELJ - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba priredi v petek, 19. februarja, ob 18. uri v sejni sobi skupščine občine predavanje o varstvu in zaščiti vinske trte in sadnega drevja. Predaval bo inž. Jurij Mamilović iz podjetja Pinus Rače. Hkrati služba obvešča, da bo 12. marca testiranje in servisiranje škropilnic pod vodstvom Agromehanike Kranj ter Srednje kmetijske šole Grm. Testiranje bo zastoj, servisiranje in rezervne dele pa bo potrebno plačati. Prijave sprejemajo na kmetijski svetovalni službi ali po telefonu 51-265 do 10. marca. Prijavitelje, ki jih pričakujejo v čim večjem številu, bodo o urniku testiranja obvestili pozneje.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek na tržnici nismo opazili nič posebnega, zato naj vas seznanimo samo s cenami, ki so ta dan veljale: radič 100 tolarjev, fižol 200, ocvirki 700, čebulček 300, teloh 60, sirček 300, smetana 400, cvetlični med 300, propolis 150, krvavice 350, jajca 12 do 16, domače salame 1600, klobase 1000, prekajena slanina 600, jabolka 60, cvetača 70, limone 130 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so ponujali po ceni: solata 164, radič 229, pomaranče 79, banane 144, kivi 134, fižol 178, suhe slive 328, grenivke 139 in čebulček po 300 tolarjev. Pri Djeladiniju so bile banane 120, pomaranče 70, mandarine 130, kivi 130, cvetača 250, paradižnik 200, paprika 200, orehi 800, fižol 160, solata 150, krompir 40, slive 250, čebula 60 in koren 100 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na redni sobotni sejsem so prodajalci pripeljali 269 do treh mesecev starih in 14 starejših prašičev. Prvih so prodali 123 po 300 do 330, drugih pa 8 po 180 do 220 tolarjev za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Jabolko podi zdravnika

Jabolko je nesporen kralj sadja, saj mu noben, na zunaj še tako vabljev sadež ni enak. V porabi in predelavi zavzema trdno prvo mesto v svetu. Kot botanična vrsta, ki je doma v Aziji, je jablana izjemno prilagodljiva, zato uspeva skoraj na vseh meridianih. Sadež se po fizikalnih in kemičnih sestavinah tako odlikuje, da mora biti po mnenju zdravnikov obvezna sestavina človekove prehrane. Razikovalci prehrane, med njimi tudi ljubljanski profesor na medicinski fakulteti dr. Dražigost Pokorn, to vedno znova poudarjajo in navajajo celo nujno količino jabolk v dnevnem obroku. Odrasel človek naj bi na leto pojedel vsaj 50 kg svežih jabolk, prav toliko pa še v drugih, predelanih oblikah. Jabolko vsebuje do 90 odst. vode in ga seveda ne priporočajo zaradi nje. Dragocenost mu dajajo druge sestavine, predvsem monosaharidi in organske kisline, pa tudi pektini, tanini, vitamini in rudnine. Sladkor je v obliki fruktoze in glukoze, ki hitro prehajata v kri. Osvežilno vrednost daje plodu predvsem jabolčna kislina, ki deluje tudi antiseptično in, denimo, zavira zobno gnilobo. Žal se pri skladiščenju količina kisline zmanjšuje, zato postajajo jabolka vse slajša in manj obstojna. V tem pogledu so najslabše sodobne izolirane kleti v stavbah, ogrevanih s centralno kurjavo, ki se jih v tem pogledu ne da kaj dosti izboljšati niti s stalnim polivanjem tal ali z rosenjem. Obvezna sestavina jabolk so tudi različna barvila, ki skupaj s taninom in drugimi snovmi oblikujejo dokončno aromo in okus plodov. Pektini dajejo trdnost in zrnatost, medicina pa pravi o njih, da preprečujejo aterosklerozo in infarkt. Skupaj z organskimi kislinami, celulozo, rudninskimi snovmi in vitamini zelo ugodno učinkujejo na metabolizem in regulirajo pH v krvi. Odstranjujejo strupene snovi iz organizma, zlasti kislina jabolka pa so zdravilna za ljudi s sladkorno boleznijo. Skratka, kot pravi pregovor: Eno jabolko na dan podi zdravnika stran. Bolje pa še več, saj je jabolko energetsko siromašna hrana, primerna tudi za hujšanje. Sto gramov jabolk vsebuje približno 50 kalorij. Inž. M. L.

»Stroka danes pada na politiki«

Predstavniki Združenja agroživilstva v Kočevju — Obeta se razbitje proizvodnje, dodatni tisoči nezaposlenih in občutna podražitev hrane

KOČEVJE — V začetku meseca so se v Kočevju sestali na seji odbora predstavniki Združenja agroživilstva pri Gospodarski zbornici Slovenije. Osrednja tema sestanka, ki se ga je udeležil tudi predsednik Združenja Tone Mastnak, so bili problemi agroživilstva v luči nove zakonodaje in razvojne politike kmetijstva. Navzoči na sestanku v nedavno odprti restavraciji Janez, ki je bila zadnja velika naložba Mercatorja-Kmetijskega gospodarstva Kočevje, so ugotavljali, da nova slovenska zakonodaja ne ščiti produktivnega kmetijstva, temveč ravno nasprotno. Po njihovem mnenju bo to povzročilo razbitje farmske proizvodnje na eni strani in velike presežke delavcev na drugi. Teh bo po grobih

Se bo ravnotežje porušilo?

Ko se bolj spleča prodati tele kot pitano govedo — Hlevi se praznijo, mleka vednos manj

METLIKA — Iz tukajšnje kmetijske zadruge opozarjajo, da tako rekoč ni zanimanja kmetov za privezovanje živine, medtem ko je ponudba za zakol izjemno velika. Toda če se bo sedaj porušilo ravnotežje v živinoreji, lahko to dolgoročno pomeni celo katastrofo. Vendar se kmetje sedaj očitno odločajo za poteze, ki so zanje donosnejše, kar je razumljivo. Ker je v hlevih po vaseh v metliški občini vse manj krav, je tudi manj mleka. Še pred leti so ga odkupili po 2,1 milijona litrov na leto, sedaj pa ga v 21 zbirališč zberejo le še bori 1,6 milijona litrov. Na prste ene roke bi lahko prešteli, koliko kmetov ima več kot 10 krav, pa še ti so v ravninskem delu občine. Praznijo se predvsem hlevi v višinskem predelu. Ljudje, ki od zbiralnice do zbiralnice zbirajo in prevažajo mleko, pravijo, da se jim ga zaradi majhnih količin ne spleča več voziti, Ljubljanske mlekarne pa prevozov nočejo podražiti. Drži sicer, da je prevoz za liter mleka kar dobro plačan, a če je mleka malo, je tudi plačilo pičlo.

Toda če bodo zlasti hribovske »mlečne proge« ukinili, bodo še tisti, ki sedaj oddajajo mleko, s tem prenehali. To pomeni, da bo šla od hiše še kakšna krava ter da bo obdelana kakšna njiva manj. Grmovje pa bo zaraslo še tisto, kar za sedaj kmetje s trudom obdelujejo. Ena od rešitev za višinske kmetije bi bilo lahko namesto reje krav mlekaric pisanje govedi. Toda marsikje se bodo najbrž s tem težko sprijaznili, saj jim je bila doslej prav prodaja mleka edini redni mesečni dohodek.

M. B.-J.

Za sekači pritisnil še lubadar

Grozi katastrofa

Ob anarhiji, ki je zadnja leta zavladala v slovenskih gozdovih, našega največjega naravnega bogastva ne ogrožajo le brezvestni sekači, ampak tudi pod lubje in v les skriti sovražniki - lubadarji. Ta žuželka se je tako nevarno razmnožila, da grozi iglastim gozdom katastrofa, in lahko samo upamo, da se ne bo zgodilo kaj takega, kot se je leta 1928 v Bosni, ko se je po hudi suši in bogati rodnosti smrekovja lubadar neznansko namnožil. Posekati je bilo treba kar 3,5 milijona napadenih dreves, pri zatiranju škodljivca pa je sodelovalo več tisoč posebej usposobljenih gozdnih delavcev. Boj z lubadarjem je tedaj trajal kar pet let.

Naravne okoliščine so nanesle, da je slovenski gozd prav zdaj postal pravi raj za škodljivce. V zadnjih desetih letih so se vrstila štiri izrazito sušna in vroča poletja, zadnje lani; za nameček pa je smrekovje lani dodatno izčrpala še izjemno močna semenitev. Oslabljena drevesa so kot nalašč za lubadarja, ki se neverjetno naglo množi in izčrpa hirajoče dreve, posebno še, če v gozdu izostanejo nujna »higienska« dela, to je odstranjevanje hirajočega in obolelega rastja ter propadajočih delov lesa.

Gozdarska stroka že bje plat zvona in opozarja, da bosta potrebna organizirana akcija in sistematično zatiranje lubadarja, da bi tako preprečili najhujše. Vse kaže, da bo potrebno poseči celo po primernih insekticidih, seveda takih, ki bodo naravi kar najmanj škodovali in se v njej čimprej razgradili. Gozdarji so sicer odpravili že mnogo žarišč, vendar se vedno znova pojavljajo nova, tako da bo potrebno posekati še okrog 90.000 kubičnih metrov ogroženega lesa. Ogrožena je že tretjina slovenskih gozdov. Območji GG Novo mesto in GG Brežice spadata med srednje prizadeta, medtem ko na Kočevskem k sreči za zdaj nevarnost še ni tako velika.

M. L.

KMETIJSKI ZAVOD LJUBLJANA

Ljubljana, Miklošičeva 4/II
61000 LJUBLJANA
ENOTA NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto
molznega kontrolorja za območje občine ČRNOMELJ
- Griblje za nedoločen čas

Pogoji:
- končana srednja šola kmetijske ali veterinarske stroke
- vozniško dovoljenje B kategorije in lasten prevoz
- trimesečno poskusno delo
Kandlati naj pošljejo pisne prijave z dokazili v 8 dneh po objavi na naslov:
KMETIJSKI ZAVOD LJUBLJANA, Miklošičeva 4/II
61000 LJUBLJANA
Odboru za medsebojna delovna razmerja

ocenah okoli 11.000, zanje pa bi po mnenju združenja morala poskrbeti država, »saj bodo posledica njenih sistemskih sprememb in ne uspešnega poslovanja,« je bilo rečeno na sestanku.

Sistemske spremembe v kmetijstvu gredo po mnenju združenja preveč v smer neproduktivne in zato drage pridelave hrane. O posledicah, ki jih bosta kmetijstvu prinesla denacionalizacija in podraževanje zemlje brez dolgoročne kocišije uporabnikom oz. obdelovalcem, bodo dali izdelati strokovno študijo neodvisni ustanovi, saj, kakor so se izrazili, »tudi stroka danes pada na politiki«. Poudarili so, da se bodo zavzemali, da arondiranih zemljišč ne bi bilo treba vračati oz. za njihovo pravilno ovrednotenje.

Kot osnovo razvojne politike kmetijstva so poudarili samooskrbo. Menili so, da je treba dati večji poudarek ekonomskim zakonitostim in da mora iti gospodarska preobrazba kmetijstva v Sloveniji v smeri večje produktivnosti, saj zavzemanje za ekološko kmetijstvo brez visoke produktivnosti po njihovem mnenju ne bo vzdržalo konkurence v Evropi. Izpostavili so še, da ne samooskrbe, ne evropskih cen in ne kvalitete, ne bomo dosegli, če se bo vsa pridelava razdrobila.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZBOR VINOGRADNIKOV V SEVNICI

SEVNICA - Podružnica Društva vinogradnikov Dolenjske Sevnica-Boštanj vabi na redni zbor vinogradnikov, ki bo v nedeljo, 21. februarja, ob 9. uri v restavraciji hotela Ajdovec. Ob tej priložnosti bo o vinarstvu predaval mag. Julij Nemanč iz Kmetijskega inštituta Slovenije. Vabljeni!

• Vedno večji problem ljudožercev: kje najti dobrega človeka.

• Ustanovimo pragmatično stranko in obračunajmo s tistimi, ki verjamejo, da se spleča bojevati za stvari, ki se ne splečajo. (J. Zlobec)

Koline lahko razveselijo večkrat?

Sodobne pasme prašičev, ki hitro rastejo in dajejo kakovostno meso, omogočajo več domačih praznikov — Uspeh je v dobri domači krmi in v prav izbranih dodatkih

Sezona domačih kolin je skoraj že mimo, pa vseeno ne bo odveč razmišljanje, kako hitreje zrediti prašiča z domačo krmo.

Skoraj vsaka kmetija pa tudi mnogi nekmekje redijo prašiče za svoje potrebe. Še donedavna in marsikje še vedno kupujejo prašiče za pisanje (to je pujske v teži 20 do 25 kg) že pozimi, celo leto krmijo s pomijami, parjenim krompirjem in okopavinami, v jeseni pa še z žiti. Ker je takšna reja v navadi in praviloma opravilo kmečke gospodinjice, nihče ne računa vrednosti vložnih ur, pokurjenih drv za »kuhanje« te krme, pridelave okopavin... Rezultat vsega je sicer dobro, kompaktno meso, žal pa tudi mnogo preveč cenene svinjske masti.

Današnje pasme prašičev rastejo lahko zelo hitro, dajejo kvalitetno meso in veliko manj masti, posebno če jih koljemo v teži do 120 kg (in starosti do 6 mesecev!). V enem letu lahko spiamo dva rodova prašičev tudi z domačo krmo. Običajna krma za prašiče so suha ali silirana žita, okopavine, otrobi ali krmilna moka, zelo mlada sveža trava ali detelje, vedno pa tudi pomije. Doma pridelane dobre krme naj bo v obroku čim več dodatki (kostovit, pravimin, rudninka), ki jih je za uspešno rejo prašičev nujno treba dokupiti, pa skrbno izbrani.

Če imamo v kašči dovolj žit in okopavin, izberemo beljakovinski dodatek, ki vsebuje tudi vitamine. Takšna je do-

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanč

Vinska kraljica

Kateri vinorodni rajon ali okoliš v Sloveniji se bo prvi odločil in izbral kraljico vina? Vsekakor je tako vprašanje za marsikoga presenetljivo, toda menim, da je kar aktualno.

Obiskovalci vinskega sejma v Ljubljani so imeli priložnost srečati tudi vinsko kraljico iz Avstrije. Gradiščanski vinogradniki so stalni razstavljalci v Ljubljani. Včasih se pojavijo tudi vinogradniki iz avstrijske Štajerske in takrat lahko vidimo med čednimi mladimi dekletki v narodni noši s krono v lasih tudi dvojce »visočanstev«, eno iz Štajerske in drugo iz Gradiščanske.

Ne vem natanko, kdaj so začeli v nemško govorečih vinogradniških deželah izbirati vinske kraljice, toda lahko zapišem, da je vinska »monarhija« tako že uveljavljena, da se ni bati boljševidne revolucije. Vinska kraljica je postala pojem, njena vloga je v marketingu nepogrešljiva. Osebnost bil prijeto presenečen, kako ugledno mesto pripada vinski kraljici na svečanih sprejemih in vinskih prireditvah. Praviloma nastopi za slavnostnim govorom, napovedana je zelo spoštljivo. Užitek je opazovati sproščenost, uglajenost in izbrane besede, ki jo spremljajo. Kraljičin govor nikoli ni šopek vljudnostnih fraz ali šablonski recital. Vedno omeni aktualen dogodek v vinarstvu, uspeh ali problem. Pravilo je tudi, da nikoli svojega govora ne bere, da govori brez pripomočka in da vnese v svoj nastop osebna mnenja, stališča. Organizator se vedno potruži, da ostane nastop kraljice v lepem in spoštljivem

spominu.

Na leto imajo kraljice iz večjih nemških vinorodnih rajonov do 200 nastopov. V nemški pokrajini Baden imajo status vinske kraljice najbolj dorečen. Za svoje nastope ne dobi le žepnine, ima primeren osebni dohodek z zdravstvenim in pokojninskim zavarovanjem. Vinske kraljice so predstavljane v javnosti kot najvišji vinski zastopnik kraja, okoliša ali rajona. Vsekakor vloga kraljice ni lahka, zato ni dovolj samo mladost in lepota. Obstajajo celo pravila, katere dekleta lahko kandidirajo za kraljice. Izhajati morajo iz vinogradniške družine, obvladati morajo dela v vinogradu in pri negi vina.

Da bi svojo vlogo čim bolj opravljale, prirejajo zanje izobraževalne programe za vodenje turistov, predstavitev vina v supermarketih, sprejeme, podelitve raznih diplom itd. Vse to sem našteval z namenom, da bi čimveč ljudi razmišljalo o smiselosti uvajanja vinske kraljice v Sloveniji, v posameznem vinorodnem rajonu ali okolišu. Nemški in avstrijski marketing ugotavlja, da jo potrebujejo predvsem porabniki, kupci vina, vinski poznavalci pa lahko shajajo tudi brez pripomočkov kraljice. Vinske nasvete potrebujejo predvsem kupci in porabniki vina. Informacije, ki jih posreduje vinska kraljica, so verodostojne. V Sloveniji ne znamo na pravi način približati resnice o vinu, in to predvsem mladi generaciji. Človeški odnos do vina se začne oblikovati prepozno, kar je tudi razlog za nepravilno uživanje in vrednoteenje še edine naravne pijače, ki je ljudem ostala.

mag. JULIJ NEMANČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Pust odganja zimo

V slovenski pratiki je predstavljen pustni čas s svojim patronom ali svetnikom, ki nosi na glavi trilogljato kapo s kraguljčki, kot so jo nosili srednjeveški dvorni norčki. Pri nas ima Pust še druga imena, na primer Kurent ali Korant. Z njim v zvezi so mnoge bajke, npr. o smrti, ki jo je on z nitjo privezal na drevo, zato v tem času ni nihče umrl.

Kurent predstavlja najbolj izvorno in tudi najbolj slovensko masko. Ta ima čisto določene zahteve, kaj sme naštemenjen nositi. To je narobe obarvan ovčji kožuh, ki je lahko bel ali črn, prepasan je z usnjenim pasom ali z verigo. Na tem ima obešene kravje zvonce, ki se podedujejo iz roda v rod, in privezane pisane robčke. Na nogah nosi debele volnene nogavice. Najiminitnejša pa je kapa, ki nosi tudi obrazno masko. Ta je iz usnja in ima izrezane odprtine za nos, oči in usta ter je obrobljena z živordečo barvo. Nos je dog in tudi usnjen, iz ust pa visi lepo vezen jezik. Zobe predstavljajo na nit nabrani fižoli, brke pa posušene zeli. Kapa je ob straneh okrašena s puranjimi peruti in v rogovi, ki so okrašeni s travkovi. V roki nosi Korant palico, na vrhu ovito z jezevo kožo.

Pomen oz. naloga Koranta je, da prežene zimo in njene demone, s seboj pa prinaša obrede v zvezi z rodovitnostjo. Že od davna je veljalo, da, če se dekleta ni poročilo do pustnega časa, se tudi do konca leta ne bo. V posmeh so ji vaški fantje prinesli prav nič odobravalni, saj so bila zelo ponižujoča. Mnoge, tudi prijetnejše navade so žal utoinile v pozabo.

Največ veselja s šemljenjem imajo otroci. Vsem pa so priljubljene tipične pustne jedi, predvsem krofi, ki jih pripravimo že za pustno nedeljo. Zanje navajam star slovenski recept.

Potrebujemo 1 kg bele moke, 4 dag kvasa, 1/4 mleka, 1/4 l smetane, 10 rumenjakov, 1 jajce, 10 dag sladkorja, limonino lupinico, malo muškatanega oreščka, sol, 4 žlice ruma, 15 dag masla, marelično marmelado, olje za cvrenje (mast) in sladkor za posipanje. Testa ne stepamo visoko in tudi ne gnetemo. Vzhajamo testo razvaljamo za prst debelo in izrežemo krofe. V ocvrte krofe vbrizgamo marmelado. Užijmo le ohlajene krofe, saj so topli precej težko prebavljivi.

Pomoč za delavoljno mladež

Tudi študentski servis Rudolf posreduje občasno delo dijakom in študentom — Najmanj 200

NOVO MESTO — Da lahko študira oz. za izboljšanje standarda med šolanjem se mora mladina danes še bolj kot nekdanj znanj vsaj z občasnim krajšimi ali daljšimi zaposlitvami. Dela za vse študente in dijake, ki bi ga želeli, tako se zdela ni dovolj, se pa v obeh novomeških študentskih servisih trudijo, da bi ga preskrbeli čimveč.

»Res se trudimo, da poiščemo za mlade čimveč dela in da zanj iztržimo tudi primerno plačilo. Najnižja urna postavka za delo, ki ga mi dogovorimo, je 200 tolarjev, dostokrat pa se dogovorimo tudi za pavšal, posebno za dela, ki trajajo dlje časa. Ravno sedaj smo imeli nekaj takega administrativnega dela za več mesecev skupaj in celo z možnostjo kasnejše zaposlitve, precej pa je tudi krajših zaposlitev. Študenti in dijaki dobijo pri nas vse, od pomožnih pa do visoko strokovnih del. Veliko je v zadnjem času spet potreb za opravljanje raznih administrativnih del, precej pa je tudi možnosti krajših zaposlitev v gostinstvu, v komerciali, za prodajo na terenu ipd. Ponudba del je skratka dokaj pestra, kljub temu pa nimamo težav, da ne bi naročniku zagotovili študenta in dijaka, ki se na delu zagotovo izkaže, zaradi česar potem s solidnim plačilom tudi ni težav. S članstvom v Rudolfu ne kompliciramo oz. ne zahtevamo, da je nekdo samo naš član, saj nam je glavno, da mladina, ki ti želi, lahko med šolanjem sem in tja zasluži kakšen dinar. Mislim, da je za mladino zelo pomembno tudi to, da na plačilo za opravljeno delo ni treba dolgo čakati. Pri nas ga v glavnem dobijo že v nekaj dneh,« razlaga Patricija Gerbec iz novomeškega študentskega servisa Rudolf, ki sodeluje tako z družbenimi kot z zasebnimi podjetji in obrtniki, pa tudi z zasebnimi naročniki del.

V Rudolfu, ki se po privatizaciji

Patricija Gerbec

nekdanjega študentskega servisa, delujočega pri občinski konferenci takratne ZSMS, predvsem zadnjega pol leta intenzivno postavlja na noge, so z letošnjim letom organizirali tudi pravo službo za varovanje otrok. Primerno varstvo otroka na domu lahko zagotovijo za čas dela staršev ali po potrebi občasno za kakšno uro.

Da ne shira, saj posredovanja dela ne jemljejo kot profito dejavnost, se Rudolf ukvarja še z marsičim. Tako zagotavlja opravljanje administrativnih in propagandnih storitev, organizirano pa ima tudi prevajalsko službo, ki nudi prevajanje raznih besedil in priročnikov, simultano prevajanje pa tudi prevajalsko spremstvo na službenih poteh v tujini. V Rudolfu po željah in finančnih možnostih stranke organizirajo tudi najrazličnejše izlete, s strokovnimi in maturantskimi vred. Novost v Rudolfu so brezplačni plesi za člane, in sicer bo prvi konec februarja, prost vstop pa bodo člani imeli tudi na pustni rock koncert v novomeški športni dvorani. Članska izkaznica zadostuje tudi za prost vstop na vse druge javne prireditve, ki jih organizira Rudolf.

Z. L.-D.

Standard ob polovico trgovin?

Toliko jih ima v lokalih, ki jih je država nacionalizirala — Za prenavo trgovine Pri vodnjaku še vrsta načrtov — Nujno novo grosistično skladišče

NOVO MESTO — Novomeško trgovsko podjetje Mercator Standard se je nedavno lotilo temeljite adaptacije novomeške trgovine in bifeja Pri vodnjaku. Tudi po prenovi, ki bo po oceni stala predvsem zaradi drage opreme 11 milijonov tolarjev, bo prodajni program ostal v glavnem enak, s poudarkom na delikatesah in deloma tudi na hitri prehrani predvsem za zaposlene ženske, ki jim je malica v obratih družbene prehrane premočna. V Standardu računajo, da bodo izboljšave tolikšne, da se bo investicija s povečanim prometom hitro povrnila.

V Mercatorju Standardu načrtujejo tudi prenavo vseh trgovin na podeželju in drugih v sodobne samopostrežnice. Prenova je v zadnjem času zaradi denacionalizacije nekoliko zastala. Od 20 trgovin je po njihovih podatkih kar polovica takih, ki bi prišla v poštev za vračilo po zakonu o denacionalizaciji, trenutno pa je za to vloženih šest vlog. V Standardu teh postopkov ne zavirajo, ne zdi pa se jim prav, da očitno ne bo priznано vse tisto, kar je bilo vloženo v vse te lokale z njihovim nakupom vred, ter da nihče ne razmišlja, kaj bo z delavci, ki bodo zaradi tega ostali brez dela. Direktor Stane Hribar pravi, da se v

• Tristočlanski kolektiv novomeškega Standarda je lani sicer ustvaril za okrog poltretjo milijardo tolarjev prometa. Z likvidnostjo ni bilo večjih težav, plače pa so izplačevali redno v povprečju trgovine. Vse to je v naših gospodarskih razmerah, ki posebno zaradi naraščanja brezposelnosti zmanjšujejo porabo, še vedno vredno omembe. Standard je organizacijsko zaenkrat družba z omejeno odgovornostjo v poslovnem sistemu Mercatorja. V skladu z zakonom o lastnjenju naj bi se preoblikovala v delniško družbo v večinski lasti delavcev.

Standardu sicer trudijo, da bi jim zagotovili delo tudi z novimi zmogljivostmi, a je težko reči, kaj bo, če bi res ostali brez polovice prodajal. Zaradi denacionalizacije čakajo tudi s prepotrebno prenavo sedaj edine novomeške blagovnice, kolikor ta sploh zasluži takšno

Sedaj smo pred odločitvijo, ali priti do novega skladišča z rekonstrukcijo nekdanjih skladišč JLA v Bršljino ali zgraditi novega. Odločili se bomo, ko bo znano, kaj bi bilo primernejše in seveda tudi cenejše. Čaka nas tudi nadaljevanje posodabljanja blagajniške opreme z optičnimi čitalci, ki jih imamo zaenkrat v trgovini na Zagrebški. V svetu so vsakdanjost, pri nas pa so z njimi še težave, ker kodni sistem še ni povsem spremenjen,« pravi Hribar.

Prav tako jih čaka nadaljnje izboljševanje izbora in kakovosti ponudbe ter obnašanja trgovcev. Zavedajo se, da bo to edino jamstvo preživetja ob vse večji in nemalokrat tudi nelegalni konkurenci zasebnih trgovin. Nadzor nad njimi je glede na promet, ki ga opravijo, po Hribarjevemu mnenju veliko premajhen. To se lepo kaže že v nesorazmernem deležu zasebne trgovine v pobranem prometu davku. Pričakujejo, da bo država na tem področju enkrat vendarle naredila red, prav tako pa tudi s črnim zaposlovanjem tistih v zasebni trgovini, ki so prijavljeni na zavodu za zaposlovanje in tam dobivajo denar.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

standardu kar 40 odst. (maloprodaje je 60 odst.), oskrbuje pa dolenjske in belokranjske občine, poteka v skrajno neprimernih prostorih in pogojih. Če ne bomo na hitro uredili novega skladišča, o katerem se sicer govori že kar dve desetletji, bi morali to dejavnost ukiniti.

Adrii Caravan odložili plačilo obveznosti

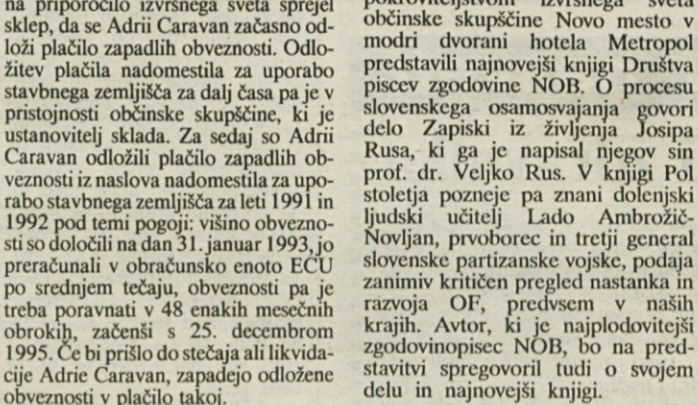
Sklad stavbnih zemljišč

NOVO MESTO — V kakšnih težavah je (bila) novomeška firma Adria Caravan, poročamo spoti. Da bi te težave vsaj ublažili, je Adria konec lanskega leta novomeški občini poslala vlogo za odpis plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.

V reševanje težkega stanja Adrie se je vključila tudi državna vlada, ki je odločila plačilo zapadlih obveznosti od avgustovskih in septembrskih plač in pokrila te obveznosti do skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v višini 33 milijonov tolarjev. Le tako so lahko delavci sploh dobili oktobrske plače, kar je bil pogoj, da 17 delavcev konča gladovno stavko.

Zirom račun Adrie je bil blokiran tudi zaradi zapadlih obveznosti firme iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 1991, prav tako pa so bile neporavnane tudi vse obveznosti za leto 1992. Ker gre za obstoj pomembnega podjetja z velikim številom zaposlenih, je upravni odbor sklada stavbnih zemljišč konec lanskega leta na priporočilo izvršnega sveta sprejel sklep, da se Adrii Caravan začasno odloži plačilo zapadlih obveznosti. Odložitve plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za dalj časa pa je v pristojnosti občinske skupščine, ki je ustanovitelj sklada. Za sedaj so Adrii Caravan odložili plačilo zapadlih obveznosti iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 1991 in 1992 pod temi pogoji: višino obveznosti so določili na dan 31. januar 1993, jo preračunali v obračunsko enoto ECU po srednjem tečaju, obveznosti pa je treba poravnati v 48 enakih mesečnih obrokih, začeti s 25. decembrom 1995. Če bi prišlo do stečaja ali likvidacije Adrie Caravan, zapadejo odložene obveznosti v plačilo takoj.

A. B.

REFA STROKOVNJAKI — Dvajset novomeških delavcev je prejšnji teden zaključilo zahtevno pettedensko osnovno izobraževanje po programu nemškega Refa inštituta. Na sliki: vodja slovenske šole Refa, Marino Bicman, podeljuje spričevala, ki lastnikom dovoljujejo uporabo naziva Refa strokovnjak. (Foto: Z. L.-D.)

Z. L.-D.

Malo javnih del za ženske

Letos kaže še slabše kot lani, ko je bilo v programe javnih del vključena le četrtnina žensk

NOVO MESTO — V štirih dolenjskih in belokranjskih občinah je bilo lani v javna dela vključenih 350 brezposelnih oseb ali 7,8 odst. vseh brezposelnih, kolikor jih je skoraj tri četrtine prijavljenih v decembru. 51 brezposelnih je bilo dvakrat ali večkrat vključenih v različne programe javnih del.

V območni enoti republiškega zavoda za zaposlovanje v Novem mestu ugotavljajo, da so bila lanska javna dela na Dolenjskem in v Beli krajini izrazito moška. Opravljalo jih je skoraj tri četrtine moških, čeprav je sicer približno enako brezposelnih žensk in moških. Programov, ki bi zaposlovali tako moške kot ženske, je bilo zelo malo. Moški programi so kvalifikacijsko tudi manj zahtevni od ženskih. Kar tri četrtine prvih je vključevalo le brezposelne s prvo in drugo stopnjo izobrazbe, medtem ko so programi, v katere so se vključevale brezposelne ženske, v štirih petinah zahtevali četrto ali peto stopnjo izobrazbe. Opazna je še ena značilnost javnih del: večina moških in belokranjskih občinah letos začasno zaposlili okrog 400 brezposelnih.

Z. L.-D.

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 20. februarja, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: Dolenjka, Market, Ljubljanska od 7. do 14.30; mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure; trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 19. ure; trgovina Gros, Ravogška 17 od 7.30 do 14. ure; mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- Sentjernej: Dolenjka, Market
- Dolenjske Toplice: Mercator-Standard, Prodajalna Rog
- Žužemberk: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- Straža: Dolenjka, Market
- Novo mesto: v nedeljo od 8. do 11. ure: M-Standard, Pogača, Glavni trg 22
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 11. ure; trgovina Gros, Ravogška 17 od 7.30 do 11. ure; mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče

• Napačna telefonska številka ni nikoli zasedena. (Kovačev zakon)

Novi novomeški Refa strokovnjaki

S petimi uporabnimi projektnimi nalogami je izobraževanje po programu Refa inštituta prejšnjo sredo zaključilo 20 delavcev, od tega 17 iz Krke

NOVO MESTO — Preteklo sredo je izobraževalni center Tovarne zdravil Krka ob zaključku pettedenskega izobraževanja po programu Refa inštituta iz Nemčije pripravil slovesno podelitev spričeval 20 slušateljem, od tega je bilo 17 Krkinih delavcev. Vsi so uspešno opravili zaključni izpit in si pridobili naziv Refa strokovnjak. Predstavljene so bile tudi projektne naloge, ki so jih slušatelji izdelali za zaključni izpit. Vse imajo neposredno uporabno vrednost.

Refa zveza je bila ustanovljena v Nemčiji že leta 1924. V tej državi mora opraviti določen seminar iz široke palete izobraževalnega programa Refa vsakdo od predelavca dalje, da se sploh lahko zaposli. Sistem Refa je danes osnova za uspešno organiziranost podjetij v večini evropskih in v mnogih azijskih in južnoameriških državah. V Sloveniji je bila Refa zveza ustanovljena leta 1989. Vsako leto organizira celovito vrsto različnih tečajev in seminarjev, največ s področja razvoja in uporabe metod za dvig produktivnosti in humanizacije dela na vseh področjih gospodarstva in negospodarstva. Na zadnjem novomeškem osnovnem izobraževanju po programu Refa je poučevalo osem slovenskih strokovnjakov in štirje tuji.

Na podelitvi spričeval je vodja slovenske šole Refa, Marino Bicman, dejal, da bodo slušatelji s pridobljenim znanjem lahko v tovarnah počeli koristne stvari. »Naš cilj je bil, da vas 'okužimo' z Refa filozofijo in da vi ta virus prenašate tudi naprej na sodelavce. Vase naloge kažejo, da so rezerve za dvig produktivnosti še povsod velike. Prepričan sem, da se boste poslej problemov vedno znova lotevali in se tudi dalje izobraževali na tem področju,« Bicman je predlagal tudi ustanovitev novomeške sekcije slovenskega Refa centra, saj je sedaj v Novem mestu že kar nekaj Refa strokovnjakov, za katere bi bilo dobro, da bi se občasno srečevali in izmenjevali izkušnje ter se pogovarjali o problemih. Refa zveza lahko pri tem

Z. L.-D.

GNOJ — Že nekaj mesecev je tega, kar je neki gospod v trgovini Agrosejalec iskal čisto posebno gnojilo za čisto posebno travico. Niso ga sicer imeli, so ga pa, kot se za prave trgovce spodobi, preskrbeli in celo dostavili dotičnemu gospodu. Ko bi moral pokazati denar - gre za okrog 600 mark - se je izkazalo, da so tisti, ki gnoj potrebujejo, novomeški nogometarji. Agrosejalec je dobil v roke namreč naročilnico nogometnega kluba Studio D. Nič hudega, v normalnem svetu je to normalen način poslovanja. Toda nam do normalnega sveta očitno še precej manjka. Naročilnici namreč ni sledilo plačilo, in ga po pol leta, kljub nekaj urgencam pri pristojnih ljudeh, še vedno ni. Verjetno so nogometniki na dolg kar pozabili. Kako bi si sicer upali pred časom pokazati se v trgovini in mirno predlagati, da bi bil Agrosejalec eden njihovih sponzorjev?

TELEFON - Posodabljanje in razvoj novomeške telefonije ne gre tako, kot bi si marsikdo želel. Krivo je kajpada spet pomikanje denarja, ki mu menda botruje tudi država, ker ne dovoli podražiti tovrstnih uslug po mili volji. Pa so se novomeški poštarji domislili, kako bika zgrabiti za roge oz. dobiti vsaj del potrebnega denarja za dokončanje investicije v postavitev nove glavne avtomatske telefonske centrale. Mali podjetniki, ki jih je priključitev na telefon že tako stala 4 tisoč mark, te dni dobivajo prijazna pisemca, da naj lepo podpisajo pogodbo o prispevku 30.000 tolarjev, če hočejo okusiti telefonsko Evropo oz. ugodnosti kakovostnih storitev nove centrale. Kakšen je odziv, se še ne ve, a dobre telefonske zveze niso kar tako, mar ne, četudi vam mimogrede zamenjajo še telefonsko številko, na katero ste svoje poslovne partnerje in stranke ravno dobro navadili?

MIŠI - Franciščanski pater Peter Lavrih je s skupino svojih ovčic na izletu oz. romanju v sveti deželi. Ravno v času njegove odsotnosti so si kapiteljski gospodje, seveda na povabilo patrovega namestnika, vzeli čas in si šli ogledat franciščanski čudo tehnike - ogrevana cerkvena tla, ki so, kot je slišati, pritegnila kar nekaj doslej zapriseženih obiskovalcev kapiteljske cerkve. Vsaj delno zadoščenje kapiteljskih gospodov je bilo menda zelo sladko. Pater Lavrih ima izborna založena klet.

Ena gospa se mora tokrat ugrizniti v jezik, saj se je novomeškemu malemu velikemu možu uspelo uvesti se na stolček državnega sekretarja, zadolženega za ceste. Močno pa jo skrbi za bodočnost dolenjskih cest, saj je kovačeva kobila navadno bosa.

PUSTNE ZABAVE NA OTOČCU

OTOČEC - V Motelski restavraciji na Otočcu tudi letos pripravljajo veselo pustovanje. V soboto in v torek zvečer bodo izbirali najboljše maske, na voljo bodo okusne pustne dobrote, tudi vsi, ki pustno rajanje radi le opazujejo, se bodo naplesali od zvokih ansambla Metro. Za najmlajše bo maskarada v nedeljo ob 15. uri prav tako v Motelski restavraciji. Posebno presenečenje: v enem od pustnih krofov se bo skrival prelep zlat prstan.

MAŠKARADA IN PLES

NOVO MESTO - Za pustni torek tudi letos Zveza prijateljev mladine pripravila tradicionalno maskarado. Sprevod maskar bo, kot je že v navadi, ob 15.30 krenil izpred osnovne šole Grm po Trdinovi ulici prek Glavne trga in po Cesti komandanta Staneta do športne dvorane. Tam bodo vse maskare udeležene v sprevodu dobile pustni krof, ki so jih tudi letos spekli in za ta običaj poklonili v Dolenjskih pekarnah in Gostišču na trgu. Maskaram bo za ples igrala skupina Delirium iz Ljubljane. Komisija bo tudi letos bogato nagradila skoraj 100 najbolj izvirnih in doma narejenih mask, nagrade zanj pa so prispevali v Labodu, Novolesu, Novoteksu in Krki. Zvečer ob 20. uri bo pustni ples tudi za novomeško odrasla mladi. Igrali bodo Sokoli, kot predskupina pa se bo predstavil novomeški ban NON-STOP.

PRIJATELJSTVO - Ko je metliška oblast utemeljevala, zakaj je dovolila dovažanje črnomaljskih smeti na metliško deponijo, je poudarjala, da morajo pomagati Črnomalcem že zaradi prijateljstva in dobrih sosedskih odnosov. Še sreča, da Metličani niso vedeli, kako je bilo marsikje v sosednji prijateljski občini slišati, med drugim tudi iz zbornice občanov, da na zasedanju črnomaljske občinske skupščine, kako so Metličani neumni, da sprejemajo črnomaljske smeti. Kaj hočemo, tudi tokrat je bila dobrota sirota!

PRAZNIK - Včasih so Črnomalci praznovali svoj občinski praznik z odpiranjem novih tovarn, trgovin, vodovodov, telefonov in kar je še podobnih delovnih uspehov. Pravijo, da je takšno praznovanje zastarelo in da zaudarja po socializmu. Sedaj je bolj v modi pisanje seznamov presečnih delavcev in prodaja tovarn.

AVTOMOBILI - Potem ko je bila pred časom v tej rubriki objavljena vest o dolgi črnomaljski jezikli, ki so pletenčili, kako je tajniku SKD Vladu Starešiniču stranka kupila golf, so povzdignili glas nekateri črnomaljski politiki in druge vidne osebnosti. "Kaj pa bi bilo to takega, če bi dobil Starešinič avto od stranke?" pravijo. "Nas, ki smo si sami kupili nove avtomobile, pa ne vidi nihče, ne črnomaljski opravljivi ne avtor Črnomaljskega drobira!" pravijo jezni. Očitno se bodo s svojimi novimi jeklenimi konjički morali večkrat zapeljati med ljudi, da bodo ti njihovo novo pridobitev sploh opazili.

Sprehod po Metliki

PRED KRATKIM JE V EDINEM metliškem disku Ghetto žrgolela Helena Blagne, prva dama slovenske zabavne gasbe. Nič čudnega ni torej, če so se nagneli okrog prostora za nastopanje tudi ne preveč rosi obrabi, ki so v en glas ugotovili, da je gospodična Helena punca in pol. Vseč jim ni bil samo njen glas, ampak tudi stas. Pa še nekaj je bilo slišati. Namreč to, da so v Ghetu mladi natakariji, ki pa se odlično spoznajo na svoj posel. Strežbo hitro in kulturno.

ODGOVORNEŽI RAZMIŠLJAJO, kako bi v Metliki rešili kar nekaj zvez: Zvezo prijateljev mladine, Zvezo kulturnih organizacij, Turistično zvezo in Športno zvezo. Edina, ki diha in miga, je Zveza prijateljev mladine, pa še ta se pri svojem delu močno naslanja na Ljudsko knjižnico ter na osnovni šoli Metlika in Podzemelj. Vse skupaj pa stoji na dobri volji posameznikov, te pa je iz dneva v dan manj. Če k temu pristegemo še kronično pomanjkanje denarja in časa, je podoba kristalno jasna.

NEKAJ ZAGNANIH METLIČANOV si prizadeva obuditi metliško pustno društvo Gadi in beluške, zato so se odločili pripraviti predstavo pred Galo. Odigrala naj bi se na pustni torek, pričla pa naj bi predvsem našo carino in carinike. Na Galinem platujo bodo ta dan rajali tudi osnovnošolski otroci, našeljeni v svoje junake. Slednje ima že dolgoletno tradicijo, Gadi in beluške pa so utihli že pred leti, kmalu zatem, ko so pripravili vrsto zelo uspešnih in odmevnih karnevalov. Zmajkalo jim je pač sape, predvsem pa zamislili, denarja in časa.

Trebanjske iveri

PRIREDITEV - Petkovo prireditvev Odprite srce!, ki jo je trebanjsko društvo za pomoč duševno prizadetim pripravilo tretjič zapored, je obiskalo zelo veliko ljudi. Športna dvorana v trebanjski osnovni šoli je bila skorajda nabito polna. Vsi, ki so se odločili, da pridejo na to prireditev, so po več kot dve uri in pol trajajočem programu, odšli domov zadovoljni. Prireditve je društvo izpeljalo brezhibno, vse je teklo tako, kot je bilo potrebno, zato velja največja zahvala, da je prireditve uspešna, prav njim. Nad prireditvijo pa je bil zelo navdušen tudi častni gost prireditve, nadškof dr. Alojzij Šuštar, trebanjski rojak. Na prireditve so se pripeljali tudi zvo-vomeščani, Ljubljanci ter zelo veliko Trebanjčanov. Ljudje pa niso prišli le zato, da bi pokazali, kako so širokosrčni, mnogi so združili prijetno s koristnim in prišli v dvorano tudi zato, da bi večer preživeli prijetno in zabavno. Takšnih prilik, še posebej v zimskih dneh, v Trebnjem pa tudi drugje na Dolenjskem ni veliko.

STRANIŠČA - Radi se primerjamo z razvito zahodno Evropo, vendar kar zadeva sanitarije, smo velikokrat bližje Balkanu kot zahodni Evropi. Priznati pa moramo, da se tudi na tem področju stvari obračajo proti Evropi, vsaj v Trebnjem je tako. V enem izmed novonastalih trebanjskih lokalov (pa naj zvemo to kot pohvala) sta moški in ženski wc vedno čista in dišeča. Marsikdo, ki je prvič stopil v te prostore je bil prijetno presenečen: njegovo nujno opravilo je spremljala moderna zabavna glasba, ki je prihajala iz zvočnika, nameščenega v stranišnih prostorih.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

OBČNI ZBOR KRŠČANSKIH DEMOKRATOV

ČRNOMELJ - V nedeljo, 21. februarja, bo ob 15.30 v sejni sobi skupščine občine Črnomelj redni letni občni zbor črnomaljskega občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov. Ko bodo govorili o delu v prihodnje, nameravajo dati tudi več pobud glede položaja Bele krajine. Gost bo predsednik sveta SKD Izidor Rejc. Vabljeni vsi člani in simpatizerji stranke!

PUSTNI DIRENDAJ V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo in Zveza prijateljev mladine Črnomelj vabita vse otroke na pustni direndaj, ki bo na pustno soboto, 20. februarja, ob 16. uri v avli kulturnega doma v Črnomlju. Pustne maske bodo lahko zaplesale ob glasbi otroškega benda "Hop, Cefizelj", kot gost pa bo nastopil Bojan Rakovec, kantavtor iz Ljubljane. Najlepše in najbolj izvirne maske bodo nagrajene.

VELIKA POZORNOST KZ ŠTIPENDIRANJU

METLIKA - Število razpisanih kadrovskih štipendij v metliški občini v zadnjih letih naglo pada. Medtem ko je bilo za šolsko leto 1986/87 razpisanih 148 tovrstnih štipendij, jih je bilo za letošnje šolsko leto le 10. Nekatera večja podjetja tako rekoč nimajo kadrovskih štipendistov, metliška kmetijska zadruga pa velja že leta za tisto, ki ima glede na število zaposlenih največ štipendistov. V zadnji deli 170 ljudi, štipendirajo pa 17 učencev in študentov. Takšna kadrovska politika se je potrdila kot dobra prav ob reorganizaciji zadruga. Sicer pa imajo prednost pri štipendiranju otroci članov in zaposlenih v KZ.

PREČENSKI GLEDALIŠČNIKI V METLIKI

METLIKA - V soboto, 20. februarja, bo ob 20. uri v metliškem kulturnem domu nastopil KUD iz Prečene s komedijo "Glavnik". Vstopnice po 200 tolarjev so v predprodaji v ljudski knjižnici, kupiti pa jih bo moč tudi pol ure pred predstavo. Vabljeni!

PUSTOVANJE PRED GALO

METLIKA - Tukajšnja zveza prijateljev mladine priredil v sodelovanju z otroškimi vrtem in osnovno šolo v torek, 23. februarja, veselo pustovanje. Ob 15. uri bo zbor maskar pred gradom na Trgu svobode, od koder bo odšla povorka proti Gali. Na ploščadi pred Galo bo pustno rajanje. Program bo vodil Toni Gasperič, maskare pa bodo pogostili s čajem in krofi. Prireditelji vabijo tudi starše, naj v maskah spremljajo svoje otroke.

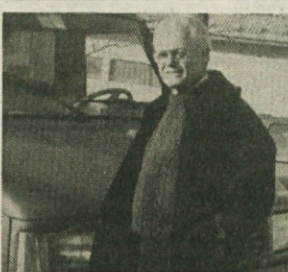
Po pripravništvu mnogi brez dela

V trebanjski občini je več kot 600 brezposelnih — Z novo generacijo srednješolcev bo število še večje — Zelo težko dobijo službo starejši delavci

TREBNJE — Čeprav v trebanjski občini niso imeli stečajeve podjetij, je število brezposelnih vendarle naraslo. Temu pa so vzrok predvsem krize in težave nekaterih novomeških in ljubljanskih podjetij, kamor se veliko Trebnjcev vozi na delo. Konec decembra leta 1991 je bilo na trebanjskem zavodu za zaposlovanje prijavljenih 411 brezposelnih, konec lanskega leta pa že 622.

Število brezposelnih je naraslo največ zaradi presežnih delavcev. Pričakujemo pa, da se bo število že v kratkem še povečalo, ko bodo na zavod prišli mladi, ki bodo po opravljenem pripravništvu ostali brez zaposlitve, pravi Majda Medved, svetovalka za zaposlitve na trebanjskem zavodu za zaposlovanje. Zaposlitve — res da ne po želji vsakega — pa se še vedno najde, pravijo na zavodu za zaposlovanje. Nekaj novih delovnih mest se ponuja na Mirni v Tomu, v Šentrupertu in v Mokronogu v tovarni čevljev. »Predvsem pa težko najti delo ljudem iz Suhe krajine in iz Velikega Gabra. Ljudje iz teh krajev so bili vezani predvsem na Ljubljano in Novo mesto, medtem ko so avtobusne zveze z Mirensko dolino slabe,« pravi Medvedova.

V občini je trenutno zelo veliko povpraševanje po šiviljah. Ker jih ni toliko, kot jih bi potrebovali, pripravljajo mi-renski Tom tečaje, kjer delavke naučijo šivanja za njihove proizvodne potrebe. V jeseni so organizirali tri skupine, kamor so se poleg do sedaj brezposelnih

Attilio Silvi

Italijanski lovci za begunce

GRADAC — Industrialec Attilio Silvi iz Firenc je v začetku februarja že drugič pripeljal pomoč za begunske center v Črnomlju. »Na idejo, da bi zbirali pomoč, je prišel ribič Guglielmo Dall Omo iz Bologne, ki prihaja že 28 let lovit na Kolpo, pri meni pa je bil kar 40 let trgovski potnik. Tudi on je že dvakrat pripeljal pomoč za črnomaljski center,« pravi Silvi, ki je kot lovec prav tako že 15 let reden gost lovske družine Gradac. Gradaški lovci mu tudi pomagajo pri dogovarjanju z begunskim centrom.

Silvi skromno pove, da sta z Dall Omo le organizatorja zbiranja pomoči v Italiji, ki jo prispevajo številni lovci in ribiči pa tudi drugi prijatelji. »V begunskem centru se najprej pozanimamo, kaj potrebujejo, potem pa zbiramo. Ko sem prijateljem omenil, koliko begunskih otrok je v Črnomlju, so se raznežili in odprti rok prispevali, kolikor je bilo v njihovi moči,« pove Silvi. Doslej je pripeljal za tri tone oblačil, hrane, higienskih pripomočkov, posteljnine. »Medtem ko je obleka že rabljena, pa vse ostalo kupimo. Tako smo porabili že tri milijone lir. Sicer pa v Italiji že čaka še za pošiljko blaga, ki jo bo kmalu pripeljal v Črnomelj. M.B.-J.

Cene Komunalno potiskajo v izgubo

Komunala zaradi pritožb občanov zaračunava za ogrevanje cene, kakršne so veljale maja lani, vendar... — Občina nima denarja, republika ga ne da

ČRNOMELJ — Potem ko so se stanovalci v blokih na Čardaku, ki jim ogrevajo stanovanja iz skupne kotlovnice, s katero upravlja Komunala, pritožili zaradi cen ogrevanja v tej kurilni sezoni, je morala Komunala cene znižati. Medobčinske inšpekcijske službe so namreč dale prav stanovalcem, ki se niso strinjali s 133 tolarji za kvadratni meter ogrevanja, ampak so morali na Komunalni začeti zaračunavati 49,15 tolarja za kvadratni meter, kolikor je ogrevanje veljalo lanskega maja. Toda v Komunalni so že izračunali, da bodo imeli samo zaradi tega znižanja letos najmanj 9 milijonov tolarjev izgube, že sedaj pa so zaradi tega ustavili vse naložbe.

Kot je povedal direktor Komunale Bojan Košir, so tistim strankam, ki so od oktobra plačevale višjo ceno, preplačilo šteli v dobro ali pa so jim, če so to zahtevali, denar vrnili. Od tistih pa, ki so čakali, kakšen bo razplet spora in ogrevanja sploh niso plačevali, so dolg bodisi že izterjali ali pa jih bo Komunala tožila. Dokler ni bilo dokončno znano, kakšna bo veljavna cena, pač ni bilo moč izterjati dolgov, ker za to ni bilo pravne osnove. Toda tudi sedaj, ko to

pa komunala ne sodi. Država skrbi za preživetje komunalnih dejavnosti prepušča občinskim izvršnim svetom. Potem kakor bi morala država vrniti v pristojnost občin tudi oblikovanje cen teh storitev. Vendar pa lahko občinska vlada zahteva od republiške le pokrivanje stroškov do enostavne reprodukcije, če v občinski blagajni ni dovolj denarja in v črnomaljski ga zares ni. Ker pa tudi iz republike denarja očitno ne bo, bomo izgubo morali pokriti z izkupičkov od drugih dejavnosti, kar pomeni, da bo

mo udarili po žepu večino občanov,« pravi Košir.

Iz Komunale so poslali na ministrstvo za trgovino in cene zahtevo za pokritje razlike do stroškov enostavne reprodukcije. A so dobili negativen odgovor z obrazložitvijo, da lani niso naredili dovolj pri oblikovanju cen. Vendar na Komunalni zatrjujejo, da so naredili toliko, kolikor jim je dopuščal odlok o oblikovanju cen komunalnih storitev. Ta odlok sicer velja do 7. marca, in če ga vlada ne bo podaljšala, pomeni, da se bodo cene sprostile. Če bo do tega zares prišlo, Košir že napoveduje, da bodo predlagali nove, višje cene, saj imajo izgubo tudi pri vodarini, kanalščini, odvozu smeti, vendar jim je doslej uspelo ta primanjkljaj pokriti z izkupičkom od dejavnosti, katerih cene oblikujejo na trgu.

M. BEZEK-JAKŠE

Dolg je seznam investicij

Lani so Črnomaljši za naložbe v gospodarsko infrastrukturo porabili 192 milijonov tolarjev

ČRNOMELJ — Kot je moč razbrati iz obširnega gradiva o naložbah v gospodarsko infrastrukturo v črnomaljski občini v preteklem letu, je bilo opravljeno obsežno delo. A ga je bilo težko uresničiti, ker do tretjega tromesečja ni bilo dokončno znano, koliko denarja bo na voljo iz občinskega proračuna in samoprispevka. Poleg tega je bila republiška pomoč precej pičila. Za 6 oddanih programov za komunalne naložbe so dobili le 3,8 milijona tolarjev, od 27 programov za pomoč demografsko ogroženim pa so z 22 milijoni tolarjev podprli le tri. Zato se je moral izvršni svet tudi zadovoljevati.

Nemogoče bi bilo na kratko naštet

vse lanske letne naložbe. Morda le največje in najdražje. To je posodobitev 2,6 km regionalne ceste Žuniči-Preloka, za katero je bilo že porabljenih 61 milijonov tolarjev, za asfaltiranje pa bo potrebna vsaj še polovica te vsote. Pri gradnji vodovodnega omrežja sta največ veljala vodovod od Tribuč do Pincev ter za naselje Učakovci, vsak po dobrih 10 milijonov tolarjev. Pri varstvu okolja so največ namenili za pripravljalna dela za čistilno napravo, in sicer dobrih 11 milijonov tolarjev. Vrednost del v črnomaljskem elektro omrežju je lani znašala dobrih 14 milijonov tolarjev in jih je v celoti pokrila Elektro Ljubljana iz sredstev amortizacije. Telekomunikacije pa so veljale več kot 47 milijonov tolarjev. Poleg samoprispevka, občinskih obveznic in proračuna je več kot polovico denarja prispevalo PTT podjetje Novo mesto.

Sicer pa prav sedaj v Črnomlju gradijo nov bencinski servis, opravljajo pripravljalna dela za širitev tehnične baze AMSZ ter TV pretvornik na Veliki Plešivici. Velik pomen pa dajejo v občini gradnji gospodarske infrastrukture v poslovnih conah Majer.

M.B.-J.

Metlika odpira vrata turizmu

Pogumno zastavljen program razvoja turizma v metliški občini — Vključeni vsi, ki lahko kakor koli pripomorejo k promociji Bele krajine

METLIKA — Slovenska država je letošnje in prihodnje leto približala za turistični leti. To pa priložnost, da Slovenci turistično ponudbo razglasijo evropskim normam. V nacionalni program turizma se je vključila tudi metliška občina, ki je imenovala posebno komisijo s predsednikom skupščine občine Brankom Matkovičem na čelu.

Komisija je pripravila in temeljito pretresla program, ki zajema vse dejavnosti, ki so kakorkoli povezane s turističnim razvojem metliške občine. Zanimivo je, da so si pri polovici od šestnajstih nalog zastavili rok za uresničitev do tradicionalne prireditve Vinske vigred, ki bo od 21. do 23. maja. Do takrat naj bi zagledali luč sveta turistični karti Metlike in Bele krajine ter etnološka topografija metliške občine. V sodelovanju z ostalimi dolenjskimi občinami bodo izdali katalog celostne turistične ponudbe Dolenjske in Bele

krajine ter ustanovili agencijo za promocijo obeh pokrajin, katere naloga bo trženje turističnih znamenitosti in zmožljivosti. Prireditveni odbor Vinske vigredi je obljubil, da bo do pomladi v Metliki znova zaživel turistično društvo. Ena izmed njegovih prvih nalog bo izdelava turističnega inventarja v občini. Na pobudo Belokranjskega muzeja je že razpisal natečaj za razpoznavni znak Bele krajine, s katerim bodo označevali vse, kar je povezano z deželo ob Kolpi, tudi informativne table, ki jih bodo skupaj s Črnomaljši namestili ob

vstopih v Beto krajino.

Dopoljela bodo vsa naselja v občini dobila označevalne table, nazaj v stari del mesta pa bodo preselili tudi živilski sejem. Še letos bodo sanirali črna odlagališča ter kopališči v Metliki in Podzemlju. Gotovo pa bodo morali v Metliki pohititi s sprejetjem pogojev za odpiranje mini kampov, saj se že oglašajo prvi zainteresirani. Velike načrte imajo v aeroklubu Bela krajina, saj naj bi do septembra, ko nameravajo imeti veliki letalski miting, uredili letališče pri Prilozu in postavili lesen hangar. Precej pozornosti bodo Metličani namenili vinski cesti, a ker gre za državni projekt, se bodo morali pač prilagajati republiškim izhodiščem.

M. BEZEK-JAKŠE

ODPIS DOPLAČILA DOHODNINE

METLIKA - Na zadnji seji tukajšnje izvršne sveta so sprejeli predlog za odpis doplačila dohodnine. Predložila ga je metliška izpostava republiške uprave za javne prihodke, dodatno pa ga je pretresla tudi komisija, v kateri so bili predstavniki zavoda za zaposlovanje, centra za socialno delo in skupščine občine. Od 55 prosilcev so 24-tim v celoti odpisali doplačilo dohodnine, pri sedmih pa so se odločili za delni odpis. Skupaj so tako odpisali za 77.500 tolarjev doplačil dohodnine, in sicer predvsem tistim, ki imajo nizke plače ali pokojnine ali so bolni.

PUSTOVANJE NA MIRNI

MIRNA - Na Mirni, v prostorih TVD Partizana, se bo 20. februarja ob 19. uri pričelo pustovanje, ki ga organizira NK Mirna. Na pustnem rajanju bo igral ansambel Janeza Goršiča iz Ljubljane. Nagradili pa bodo tudi tri najboljše maske.

• Največja spretnost v besednem boju je pobijanje nasprotnika z njegovimi lastnimi citati. (Krežla)

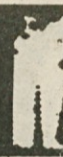
• Preden sem se poročil, sem imel šest teorij, kako vzgojiti otroke. Sedaj imam šest otrok in nobene teorije več. (Rochester)

J. D.

Majda Medved

J. DORNIŽ

Odgovori Reki

Kdaj bosta zgrajena obljubljeni cerkev in otroški vrtec v Kočevski Reki?

KOČEVSKA REKA — Krajani KS Kočevska Reka so zastavili odgovornim nekaj aktualnih vprašanj. Nanja so dobili take odgovore:

Mladi so res že vrsto let brezplačno uporabljali telovadnico, od 1. februarja pa bo treba njeno uporabo plačevati. Uporabljale pa jo bodo lahko le tiste skupine, ki bodo imele izdelan vadbeni in časovni program ter mentorsko vodstvo. Tudi morebitno povzročeno škodo v telovadnici in na napravah bodo morali povzročitelji plačevati. Ni torej potrebno skrbeti zaradi plačevanja stroškov za uporabo telovadnice, ampak predvsem skrbeti za red in disciplino v njej. Če jo bomo uničili, jo bomo hkrati za vedno izgubili, saj ni denarja za gradnjo nove.

Res je bil v programu samoprispevka do leta 1990 namenjen del zbranega denarja tudi za gradnjo otroškega vrtca. Vendar tako zbrani denar ni zadoščal niti za izdelavo projektne dokumentacije. Krajevna skupnost se prizadeva, da bi dobila denar iz občinskih in drugih virov.

V zvezi z načrtovano gradnjo cerkve v Kočevski Reki je bil opravljen lokacijski ogled, zdaj pa skušamo dobiti lokacijsko dovoljenje. Že zdaj pa se kaže, da bo glavna težava pri gradnji, kako zagotoviti potrebni denar. Glavno breme naj bi nosila vlada republike Slovenije, ki bi se tako vsaj simbolično odločila za porušeni nad 90 cerkva in sakralnih objektov na območju občine Kočevje, in to med drugo svetovno vojno in kmalu po njej. Vlada je financiranje te gradnje odobrila ministrstvom za obrambo in notranje zadeve. Obe ministri sta obljubili pomoč, denarja pa še ni.

Nevarna cesta

Vsako leto s ceste Blanca—Poklek tudi 10 avtomobilov v Blansčico

POKLEK — Vožnja na ovinkasti lokalni cesti Blanca—Poklek je, odkar je asfaltirana, nedvomno bolj udobna, ni pa dosti manj nevarna kot poprej, ko je bila še makadamska. Domačini pravijo, da ni varna niti vožnja z motornimi vozili s 30 do 40 km na uro, kajti cesta je preozka (4,5 m), tudi niso urejene banke, od roba asfalta tudi za 10 cm. Ko bi bili cestarji namestili zaščitno odbojno ograjo vsaj na najbolj nevarnem ovinku, se ne bi vsako leto znašlo v potoku Blansčica, ki teče ob omenjeni cesti, 6 do 10 avtomobilov. Za zdaj gre pri teh prometnih nezgodah pretežno le za zvito pločevino in lažje telesne poškodbe, pred časom pa se je mopedist smrtno ponesrečil. Gasilci s Pokleka so zaradi številnih podobnih nesreč že razmišljali, da bi nabavili poseben avto, s pomočjo katerega bi iz Blansčice lahko povlekli oz. dvignili na suho karambolirane avtomobile. Toda po besedah predsednika GD Poklek, Lada Martinkoviča, bi gasilci še bolj potrebovali močnejši terenski avto, da bi bili kos požarom v hribovitih zaselkih.

P. P.

ODDOLŽITEV ZA PORUŠENE CERKVE

KOČEVSKA REKA — V Kočevski Reki, kjer so po drugi svetovni vojni porušili cerkev, si močno prizadevajo, da bi dobili novo. V ta namen so lani imenovali gradbeni odbor, ki je od republiške vlade dobil zagotovilo, da bo gradnjo cerkve financirala preko ministrstev za obrambo in notranje zadeve. Ker iz tega do sedaj ni bilo še nič, lokacija in projektna dokumentacija pa sta že narejeni, se bo gradbeni odbor ponovno obrnil na slovensko vlado s prošnjo, naj jim dodeli zagonska sredstva za pričetek gradnje. V Kočevski Reki in kočevski občini nasploh so mnenja, da so do republiškega denarja upravičeni, češ da so bili sakralni objekti rušeni v imenu države oziroma njene ideologije. Nova cerkev v Kočevski Reki, ki naj bi jo zgradili na istem mestu, kot je bila včasih, naj bi bila zato nekakšna oddolžitev države za vseh 94 po vojni porušeni sakralnih objektov na kočevskem.

PAVLIHA IN MICA V KOSTELU

FARA — Zamejci s Sel na avstrijskem Koroškem so se pred kratkim predstavili na odru v Fari s tragično komedijo oz. komično tragedijo Pavliha in Mica. Gledalci so bili z igro mladih zamejskih Slovencev zelo zadovoljni. Gostovanje je organiziralo Turistično-športno društvo Kostel, s svojimi prispevki pa so jo omogočili: Osnovna šola Vas-Fara, Studio za zdravje in lepoto Stanko Nikolič s Hriba in Mizarstvo Klarič iz Potoka. Po igri so domačini zamejske gledališnike skromno pogostili in vsakemu članu skupine podarili knjigo domačina Jožeta Žagarja-Jagrovega "Kostel".

Še druga plat Brkičeve zgodbe

Je resnica ena sama? Kje se ta začne, kje konča in kje in kdaj se začne laž?

KOČEVJE — Nedavno objavljena zgodba Sulejmana Brkiča o domnevno krivičnem opozorilu kočevske Slovenske nacionalne stranke, da ga bodo, če bo revidiran zakon o državljanstvu, predlagali odvzem državljanstva, če ne bo prenehal kršiti hišnega reda, je pri njegovih sosedih naletela na izredno boleč sprejem. S pojasnilom, da opozorilo, ne kar zadeva sosedne stranke, ni bilo posledica nestrpnosti do južnjakov in izraz njihovega vsesplošnega načrtnega preganjanja, kot je to Brkič želel prikazati, se je odzvala tudi stranka SNS. Da družina Sulejmana Brkiča še zdaleč ni vzorna sosed, pa je želel potrditi tudi eden izmed sosedov, ki je objavljen pri-

spevek prebral. Kaj je torej resnica, kje se ta začne in konča in kje se začne laž?

V Kidričevu 8 je več neslovenskih družin, vendar je opozorilo prejel le Brkič. Zoper druge ne sosedne stranke nimajo pripomb. Nasprotno; za nekatere celo menijo, da so zelo dobri ljudje, sosedje in občani, s čimer je zelo omajano Brkičovo namigovanje, da ga je sosed naznanila stranki verjetno tudi zato, ker ne mara južnjakov. Da je bil to le poskus, da bi ga po številnih brezuspešnih opozorilih, ki jih je prejel od podjetja Inkop in strokovne službe za stanovanjsko gospodarstvo v letih od 1988 do 1991, vendarle nekako »vzpodbudili« k spoštovanju hišnega reda, Brkič seveda ne prizna. Pa vendar papirji dokazujejo, da je bil Brkič že resno opozorjen, da mu bodo odpovedali stanovanjsko pravico, in da je občinska strokovna služba v začetku leta 1991 Inkopu predlagala, naj Brkičev primer ponovno prouči in tudi ukrepa.

Res je, da je sosed bolna, sama in že nekoliko v letih, ni pa živčni bolnik, kot je zatrjeval Brkič. Prizna, da jo motita Brkičeva otroka, vendar ne zato, ker ne bi imela rada otrok. Prav zato, ker jih ima rada, je poleg svojih otrok, ki so sedaj že vsi odrasli, še pred nekaj leti imela v varstvu tri tuje otroke, Brkičeva pa jo motita, ker se v stanovanju igrata, kot bi bila na prostem. Da je kršitev hišnega reda pa včasih tudi javnega reda in miru, če se v stanovanju bučno pospravlja,

ropota, razbija in razgraja po 22. uri, kar imajo po zatrjevanju sosedje navado početi Brkičevi, je vsakomur jasno. Bolj ali manj predvsem vprašanje vzgoje in kulture pa je pljuvanje in stresanje smeti čez balkon ter nagovarjanje z nepristojnimi izrazi, ki ga je bila, tudi po zatrjevanju prič, sosedja že nekajkrat deležna s strani Brkičevih.

Kakšna je torej resnica, kdo jo govori in kdo prikraja, bo sedaj, ko je znana tudi druga plat Brkičeve zgodbe, lažje presoditi.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PUSTOVANJE V SEVNICI IN NA BLANCI

SEVNICA — Med prireditvami, ki ji omenja letošnji občini spored turističnih, kulturnih, zabavnih in športnih prireditev v sevniki občini, je tudi sobotno veselo pustovanje v sevniskem hotelu Ajdovec. Maske bodo nagrajene. Podobno velja tudi za sobotno pustovanje, ki ga na Blanci prirejajo tamkajšnji gasilci.

DENAR TUDI ZA ŠPORTNO DVORANO?

SEVNICA — Z renomimiacijo republiškega proračuna za leto 1992 je bila sevniki občini povećana javna poraba za 8.937.000 tolarjev. Denar so razdelili občinskimi upravnimi organom (3.686.000 SIT), otroškemu varstvu (3.705.700 SIT), socialnemu skrbstvu (1.131.300 SIT) in invallidskim delavnicam (450.000 tolarjev). V letošnjem občinskem proračunu naj bi 25 milijonov tolarjev porabili za začetek izgradnje športne dvorane.

POMOČ ZDRAVSTVENEMU DOMU — Število obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev se v sevniki občini nenehno povečuje. Z zdaj je vseh 709, kot je na sobotnem zboru sevniki obrtnikov (na posnetku) ponazoril predsednik OZ Slavko Vilčnik. Opozoril pa je na družbeno zmoto, da bo malo gospodarstvo sploh kdaj lahko nadomestilo t.i. veliko gospodarstvo. Potrebno je oboje. Zbor je (sicer z nekaterimi pomisleki) podprl pomoč sevniskemu zdravstvenemu domu pri nabavi dragocene in prepotrebne medicinske opreme. Direktor ZD Sevnica dr. Željko Halapija je povedal, da imajo zdaj v tej ustanovi 7 specializiranih in 2 magistrski znanosti, se pravi, kar dobro moštvo, ki bi najprej potrebovala ultrazvok za diagnostiko. Dosedanji odziv v podjetjih na to akcijo je nad pričakovani. (Foto: P. Perc)

Začetek konca kostelskih zapletov

Predsednik je končno priznal svet v odstopu — Spremenili in dopolnili so statutarni sklep, ki določa način volitev, hkrati pa razpisali volitve

FARA — Po številnih zapletih, ki so se pričeli v krajevni skupnosti Kostel že leta 1990 oz. kmalu po izvolitvi Stanislava Južničja za predsednika sveta, je predsednik minuli torek končno sklical sejo sveta v odstopu. Kljub številnim medsebojnim očitkom, se jim je vendarle uspelo dogovoriti o razpisu novih volitev za člane sveta krajevnega skupnosti.

Razhajanja med predsednikom in člani sveta so se v preteklem letu zaostriala do te mere, da je bilo popolnoma onemogočeno delo krajevnega skupnosti. Člani sveta, ki so predsedniku očitali samovoljo, so že lani odstopili, a so kasneje, ko se je izkazalo, da njihov odstop ne pomeni tudi odstopa na volitvah neposredno izvoljenega predsednika, odstop prekliče. Da bi predsednika, ki je jedro spora v krajevni skupnosti prikazoval v luči strahu pred stariimi grehi in nenaklonjenosti občinskih mož njegovi izvolitvi in delu, odstranili, so izpeljali referendum oz. volitve, na katerih pa je bil Južnič od krajanov potrjen za predsednika. Temu je sledil ponovni odstop članov sveta, ki pa je bil, tako kot že prvi odstop, po mnenju občinske statutarnopravne komisije dokončen.

Predsednik Južnič sveta ni več upošteval in je po določenih volilnih postopkih, ki so bili po mnenju nekaterih članov sveta v odstopu sporni, imenoval nov svet. Ob tem ni upošteval stališča statutarnopravne komisije, da mora do izvolitve novega sveta svet v odstopu, ki sicer ne sme več normalno opravljati dela, vendarle opravljati tista dela, ki so nujna za življenje v krajevni skupnosti. Med takšna dela pa je sodil tudi sprejem spremembe in dopolnitve statutarnega sklepa, ki določa način izvolitve članov sveta, kar so končno storili minuli torek.

Bistvo problema, ki je nastal z odstopom članov sveta, je bila posledica načina njihove izvolitve. Prejšnji statutarni sklep je določal, da so člani sveta izvoljeni predsedniki vaških skupnosti, ti pa so bili tisti, ki so na volitvah dobili največ glasov. Po novem bodo člane sveta volili na dva načina. Dosedanji člani sveta ostajajo predsedniki vaških skupnosti, Južnič ostaja predsednik sveta,

ostalih 12 članov pa bodo volili tako, da jih bodo 6 izvolili po teritorialnem načelu, 6 pa jih bodo volili na vseh voliščih. Volitve po novem dogovorjenem načinu, po katerem so sedaj vsi postopki za volitve razen rokov, ki jih bo določila volilna komisija, po zakonu, bodo 18. aprila.

M. LESKOVŠEK-SVETE

RAZSTAVA LUTK V KOČEVJU

KOČEVJE — Minuli četrtek je bila v Šeškovem domu v Kočevju odprta razstava "V svetu lutk", ki sta jo organizirala kočevski in celjski muzej. Ob otvoritvi sta razstavo predstavila ravnatelj obeh muzejev Ivan Kordiš in Andreja Rihter, spregovoril pa je tudi župan Mihael Petrovič, ki je navzoče spomnil na bogato, a žal minulo kočevsko lutkarsko tradicijo. Razstava bo odprta dva meseca, spremljala pa jo bo cela vrsta predstav in tako imenovana lutkarska delavnica.

DRAŽJI VRTEC

RIBNICA — Ribniški izvršni svet je sprejel 2,98-odst. povečanje cene za vrtec in 3,33-odst. za jasli. Nova ekonomska cena znaša 11.252,20 tolarjev za vrtec in 15.643,90 za jasli. Razmerje med deležem, ki ga plačujejo starši, in deležem, ki se krije iz občinskega proračuna, ostaja nespremenjeno. Tako bodo starši morali za februar odšteti 4.825 tolarjev za vrtec in 6.292 za jasli, kar pomeni 42,88 oz. 40,22 odst. nove ekonomske cene.

TEŽAVE Z LASTNIKI

RIBNICA — Ribniški Stanbire, ki je konec preteklega leta vsem podjetjem in ustanovam v ribniški občini poslal v podpis nove pogodbe o upravljanju stanovanj, je do sedaj te pogodbe sklenil z ribniško občino, SPIZ-om, ministrstvom za obrambo, Ljubljansko banko, Komunalo, Kmetijsko-gospodarsko zadrugo, Rikom in Donitom. Z ministrstvom za notranje zadeve in železniškim gospodarstvom so pred podpisom pogodbe, z nekaterimi drugimi podjetji, med katerimi je največji lastnik stanovanj podjetje Inles, pa se še dogovarjajo, tako da bi v njihovo upravljanje prešel pretežni del vseh ribniških družbenih stanovanj. Na precej slab odziv je Stanbire naletel pri sklepanju pogodb z individualnimi lastniki stanovanj. V teh dneh je tudi njim že drugič poslal v podpis pogodbe, iz katerih je razvidno, da bodo upravljalske posle prevzeli le v tistih stavbah, kjer bo za to več kot polovica lastnikov stanovanj.

PROTESTIRAJO ZARADI PRESTAVITVE ČISTILNE NAPRAVE

SEVNICA — Na torkovi skupni seji vseh zborov sevniske občinske skupščine so poslanci podprli zahtevo Ločanov, ki se bojijo, da bi načrtovana čistilna naprava za Radeče, zgrajena na levem bregu Save v sosesčini Loke, zaradi škodljivih emisij močno zmanjšala kakovost življenja Ločanov. Sevniska občinska skupščina je naslovila na laško občino pismo, naj v interesu dobrososedskih odnosov med občinama, zgradijo čistilno napravo na desnem bregu Save pri Hotemcu, kakor je bilo predvideno že pred štirimi leti. Tako stališče Sevnčanov in Ločanov je hkrati podpora vaščanom Slapa in Obrežja, ki sta jih pustili na cedilu tako njihova krajevna skupnost kot tudi občina.

Drobne iz Kočevja

LOKALNI RADIO — Po skoraj dveh desetletjih in pol prizadevanj bo kočevska občina letos končno dobila lokalni radio. Ustanovitelj bo skupščina občine Kočevje, radijski program pa bo pripravljala firma Univox iz Kočevja. Vsa potrebna soglasja so si Kočevci že pridobili, radio je že registriran, dodeljeno pa imajo tudi frekvenco. Pred pričetkom oddajanja prvih vestí po radiu Kočevje jih čaka še tehnična nadgradnja že obstoječega RTV pretvornika pri Mariji Pomagaj in ureditvi studija.

OBMEJNI PROBLEMI — Osrednja tema nedavne redne letne konference krajevnega odbora slovenskih krščanskih demokratov iz Oslinice je bila obmejna problematika, ki jo zlasti močno občutijo prebivalci Obkolpja v kočevski občini. Na konferenci so iz člega niza problemov poudarili kot najbolj perečega cestne povezave, saj morajo potovati preko tujega ozemlja, da pridejo do svojega. V zvezi s tem in ostalimi spremembami, ki jih je v življenju tamkajšnjih ljudi vnesla južna državna meja, so sprejeli nekaj sklepov, s katerimi bodo seznanili tudi republiški ministri za promet in zveze ter notranje zadeve.

Ribniški zobotrebcí

PODRAŽITEV VODE — V skladu s porastom življenjskih stroškov, ki vplivajo tudi na oblikovanje cen komunalnih storitev in stanovanjskih najemnin, se je v teh dneh v Ribnici in Kočevju podražila voda, in sicer za 2,4 odst. Nova cena vode se bo strankam zaračunavala od 1. januarja. Ribničani, ki zaradi precejšnjih vlaganj kočevsko-ribniškega Hidrovoda v vodopreskrbo ribniške občine že kar nekaj časa pijejo dražjo vodo kot Kočevci, bodo zanj morali po novem odšteti po 23,50 tolarja, medtem ko jo bodo imela kočevska gospodinjstva po 22,57 tolarja. Nova cena vode za ribniško gospodarstvo znaša 49,57 tolarja, za kočevsko pa 47,64.

ZASEBNISTVO V GEODEZIJI — Marca bo Ribnica dobila prvo zasebno geodetsko pisarno. Geodetski upravi bo s ponudbo geodetskih storitev konkuriral Roman Češarek iz Zlebiča, ki bo imel svojo pisarno na Šeškovi 50, neposredno poleg sedanje geodetske uprave. Prednosti takšne lokacije so poleg bližine katastrskih načrtov in evidenc tudi bližina podjetja Stanbire in njegovih podatkov in uslug, kar vse bo zasebniku omogočalo hitro reševanje zadev in strokovnejši stik s strankami.

DELOVNA MESTA — V teh dneh potekajo obsežna dela za oživitve nekdanjega Doma JLA, ki ga je pred nedavnim vzelo v najem podjetje Russ. Razvil naj bi se v poslovno-storitevno-kulturni kompleks. Nosilec posameznih firm, ki bodo v stavbi imele sedeže firm ali zavodstva, je že znanih okoli 30. V stavbi, ki je bila po odhodu jugoslovanske vojske še dodatno precej poškodovana, bo vsaj 12 trgovin. Za ribniško občino to pomeni tudi najmanj 12 novih delovnih mest.

Sevnikiški paberki

ŠOLA — Potem, ko smo še drugič (nazadnje v tej rubriki) pisali o dogovarjanju, da naj bi bila v šoli na Razborju ena izmed lokacij za center don Pierina (v Sloveniji naj bi na naslov ministrstva za zdravstvo prispele osem podobnih ponudb), je reagirala tudi ravnateljica sevniske osnovne šole Sava Kladnika Anica Pipan. Podobno kot dr. Jurij Pesjak tudi ona ni nič vedela o takih načrtih, dokler je niso začeli spraševati o tem ljudje, ki so nekaj zvedeli, da naj bi bili v razborski šoli poslej narkomani. Čeprav je po zakonu o zavodih postala formalno-pravni lastnik razborske šole (njena knjižna vrednost je 1,4 milijona tolarjev) imajo šolniki z ministrstva za šolstvo skladno s sklepom slovenske vlade 17. septembra lani jasno navodilo, da bi najemnina od oddaje šole šla lahko kvečjemu za interesno dejavnost, za nakup učbenikov in drugega učnega gradiva, za prehrano učencev in za kritje vseh funkcionalnih stroškov, ne pa za tisto, kar bi si omislili vaški veljaki. Od teh žal šola ni imela bogve kakšne posebne koristi, saj je bil problem že tudi to, kdo bo s strehe spravil sneg, da ne bi zacejalo v šolo. Svoje je je opravila odjuga.

SKARABEJ — Učitelji na sevnikiški šoli, ki imajo opraviti s petimi računalniki, nabavljenimi pri sevniskem Skarabeju, že nekaj časa jadikujejo, da očitno niso imeli srečne roke pri izboru. Pravijo, da so bili v kratkem času v okvari že štirje računalniki. Nekdo je le na pol v šali izjavil, da si ne upa niti zakajati poleg silno občutljivih računalnikov.

PLAČE — Nek direktor sevniskega podjetja naj bi dobil 300.000 tolarjev plače, gozdarji pa si "delijo masne kilometrine in plače", vztrajno paberkujejo Sevnčani. Do resnice pot.

Zoper koncentracijo odločanja

Sevnikiški obrtniki zahtevajo od države odpis zamudnih obresti, zaščito upnikov in več denarja — Letos za 40 milijonov tolarjev posojil za obrt?

SEVNICA — Na sobotnem zboru sevnikiških obrtnikov so terjali odpis zamudnih obresti za leto 1992 v skladu s poprejšnjimi zahtevami; od slovenske države so tudi zahtevali, naj zaščiti upnike, začasno morebiti z zakonom o zavarovanju plačil, nato pa z učinkovitim delovanjem pravnega, sodnega sistema, da bodo upniki v najkrajšem času dobili plačilo za svoje izdelke. Sevnikiški obrtniki so proti vse večji koncentraciji odločanja in sredstev na republiko in zahtevajo, da naj Ljubljana več denarja vrne tja, kjer ga ustvarijo.

Poleg teh splošnih zahtev so po izčrpnem uvodnem poročilu predsednika sevniske obrtne zbornice Slavka Vilčnika in triurni razpravi oblikovali še nekaj pobud. Tako naj bi sevniska vlada razmislila o dnevu odprtih vrat obrti in industrije. V sevnikiški občini, ki slovi po dobrih rokodelcih, predvsem mizarjih, in kjer so pogosto opozarjali na pomankljivosti proslulnega usmerjenega izobraževanja, naj bi znova pričeli z ukom za mizarja po klasični metodi.

Obrtnike, ki ne zmorejo plačevati obveznosti, so pozvali, naj pravočasno dajejo ustrezne vloge, Republiki upravi za prihodke so predlagali, naj oblikuje svojo polnomočno za plačevanje vseh ob-

veznosti ali naj se organizira tako, da bodo vse obveznosti knjižene na enem računu.

Predsednik izvršnega sveta Marjan Kurnik je povedal, da so lani v občini razdelili 29 obrtnikom in podjetnikom za 20 milijonov tolarjev ugodnih posojil, letos pa naj bi bilo za razvoj malega gospodarstva na voljo kvečjemu 30 do 40 milijonov tolarjev, nikakor pa ne 50 milijonov, kolikor pričakujejo v vodstvu sevniske obrtne zbornice. Vlada je naročila načrt za ustanovitev hranilno-kreditne službe (HKS) pri Obrtni zbornici Sevnica, ki naj bi bila v pomoč obrtnikom, podobno, kot je kmetom HKS pri M—Kmečki zadrugi. Kurnik

JEKE NOVI PREDSEDNIK SPV V CESTNEM PROMETU

SEVNICA — Sevnikiški izvršni svet je ugodno ocenil delo občinskega sveta za preventivno in vzgojno v cestnem prometu v preteklem letu ter njegovega predsednika Franca Praznika. Na njegovo željo ga je razrešil dolžnosti predsednika, za novega predsednika pa predlagal Jožeta Jeketa, vodjo odseka za občno upravo v občinskem sekretariatu za družbene dejavnosti in občno upravo.

P. P.

BREZPOSELNOST - Ne dolgo tega je neko tukajšnje podjetje potrebovalo osem ključavničarjev in bi jih tudi zaposlilo. Na zavodu za zaposlovanje je prav takrat čakalo približno osemdeset brezposelnih ljudi s prav tem poklicem. Podjetje je zato hotelo zaposliti osem ljudi izmed te rezervne armade delovne sile. Od osmih povabljenih brezposelnih delavcev z zavoda sta dva prišla na razgovor v podjetje. Toda tudi ta dva sta se premislila in na koncu ni prišel delat nobeden od omenjenih čakajočih.

MERILA - V kostanjeviški Iskri so delali spiske odvečnih delavcev in slednji bodo dobili sklepe, da ne morejo več delati v tej tovarni. Merilo, po katerem so določili "odvečne", je bila izključno delovna uspešnost. Toda s tem kriterijem se je ustrezno delovno telo izjemno potrudilo, saj je delovno uspešnost računalo na dve decimali natančno. Govori se, da so se v tovarni odločili za dve decimali zato, da ja ne bi bila dva enako delovno uspešna. Če bi namreč ugotovili enakost v tem, bi morali uporabiti še druga merila, na primer izobrazbo. Tedaj pa bi se lahko zgodilo, da bi tovarna ostala brez vodilnih ljudi.

PREDLOGI - V krški občinski skupščini je delegat z območja Senuš, Velike vasi in drugih ondotnih krajev sporočil, da tamkajšnji domačini nasprotujejo priselitvi Romov iz Kerinovega grma v Rimš. Delegat je tudi pogumno predlagal, naj občina svojememu uslužbencu, ki "ima čez Rome", postavi kontejner v romskem naselju. Tako bi uslužbenec na kraju samem lahko spoznaval romsko problematiko, ki da jo domačini že predobro poznajo.

Novo v Brežicah

STRAHOVANJE - Med brežičskimi direktorji se je razpasla razvada, da pojejo levite svojim delavcem. S tem v zvezi so primeri, da direktor zbere pred seboj delavce, kakor oficir postroji brezpravne vojake, in jim priredi "učno uro lepega obnašanja". Gre preprosto za to, da pred zbranimi moštvom direktor rolni in benti, ker bi rad izvedel, kateri delavci so raznesli iz firme ven med ljudi govorice o njegovih direktorskih početjih, muhah in lumparijah. Direktor, ki je zadnjič na opisani način mojstril delavce, ima po mnenju prizadetih zveze s samimi hudičmi in drugimi službami, da zve vse in to tako hitro. Delavce je namreč zbral pred seboj že dobre četrte ure po tistem, ko so ga zatožili.

POBEGNIL - Pred dnevi so v tukajšnjih obmejnih krajih v navzočnosti državnih organov in služb ter številnih vaških fircev usmrtili nekega prašiča. Žival je doživela tak konec po tistem, ko je daljše obdobje stradala v svinjaku. Tam je prašič pustil zaprtega brez hrane in brez oskrbnika neki Hrvat, ki ga zdaj ni več v Sloveniji. Tip, ki je storil tak zločin zoper živali, jo je pobrisal na Hrvaško. Kot trdijo, ni vzel pot pod noge zato, ker bi se bil naveličal krmiti prašiča ali konje na mokriškem gradu. Dobro obveščeni vedo povedati, da je na slovenski strani dolžan lep kupček denarja in se je zbal, da bi upniki njega zaklenili v svinjak.

LASTNINA - Govori se, da je pred časom vstopil v eno od brežičkih trgovin neznan moški in izjavil, da je trgovina njegova in da naj jo prodajalec in prodajalke nemudoma zapustijo. Trgovsko osebje, ki si je do tistega trenutka služilo v omenjeni trgovini kruh in ni vedelo za obstoj navedenega moškega, je zadevo vzelo sprva kot šalo. Najprej je mislilo, da je možakar malce prezgodaj slavi pusta in da se je našel v lastnika. Ker le ni odnehal, je postalo jasno, da je čisto pravi nekdanji lastnik stavbe in da je objekt dobil nazaj z denacionalizacijo. Tako je to!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 24. januarja do 12. februarja so v brežički porodnišnici rodile: Adriana Rebernak iz Krškega - Vaneso, Anica Masnik iz Krškega - Klaro, Rozalija Brajdich iz Gorice - deklco, Vesna Lopare iz Ivanič Grada - Marjana, Nadja Ivšič iz Brežic - Lovra, Doroteja Ajster iz Župeče vasi - Klementino, Suzana Roguljič iz Krške vasi - Luko, Irena Novosel iz Ribnice - Anjo, Renata Vogrin z Vel. Doline - Simona, Mojca Džordžević iz Brežic - Nives, Marjetka dr. Blažević iz Brežic - Krešimirja, Janja Kozole iz Sedma - Matica, Amalija Radej z Blance - Primoža, Barbara Martinec iz Krškega - Katarino, Radojka Kosec iz Gazic - deklco, Marjanca Mašič iz Rigone - Tadeja, Nataša Kociper z Rake - Gašperja, Ljudmila Bržjak iz Senuš - Klavdijo, Nataša Zobaric iz Mrzlave vasi - Sandro, Sonja Molan s Trebeža - Lucijo, Andreja Stefan s Stojanskega Vrha - deklco, Zinka Ivanuša iz Krškega - Kristijana, Jana Starc iz Poštene vasi - Benjamina in Janja Vevar iz Kremena - Patricijo.

Cestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Do elektrike z zemeljskim plinom

V termoelektrarni Brestanica bi radi vgradili dodatno plinsko turbino in prešli na drugo gorivo — Več elektrike ob konicah — Plinovod »za okras«

BRESTANICA — Ko je kandidat za mandatarja za sestavo krškega občinskega izvršnega sveta Herman Kunec nedavno predstavil vladni načrt, je med gospodarskimi problemi krške občine navedel težave plinsko-parne termoelektrarne v Brestanici. Napovedal je, da si bo občinski izvršni svet v bodoče prizadeval povečati vlogo tega objekta v slovenskem energetskem sistemu.

V brestaniški elektrarni, ki jo ima Slovenija zdaj v glavnem samo za rezervno, že dalj časa razmišljajo, kako bi lahko to dosegli. Kot pravi Niko Kurent, direktor brestaniške elektrarne, bi tam poleg obstoječih plinskih turbin postavili dodatno novo plinsko turbino. V tem primeru bi bilo možno proizvesti

prilagodljiva. Zato bi s polno močjo obratovala zlasti ob konicah. V preostalem času bi se njena moč lahko zmanjšala.

Zemeljski plin je že v neposredni bližini elektrarne, saj tod poteka magistralni plinovod, zgrajen leta 1991. »V primeru, če bi prišla elektrarna obratovati na zemeljski plin, bi bila visoka naložba v napeljavno plinovoda izkoriščena. Danes je namreč investicija, ki je tedaj znašala okrog 30 milijonov dolarjev, neizkoriščena, ker niso priključeni na zemeljski plinovod vsi predvideni porabniki, med katerimi naj bi bila po projektu največja ravno TE Brestanica in Videm Krško. Žal zaradi Vidmovih gospodarskih problemov ter zaradi pomanjkanja, ki trenutno pesti elektro-

gospodarstvo, oba največja predvidena porabnika nista priključena, zaradi česar bi bila lahko ta investicija tudi vprašljiva. Kajti če bi se že v začetku računalo na to, da ta dva porabnika ne bosta zraven, do investicije v plinovod za Dolensko in Posavje mogoče sploh ne bi prišlo.« Tako ugotavlja direktor Kurent.

M. LUZAR

VRHUNSKI ŠPORT IN REKREACIJA

KRŠKO - V Krškem bodo preučili možnost, da bi zaposleni plačevali prispevek za financiranje in razvoj športa v občini. O takem načinu dodatnega financiranja dejavnosti so razpravljali pred nedavnim na seji občinske skupščine. Nekateri razpravljalci so pri tem poudarili, da bi zaradi vse manjšega števila možnih sponzorjev moral več denarja za šport zagotoviti občinski proračun. Navzoči so slišali, da deluje v občini nekaj uspešnih klubov, ki za nadaljnji obstoj in kakovostno rast potrebujejo denar. Mnenja o tem, kateri vrsti športa priznati prednost, so bila v razpravi deljena. Medtem ko so eni dajali prednost vrhunskemu tekmovalnemu športu, so drugi menili, naj gre večji del razpoložljivega denarja za rekreacijske potrebe. Po teh mnenjih naj bi se vrhunski šport »preživljal« s pomočjo pokroviteljev. Po enem od predlogov iz razprave naj bi med šport v občini uvrstili tudi planinstvo.

UKINJAJO AVTO ŠOLO

KRŠKO - Posavski center za permanentno izobraževanje Krško bo ukinil avto šolo, ki deluje pod njegovim okriljem. Lani je avto šola opravila 2.700 ur, v 1991. letu pa 5.000. Ob tem ko se je obseg dela avto šole tako zmanjšal za polovico, so se zelo zaostri pogoji za njeno delo. Ker Posavski center za permanentno izobraževanje Krško ne vidi možnosti za izboljšanje razmer, je zaprosil krški izvršni svet za soglasje za ukinitve avto šole.

Brez dela bo vsaj še tisoč oseb

V Posavju že zdaj 4100 brezposelnih — Nadaljnjo rast brezposelnosti pričakujejo v največjih podjetjih, kjer so odlašali presežki — Tudi »na črno«

SEVNICA — Posavska regija s 14-odstotno brezposelnostjo spada med tiste v Sloveniji, ki se potegujejo za neslavno prvenstvo. In ker prav nič ne kaže, da se brezposelnost umirja, temveč ravno nasprotno, saj pričakujejo v brežički občini do 22-odstoten porast brezposelnosti, v sevniki 15- do 20-odstotnega in v krški kar 30 do 45-odstoten porast brezposelnosti.

Največja posavska podjetja tekstilne in lesnopredelovalne industrije namreč ne bodo več mogla prelagati odločitev o presežnih delavcih, zato je po besedah vršilca dolžnosti direktorja območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici, Toneta Korena, ravno v teh podjetjih in še pri prevoznikih pričakovati največ priliv k armadi 4.100 brezposelnih. Ta je v Posavju narasla v primerjavi z letom poprej skoraj za četrtino, bojijo pa se, da se bo v naslednjih mesecih povečala vsaj še za 1.000 oseb. V primeru, da bi se agonija krškega Vidma nadaljevala in bi brez dela ostalo

kar 700 papirničarjev, postane ta nekoliko suhoparni, a za prizadete še kako boleč statistični scenarij še bolj pesimističen. V Posavju je že zdaj med brezposelnimi največ mladih, tem pa se utegnejo pridružiti še številni mladi, ki jih bo letos prišlo z raznih šol okrog 1.000, večina pa bo iskala svojo prvo zaposlitev.

Posavska podjetja sicer napovedujejo potrebo po 2.040 delavcih, med temi

LOVSKO SREČANJE

BIZELJSKO - V združenem domu na Bizeljskem bo 6. marca ob 19. uri lovsko srečanje, ki ga organizira Lovska družina Bizeljsko. Ob tej priložnosti bodo pripravili kulturni program z nastopom pevskega zbora iz Medvoda in slovenskih plesnih prvakov. Na prireditvi bodo opravili tudi lovski krst. Za dobro razpoloženje bo ta večer skrbel ansambel Karavans.

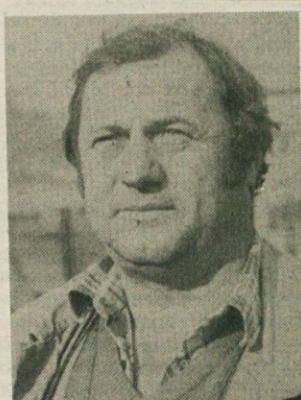
»Zmeraj kdo potrebuje kri«

Milan Jamnikar, 71 — kratni krvodajalec

KRŠKO — Milan Jamnikar, 41 — letni zidar iz Krškega, bo še ta mesec znova da kri. Doslej jo je daroval že enaindesedemdesetkrat. To svoje človekoljubno delo je začel kot vajenec, ko je bil star dobrih 17 let. In po tistem daje kri približno po trikrat na leto.

»Nekaj bi pripomnil,« pravi Jamnikar. In pripomne, da po njegovem Rdeči križ nima pravega odnosa do krvodajalstva. »Nima dobro urejenega podeljevanja priznanj za vse tiste, ki so dali kri več kot 50 — krat. Do teh je Rdeči križ po mojem premočno pozoren. Tem ljudem bi pripadalo priznanje. Saj ni treba dati ne vem kaj, naj bo droben spominček, da se vidi, da se krvodajalca kdo spomni tudi na ta način. Bereš v časopisu, da so šli krvodajalci nekam na izlet. Najbrž je že to dovolj, če kot krvodajalec vidiš, da si potreben. Ne mislim na drage izlete in pojedine v dragem hotelu, družabno srečanje pač,« pravi Jamnikar.

Da včasih kdo pozabi, kako koristno in pogosto nepogrešljivo dejanje naredi človek z dajanjem krvi, se je Jamnikar najbolje prepričal pri vojakihi. Tam je prišla neka ženska prositi, če bi kateri od vojakov nemudoma daroval kri za njenega moža. Jamnikar se je ponudil in takoj odšel v ambulantno. Tam pa ga je oficir nahrulil, da je neobrit. Da pomanjkljivo obriti vojak Jamnikar daje kri in s tem rešuje človeka, je bil za moža s častniškimi našitki nevažno. Nekoč pozneje, ko je bil Milan že civilist, se je na podobno

Milan Jamnikar

prošnjo odzval v Novem mestu. Šel je dat kri in spričo naglice zamolčal, da so mu jo nazadnje vzeli pred tremi tedni.

Milan pozna ugibanja o morebitni trgovini s krvjo, vendar ne verjame, da bi jo pri nas kdo preprodal. »Če ima kakšna bolnišnica na zalogi veliko krvi, naj jo da drugi bolnišnici, če tej krvi manjka. Gotovo se potem to poplača z zdravili ali z drugim takim materialom,« pravi Jamnikar.

Zlasti mladim bi Jamnikar priporočil, naj darujejo kri. »Nekateri ljudje pravijo, da jo bodo dali, ko jo bo kdo potreboval. jaz pa jo dam zmeraj, ker jo zmeraj kdo potrebuje.«

L. M.

POKAL V MENGŠU

KRŠKO - Društvo za plesno dejavnost Krško, v okviru katerega deluje skupina Divi s formation, je sodelovalo z ekipo na sobotnem turnirju v show danceu za pokal ljubljanskega plesnega centra Fren-di. Na tekmovalju, ki je bilo v Mengšu, je v pionirski konkurenci zasedla prva krška ekipa 1. mesto in s tem pokal. Druga ekipa se je uvrstila na 3. mesto. Med posamezniki v disko plesih je bila Josipa Fink 5., Sebastjan Vodlan se je uvrstil na 7. mesto. V mladinski kategoriji v ekipnem točkovanju v show danceu so Krčani zasedli 4. mesto. V disko plesih je bila Simona Radkovič sedmo.

Izvršni svet SO Brežice obveča vse fizične in pravne osebe, da lahko dajo svoje zahteve, interese in predloge glede bodoče namembnosti nekdanjega vojaškega letališča v Cerkljah ob Krki.

Argumentirani pisni predlogi se oddajo oz. pošljejo do 22.2.1993 na naslov:

IZVRŠNI SVET SO BREŽICE
Cesta prvih borcev 18
68250 BREŽICE

P. P.

Neodkazano dreve je debelejše

Na širšem brežičkem območju sneg polomil veliko drevja — Uredba zoper lubadarja — Brezvestno sekajo zlasti lastniki gozdov, ki niso kmetje

BREŽICE — Gozdovom na območju brežičkega gozdnega gospodarstva se ne obetajo nič kaj zeleni časi. Nadaljujejo se obsežne sečnje, poleg tega je v to kratni zimi sneg poškodoval velike gozdne površine.

V teh dneh gozdarji dopolnjujejo poročila o snegolomu. Še doslej so ugotovili, da je na območju Gorjancev in na gozdnem območju Pišec dreves s polomljenimi vrhovi za okrog 4.000 kubikov. Največ škodo so utrpeli nasadi iglavcev. Gre za precejšnje količine polomljenega drevja, vendar gozdarji menijo, da pri celotni zadevi to ni najhuje. »Bolj kot omenjena količina nas skrbi, da je snegolom na zelo veliki površini,« so povedali v Gozdnem gospodarstvu Brežice. Ne vedo, kako bodo na tolikšnem prostoru pospravili ostanke iglavcev, še preden se jih bo lotil lubadar. Povejmo, da lesnih ostankov od snegoloma nekajkrat več kot prejšnja leta. Kako bodo gozdarji ukrepali, potem ko je sneg na omenjeni način pripravil pot lesnemu škodljivcu, jim je nedavno določila vlada s posebno uredbo o zatiranju lubadarja.

Medtem ko torej obstajajo vse možnosti, da po upravni poti država s pomočjo gozdarjev onemogoči podlubnika, je očitno še zmeraj nemogoče stopiti

na prste vsem tistim, ki brez odkazil sekajo po najboljših gozdovih. Na območju Gozdnega gospodarstva Brežice so lani posekali v zasebnih gozdovih 97 tisoč kubikov lesa. Od tega je bilo odkazanih 56 tisoč kubikov, medtem ko so drugo drevje lastniki posekali na črno. Delež črnih sečenj v letnem poseku je večji, kot je bil včasih, in tako stanje je po vsej verjetnosti posledica dejstva, da so nekateri lastniki že dobili nazaj gozdove in zdaj gospodarijo v njih.

To, kar se dogaja na širšem brežičkem območju, lahko osvetljuje tudi dejstva, ki jih v zvezi s Slovenijo omenjajo v Splošnem združenju za gozdarstvo v Ljubljani. Zmago Zakrajšek, sekretar združenja, je na naše vprašanje glede razmer v gozdovih dejal pred časom tole: »Po zakonu so odkazila nujna. Nered je, ker starega zakona nihče ne spoštuje, novega zakona pa še nimamo. Obstajajo sicer inspekcije, ki ugotavljajo in prijavljajo zadeve, vendar so kazni za kršitelje zelo majhne. Poudarjam, da so največja nevarnost za gozdove tisti,

ki niso kmetje, ampak so dobili gozd po zakonu o denacionalizaciji. Kmet živi od gozda, zato zna z njim delati. S tem v zvezi je zaskrbljujoč podatek o strokovnosti sečenj. Povprečno odkazano posekano drevo je imelo v lanskem letu povprečno 0,77 kubika, neodkazano pa kar 1,10 kubika. To pomeni, da so

• V letu 1992 je bilo v Sloveniji 107 izvoznikov lesa, od tega 80 zasebnih. Zaposleni v gozdarstvu domnevajo, da tako razdrobljena trgovina škodi gozdom. Mnogi lesni trgovci plačujejo lastnikom »na roko« in ne plačajo prometnega davka. Ker na ta način lahko plačajo razmeroma visoko ceno, spodbujajo sečnje, seveda tudi črne.

omenjene sporne sečnje načele kvaliteto sestoja,« ugotavlja Zakrajšek.

Pri neodkazanih posekih se običajno mudi in tudi iz tega razloga ostane v gozdu drobnješi les. Na ta način ljudje pripravljajo gojišča za lubadarja.

M. LUZAR

Odlagališče odpadkov odprto - pa zdaj?

V petek, 5. februarja, natančno mesec in en dan potem, ko so Vranovičani zaprli dohod na črnomaljsko občinsko odlagališče odpadkov nedaleč od njihove vasi, se je marsikomu v črnomaljski občini odvalil kamen od srca. Vranovičani so se namreč tega dne odločili, da ne bodo več stali pred vhodom na deponijo, kar so počeli ponoči in podnevi skoraj 33 dni.

Takšna odločitev je očito presenetila vse, ki so bili kakor koli vpleteni v to zadevo. Celo Komunalo, ki si je prav za omenjeni konec tedna pri Metličanih izgovorila, da kljub prepovedi le opravi najnujnejše odvoze smeti na njihovo komunalno deponijo. Tako mimogled, lahko bi rekli celo enostavnega razpleta, ni pričakoval nihče, saj je na zadnjem zasedanju občinske skupščine več delegatov menilo, da bo proti Vranovičanom, ki ovirajo Komunalo, da bi opravljala svoje delo, očito potrebno uporabiti silo, ker pač noben pogovor ni več mogoč.

Toda če bi vprašali Vranovičane, bi gotovo zanikali, da se je zanje sploh kaj razplelo. Da ne bodo več stali pred vhodom na odlagališče, so se odločili potem, ko so se 5. februarja vrnili s sodišča. Komunala je namreč proti štirim Vranovičanom vložila tožbo zaradi motenja posesti. Vaščani so spoznali, da pri takšni obtožbi ne morejo dobiti tožbe, kajti povsem drži, da zemlja, kjer je deponija, ni njihova. A potem, ko so se štirje vaščani vrnili domov z vsem spremetvom - na sodišče je odšla skoraj polovica vasi, ker so ljudje prepričani, da bi morali soditi vsem ali nobenemu - so poslali na izvršni svet in Komunalo dopis, v katerem jih obveščajo, da do razrešitve spornih vprašanj ne dovolijo dovoza smeti na vranoviško deponijo.

Na Komunali so dopis prebrali, upoštevajo pa ga ne, saj so prepričani, da je odlagališče legalno in zato ni razlogov, da ga ne bi uporabljali. Povrh tega so imeli takrat, ko so še smeli voziti odpadke v Metliko, po 66.000 tolarjev dodatnih stroškov na dan, za katere ne vedo, kdo jim jih bo plačal. Pogodbenim strankam so jih sicer zaračunali, fature za dodatne stroške pri prevozu smeti od krajanov pa so poslali na izvršni svet. A vprašanje je, če bo v občinski blagajni dovolj denarja. Vranoviško zahtevo bi torej lahko na Komunali upoštevali le, če bi jim Metličani dovolili dovoz in če bi zanj imeli denar ali pa če smeti sploh ne bi več odvažali in bi se začela črnomaljska občina v njih dušiti.

Vranovičani so, razumljivo, prepričani, da ni njihova skrb, kaj bo s črnomaljskimi odpadki. Za to morajo poskrbeti tisti, ki so jim pred skoraj dvema letoma obljubili, da bodo konec lanskega leta prenehali odvažati smeti na deponijo v bližini njihove vasi. In če so tokrat odgovorni trčili, da papir, na katerem so podpisali to svojo obljubo, ni veljaven, bodo imeli

Vranovičani konec letošnjega leta v roki več argumentov. Pomahali bodo lahko z družbenim planom občine, ki so ga sprejeli delegati občinske skupščine in v katerem je zapisano, da bo deponija komunalnih odpadkov preseljena iz Vranovičev do 31. decembra letos. Mar to pomeni, da bodo najpozneje takrat Vranovičani znova zaprli bližnje odlagališče, če ne bodo kje drugje v občini zasadili lopate za novo deponijo? Kaj se bo zgodilo, je težko reči. Res pa je, da Vranovičani napovedujejo, da ne bodo odnehali. Če so sedaj tožili nje, bodo, pravijo, ko bo prišel pravi čas, oni tožili druge.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Kulturni forum ni odgovoril na vse

Slovenski kulturni praznik je za nami, mnogi so se simbolno spomnili največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna, zopet drugi pa so izrabili čas za razmišljanje o tem, kakšna bo nova organiziranost kulturnikov, katerim vsebinam se bo še moč posvečati, o tem, kakšno vlogo bo imela kultura v bodoče. V Trebnjem so se lotili prav te težke naloge, s kulturnim forumom pred kulturnim praznikom so želeli razjasniti, kako naprej.

Dotaknili so se sisovskega obdobja, ki ni bilo idealno, pa vendarle je bila takrat kultura na boljšem kot danes, ko je sistem kulturnih skupnosti razpadel. Kultura, ki je svoj čas že našla svojo moralno in materialno moč v slovenski družbi se je trenutno znašla v praznem prostoru. Z vzpostavitev novega družbenega sistema mora tudi kultura najti svojo organizacijsko obliko. V Trebnjem so ugotovili, da imajo kup priznanih kulturnih ustvarjalcev, vendar se zaradi medsebojne nepovezanosti njihova prava ustvarjalna moč izgubi. Kadar je kriza, tudi kulturi ni namenjeno veliko denarja, pa vendar bi bila to kulturnim ustvarjalcem lahko še dodatna spodbuda, da se ne prepustijo toku malodušja.

Upajmo, da bo zakonodaja na

področju kulture kaj kmalu urejena in, vsaj po obljubah novega kulturnega ministra Sergija Pelhana sodeč, lahko pričakujemo, da bo kulturi počasi zopet vmnjeno mesto, ki ji gre. Minister je dejal, da v sodelovanju s turističnim resorjem želi okrepiti promocijo slovenske kulture doma in v svetu. Podpira tudi pobudo za ustanovitev nacionalnega kulturnega sveta, kjer bodo imeli večji vpliv kulturni ustvarjalci, kjati "kulturno ministrstvo lahko skrbi za strokovno ustrezne zakonodajne in finančne pobude, ne pa toliko za vsebinske usmeritve kulturne politike, ki mora nastajati v sodelovanju z najbolj ugodnimi kulturnimi ustvarjalci," pravi minister Pelhan.

Zato je bil trebanjski kulturni forum še kako primeren, da ustvarjalci sami povedo, kakšno organiziranost si želijo ter kaj in kako bi radi delali. Kljub dobremu namenu forum ni odgovoril na vsa vprašanja, vendar pa je jasno povedal dve stvari: kulturni delavci si želijo neko skupno organizacijo, ki jih bo med sabo povezovala in jim s tem dajala večjo moč, druga najpomembnejša ugotovitev pa je bila, da želijo biti pri kulturnem ustvarjanju samostojni.

JOŽICA DORNIŽ

Čarovnije po starem in pri lastninjenju?

"To sploh ni analiza, ampak posnetek stanja, seštevek števil iz zaključnih računov, deljen s tečajem nemške marke," tako se je razhudil namestnik direktorja Lisce, Brane Ogorevc, ko so na seji sevnške vlade pričeli razpravo o reviziji lastninskih postopkov v družbenih podjetjih v sevnški občini v luči naprave na odboru za splošne gospodarske zadeve. Kot je povedal sekretar sekretariata za gospodarstvo Jože Kovač, ki je vodil nesklepčno sejo odbora za splošne gospodarske zadeve konec januarja (mimogrede: ta odbor se po njegovih besedah še sploh ni konstituiral), je spodbudil omenjeni sestanek članek o reviziji družbenih podjetij, po katerem je

državni zbor podaljšal prijavi rok za dva meseca.

V sevnški občini je po Kovačevih besedah deset podjetij povečalo svoje premoženje, sedem pa zmanjšalo. Analiza bilance stanja pa se nanaša na odboj od 31. decembra 1987 do 31. decembra 1991, tečaj pa je vezan na nemško marko. In kot lahko zasledimo v zapisniku omenjenega odbora, je predsednik izvršnega sveta Marjan Kurnik menil, naj bi predlagali revizijo le tistih podjetij, ki so od 31. decembra 1987 izvršila statusne spremembe. Član tega odbora Drago Perc, sicer namestnik direktorja Jutranjke, je v pisnem stališču omenil, da analiza gospodarstva v občini po predloženi metodi, preračunani v DEM, "ni osnova za ugotavljanje realnih virov premoženja, saj je v celoti odvisna od gibanja tečaja marke in stanja na dan 31. decembra, ko so viri premoženja izraženi v dinarjih in tolarjih."

Karel Vehovar je znova poudaril svojo znano tezo, da so vsa podjetja poslovala pod istimi tržnimi pogoji, navkljub temu pa je nekaterim, na primer tudi Stillesu, uspelo povečati svoje premoženje. Nekatera podjetja pa so zmanjšala svoje premoženje tudi zaradi neugodnih razmer na tleh bivše Jugoslavije (Lisca je denimo izgubila obrat v srbski Babušnici!). Vehovar je poleg Kumikovega kriterija predlagal še drugega, in sicer, naj bi revizija zajela tudi tista podjetja, ki so od 31. decembra 1987 zmanjšala svoje premoženje. Za Jutranjko pa je Vehovar rekel, da bo tudi sam dal pobudo za revizijo, ker meni, da je bila nepravilno lastninjena. Nesklepčni odbor je sprejel oba predlagana kriterija.

In če se vrnemo k uvodoma nakazanim pomislekom Braneta Ogorevca na seji sevnške vlade, ki je spomnil, da je bila do leta 1988 obvezna revalorizacija zalog, po tem letu pa nič več, in če še upoštevamo javno skrivnost, da naša podjetja ob zaključnih računih niso dajala poštenih podatkov, ampak so po svoje "čarala in frizirala številke", potem bi bila med uspešnimi podjetji rangirana nekako takole: Metalna, Mercator, Inplet, Kopitarna, Gostinsko podjetje, Stilles itd., med manj uspešnimi pa Lisca, Jutranjka, Jugotarin ...

PAVEL PERC

Pozabljene delavnice za invalide?

Nič ne kaže, da bi se naša podjetja kaj kmalu znebila naziva "tovarne invalidov". Delovne razmere se še naprej poslabšujejo in delavci so zdaj bolj kot kdajkoli v strahu da svoje delovno mesto pripravljeno žrtvovati tudi svoje zdravje.

Mala podjetja, ki že itak ječijo pod bremenom neugodnih gospodarskih razmer, tako zaposlujejo iz dneva v dan večji delež ljudi, ki ne morejo uspešno opravljati dnevnega dela. Če delavci ne opravijo niti testov, ki bi dokazali, da so sposobni za delo v invalidskih delavnicah, si tudi podjetja z njimi ne morejo pomagati. Ker ponekod med zaposlenimi najdemo tudi že 10 do 15 odst. invalidov, se ne smemo čuditi, da razmišljajo samo še o tem, kako bi se jih rešili.

Takšno izrazito podjetniško premišljevanje je sicer zelo nesodobno, vendar očito nujno v boju za obstanek. Res pa je, da pri vsem tem manjka nekdo, ki bi vendarle poskrbel za delovne invalide.

Zakon je delovne invalide zaščitil precej nepravilno. Podjetja jih ne smejo odpustiti, vendar s tako rešitvijo nihče ne bi smel biti zadovoljen. Tudi ne delovni invalidi, ki ostajajo na svojih delovnih mestih z nenehnimi očitki, da (tudi) zaradi njih podjetje propada. Zato bi se v labirint brez izhoda čimprej morala vmešati država s svojim ministrstvom za delo.

Skraini čas je, da podjetja razbremenimo neposredne skrbi za številne invalide. Navsezadnje imamo v Sloveniji kar nekaj delavnic za invalide, ki poslujejo s posebnimi olajšavami. Na žalost pa marsikatera od njih zaposluje več zdravih kot invalidnih. Država bi jih morala bolj izkoristiti in jih nikakor ne prepuštili stihiji lastninjenja in tržišča.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Dogodki v sliki in besedi

GALLUS GOSTOVAL NA DUNAJU — Mešani pevski zbor Gallus iz Ribnice je s svojo izvedbo Gallusove maše Missa canonica in nekaterih Gallusovih motetov v nedeljo dopoldan pričaral Dunajčanom vzdušje svečanih maš Gallusovega časa. Gostovanje na Dunaju in nastop v tamkajšnji cerkvi meniškega reda piaristov je zboru, ki so ga spremljali tudi najvišji predstavniki ribniške občine, omogočil na Dunaju živeti Ribničan Tone Levstik. (Foto: M. Leskovšek-Svete)

OSUŠEVANJE CERKVE V ŠMARJU — Župnijski urad Šentjernev v sodelovanju z novomeškim Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine ter ob veliki pomoči krajanov že tri leta obnavlja podružnično cerkev Marijinega rojstva v Šmarju pri Šentjerneju. Prekrili so streho ter obnovili cerkveno notranjost in zunanost. Krajanji so te dni okoli cerkve izkopali zračno kineto za osuševanje zelo vlažnih cerkvenih zidov, ki jih je stoletja vlažila visoka talna voda. Ob teh delih so ob južni stranici prezbiterja odkrili ostanke apside starejše srednjeveške cerkve, ki je stala na mestu sedanje. Sedanja cerkev s srednjeveško zasnovano, ki je bila kasneje barokizirana, se prvič omenja že leta 1330. (Besedilo in slika: A. B.)

PAPIRNIČAR V GOSTEH — V Gasilskem domu v Sevnici je bila v soboto, 6. februarja, proslava kulturnega praznika, na kateri so nastopali moški pevski zbor Papirničar iz Radeč (na sliki) pod vodstvom Rosane Groznik, umetnika Sonja Hočvar in Rajko Kortnik ter mešani pevski zbor Primož Trubar z Loke pod vodstvom Tatjane Balog. Program je povezovala Zdenka Dolinšek.

ŠOLA JAHANJA — Obiskovalce Lisce včasih prijetno preseneti pestrejša turistična ponudba. Mednjo gotovo spada šola jahanja. Toda to ni plod domišljije ne akcije sevnških turističnih delavcev ali planincev, temveč prijava občasno s svojimi petimi kobilami (tri so lipcanke) na Lisco Rajko Šemrov z 2 km oddaljenega Vrha nad Laškimi. Za uro šole jahanja računa le 10 mark, tako za marsikakšen žep ni ravno pretirano. Šemrov bi prihajal še pogostejše, a pravi, da mu ne pustijo na Lisci postaviti hlevov, kjer bi se konji lahko ohladili brez nevarnosti, da se po ježi prehlade. (Foto: P. Perc)

ŠOLARJI SMETARJI ZA ODRASLIMI — Razpadajoče meso prašiča, goro papirja in polivilnih vrečk, kosi štedilnikov in pralnih strojev, stare gume in še na tisoče podobnih stvari, ki jih človek očito ne potrebuje več, je 55 šolarjev 6. in 7. razreda otoške šole odkrilo na četrtkovi akciji v okviru šolskega programa družbeno potrebne in koristnega dela. V dobrem kilometru sprehoda od Pluske do Starega gradu se je nabralo kar za nekaj kontejnerjev smeti. Ta del je sedaj očistil, učenci pa že razmišljajo, da bi na naslednje akcije povabili še odrasle, morda bi potem na svoje okolje bolj pazili. (Foto: J. Pavlin)

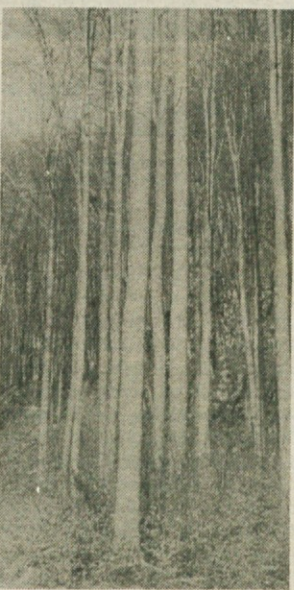
Les s šmarnico

Stari ljudje vedo povedati, kako so pred drugo svetovno vojno v stari Jugoslaviji prekupevali z lesom ali lesni manipulant, kot so jim takrat rekli, okoli prenašali knete, s katerimi so se pogajali za les. In kot kaže, to "znanje" v sedanjih liberalnih časih spet oživlja. Spet so se pojavili razni odkupovalci in prekupevalci z lesom, med njimi tudi "črni popoldanci", taki, ki jim je prekupevanje z lesom samo dodatni vir (neobdavčenega) zaslužka in ki se ne morejo upreti skušnjavi, da ne bi odrli kakšnega nespreditnega kmetiča, ki ga prej najraje napojijo s šmarnico ali žganjem.

Taki se sprva kažejo kaj dorežljivi in seveda ponudijo višjo odkupno ceno kot "tista boljševisvistična gozdna". Potem pa, ko je les odpeljan, se zgodi, da lastnik zve, da ga je bilo precej manj, kot je sam računal, da ga je podrl. Res je "ves" les plačan po višji ceni, kot bi jo lastnik dobil od gozdarjev, samo kaj, ko "razliko" krepek nadomesti manj zmerjena količina. Zato ljudje, ki

se na te stvari spoznajo, opozarjajo prodajalce, naj les natančno zmerijo, preden ga prodajo, in zahtevajo plačilo le na podlagi točne izmere. Tako namreč pri odkupu delajo gozdarji, ki les vprico lastnika zmerijo na kraju samem, na kamionski cesti, preden ga naložijo in odpeljejo. Naj lastnik proda les najboljšemu kupcu, vendar naj gleda, da bo stvar zanj res najbolj ugodna, tako glede poštenosti pri izmeri kot potem pri plačilu. "Gozdna" odkupljeni les plača v 7 do 30 dneh in odkupi ves les, medtem ko zasebni odkupovalci najraje odkupujejo le najboljše les, ostanke pa pride potem lastnik ponujati gozdni. Vendar gozdarji ne odkupujejo za drugimi odkupovalci, češ kdor je pobral meso, naj še kosti.

Pred kratkim je eden takih odkupovalcev od kmeta iz okolice Novega mesta odkupil les na rastilu, in to za polovično ceno, ki bi jo lastnik dobil, če bi drevesa sam požagal in les spravil do ceste. Seveda je bil s tem kmet grdo oškodovan, saj so stroški s

sečno in s pravilom veliko manjši, kot znaša vrednost polovice lesa. In to bi mu vsak gozdar rad povedal, ne glede na to, ali bi potem les dal gozdni ali bi ga prodal komu drugemu, a za pošteno ceno.

ANDREJ BARTEJL

IGRALNA SKUPINA - Starši v Klubu za prijaznejšo šolo so že večkrat potrudili, da bi imenu kluba dali tudi vsebino. Kipar Dirk Heij (levo) jim svetuje, kako postaviti leseno igralno skupino, ki jo je izdelal posebej za to šolo. (Foto: foto krožek OŠ Žužemberk)

Erik Lovko v Krkini galeriji

Slikar in kipar iz Postojne se predstavlja Novomeščanom

NOVO MESTO - Prejšnji teden je bila v Galeriji Krka v avli poslovne stavbe Tovarne zdravil Krka odprta razstava akademskega slikarja in kiparja Erika Lovka. Ta se je rodil leta 1953 v Postojni, iz slikarstva je diplomiral leta 1976 na Accademii di Belle Arti v Firencah, 1979 pa je končal kiparsko specialko na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Na otvoritveni slovesnosti je umetnika in njegovo delo predstavil likovni kritik Aleksander Bassin, program pa je popestril nastop novomeške plesne skupine Terpsihora.

"Lovkova kiparska produkcija v kamnu in spreminjajoči se izrazito grafično-risarski opus, ki sta oba nastajala v letih 1987 do 1990, vztrajata navidez v zagledanosti v mik antične, klasične skulpture, hkrati pa odpirata pot izredno samosvoji ironični parsiflaži; le ta izhaja iz novodobne vsakodnevne scene, pridobiva pa v Lovkovem delu izrazito poetično širino," je v spremljajočem katalogu k razstavi med drugim zapisal kritik Aleksander Bassin, tematiko razstavljenih slik pa je v njem zelo

dosledno okarakterizirala tudi Mateja Podlesnik: "Središčno temo zaznamujejo razgaljena človeška figura, moške in ženske dvojice ali skupine alegoričnih bitij, ki so umesčene v ekscentričnih položajih - večkrat prepletenih rok in nog ter zunaj težnostnih zakonov - v dekorativni prostor slike. Njihova telesnost je poudarjena v izzivalni, krepki in nabrekli muskulaturi ter v anatomsko deformiranih, obrnjenih ali značilno odsekanih udih. Ta odporna in trpežna telesa, ki ne zrcalijo zgolj usod kozmoloških mitov, so zdaj mirna, zatajena, topa in čustveno zadržana, drugič spet groteskno vesela, pohotna, samozavestna, ironična in demonska."

T.J.

VEČER ŠANSONOV

RIBNICA - Med preditvami, s katerimi so v Ribnici počastili kulturni praznik, je bil tudi večer šansonov, ki ga je pripravil javni zavod Miklova hiša. Šansone slovenskih avtorjev je pela Vita Mavrič. Rudič, nastopila pa je tudi plesna skupina Igen.

LOVKO NOVOMEŠČANOM - Kar lepo število ljudi se je v sredo popoldne zgnilo k ogledu slik in plastik akademskega slikarja in kiparja Erika Lovka iz Postojne. (Foto: T. Jakše)

Učenje in življenje z umetniki

Leonardo da Vinci - še en uspešen projekt v osnovni šoli Žužemberk - Renesanci umetnik v družbi Martina iz Lipovca in Dirka iz Dragatuša

ŽUŽEMBERK - Šolski delovni projekti, v katere se s pomočjo pedagoške svetovalke mag. Jelke Mrvar vsako leto z vso temeljitostjo in zavzetostjo poglobljajo učenci sedmih in osmih razredov žužemberške osnovne šole, so že postali za ta kraj posebne vrste kulturni dogodek, saj je šola lani, ko so obravnavali tematiko atomske bombe, obiskal tedanji član predsedstva in predsednik stranke Zelenih dr. Dušan Plut, letos, ko so se posvetili življenju in delu Leonarda da Vincija, pa je v Žužemberk prišel nekdanji slovenski zunanji minister in pisatelj dr. Dimitrij Rupel.

Vsak tak projekt je tudi priložnost za spoznavanje dežele, iz katere izvira obravnavana tematika, pa tudi ljudi, ki prihajajo iz nje. Tokrat so se učenci srečali z italijanskim kulturnim atašejem v Sloveniji, gospodom Antoniom Iencom, ki jih je navedel v lepi slovenščini. Preko temeljitega spoznavanja življenja in dela Leonarda da Vincija, ki je bil slikar, kipar, matematik, arhitekt, fizik in še marsikaj, med drugim tudi že naravovarstveno osveščen človek, so učenci spoznali, kako je tudi v današnjem času ali pa še zlasti sedaj potrebno integralno znanstveno

razmišljanje, da bi ne zabredli v past, ki jih hitri znanstveni razvoj postavlja vsepovsod, in da bi znali poiskati pot do prave resnice in lepote, ki ostajata v potrošniški družbi čisto skriti.

Literaturo za študij da Vincijevega življenja in dela so učenci dobili iz Italije, še največ pa iz novomeške študijske knjižnice, ki jim je rada priskočila na pomoč, posebej pa še s pregledno razstavo knjižnih del dr. Dimitrija Rupla, gosta dneva.

Ob vsem tem ne smemo pozabiti dveh umetnikov, s katerima osnovna

šola Žužemberk tudi po svoje živi. To sta Martin Blatnik iz Lipovca, slikar samouk, nekdanj pa tudi učence te šole, ki je posebej za razstavo o da Vinciju naslikal nekaj kopij njegovih del, ter kipar Dirk Heij, Holanec, živeč v Dragatušu, ki je bil tudi gost prireditve. Njegovo igralno skupino so starši, vključeni v Klub staršev za boljšo šolo, lani proti koncu leta postavili na šolsko dvorišče, zdaj pa že snuje nove načrte, s katerimi bo napravil šolsko okolje še prijaznejše.

T. J.

KONCERT V KRŠKI VASI

KRŠKA VAS - Ob kulturnem prazniku je Kulturno društvo v Krški vasi priredilo koncert, na katerem sta nastopila moški pevski zbor Ivan Kobala in oktet. Pevski zbor je vodil njegov dolgoletni pevovodja Franc Baškovič, oktet pa Vinko Žerjav. Najprej sta obe pevski skupini nastopili vsak zase, nato pa sta nekaj pesmi zapeli še skupaj. Prireditve so s svojim nastopom popestrili tudi šolarji.

B. H.

Simpozij o Kapitlju

Na simpoziju bodo sodelovali domači in tuji strokovnjaki

NOVO MESTO - Na znanstvenem simpoziju, ki bo potekal ob 500-letnici novomeškega Kolegiatnega kapitlja v drugi polovici letošnjega aprila, je svoje sodelovanje s temami, ki so povezane na zgodovino te ustanove ter njen širši pomen v novomeškem prostoru, najavilo kar lepo število uglednih znanstvenikov in raziskovalcev iz Slovenije ter dva iz Italije. Prečiščena besedila, dopolnjena z ugotovitvami razprave, bodo po načrtih pripravljalnega odbora objavljena v posebnem zborniku, ki naj bi izšel prihodnje leto. Knjiga bo nedvomno razsvetlila pomemben del novomeške kulturne preteklosti.

Simpozija se bodo po predvidevanjih udeležili naslednji avtorji in z vnaprejšnjimi temami: Tone Knez: Arheološka pričevanja kapitlja, Franci Baraga: Arhiv in knjižnica Kolegiatnega kapitlja, dr. France M. Dolinar: Novomeški kapitelj in Cerkev na Slovenskem, prof. dr. Božo Otorepec: Ustanovna listina Kolegiatnega kapitlja, prof. dr. Jože Mlinarič: Novomeškemu kapitlju inkorporirane župnije na Dolenjskem in Štajerskem, Dušan Kos: Novomeški kapitelj kot fevdalni gospod in gospodarski subjekt, prof. dr. Metod Benedik: Frančiškovi

kultura in izobraževanje

DOLENJSKA KNJIGA V RAZSTAVIŠČU SDK

NOVO MESTO - V razstavišču novomeške SDK bo tokrat dobila mesto knjiga, človekova prijateljica. Kako se z njo ustvarjalno družita, bosta navzočim v ponedeljek, 22. februarja, ob 18. uri pripovedovala pesnika Tone Pavček, častni občan Novega mesta, in Janez Kolenc, lanskoletni Trdinov nagajenec. Delo Dolenjske založbe pri Tiskarni Novo mesto bodo predstavili člani uredniškega odbora, s posebnostjo razstavo pa bodo svoje delo približali: oblikovalca založbe Jovo Grobovšek in Peter Simič ter ilustratorji Jože Kumer, Darja Malarič, Janko Orač, Lucijan Reščič in Rudi Stopar.

Bojevali se s peresom sodi med največja junašva. (Kreža)

MIRNOPEČANI NA ODRU - Z igrjo "Zares čuden par" gledališki amaterji iz Mime Peči proslavljajo že petindvajseto gledališko sezono, ko so se vsako leto na odru pojavili z novo igrjo. (Foto: J. Pavlin)

Igralska iskra še vedno žari

Mirnopečani tudi letos na odru s komedijo

MIRNA PEČ - Konec tega tedna so stopili na oder tudi mirnopeški igralci, poleg prečenskih v novomeški občini edini, ki se še ukvarjajo z amaterskim gledalištvom. Že po tradiciji so pripravili predpremiero v soboto popoldne, in sicer za člane Društva invalidov Novo mesto, v nedeljo popoldne pa po se predstavili še domačemu občinstvu.

Za letošnjo predstavo so izbrali komedijo "Zares čuden par" Neila Simona, ki so jo našli v knjižnici Šentjakobskega gledališča v Ljubljani. Pri izbiri besedil imajo kar precej težav. "Upoštevati moramo število našega ansambla in njegove sposobnosti, zahtevnost glede scene in kostumov in še marsikaj," pravi režiser Jožef Matijević. "Privoščimo si lahko le to, kar zmoremo s svojimi ljudmi v domačem kraju, na sodelovanje in pomoč drugih pa moramo pozabiti. Smo vaški teater in igrali bomo, dokler bodo ljudje tako hoteli."

Zgodba komedije se dogaja v

newyorški kvartopirski družini. K ločenemu športnemu reporterju Oskarju se preseli Feliks, ki ga je žena za vedno odslavila, in to je pričetek neuglasenega "moškega zakona". V komediji nastopajo: Bogdan Krevs, Vida Progar, Karol Zagor, Jože Tomšič, Milan Virč, Tone Kramar, Marija Mikec in Jože

Jutri, v petek, 19. februarja, ob 19.30 bodo Mirnopečani zaigrali na odru v osnovni šoli Šentrenej.

Matijević, ki je hkrati režiser. Šepetalec je Slavka Kolenc, reviziter pa Ciril Progar. Pohvalno je, da so postavitev mirnopeške komedije omogočila tudi nekatera podjetja. Tako se bodo lažjega srca podali na gostovanja. Lani so z igrjo "Dobrodošla, miss Agata" gostovali dvanajstkrat in tudi letos se ne nameravajo izneveriti tistim, ki so jim v preteklih letih zaploskali.

J. PAVLIN

Plodna tla za smelo glasbeno rast

Novomeški simfonični orkester je z 78 člani že dospel - Razveseljivo navdušenje in zagnanost mladih za delo z resno glasbo - Primerneža odra ni

NOVO MESTO - Novomeški simfonični orkester je že po treh letih obstoja postal eden od najpomembnejših in najkvalitetnejših dejavnikov kulturnega življenja v mestu. To je po dolgi desetletjih suši, ko so se morali ljubitelji resnejše glasbe zadovoljiti z redkimi gostovanji od drugod ali pa se sami napotiti v Zagreb ali Ljubljano, če so hoteli slišati orkestralno glasbo v živo, res spodbudno. Zlasti še, ker je zdaj že povsem jasno, da ta orkester ni več le poskus, kakršnih je sicer nekaj bilo že tudi prej, a so kmalu zamrli, ampak je zrasel v močno, vitalno celoto, ki je sposobna preživeti in obnavljanja.

Take optimistične napovedi temeljijo seveda tudi na dejstvu, da je skoraj polovica od osemindesetih članov orkestra še učencev, ki obiskujejo Glasbeno šolo Marjana Kozine v Novem mestu, v drugi polovici pa je tudi več učiteljev in bivših učencev te ustanove, ki je osrednje gibalno orkestra. Nič čudnega, saj je eden od glavnih pobudnikov za ustanovitev orkestra njen ravnatelj Zdravko Hribar, ki je ves ta čas tudi dirigent. Ob letošnjem kulturnem prazniku je Zdravko Hribar prejel odličje ZKO, med drugim tudi zaradi zasluga za ustanovitev orkestra in dela z njim. "Orkestra pa ne bi bilo, če ne bi bilo timskega dela, saj sam ne morem delati z osemdesetimi ljudmi. Nekateri od učiteljev so tako zavzeti, da prihajajo tudi ob sobotah, kar ni njihova dolžnost, in pomagajo pri sekcijah vajah z orkestrom. Predvsem pa me veseli, da je glasbena šola končno le dobila svoj smisel, da ni le šola zaradi šole same, ampak da poskušamo naše znanje spraviti v življenje in se uveljaviti tudi v

širšem krogu," pravi ravnatelj in dirigent Zdravko Hribar, ki je zelo zadovoljen z vzdušjem v orkestru. Zavzetost in resnost, s katero se mladi glasbeniki posvečajo delu, obetata orkestru namreč še nadaljnjo kvaliteten rast.

"Številčno se orkester ne bo več širil," pravi dirigent, "saj smo dosegli načrtovan obseg. Namesto rasti v širino bomo zdaj rasli le še kvaliteto in nadaljnje spremembe v zasedbi bodo podrejene predvsem temu cilju. Po dolgi letih dela smo na naši glasbeni šoli le prišli do tega, da smo si vzgojili lasten in kvaliteten strokovni kader. To seveda ni samo naša zasluga, ampak tudi sad dela naših predhodnikov, rezultat pa je takšno število mladih glasbenikov, ki že omogoča kvaliteten selekcijo. Če je pri pevskem zboru za prvi nastop že dovolj dober glas in nekaj mesecev vaje, to pri orkestru nikakor ne zadostuje. Glasbenika vzgaja šest let, šele potem lahko začne igrati v orkestru. Ali pa tudi ne."

Tudi instrumentalno je orkester sedaj, ko je dobil še lastni fagot in obo, že skoraj popolnoma zaseden, nekatere instrumente kot tudi izvajalce pa si občasno še sposodi bodisi iz Krškega bodisi iz Ljubljane. Ker občinska dotacija ne zadošča hkrati za tekoče delovanje in za nakup instrumentov, opremljanje načrtujejo postopno in dolgoročno.

K priljubljenosti orkestra tako med mladimi izvajalci kot med publiko gotovo precej pripomore primeren repertoar. V programu novomeškega simfoničnega orkestra prevladuje klasično-revijski žanr, ki pa ni izvajalsko nič manj zahteven. Do sedaj imajo naštudiranih skladb za dva koncerta, že letos pa se bodo lotili študija profesionalnega programa. Poglavitni problem so za tako velik orkester seveda vaje. Ob zadnjem nastopu v Kulturnem domu je bilo jasno videti, kako natrpan je bil oder, saj je bilo treba za dirigenta postaviti poseben podaljšek, ki je segal že med prve sedeže parterja. A ne samo to: dvorana je neakustična, kar terja od glasbenikov poseben napor, hkrati pa jim dela krivico. Zato tudi za vaje ni primerna, druge dvorane pa v Novem mestu ni. Mladi glasbeniki novomeškega simfoničnega orkestra zato upajo, da se jim bo do naslednjega dvoranskega nastopa v Novem mestu že izpolnila velika želja: nastopati pred domačo publiko v prostorih bivšega doma JLA, ki naj bi ga kmalu pričeli obnavljati. Pred

tem sta v Novem mestu predvidena še dva nastopa domačih simfonikov: 27. aprila v Kapiteljski cerkvi na slovesnosti ob 500-letnici Kolegiatnega kapitlja in junija na samostojnem koncertu bodisi na kapiteljskem dvorišču, bodisi v Franciškanski cerkvi.

Novomeški simfonični orkester že dolgo ni več nekaj, kar bi poznali

in cenili samo Novomeščani, saj ima za sabo več gostovanj, med drugim tudi v nemškem mestu Langenhagenu, za letos pa ima že napovedana koncerta v Volčjem Potoku in Piranu.

Poznan pa je tudi poslušalcem Radia Slovenija, saj je za njegov prvi program posnel prednovoletno oddajo, ki je bila predvajana še enkrat po novem

letu, eno celovečerno oddajo pa je že posnel za tretji program. Strokovno so bili ti nastopi zelo dobro ocenjeni in vrata v snemalni studio 14 Radia Slovenija so mu sedaj odprta, odškrnila pa so se mu tudi že na televiziji, kjer smo ga tudi že lahko videli v nekaj krajših oddajah.

T. JAKŠE

APLAUZ ZA DIRIGENTA - Dirigent novomeškega simfoničnega orkestra Zdravko Hribar (desno) prejema iz rok podpredsednika ZKO Novo mesto Jožeta Koporca odličje, s katerim ga je nagradila za njegovo dosedanje uspešno glasbeno-pedagoško delo. (Foto: T. Jakše)

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

TAT V DELAVNICI PREMOGOVNIKA - Med lanskim decembrom in 10. februarjem letos je po delavnici Rudnika rjavega premoga v Kanizari kolovratil neznan znikav in si verjetno za zmeraj izposodil več orodja. Da ga ni bilo malo, pove podatek o škodi, ki je ocenjena na preko milijon dolarjev.

OB KOVINSKO POSODO - 11. februarja je izpred garažnih vrat N. Š. v Dolenjih Prapročah izginila 20-litrska kovinska posoda, v kateri je bilo tri litre bencina. Znikav si kaj prida ne bo opomogel, škode je za poldrug tisočak.

TOVORNIKA BREZ REZERVNEGA KOLESJA - V noči na 11. februar je neznan storilec stopil do tovarnjaka straških Gorjancev, puščene ga parkirnem prostoru ob novomeškem Kremenu. Odvil in neznan kam je odnesel rezervno kolo, katerega vrednost so policisti ocenili na 50.000 dolarjev.

MANKO V OGRAJENEM SKLADIŠČU - SOP Novoline, d.o.o., iz Ljubljane opravlja pri gradnji nove lakirnice novomeškega Revoza razna dela, potreben material in orodje za hranijo Ljubljancani v priročnem, a ograjenem skladišču. Nekdo je to zavohal in v noči na 12. februar iz skladišča neopazno odnesel več električnega kablja, nekaj neonskih žarnic ter tudi nekaj orodja, tako da je ljubljansko podjetje oškodovano kar za 100 tisočakov. O tatu ni sledov.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● 4. februarja dopoldne je neznanec nepovabljen obiskal odklenjeno stanovanjsko hišo B. P. v Kanizari, najdlje pa se zadržal v spalnici. Izkušnje so ga učile, da so postelje in omare zelo primarne za hranjenje denarja, in ni se ušel. V omari je našel varno spravljene 600 nemških mark in jih odnesel s seboj. Noč za take podvige baje ni priporočljiva.

● V Orešju pri Šmarjeti so imeli kurovata tatu. V noči na 9. februar je brez težav odprl odklenjeni kokošnjak J. P. in si v njem za nedolgo čas sponodil šest kokoši in petelina, ki se je pogumno odločil deliti usodo svojih življenjskih sopotnic.

● J. M. z Iga ima na Cikavi pri Trebelnem stanovanjsko hišo, ki pa je ni obiskal vse od zadnjega dne minulega leta. Ko se je prejšnji teden vrnil na Cikavo, ni bil najbolj vesel nad odkritjem, ki ga je čakalo. V hišo se je namreč nekdo naselil in si prilastil ročno škopolnico, več hrane in žgane pijače ter nekaj drugih stvari, vseeno pa škoda ni večja od trideset tisočakov. Spremembe lastništva hiše neznanec baje še ni zahteval.

Morilci in roparji »na varnem«

Lani so uslužbenci novomeške UNZ uspešno raziskali vsa hujša dejanja, tudi umore in rope — Delavke silil k spolnemu občevanju

NOVO MESTO — »Res je, da je lani število kaznivih dejanj na Dolenjskem porastlo kar za tretjino, saj smo jih obravnavali 2533, toda plati zvona le ne kaže biti. Predvsem zategadelj ne, ker nam je uspelo raziskati vse hujše oblike kaznivih dejanj, od umorov, poskusov umorov do ropov, drznih tatvin in spolnega nasilja,« je na videz zaskrbljujoče podatke o lanskim varnostni podobi v vseh dolenjskih občinah komentiral Borut Likar, načelnik novomeške UNZ.

Bolj ali manj pričakovan porast kriminala, tudi organiziranega, dolenjskih policistov torej ni presenetil, rezultate njihovega dela najbolje ilustrira 1846 temeljnemu javnemu tožilcu lani ovadenih oseb. Splošna kriminaliteta je seveda tista, ki postavlja okvire policijskemu delu. Uslužbenci UNZ Novo mesto so lani obravnavali 2228 tovrstnih kaznivih dejanj, daleč največ med njimi tatvin in vlomov. Prvih je bilo prek 1.500, največ je šlo za kraje avtomobilskih delov, predmetov iz osebnih vozil, drugih pa blizu 400, največ vlomov v vikende in avtomobile. Zlasti je zaskrbljujoče število tatvin iz avtomobilov, ki tudi letos narašča, samo januarja jih je bilo na območju UNZ zabeleženih novih 50. Pri raziskavi tovrstnih dejanj imajo policisti in kriminalisti izredno težko delo, saj storilci na kraju dejanj praviloma na puščajo sledov, še tiste, ki so, pa oškodovanci zabrišejo ob pregledu avtomobila. Da o nepredvidnosti voznikov, ki na sedežih puščajo torbice, denarnice, kovčke in še kaj, ne govorimo vnovič. Poglavje zase so tatvine z vozil, izdelanimi v Kragujevcu, za katere v naših prodajalnah ni rezervnih delov. Tako je bilo na Dolenjskem zabeleženih kar 40 kraj vetrobranskih stekel, predvsem z vozil Jugo 45 in Jugo 55. Na srečo je možem postavbe koncem minulega leta uspelo prijeti storilca, ki sta osumljena na štirih takšnih dejanjih, vse kaže, da gre do njun račun tudi preostale tatvine stekel. Svojevrstni dokaz temu je tudi spoznanje, da teh tatvin po omenjenem prijetju ni bilo več. Se veliko večje razburjenje pa je lani prinesla serija drznih tatvin, ko je neznan storilec na Partizanski cesti v Novem mestu v poznih večernih urah sledil osamljenim ženskam in jim z ramen trgal torbice. Kar sedem takih dejanj se je nabralo, vendar je kriminalistom uspelo storilca izslediti in prijeti; mladenič je v priporu, ovadba zanj pa pri temeljnem javnem tožilcu.

Veliko glavobola povzročajo uslužbencem novomeške UNZ vlomi v vikende, ki jih je bilo lani 143, od tega so ostali 104 neraziskani. Zato pa je možem postavbe uspelo raziskati več kot polovico vseh lanskim vlomov v trgovine, zlasti v zasebne, od koder so storilci odnašali oblačila, ure in druge vredne predmete, prav tako je bilo lani pojasnjenih domala dve tretjini vlomov v gostinske lokale. Med ostalimi tovrstnimi dejanji imajo ropi posebno mesto; lani se je njihovo število na pol zmanjšalo, vseh šest pa so kriminalisti uspešno raziskali.

Kazniva dejanja zoper življenje in telo so, razumljivo, najodmevnejša v javnosti. Lani jih je bilo na območju novomeške UNZ 131, od tega trije umori, osem poskusov, 32 prizadejanj hudih telesnih poškodb in 55 lažjih. Spomnimo se lanskim umorov. Prvi se je zgodil 4. marca, ko je 30-letni osumljenec iz Potočne vasi na domačem dvorišču ubil svojega 44-letnega očeta. Vzrok je bil hud spor, ki je nastal med materjo in očetom. Sin ga je končal tako, da je najprej ustrelil očeta, nato pa še sebe. 4. maja lani je prišlo do umora v Domu starejših občanov v Črnomlju: 26-letni oskrbovavec doma, duševni bolnik, ki se je že zdravil v psihiatrični bolnišnici, je z nožem zabodel v predel

Večerni klic grozil z bombo v tekstilni šoli

Sevniški policisti so stavbo izpraznili in pregledali

SEVNICA — V četrtek, 11. februarja, natanko ob 20.32 je neznan moški glas po telefonu sporočil dežurnemu vzgojitelju v internatu Srednje tekstilne šole v Sevnici, da bo stavba čez dvajset minut odletela v zrak. O klicu so bili nemudoma obveščeni tudi policisti, ki so ukrepali, kot je v takšnem primeru potrebno in predpisano. Internat so izpraznili, o prijavi takoj obvestili tudi kriminaliste, nato pa s službenim psom, zdresiranim za iskanje eksplozivov, temeljito preiskali šolo in internat. Kmalu se je izkazalo, da je bil klic lažen, povsem resničen pa je bil zato preplah, ki ga je povzročil s svojo neslano šalo neznan klicatelj.

Na krški UNZ pravijo, da je bil to že tretji lažni klic o nastavljeni bombi v prostorih sevniške Srednje tekstilne šole. Bržkone pa tudi zadnji, kajti kriminalisti pravijo, da so klicatelju že za petami.

V TUJE STANOVANJE PO DEVIZE

NOVO MESTO — V času med 7. in 21. januarjem je nekdo neopazno stopil v stanovanje B. K. v Kristanovi ulici v Novem mestu in tam zmaknil 434.000 italijanskih lir. Že meseca decembra pa naj bi nekdo na podoben način v istem stanovanju "sposodil" še 150 angleških funtov, tako da je B. K. oškodovan natanko za 50.394 dolarjev.

Avtomobil vrglo na železniške tire

Franc Vrtovšek je hudim poškodbam podlegel na kraju nezgode

SEVNICA — V soboto, 13. februarja, okoli 17.20 je prišlo na cesti med Bregom in Sevnico v kraju Orehovo do hude prometne nezgode, v kateri je življenje izgubil 42-letni Franc Vrtovšek iz Sevnice.

Vrtovšek se je z osebnim avtomobilom peljal proti Sevnici, med vožnjo pa iz neznanega razloga — obstaja tudi sum, da je vozil pod vplivom alkohola — zapeljal najprej na desno bankino, nakar je vozilo zaneslo v levo čez cesto proti železniški progi. Trčilo je v betonsko ograjo in se prevrnilo naravnost na železniške tire. Nesreča je hotela, da je tisti hip po progi med Zidanim Mostom in Dobovo iz sevniške smeri pripeljal tovorni vlak, ki je treščil v prevrtni avtomobil. Ob trku je voznika Vrtovška vrglo iz vozila v bližnji drog električne napeljavice. Poškodbe, ki jih je ob tem dobil, so bile tako hude, da jim je podlegel na kraju nezgode. Vrtovšek ni bil pripet z varnostnim pasom.

Sosedi na črno posekala kovanje

Po Dolenjski je vse več gozdnih tatvin — Brata posekala in odpeljala 25 kubikov kovanjevega lesa — Kako preprečiti kraje?

NOVO MESTO, KRŠKO — Na zimo, kot jo imamo na ta čas na Dolenjskem, mnogi očitno niso bili pripravljeni. Kako si drugače razlagati domala vsakodnevne prijave o črnih sečnjah in tatvinah po gozdovih od Sevnice do Črnomlja?

Meni nič tebi nič sta 5. februarja brata Franc in Darko Z. iz Rovišč odšla v gozd pri Studencu in tam na parceli Cirila A. pričela sekati drevje. Spravila sta se nad kovanje, med celodnevno opravilo pa sta za spravilo pripravila kar 25 kubičnih metrov lesa. Potem sta odšla domov po traktor in les odpeljala na domače dvorišče. Zakaj, bosta bržkone povedala sodnikom, zaenkrat lahko le za pišemo, da je Cirila A. iz Rovišč najmanj ob sto tisočakov.

58-letni Ivan Z. iz Dolenjega Boštjanja pa je utemeljeno osumljen, da je lanskega decembra sekal na gozdni parceli Boštjančana Alojza J. V gozdu Rektan pri Boštjanju naj bi mu posekal več bukovih dreves v izmeri treh kubikov in ga tako prikrajšal za okroglih 15.000 dolarjev.

Manj sreče z iskanjem neznanih sekačev so imeli dolenjski policisti. V času med 10. in 14. februarjem je namreč nekdo v gozdu na Črnomalju

skih njivah posekal in neznan kam odpeljal hrast, last L. H. Slednji je bil s tatvinjo prikrajšan vsaj za 25.000 dolarjev. Se večja pa je škoda, ki jo je nekdo zakrivil v gozdu Male Dole v trebanjski občini. Med 5. in 11. februarjem je posekal in odpeljal pet bukovih dreves in dve smreki, drevje pa je rastlo na gozdnih parcelah GG Novo mesto, TOK Trebnje. Gozdarji so izračunali, da je izginul les vreden približno 47.000 dolarjev.

Policisti so ob gozdnih tatvinah bolj ali manj brez moči, najbolj učinkovito jim lahko na prste stopijo tisti, ki bodo brez bojazni za sosedsko zamero posledno in pravočasno prijavljali črne sekače.

limi tovrstnimi dejanji imajo ropi posebno mesto; lani se je njihovo število na pol zmanjšalo, vseh šest pa so kriminalisti uspešno raziskali.

Kazniva dejanja zoper življenje in telo so, razumljivo, najodmevnejša v javnosti. Lani jih je bilo na območju novomeške UNZ 131, od tega trije umori, osem poskusov, 32 prizadejanj hudih telesnih poškodb in 55 lažjih. Spomnimo se lanskim umorov. Prvi se je zgodil 4. marca, ko je 30-letni osumljenec iz Potočne vasi na domačem dvorišču ubil svojega 44-letnega očeta. Vzrok je bil hud spor, ki je nastal med materjo in očetom. Sin ga je končal tako, da je najprej ustrelil očeta, nato pa še sebe. 4. maja lani je prišlo do umora v Domu starejših občanov v Črnomlju: 26-letni oskrbovavec doma, duševni bolnik, ki se je že zdravil v psihiatrični bolnišnici, je z nožem zabodel v predel

● Uslužbenci novomeške UNZ so lani obravnavali tudi 37 kaznivih dejanj zoper javni red in mir, od tega je bilo kar devet primerov nasilneškega obnašanja, dvanajst primerov preprečitve uradnega dejanja uradni osebi, zabeležen je bil celo primer napada na uradno osebo, ko je ta opravljala svoje službene naloge.

srca 88-letnega možakarja, ki je ležal nepokreten v postelji. Morilec je takoj po dejanju odšel do socialne delavke in ji povedal, kaj je storil. In nazadnje še umor, ki je med Novomeščani povzročil največjo vznemirjenost in zgražanje in o katerem smo veliko že pisali: 22-letni osumljenec z Velikega Slatnika se je 16. decembra lani v lokalno Bistvo 7 na novomeški avtobusni postaji srečal s 23-letnim znancom, med obema je prišlo najprej do prepira in nato še do pretepa. Končal se je pol kilometra vstran ob reki Krki, kjer je Slatnič svoj žrtev večkrat udaril s kolom in bral v glavo, dokler ni obležala nezavestna, nakar jo je s pasom zadavil, slekel do gola in vrgel v reko Krko.

Med kaznivi dejanji zoper življenje in telo imajo tista, ki govorijo o spolni nedotakljivosti in morali, posebej občutljiva mesto. Na Dolenjskem je bilo lani 12 takih primerov, najodmevnejši pa zagotovo prihaja iz Bele krajine, kjer so kriminalisti obravnavali Semicana, ki naj bi v letih 1990, 1991 in 1992 zlorabil svoj položaj ter z grožnjami, fizično prisilo in drugimi nasilnimi načini prisilil najmanj dve delavki k spolnemu občevanju proti njuni volji. Obstaja pa sum, da je oškodovank še več, a dejanj iz bolj ali manj razumljivih osebnih razlogov niso hotele prijaviti.

B. BUDJA

Prihaja čas požarov

Občinski štab CZ razglasil povečano požarno nevarnost v naravi — Z odlokom zoper kršitelje

NOVO MESTO — Dnevi pred nami sodijo v čas, ki je, po dosedanjih izkušnjah sodeč, zakrivil največ požarov v naravi. Kurjenje na prostem in sežiganje trave je samo na Dolenjskem lani povzročilo 22 večjih požarov, neka druga statistika pa govori, da je bilo lani v Sloveniji v naravi kar 678 požarov. V 381 primerih so gorele travnate površine, dvostosedemdesetdesetkrat pa gozd, skupaj je v letu 1992 pogorelo kar 7 tisoč hektarjev naravnih površin.

Bržkone so te številke dovolj za zaskrbljenost. Požarna inspekcija Uprave inšpekcijskih služb Novo mesto zato ponovno obvešča, da je zadnje sušno obdobje povečalo nevarnost požarov v naravnem okolju, zato je prepovedano požiganje suhih trav, grmišč in podobnih površin. Hkrati inšpektorji pozivajo občane, naj požigalce prijavijo bodisi njim bodisi policistom, da bodo lahko zoper kršitelje ustrezno ukrepali. Vedeti je treba namreč, da ima novomeška občina odlok o varstvu naravnega okolja pred požari, ki izrecno prepoveduje splošnovarstveno zažiganje suhih trav, grmišč, živih meja in podobnih površin, ki nudijo zavetišče divjadi, ne oziraje se na to, kdo je njihov lastnik ali kdo z njimi gospodari. Posebej v času povečane

NESREČA MED PODIRANJEM DREVJA

TRŽIŠČE - 8. februarja popoldne je 27-letni Anton Kozmos iz Tržišča sovaščanki Mariji Bovhan podiral gabrova drevesa v njenem gozdu na Podvrhu nad Sevnico. Med podiranjem je pomagalec opozoril, naj se umaknejo, toda 61-letna Bovhanova je opozorilo očitno preslišala in se med žaganjem pomaknila bližje k padajočemu drevesu. Veje slednjega so jo oplazile in zbile po tleh, pri čemer se je hudo poškodovala. Odpeljali so jo v celjsko bolnišnico.

VLOM V AVTO UNPROFORJA

MOKRICE - V soboto, 13. februarja, med 18. in 19. uro je bilo na parkirišču gradu Mokrice vlomljeno v osebni avtomobil peugeot kanadske državljanke Brigitte Evers, sicer pripadnice Unproforja na Hrvaškem. Neznani nepravilnik ji je odnesel vse dokumente, evrokartico, dvajset evročkov, več deviz, nekaj zlatnine, tako da je po nepopolnih podatkih škoda za okoli 200.000 dolarjev. Ko bodo vnovični evročki, bo seveda neprimerno višja.

ODNESEL IGRALNI APARAT

KRŠKO - V času med 11. in 12. februarjem je neznan storilec v lokal Zlatorogov hram v Krškem v ukradel igralni aparat za poker. Lastnika Ivana Černečiča je oškodoval za 90.000 dolarjev.

OSUMLJENA TATVINE HLAČ

NOVO MESTO - 25-letna T. Z. iz Novega mesta je utemeljeno osumljena, da je 11. februarja dopoldne v prodajalni Standard Konfekcije zmaknila hlače. T. Z. je vzela dvoje hlače in jih pomerila v kabini, pri tem pa je ene spravila v torbico, druge pa ob prihodu iz kabine vrnila prodajalkam. Na srečo so bile slednje dovolj previdne in se tako izognile škodi v višini 3.943 dolarjev.

VLOM V VIKEND

SEVNICA - Med 6. in 8. februarjem je neznan storilec na območju Sevnice vlomil v vikend Marjana Simončiča iz Laškega. Dobro se je najedel in napil ter odšel drugim dogodkom nasproti.

Dolgi prsti brežiškega skladiščnika

Željko Starčević, bivši komercialist in skladiščnik Kerametala, obsojen na poldrugo leto zavora — Nezaposlen kradel še naprej — Vse podvige je odkritosrčno priznal

BREŽICE, NOVO MESTO — 26-letni Željko Starčević je bil rojen v Brežicah, kasneje pa se je preselil v Podravsko Slatino. Še pred slabimi štirimi leti je bil zaposlen v brežiškem trgovskem podjetju Kerametal kot skladiščnik in komercialist, toda bolj kot delovnim obveznostim je službeni čas posvečal drugim stvarim. Iskal je zaslužek predvsem zase, tudi na škodo sodelavca in sodelavcev; pot znikavta in prevaranta je minule dni končal na zatažni klopi novomeške sodišča.

Razumljivo, da je Starčević razmere v trgovini dobro poznal, in ker mu služba očitno ni bil dovolj, je že leta 1989 pričel s tatvinami. Sprva z majhnimi, nikoli ni ukradel vsega denarja, pač pa je del in sodelavci spočetka nanj niti niso bili pozorni. Tako je v drugi polovici leta 1989 v garderobi Kerametala iz denarnice, spravljene v torbici sodelavke Marije Lipej, ukradel najprej 100 DEM, nato pa 17. avgusta 1990 med 11. in 14. uro 500 din. Oktobra 1990 je v garderobi prodajalne vzel iz denarnice

Majde Škabler prav tako 500 din, 9. oktobra istega leta pa je iz odprtega predala pisalne mize v prodajalni Jožetu Umeku ukradel enako vsoto. V decembru 1990 je bil v pisarni trgovine odprt usnjeni kovček Jožeta Kelharja, ki je ostal brez stotaka, 11. novembra istega leta med 8. in 10. uro pa se je Starčević v garderobi polotil denarnice Marije Dovjak in odnesel 1.000 din. Predlanskega 7. januarja med 15. in 17. uro je v pisarni Kerametala našel ključke in z njimi odprl priročno kovinsko blagajno ter iz nje pobral 9.000 din, vendar mu tudi to ni bilo dovolj. Le dan kasneje je v dopoldanskih urah na parkirišču pred trgovino opazil odklenjen osebni avtomobil Ivce Ljubiča, odprl ga je in s police zmaknil osem stotakov. Tri dni zatem so ga znova zasrbseli prsti; okoli 11. ure je iz odklenjene kovinske blagajne v pisarni odnesel tisočak. In kdo ve koliko časa bi se tovrstne tatvine še ponavljale, ako ne bi nanje in na Starčevića postal pozoren poslovodja. Popisal je bankovce v blagajni in ob zadnji tatvini poklical policiste. Ti so denar našli pri Starčeviću in slednji se je tako po hitrem postopku znašel na cesti. Za slovo od Kerametala je 20. februarja predlani okoli 2. ure ponoči preplezal 1,8 metra visoko ograjo trgovine v Mladinski ulici 15 v Brežicah,

kjer je prenosno kovinsko blagajno olajšal za 16.700 din, v predalu mize pa je našel še pet stotakov.

Starčevića po tem dejanju ni bilo več v Kerametal. Toda bil je brezposeln in moral se je znajti, kakor je vedel in znal. Pogoste obiske frizerskega salona v Čateških Toplicah je vnovčil na svoj način, Viljemini Tiler je namreč zmaknil ključke osebnega avtomobila. Toda z njimi ni ukradel ali odpeljal vozila, pač pa ga je odprl le tolikanj, da je vzel kar in kolikor je potreboval: 14. marca 1992 je iz vozila odnesel dve denarnici s po 6.100 tolarji in 400 nemškimi markami, 4. aprila lani je vzel žensko torbico z 4.000 tolarji, le teden dni kasneje pa žensko torbico, v kateri so bili le star jargoslovanski denar, ženski copati in perilo, zato je vse skupaj zalučal v Savo. Omenjeno torbico je Tilerjeva očitno vlomilcu nastavila, enako kot je bila v vozilu 25. aprila nastavljen denarnica, le da jo je tokrat Tilerjeva nastavila v sodelovanju s policisti. Starčević je zasumil, da nekaj ni v redu, zato se denarnice ni dotaknil s prsti, pač pa jo je najprej ovil s papirjem, nato pa jo pograbil in skupaj s ključki vrgel v Savo. Pri vsem tem ga je opazoval skrit policist, toda Starčevića mu ni uspelo prijeti niti izslediti.

Željko Starčević je bil tudi dober prijatelj receptorja hotela Terme v Čateških Toplicah. Ob enem od obiskov pri znanцу lanskega februarja je izkoristil minute, ki jih je receptor namenil telefonskemu pogovoru, in sam tisti čas neopazno smuknil v bližnjo pisarno ter iz nje odnesel 12.000 tolarjev.

Pred dvema mesecema, lanskega 16. decembra, je Starčevića pot zanesla v kletne prostore brežiškega Zdravstvenega doma, kjer so garderobe zaposlene osebja. Tam je našel torbico Tatjane Florjančič, v njej pa denarnico s 5.030 tolarji in 170 nemškimi markami. Denar je Starčević pobral, denarnico z dokumenti pa skril v dimnik bližnjega bloka. Toda sreča mu tistega dne ni bila naklonjena; le nekaj ur kasneje so ga ustavili in legitimirali policisti, ki so ob spoznanju, koga imajo pred seboj, malo podrobneje prebrskali po njegovih žepih.

Sojenje je pričakal v priporu, vsa očitana dejanja pa je odkritosrčno priznal tako kriminalistom kot kasneje sodnikom. Slednji so mu to pri izreku kazni šteli v olajševalno okoliščino, čeprav seveda niso mogli mimo tega, da je bil nenavadno vztrajen in predren ob svojih dejanjih, tudi kot mladoletnik je že bil obravnavan, tako da so mu za eno in drugo prihodilo leto in 6 mesecev zavora, v kazen pa vsteli tudi čas, prebit v priporu. Sodba še ni pravomočna.

B. B.

AVTOMOBIL JE PO TRČENJU ZGOREL - V soboto, 13. februarja, okoli 21. ure je prišlo na regionalni cesti med Bizeljskim in Čatežem do prometne nezgode, ki se je na srečo končala brez telesnih poškodb, zato pa z zgorelim avtomobilom. Voznik juga Jože L. iz Krške vasi se je

namreč v kraju Zakot s svojim vozilom zaletel v zadek juga Borisa Š. iz Čateža. Trk je bil močan in na mestu, kjer ima juga rezervuar z gorivom, zato je prišlo do požara. Ogenj je Borisov avtomobil povsem uničil, škode na postrni pločevini je za okroglih 180 tisoč dolarjev.

Kdo krade in kdo podtika

Še en medijsko napihnjen spor v odnosih med Slovenijo in Hrvaško. V metliški Kolpi zanikajo navedbe v časopisu Globusu, da so nameravali ukrasti stroje iz svojega obrata Kolpe-ker v žumberških Radatovičih.

V podjetju Kolpa d.d., ki ima svoj sedež v Rosalnicah pri Metliki, so letošnjega januarja dobili v roke pismo, ki ga je odvetnik Peter Badovinac iz Zagreba naslovil na kabinet predsednika republike Hrvatske, hrvaškega predsednika vlade Hrvoja Šarinića ter predsednika občine Ozalj. V njem Badovinac, ki je tudi predsednik kulturno-umetniškega društva Žumberak, ki združuje Žumberčane po vsem svetu, seznanja naslovilce z nevsakdanjim poseganjem slovenskih gospodarstvenikov v lastnino, ki pripada Hrvaški. V mislih je imel metliško podjetje Kolpo, ki ima v Radatovičih v Žumberku proizvodni obrat Kolpa-ker, v katerem izdelujejo pomivalna korita. Avtor pisma trdi, da so ga prebivalci planinskih vasi v krajevni skupnosti Radatoviči, ki sicer leži v ozeljski občini obvestili, da so vodje tovarne v Radatovičih (mimogrede: Badovinac piše, da gre za Novoles, kateremu sta nekdanji res pripadala tako metliška Kolpa kot radatoviški Kolpa-ker) pričeli te dni preseljevati tovarniške stroje in naprave v novozgrajeno tovarno v Metliki. Badovinac omenja, da je tovarno v Radatovičih zgradila in opremila preko sklada za nerazvite Republika Hrvatska, vendar so jo še v komunističnem režimu njeni ugledni predstavniki prenesli v last novomeškega Novolesa.

Pismo in senzacionalističen članek

Badovinac nadalje navaja, da so ga Žumberčani obvestili, da so stroje preselili ponoči, delavcem pa pojasnili, da bodo zaradi drugačne proizvodnje pripeljali druge stroje. Po njegovem je osnovni cilj odpeljati stroje, še preden se ustanovi nova občina Sošice. Badovinac zatrjuje, da želi zgolj iz patriotizma na naslovilce ponovno apelirati, naj naredijo vse za zaščito hrvaške lastnine. Meni celo, da bi morali ustanoviti vladno komisijo, ki bi popisala imetje v tovarni v Radatovičih ter zagotovila nadzor nad nepremičninami. Le tako prebivalci cele regije ne bi ostali brez zaposlitve, kar bi bila sicer neodpušljiva škoda.

V metliški Kolpi so se na omenjeno pismo takoj odzvali ter naslovili na slovensko ministrstvo za zunanje zadeve, Sklad za razvoj ter slovensko ambasado v Zagrebu dopis, v katerem jih seznajajo s problematiko ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo na Hrvaškem. V Kolpi so namreč želeli, da bi končno uredili status Kolpe-kera, ki je sicer na Hrvaškem, sedež pa ima v Metliki. Zaradi tega so morali doslej urejati delovne odnose tako po slovenski kot po hrvaški pozitivni zakonodaji. Zato so se odločili, da začnejo s postopkom za ustanovitev in registracijo Kolpa-kera, družbe z omejeno odgovornostjo, ki pa ne bi imela več sedeža v Metliki, ampak na Hrvaškem, delež ustanovitelja pa bi bil 100-odstoten. Kot je med drugim v prej omenjenem dopisu napisal generalni direktor Kolpe Peter Henčič, so o tem seznanili ne le zaposlene v tovarni v Radatovičih, temveč tudi predstavnike občine Ozalj. Vsi so se s spremembo strinjali, predstavniki občine pa so celo pohvalili, da gre za najbolj korektno ponudbo v zadnjih nekaj letih. Toda, kot navaja Henčič, so skupina ljudi iz Radatovičev in odvetnik Peter Badovinac pričeli s škodljivimi razpravami o predvidenih statusnih spremembah, s tem pa ovirajo normalen proces dela in povzročajo podjetju ekonomsko škodo. To je bil tudi glavni razlog, da so iz Kolpe zaprosili prej omenjene, naj pomagajo pri reševanju nastale problematike in omogočijo predvidene spremembe v skladu s pozitivno zakonodajo obeh držav: V Kolpi jim je uspelo celo, da so se o vsem tem korektno pogovorili tudi s predstavniki hrvaške gospodarske komore, glavnim inšpektorjem hrvaške kriminalistične policije ter pomočnikom ministra za industrijo, ladjedelništvo in energetiko RH.

Toda le nekaj dni potem je v hrvaškem časopisu Globusu izšel senzacionalističen prispevek novinarja Romana Majetića z velikim naslovom "Senzacionalno. Slovenci odvažajo tovarne iz Hrvaške!". V njem je poleg očitkov, ki jih je v svojem pismu navedel Peter Badovinac, še cela rešta bodisi namigovanj bodisi trditev o tem, kako Slovenci izkoriščajo

Hrvate, zlasti Žumberčane. In to ne le, ko gre za tovarno v Radatovičih, temveč tudi pri vodovodu, telefonu, sečnji hrvaških gozdov. "Toda ko želi hrvaška policija zaščititi imetje njihove države, mora, če hoče priti v Radatoviče, dvakrat prestopiti državno mejo, orožje pa pustiti na Hrvaškem," je še zapisano. Če bi novinar svoje navedbe prej preveril, bi ugotovil, da ne gre za izkoriščanje. Toda potem pisanje ne bi bilo več tako senzacionalno. Res je odšel podal k predsedniku občine Ozalj Albertu Mihaliću, ki pa mu je dejal, da je primer radatoviške tovarne predimenzioniran. Že ta ugotovitev ni šla preveč na mlin novinarju Majetiću, kaj šele, če bi hotel zvedeti drugo plat resnice pri Slovencih, zlasti pa v podjetju Kolpa, ki ga največ omenja.

V "Kolpi" zanikajo

Kot sta zatrjela direktor Kolpe Peter Henčič ter Stjepan Gudasič, vodja proizvodnje v radatoviškem Kolpa-keru, jih ni nihče vprašal za mnenje. "Težko je reči, kakšno je ozadje pisanja v Globusu, menim pa, da je šlo za del predvolilne kampanje. Gre za enostransko in senzacionalno pisanje, ki si ga lahko privoščijo Globus, kakšen resen časopis pa ne. Predvsem si pri nas ne želimo, da bi zaradi naše tovarne nastal meddržavni spor, saj bi radi le uspešno delali," je povedal Gudasič. Demantiral je tudi navedbo v Globusu, češ da je bila tovarna v Radatovičih pred osmimi leti zgrajena zato, da bi ustavili izseljevanje

prebivalcev iz zahodnega Žumberka, danes pa je od 54 zaposlenih kar 28 slovenskih državljanov, ki se vsak dan vozijo na delo iz Metlike. "V resnici je pri nas zaposlenih 50 ljudi, res pa je, da se jih 28 vozi iz Metlike. A ne zaradi tega, ker bi želeli prevzeti delo Žumberčanom, temveč zato, ker v Radatovičih in okoliških vaseh ni ljudi, ki bi jih lahko zaposlili." Henčič pa je še dodal, da so očitki Slovincem, da želijo v Radatovičih odvzeti del domačinom, zelo nizkotni. "Če bi v Kolpi mislili tako, kot nam očita Globus, bi proizvodnjo pomivalnih korit že lahko imeli v Metliki." Sicer pa v Kolpa-keru delajo v glavnem po naročilu, več kot 70 odst. izdelkov pa gre v izvoz. "Tujih kupcev ne zanima, kaj se dogaja v podjetju, ampak želijo imeti izdelke v dogovorjenih rokih. Če jih ne bo, si bodo našli druge dobavitelje. Dobro se

zavedamo, da trg lahko hitro izgubimo, zelo težko pa ga pridobimo nazaj. Zato tudi takrat, ko je bila vojna v Sloveniji in Hrvaški, nismo nikoli zamudili dobavnih rokov, čeprav smo imeli mobiliziranih celo 40 odst. delavcev. Kupcev pač niso zanimala vojna. Ne vem pa, kako bo, če se bo sedaj začela vpletati politika. Najbrž težko," je povedal Gudasič. Kot je dejal generalni direktor Henčič, so iz Kolpe po objavi omenjenega prispevka v Globusu naslovili protestno noto na slovensko ambasado v Zagrebu. V njej zanikajo vse trditve novinarja Romana Majetića, ki se nanašajo na družbo Kolpa-ker, ter hkrati poudarjajo, da "so v članku popolnoma lažne navedbe, ki nimajo nobene ekonomske, pravne, civilizirane ter politične osnove in nasprotujejo dobrim poslovnim odnosom z namenom, da bi vnesle razdor med Slovenijo in Hrvaško!"

"Sporna" tovarna Kolpa-ker v Radatovičih

FOTO: M. BEŽEK-JAKŠE

Pripominja pa, da je šlo nekaterim očitno v nos prav to, da bi bil Kolpa-ker podjetje Kolpe v tujini s 100-odst. deležem ustanovitelja. "Res je, da je hrvaški sklad za nerazvite prispeval pri gradnji tovarne svoj delež. Zato se strinjamo, da ugotovijo, kolikšna sta lastniška deleža Slovenije in Hrvaške. Potem pa ustanovimo takšno podjetje, ki je ekonomsko najbolj upravičljivo. Torej bi ga oplemenitili še s proizvodnjo kopalniške opreme, ki je sicer že v Metliki, v Metliki pa bi začeli tudi izdelovati pomivalna korita. Tako bi imeli v Metliki in Radatovičih oba programa, s tem pa bi bili v obeh državah bolj konkurenčni. Seveda ta sprememba pomeni tudi preselitev nekaterih strojev, kar nam prav tako očitajo," je povedal Henčič ter zatrjil, da so delavcem v Kolpa-keru obljubili, da bodo imeli tudi vnaprej takšno plačo kot doslej, torej po 500 DEM ter da ne bo odpustitev. "Zato ni nobenega pametnega razloga, da bi se skregali z gospodarjem, ki jim zagotavlja takšne ugodnosti," je še pristavil Henčič.

Tudi na slovenski ambasadi v Zagrebu so iz Kolpe zahtevali, naj njihov primer rešita zunanji ministristvi obeh držav, seveda skladno z zastavljeno preobrazbo Kolpa-kera v samostojno podjetje z mešanim programom. S tem seveda tudi prerazporedijo stroje, o čemer lahko, po Henčičevih besedah, odloča le podjetje, ne politika. "Če pa bo politika vztrajala, pomeni to za Radatoviče katastrofo, ki jo bomo sicer občutili tudi v Metliki, a v znatno manjši meri. Ne nazadnje imamo v Metliki avtorsko pravico nad programom Kolpa-kera. In kar je še hujše, v Radatovičih so lastniki devetih orodij štirje tujci, in če ti odidejo, lahko v tej žumberški tovarni zaprejo vrata," opozarja Henčič. Ob tem si ne more kaj, da ne bi omenil, kako bi lahko preobrazbo radatoviškega podjetja opravili brez vsakršnih odmevov že lani, a jim zaradi picle podpore sklada za razvoj in bank ni uspelo dograditi proizvodne hale v Metliki, kjer naj bi začeli izdelovati tudi pomivalna korita, vendar pa danes že imajo tudi uporabno dovoljenje za tovrstno poskusno proizvodnjo.

MIRJAM BEŽEK-JAKŠE

v poslanski klopi: branko janc

Branko Janc

V nobenem primeru ni mogoče šteti Janca za začetnika v gospodarstvu, saj ima za sabo kar nekaj dejavnih let in odgovornih del v različnih podjetjih. Svoj državni poslanski mandat je prejel v času, ko si povprečni državljan v Krškem bolj ko ne po volji drugih zateguje pas in ima vse manj tovarn v svoji lasti, dela in denarja. Krška občina je gospodarsko izčrpana, in sicer tudi zato, ker ji k temu pomagajo zvitji tujci in neodločni domačini. S takim spoznanjem o vse večji socialni krizi in v dobri veri, da se krški problemi v resnici lahko rešujejo pravzaprav v "daljni" Ljubljani, je Janc tudi kandidiral.

Krška občinska skupščina je imela 8. junija 1992. leta posebno sejo, namenjeno gospodarskim problemom v krški občini, v kakršne se je bil prepiral tudi Janc. Slednji je tedaj še kot direktor Transporta Krško v polemični razpravi opozarjal na bližajočo se krško gospodarski polom. V podtonu je bilo čutili kritiko krškemu izvršnemu svetu, češ da mora ta bolj energično in z bolj agresivno politiko nastopiti do republiških upravnih organov in dosedaj, da krška občina ne bo postala obrobna. "Občina Krško je bila včasih med najbolj

»Upiram se temu, kar se dogaja«

Branko Janc iz Krškega, ki je bil lani kot kandidat krške podružnice LDS izvoljen za poslanca državnega zbora, je še nekako novinec v parlamentarnem življenju. Vendar je zanj novo samo dogajanje v državnem parlamentu, kajti s politično abecedo se je v zadovoljivi meri pred leti že seznanil v občinski skupščini.

razvitimi v Sloveniji, zdaj je gospodarsko na dnu. Grozi ji, da bo postala tipična postindustrijska občina, ki ji bodo ostali zgolj ekološki problemi. V dobrih treh letih nam je uspelo popolnoma sesuti gospodarski sistem, ki je medsebojno zelo povezan. Padec je rezultat določene brezbriznosti političnih dejavnikov in občina Krško postaja slovenski Jug. Naša razmišljanja moramo usmeriti v to smer, ali je ta trenutek še čas, da preusmerimo tok dogajanja in da preprečimo stagnacijo." Tako je tedaj, davno pred decembrskimi volitvami, predlagal Janc. Bil je več kot "poklicno" ogorčen. Občinstvu v skupščinski dvorani, ki ga je med drugimi sestavljal cvet direktorjev gospodarskih in finančnih firm v Krškem, je v istem tonu sporočil, da se upira temu, da prodamo TES Avstrijcem, temu, da Ljubljanska banka tako manipulira s Krškim, in temu, da bomo lastnino prenesli iz Krškega. Skratka, upira se temu, kar se dogaja.

Takih posebnih sej o krški gospodarski nezvesti ne bo imel državni parlament nikoli. Zato Janc namerava o teh razmerah obveščati kolege v skupščini in javnost vselej, ko bo za to priložnost. Doslej je v Ljubljani že postavil tri poslanska vprašanja glede sanacije Vidma Krško. Krško parlamentarno zastopstvo se je tudi dogovorilo, da bo Franc Glinšek, poslanec v državnem svetu, postavil vprašanje o slovenski celulozni in papirniški industriji, kamor sodi napol prodani Videm Krško. Slednji za Janca še zdaleč ni rešen problem in ne

bo rešen niti v primeru, če država ukine proizvodnjo celuloze. "Na ukinitev tega obrata ne pristanemo. Z zapiranjem bi ostalo brez dela morda 800 ljudi v Vidmu. Posredno pa bi jih ostalo brez zaposlitve še približno trikrat toliko," ocenjuje Janc.

Vse to, na kar opozarja Janc, pa menda jemljejo zgolj kot suhoparno statistiko uradniki v zloglasnem Korzetovem skladu, ki drži roko nad Celulozo in preostalim Vidmom. Očitno je, da slovenske (para)državne ustanove in Krško vsak po svoje gledajo na krške probleme. To velja tako glede omenjenega Vidma kot v zvezi z jedrsko elektrarno Krško, katere navzočnost na Krškem polju bi morala Slovenijo plačati s pošteno odškodnino. Slednje pravi Janc in to ga bo vodilo v državnem zboru.

Vse to, kar je zajel v lanskim junjski razpravi v krški skupščini, in drugo, "kar bi bilo potrebno narediti," je Janc nekoč poskusil reševati na kraju samem. V Krškem je bil 1990. leta mandatar za sestavo občinske vlade. Sestavil je program, dvakrat poskusil in - odstopil. "Ko sem videl, da se učinkovitega izvršnega sveta ne da sestaviti, sem odnehal. Moja želja po oblasti ni bila tako močna, da bi hotel biti v izvršnem svetu na vsak način," je neizgovoren, a hkrati zgovoren Janc. Ali se je Krško iz Jančevega mandatarskega pristopa od tedaj do danes kaj naučilo? To seveda ni vprašanje za Janca, pač pa za Krško, ki je še za kako stopničko nižje kot v lanskem juniju, ko se je Janc spet enkrat "upiral".

Sicer je to, da v iskanju najboljših kombinacij ne greš z glavo skozi zid, del že omenjene politične abecede. Slednje se po Jančevem mnenju nikoli ne naučiš v celoti in zato si včasih lahko presenečen in celo razočaran nad tistim, kar se zgodi v politiki. Tipičen razlog za presenečenje je lahko po Jančevem mnenju to, kar se je zgodilo po dolgotrajnih pogajanjih mandatarja dr. Janeza Drnovška s slovenskimi strankami. Branko Janc je eden od tistih, ki jih je malce iznenadila popustljivost predsednika LDS.

Janc je nedavno obiskal Hrvaško kot član slovenske delegacije za spremljanje volitev v sosednji državi. Bil je opazovalec v Istri. "Tamkajšnji člani volilnih odborov in komisij in volilci so pokazali zelo korekten odnos do slovenskih opazovalcev in do države Slovenije. Tam gre za neko naklonjenost. Govorili smo slovensko in domačini so se trudili, da bi uporabljali čim več slovenskih besed," sporoča Janc že nekoliko nenavadno podrobno.

Omemba te opazovalske misije seveda ne pomeni, da ima Janc želje po državnih vlogah. Gre pač za obvestilo o tem, kaj vse obsega poslanski mandat. Neskromne želje po članstvu v kakem diplomatskem zboru Janc po vsej verjetnosti ni gojil nikoli. Brez silnih odposlanstev v imenu naroda in države se je čutil koristnega. Preden je bil direktor Transporta Krško, je vodil prodajni sektor v sevniški Lisci. Na to delovno mesto je prišel iz Liscinega tozda na Senovem, kjer je bil direktor. Pred svojim "gospodarskim" obdobjem je delal v občinski upravi. Tam je začel kot referent za obrambne priprave in pozneje postal sekretar za ljudsko obrambo. Danes, ko je na omenjeni skupščinski seji, na predvolilni predstaviviti krške LDS in ob drugih priložnostih povedal, kar je povedal in kakor je povedal, se zdi, da njegov odhod iz državnega urada v bolj negotovo gospodarstvo ni naključen dogodek. Bolj je bil naključen njegov prihod v omenjeni urad.

MARTIN LUZAR

Vse težji knapovski »šremar«

Pred nedavnim smo slišali, da bo ljubljanska toplarna povečala porabo uvoženega premoga. Kaj to pomeni za domače rudnike? Kako je ta odločitev povezana z nekaterimi napovedmi o zapiranju rudnika Senovo? Ali dati prednost varovanju okolja ali zaposlenosti? To so samo nekatera od vprašanj, ki jih sproži taka novica.

Pred časom so tudi v krškem izvršnem svetu omenjali, da se v Rudnikih rjavega premoga Slovenije govori o predvidenem zapiranju rudnika na Senovem. Stališče izvršnega sveta, ki je nastalo ob tem, je, da rudnik ob morebitnem zapiranju mora poskrbeti za prežeplost ljudi in celovito poskrbeti za prostor, od koder se bo umaknil.

V Trbovljah v Rudnikih rjavega premoga Slovenije, kamor spada senovski rudnik, so se očitno že sami odločili, da naredijo, kar zahteva tudi krška občina. Pravijo, da ko bo rudnik Senovo izčrpan, bo prišlo do zapiranja, vendar se bo to zgodilo šele konec tega desetletja. V Trbovljah napovedujejo za ta "čas do konca" celo nekatere naložbe. "Predvidevamo, da premog na Senovem koplje do kote nič. V rudniku bomo končali potrebno investicijo za omenjeni izkop in to imamo v načrtu v letošnjem letu. Vlaganje v separacijo v rudniku Senovo pa je vprašljivo, ker je ta naložba nedonosna. Investicija bi bila sorazmerno visoka glede na kratko življenjsko dobo rudnika." Tako pravi Martin Putrič, tehnični direktor v Rudnikih rjavega premoga Slovenije v Trbovljah.

Načrtujejo tudi, da bi vpeljali strojni odkop, ki ga zdaj v senovškem rudniku ni. "Gre za to, da povečamo storilnost in znižamo ceno. Je pač tako, da cena igra veliko vlogo. Če imamo dosti nizko ceno, smo trgu zanimivi, če pa je visoka, potem ne povprašujejo po nas," opozarja na neizprosno tržno logiko Putrič.

Glede senovškega rudnika omenja Putrič dva problema. "En problem je že omenjena separacija, drugi je žveplo, in sicer zaradi varovanja okolja. Vsebnost žvepla je visoka, je dejansko čez 3 odstotke, v glavnem s tem pretega sprejemljive meje.

Toplarna prisega na uvoženi premog

Za slovenske rudarje je še kako pomembno vprašanje, koliko premoga neslovenskega

porekla bodo uporabljali veliki odjemalci v Sloveniji. Rudarji bodo težko vplivali na te količine. Prodajo lahko premog, kakršnega pač nakopljajo. Resnici na ljubo je treba povedati, da je v slovenskem premogu veliko okolju neprijetnih sestavin, na kar opozarjajo tudi v rudniški upravi v Trbovljah.

Sestava premoga očitno vse bolj narekuje zanimanje porabnikov premoga, predvsem velikih. V trboveljski Termoelektrarni sicer še ne kurijo z uvoženim premogom, vendar razmišljajo o tem, da bi ga poskusno uporabljali. Velik odjemalec je ljubljanska mestna toplarna, v katero odpeljejo tudi večji delež premoga s Senovega. Toplarna uporablja vse manj domačega premoga. Slednjega meša z uvoženim, da pride iz njenih dimnikov manj okolju škodljivih spojin. Zaradi manjšega povpraševanja so morali v posameznih slovenskih rudnikih zmanjšati proizvodnjo in letošnji načrt izkopa.

Delna menjava goriva v toplarni bo omogočila ljubljancem in posredno tudi drugim bolj zdravo življenje. Ne da bi zmanjševali pomen tega koristnega učinka, pa rudarji omenjajo še drug vidik ravnanja toplarne. Rudniki in omenjeni ljubljanski energetski obrat sta v preteklosti podpisala pogodbe. Zdaj, ko toplarna deloma prehaja na uvožen premog in s tem zmanjšuje porabo slovenskega vira, praktično enostransko prekinja pogodbo. Tako menijo rudarji, ki pa zaenkrat ne vidijo možnosti, da bi se po učinkovito pomoč zatekli k slovenskemu pravosodju.

"Pričakujemo pomoč države"...

Zamenjava domačega premoga s tujim, sicer okolju bolj prijaznim, bo po mnenju rudarjev neugodno delovala na slovensko gospodarstvo. Rudarji so prepričani, da bo manj dela tudi za druge dejavnosti, če ne bo imelo kaj početi rudarstvo. In rudniške

kapacitete bodo prevelike, če bodo premog "kopali" vse pogosteje v koprski luki. Če se zapre rudnik, se to pozna na železnici, v strojni industriji, transportni dejavnosti in drugje.

Rudarji na Senovem verjetno ne bi bili med zadnjimi, ki bi na svoji koži občutili zaostreno krizo. Trenutno še ni znano, kako bi ob morebitnem zapiranju zaposlili več kot 300 ljudi. Predvidoma bi jih nekaj upokojili, nekaj bi jih lahko ostalo v elektrostrojnih delavnicah. Nekaj so jih sicer že premestili, za del pa bo treba poiskati nadomestno delo. To naj bi bilo v približno sedmih, osmih letih. V tem obdobju bi lahko kaj naredili, od danes do jutri pa se ne da narediti ničesar. Tako ugotavljajo rudarji in zato že danes pošiljajo poziv vladi za jutri. "Pričakujemo pomoč države, da bomo lahko realizirali nove programe," pravi Jože Kržan, tehnični vodja rudnika Senovo. Kar koli bo ukrenila, bo pri tem morala upoštevati dejstvo, ki trka ne samo na blagajno, ampak tudi na vest: med rudarji je velik odstotek delovnih invalidov. "Ni moralno in ni človeško, da bi se jim zdaj samo zahvalili za vse dosedanje delo," se postavi v bran stanovskim kolegom na vsch obzorjih in lokacijah direktor Martin Putrič.

...država pa po svoje

Kako se bo slovenska vlada opredelila do rudnikov, bomo še videli. Slovenija dejansko nima energetske politike, kot ugotavljajo v premogokopnem podjetju v Trbovljah in v rudniku na Senovem.

govorica spominov

Oj, predpustni čas presneti!

Predpustni čas je čas zabav, norčij in porok. Mnogi pari v tem času dahnejo usodni da, prav vsi pa ne ostanejo zvesti poročni zaobljubi. Marija in Anton Jakše z Otočca sta ji, saj mineva že več kot 60 let od njune poroke.

Pust ni le praznik zlatih krofov, slastnih rebric in žlathne kapljice, je edini dan v letu, ko si lahko brez zamer namenemo larfo ali pa pokažemo svoj pravi obraz, ki ga sicer tako skrbno skrivamo. Pust ni znan samo po zabavah in norčijah, že od nekdaj se je v predpustnem času veliko parov odločilo za usodni da. Obredna obljuba naj bi združila novoporočena, dokler ju smrt ne loči. Je pa življenje velikokrat muhasto in zapleteno, ljudje pa smo vse od izгона Adama in Eve iz raja le uboge zemeljske pare in kar naprej na rešetu preizkušenj in skušnjav. Izrek, da je zakon pač loterija, ni iz trte izvit, je pa iz trte izvito, da so bili nekdanji zakoni srečnejši in trdnjeji kot zdajšnji. Trajnjeji nedvomno, pod tem pa je bilo velikokrat skrito nemalo nesreč in bolečin. No, naj bo tako ali drugače, ganljivo je srečati par, ki že več kot 60 let prenaša zakonski jarem. Marija in Anton Jakše iz Otočca sta poročno zaobljubo v dobrem in slabem častno vzdržala.

Mariji je že 85, Antonu pa kar 91. Leta so jima že malce v nadlogo in sama bi jih težko prenašala. Hči Pavla, ki si bo čez nekaj mesecev naložila sedmi križ, jima je pravi blagoslov. Brez njene pomoči bi bil tudi naš pomenek težji, saj je Anton pred dnevi nemočno obležal, Mariji pa se od časa do časa strga nit spomina.

"Tam izpod Struge sem se primožila sem-kaj. V beli obleki sem šla pred oltar, kar je pomenilo, da sem čista stopila v sveti zakon. Po vseh ceremonijah je bila najprej svatba na nevestinem domu. Ježčna, kako je bilo lepo! Mize so se kar šibile od dobrot, jedlo, pilo, igralo, pelo in plesalo se je vse do jutra. Opolnoči, da ne pozabim, mi je starešinka snela venček

z glave, ga položila na krožnik in z njim pobirala denar. Taka navada je bila takrat. Zjutraj se je ohcet nadaljevala na moževem domu. Dva dni in dve noči nismo zatisnili očesa, a nismo bili utrujeni. Kaj še! Saj smo bili mladi, ne!"

S Pavlino pomočjo se je klobčič spomina odvijal naprej. "Balo sem imela, kakopak, nekaj dote tudi. To so dan kasneje z vozom pripeljali. Bilo je nekaj kastrol, vezanih loncev za kuhanje v peči, burkle niso smele manjkati. Perilo je bilo iz domačega platna. Doma posajeni lan smo same predle. Za jopice in nogavice smo redili ovne, tako da je bilo volne zmeraj dosti. Kupovalo pa se je takrat bore malo, saj cvenka skoraj nismo videli. Živel je drugače, kot se zdaj.

Marija Jakše

Po vasi se ni kaj dosti hodilo. Delali smo vse z rokami, zato je šlo bolj počasi. Kadar smo ličkali ali pa za kolino, smo sosedje dlje časa prebili skupaj. Bilo je tako lepo, vam rečem, dosti lepše, kot je zdaj. Če sem šla kdaj v mesto? Po kaj neki? Mož je vsak teden odrinil, da je kupil tisto malo, česar nismo imeli doma. Vsakokrat je prinesel govedino v robcu, na tri vogale zavezanem, da smo imeli za nedeljsko juho."

Pavla je mammo spomnila, naj kaj pove še o pustnem času. "Kaj nisem še povedala, da se je za pusta kar dosti in dobro jedlo in zalivalo? Kar je od pustnega torka ostalo, se je spravilo. Takrat so bili dolgi posti. Maškare?"

I kakopak smo se našimeli v stare cunje in šli po vasi. Na pepelnico sredo pa smo slammatega pusta zažgali in ga v Krko vrgli. Še nekaj se spominim. Tista, ki nikakor ni mogla do ženina priti, je, tako smo takrat rekli, vlekla ploh. Zapeli pa smo ji takole: ŽPliša je pepelnica, ostala si devica. Na drevo ob hiši ali pa kar na vrata smo ji še strašilo obesili."

Pogovarjali smo se tudi o tem, kako je bilo, kadar so pred oltar k poroki tistoj trije. "Popred je bilo to sramota," se spomni Antonija. "Zdaj smo se kar sprijaznili, da je skoraj vsaka nevesta v drugem stanju. No, če mene vprašate, kaj mislim o tem, bom kar po pravici povedala: mar ni veliko večje gorje, ko dva, ki sta se iz ljubezni vzela, spoznata, da rod ne bo mogel naprej? Zato naj kar ostane tako, kot je. Samo da bi družinice revščine ne trpele! Žalostno je gledati, da rinemo spet v čas, ko imajo eni vsega preveč, drugi pa ne morejo konca s koncem stakniti. To res ni prav, res, na vso žalost!"

Jakšetova mama ni imela več časa za brezkoristno klepetanje. Popravila je odeje in obrisala znojne kaplje, ki so kar naprej mučile njenega Antona. Ob slovesu smo si začeleli, da bi bila še skupaj, ko pride predpustni čas v drugo, in pri zdravju, kolikor ga tako visoka starost še zmore.

JANJA KASTELIC

V Trbovljah v vodstvu RRPS zato ne bodo pozabili na obljube politikov. Drnovšek je pred volitvami namreč rekel, da se ne bo zatekel v angleški sistem in da ne bo rudnikov zapiral čez noč. Obljubil je, da bo upošteval tudi mnenje rudarskih strokovnjakov. Slovenci bi morali premijerja držati za besedo, kajti "Anglija je čisto nekaj drugega kot Slovenija," pravi Putrič. "Anglija ima energetske vires, ki jih Slovenija nima. Slovenija se ne bi smela odločiti naenkrat za energetske odvisnost, tako kot bi nekateri sicer radi. Prehod mora narediti počasi in v okviru svojih možnosti. Slovenija bi se morala odločiti, koliko premoga in po kakšni ceni potrebuje.

Cena pa bi morala biti stabilna, kot je drugje po svetu."

Rudarji bi bili sposobni prilagoditi se trdni energetske politiki. "Ne moremo pa se prilagajati takim hitrim spremembam: v osemdesetih letih 1,7 milijona, v devetdesetih 1,4 in v letošnjem letu samo še 1,2 milijona ton premoga. Ob takem nujnem zmanjšanju ne moremo biti konkurenčni. Kakor hitro proizvodnja pada, pri enakem številu zaposlenih in pri enakih fiksnih stroških cena narašča."

naše korenine

»Stric, kdaj bodo spet lutke?«

Mrzla izložbena šipa kočevske Name se te dni pogosto orosi. K njej se pritiskajo drobni otroški nosovi in radovedne oči strmijo v figure, ki so tam razstavljene. Čakajo, da se bodo zganile, spregovorile in se začele šaliti in prepirati, a nič se ne zgodi. Lutke, razstavljene v izložbi, so že odslužile svoje. Namesto njih pa v marsikateri mamici in očku oživi spomin na čase, ko so bili prav tako majhni kot tile strmeči malčki pred izložbo. Takrat so se veselili in trepetali s temi figuricami in komaj čakali, kdaj se bodo spet prikazale na odru. Poznali so tudi visokega hudomušnega možakarja, ki jih je izdeloval in pripravljaj igrice, in včasih se je celo zgodilo, da so zbrali toliko poguma in se postavili pred njim, ko je koračil čez trg, se zazrli v tisti visoki obraz in pogumno vprašali: "Stric, kdaj bodo spet lutke?" In prijazen nasmeh se je raztegnil možakarju čez obraz, ko je potolažil malega radovedneža: "Kmalu bodo, kmalu."

Tisti stric, ki ga je svoj čas poznalo toliko kočevskih otrok, je Matija Glad, dolgoletni oče kočevskih lutk. Te dni je za mlade in stare ljubitelje lutkarstva v Kočevju praznik, saj v Šeškovem domu gostuje otroški muzej z razstavo "V svetu lutk" in lutke v izložbi kočevske Name so tam tudi zato, da bi v mimoidočih zbudile zanimanje za to razstavo in vso dejavnost, ki k njej sodi. Po svoje je to tudi praznik za Matijo Glada. Kar 33 let je v tem mestu živel z lutkami in tako postal del njegove lutkarske zgodovine. V teh letih je postavil 43 lutkovnih igrice, jih z otroki naštudiral, pripravil zanje scenarij in sam izdelal domala vse lutke, ki so v igrich nastopale. Če vemo, da je za eno samo postavitev potrebnih včasih tudi po deset in več figuric, potem si lahko predstavljamo, koliko dela je bilo za to potrebno. Toda to je bilo že davno. Z lutkovnega odrin in iz kočevskega Šeškovega doma se je Matija poslovil že pred petnajstimi leti, ko je stopil v pokoj.

Takrat je z otroki nastudiral igrico Mali strah Bav-bav, ki je bila zelo lepo sprejeta tudi na strokovnem srečanju, zanj pa je izdelal kar dvanajst figuric, med njimi tudi svojo najljubšo - Strahkovo mamico.

Matija Glad se je rodil pred dvainosemdesetimi leti v Banjiloki v krepki kmečki družini. Kako so bili Gladi pravi gadi priča že to, da je bil njegov starejši brat Anton cesarjev in Maistrov borec, potem pa še partizan. Umrl je lani, star krepko čez devetdeset let. Matija se je za lutke in sploh za kulturno delo začel zanimati že zgodaj. Zahvala za to gre učitelju Prešernu, ki je znal tamkajšnjo mladino pritegniti in navdušiti za tako delo. Že takrat je Matija na paši rezljaj figurice in sanjari. No, sanje se človeku le poredko uresničijo. Matiji so ljudje namenili bolj prozaično usodo. Oče ga je poslal v uk h kovaču, a mu težka kladiva niso šla najbolje od rok. Bolj kot težko, umazano

Dokaj črnogled je tudi Jože Kržan, ki pravi: "Glede na to da država nima energetske strategije, je vprašanje, kaj se bo dogajalo na tržišču premoga. Verjetno se bodo zaostri problem in bodo nastali novi."

Na vlado se rudarji pogosto ne morejo zanesti, če obljubi, da bo razumevaljoča. Zlasti na Senovem ji nič več ne zaupajo. Od 1. januarja letos se je povečal prometni davek na premog od dotedanjih 5 na 20 odstotkov. Po "novih" cenah tako znaša tona premoga za gospodinjstvo več kot 10 tisoč tolarjev. Jože Kržan pravi, da osebno ne verjame, da bo rudnik ob takih zaostritvah lahko tako dolgo obratoval, kot napovedujejo v centrali v Trbovljah.

Trenutne razmere so take, da rudarji ne čutijo, da jih Slovenija potrebuje. Če bi hotela država dokazati nasprotno, bi morala zahtevati plačilo ti. ekološkega denarja tudi pri uvoženem premogu, vendar pri premogu neslovenskega porekla tega ne zahteva. Tudi z zaračunavanjem te dajatve pri tujem premogu bi Slovenija zbrala nekaj denarja, s katerim bi naredila čistilne naprave na virih onesnaževanja. In če bi premogov diin čistili bolje, bi postal slovenski premog ekološko manj sporen. To pa bi mu spet odprlo vrata v katero od velikih kurilnic.

Rudnik Senovo bi leta 1996 praznoval 200. letnico. Spričo toliko odprtih vprašanj se še ne ve, ali praznovanje bo ali ga ne bo. Ne glede na to, kaj pravijo v Trbovljah.

MARTIN LUZAR

Matija Glad s Polharjem

železo ga je veselil les. Uka zato ni končal, ampak je odšel s trebuhom za kruhom. Tudi tega so bili pri Gladih vajeni, saj sta že prej oče in brat odhajala v Avstrijo, na Česko, Madžarsko, Hrvaško in kdo ve še kam v lov za zaslužkom. Matija je odšel v Beograd, kjer je že bila njegova sestra. Tam je bil nekaj let natak, ko pa je v zraku že močno zaudarjalo po vojni, se je odpravil domov. Vlak je pripeljal komaj do Zagreba, ko je nebo potemnelo od nemških bombnikov, ki so leteli proti Beogradu s smrtonosnim tovorom. Matija se je tokrat izmuznil iz smrtne pasti.

Drugič ga je matilda od blizu povohala v taborišču. Italijani so ga med vojno odpeljali na Rab, kjer je od naporov in slabe hrane močno oslabil. Dobil je zasenčenje pljuč in obležal. Dnevi so mu bili štet, a je bila fašistična Italija še bolj bolna in je prej zgrmela skupaj. Matijo so prepeljali v Ljubljano, kjer je v bolnici ostal vse do osvoboditve, kmalu potem pa so ga poslali na Golnik, kjer je le okrevljal. Tako se je končno vrnil v Kočevje in pomagal pri obnovi močno razdejanega mesta. Skrbel je za obnovo Šeškovega doma, ki je bila končana leta 1947. Takrat pa se je Matija v njem tudi naselil in se zaposlil kot hišnik.

Biti hišnik v Šeškovem domu tisti čas ni bilo samo služba, ampak tudi kulturno opravilo. Zlasti je bila dejavna gledališka skupina, kjer je Matija rad igral, za igre pa je sam pripravljaj tudi celotno scenografijo: za Miklovo Zalo, za Celjske grofe in mnoge druge. "Igrali smo po celi Doljenski," se spominja Matija, "hodili smo na tekmovanja slovenskih gledaliških skupin, enkrat pa smo bili celo na srečanju amaterskih gledališč bivčje Jugoslavije v Tuzli, kjer smo osvojili drugo mesto."

Danes je tudi vse to že zgodovina, ki se je le malokateri še spominjajo. So sledi življenja, ki izginja s tistimi, ki so ga živeli. Toda z Matijem živi še ena plat Kočevske. V lesenih skulpturah je upodobil številne osebe, ki so nekdanje živle z njim ali z njegovim fantazijskim svetom. Spodbudo mu je dal akademski kipar Stane Jarm, motivov pa mu ni bilo treba iskati daleč. Njegov dom v Koblarjih pri Kočevju je poln takih figur različnih velikosti, precej pa jih krasi tudi podobe slovenskih trgov in domov. Pred vhodom v domačo hišo v Koblarjih pa poleg drugih stoji leseni kip suhljate ženice, njegove matere v naravnih velikosti. Tako kot je nekoč nemočno opazovala svoje moške, kako odhajajo v daljni svet, tudi danes nemočno opazuje, kako jih je na tam svetu vse manj.

TONE JAKŠE

NAGRADA V ČEŠNJE IN ŠENTJERNEJ

Žreb je izmed reševalcev 5. nagradne križanke izbral JOŽEFO SMRKE iz Češnjic in ANICO SELAK iz Šentjerneja. Smrketovi je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO), Selakova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 1. marca na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 7. Ovojnico brez poštne znamke lahko osebno oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo, kjer ima uredništvo svoje prostore.

REŠITEV 5. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 5. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: LETA, ŠPAGA, SELADONIT, KRKA, LADO, UMOR, ITEM, SLOVENKA, KAPA, ARSEN, RODOPI, ILA, MA, OBOD, LAKOTNIK, VELESEJEM, IRA, ALALI, ADE, KAN, ŠARAC, SAK, ATA.

prgišče misli

Tudi to, kar počne mladina, je družbeno pomembno in nosi v sebi kali prihodnjega razvoja družbe.

M. ULE

Knjiga je večna, ljudje, ki jo zavržejo, so zapisani temi.

M. MAHNIČ

Smrt je lahko nesmiselna, ima pa tudi globok smisel in pomen za življenje.

A. KIRN

Zgodovina in človeški duh sta eno.

C. ELIADE

Birokracija ni nikoli sposobna ustvarjalnosti in intuicije, kar je osnova podjetništva.

M. KOS

Misel na človeštvo se nenehno napaja iz domačije.

N. ŠUMI

časopisi

Bela krajina je imela svoj časopis

Te dni mineva 85 let, odkar je v Gradcu v Beli krajini začel izhajati časnik Belokranjec. Mnogi današnji prebivalci deželice na sončni strani Gorjancev bodo ob tej trditvi najbrž presenečeni. Zagotovo jih je malo, ki vedo, da je Bela krajina nekoč imela svoj časopis.

Belokranjec je začel izhajati v februarju 1908. leta, prenehal pa je 15. junija 1909, ko se je združil s podobnim glasilom Notranjec (izhajal je v Postojni) v nov časnik Slovenski dom.

V prvih dveh številkah, ki sta izšli v februarju 1908. je kot kraj izhajanja naveden Gradac, Bela krajina, številke 3 do 19 v letu 1908 imajo navedbo, da so izšle v Ljubljani. Leta 1909 se je Belokranjec preselil v Prago, nato se je s številko 8 vrnil v Ljubljano in tam prenehal izhajati s številko 12. Belokranjec se še enkrat pojavi ob volitvah leta 1912, ko sta izšli dve številki, ki ju je uredil šolski upravitelj Alojzij Ljubič.

Skozi vse leto 1908 ima list navedbo: "Vse pošiljajte prosimo na naslov Belokranjec, Gradac, Bela krajina." Uredništvo je torej bilo vse leto 1908 v Gradcu. Kot urednik je za ves ta čas navajal Mihael Rožanec. Ker je slednji v istem času navajal tudi kot urednik v Notranjcu, lahko donevamo, da je bil pri obeh listih prijavljen kot urednik le zaradi zadostitve predpisom. Tisk lista je ves čas izhajanja na Kranjskem opravljala tiskarna J. Blasnika v Ljubljani.

Usmeritev in vsebinsko zavzemanje lista je zelo težko opisati v nekaj stavkih, zato bomo orisali le najpomembnejše. Belokranjec je bil namenjen kmečkemu človeku. V vseh številkah, ki so izšle 1908, je v glavi odtisnjeno malce posodobljeno staro puntarsko geslo: "Na delo za staro pravdo." Po politični usmerjenosti je bil liberalno glasilo. Poročanje in pisanje o kmečkem vprašanju je zelo stvarno in vselej temelji na težavah, ki jih je prinašal takratni čas. Veliko je bilo v njem objavljene o kmetijskem združništvu, pri čemer se navajajo primeri dobrih izkušenj s Kranjskega in iz Evrope.

V začetku tega stoletja se je začel pri nas drugi val izseljevanja v Ameriko. To je bilo množično zlasti v obubožani Beli krajini. "Belokranjec" je svaril pred brezglavim izseljevanjem in opozarjal na tegobe, ki jih bodo deležni izseljenci v "obljubljani deželi". Navajal je podatke o brezposelnosti v Ameriki, o stavkah in o tamkajšnjih mezdah.

"Belokranjec" je bil zelo zavzet tudi za slovensko narodnostno vprašanje. Med časniki,

NAGRADNA KRIŽANKA

7

22.93

AVTOM. OZNAKA ZA NEMCIJO	PREDEL RAVNEGA POVRŠJA	Z DRUGIM IMENOM (LAT.)	NAJEMNIK	OKRAJ. ZA OKAY	AVTOR. JOZE UDIR	KRAVICA	ZAŠČITNI PREMAG PROTI RJI	GRŠKI POVELJNIK PRED TROJO	EGIPTOVSKI BOMBAŽ
PORAZDE- LITEV UVOZNIK KVOT					VERSKI POGL. MU- SLIMANOV				
OTOK V JADRANU				TVOREC SIKHIZMA					
VRSTA OB- REMENTIVE				FIGURA PRI ČETVORKI					
PREBIVA- LEC POLJSKE						ORG. ZA STANDAR- DIZACIJO			
						TRAVNIK OB VODI			
								SLOVENSKI IGRALEC IZ TRSTA (RADO)	STRJENA KRI NA RANI
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	ZVEZA MED KOSTMI	REDKEJŠE M. IME SPLOŠNI JEZIL ST. GRKOV		GLASBILO (VELIKA VIOLINA)			NOGOMET- NI KLUB KOVINSKI BLOK		
LESTVICA				PODSTREŠ- NA IZBICA	POŽETA NJIVA	SNOV	IME SLIKARJA MEŠKA RUDNIŠKA JAMA		
DOMAČA ŽIVAL				PREBIVAL- KA ISTRE					
				KRAJ NA AVSTRILJ. KOROSKE					
LIČARSKA OBRT							GORSKA REŠEVALN SLUŽBA OKR. ZA NUMERO		
ENAKOST PRAVIC									
ANGL. PLEMISKA STOPNJA			ZVRST. SLOG			SLOV. OPERNA PEVKA (ONDINA)			

ki so izhajali na Dolenjskem do leta 1941 je doživel največ zaplomb, kar tri! Prvi dve številki v letu 1908 sta bili zapeljenjeni v celoti, v številki 15 leta 1908 pa je bilo zaplenjeno poročilo o slovenski demonstraciji v Ljubljani, ko sta bila ubita Lunder in Adamič (20. septembra 1908).

O ustanoviteljih in oblikovalcih Belokranjca je znanega zelo malo. Eden izmed njih je bil Julij Mazelle iz nekdanje ugledne in imovite družine v Gradcu v Beli krajini. Njegov sin Milan, ki zdaj živi v Ljubljani, se spominja: "Ko sem doraščal, sem v očetovi pisarni zasledil več števk časopisa Belokranjec, nakar mi je oče povedal, da je bil on ustanovitelj tega lista in ga financiral. Druge podrobnosti mi niso znane."

Julij Mazelle je trikrat kandidiral za poslanca v deželni zbor (v kmečki kuriji): 21. februarja 1908, 14. marca 1912 in 9. decembra 1913. Bil je kandidat liberalne stranke v volilnem okolišu Črnomelj, Metlika. Vrsto let je bil župan občine Gradac. Umrli je 1964. leta.

Pobuda za izhajanje Belokranjca je prišla iz vrst mladinske skupine v liberalni stranki, ki jo je vodil dr. Gregor Žerjav, poznejši znani slovenski politik. Skupina, ki se je zbirala

Julij Mazelle med eno izmed svojih volilnih kampanj v obdobju od leta 1908 do 1913. V Beli krajini je bil v tistih časih najprimernejše prometno pomagalo jezdni konj. (Fotografijo je za objavo posredoval Milan Mazelle.)

BELOKRANJEC

glasilo neodvisnih belokranjskih kmetov.

I. letnik. Gradac, Bela Krajina. Štev. 2.

okoli njega, se ni strinjala s politiko dr. Tavčarja in Hribarja. Zavzemala se je za usmeritev stranke v kmečki živelj in za večjo pozornost kmečkemu vprašanju.

146. številka Jutra leta 1939, ki je izšla ob desetletnici Žerjavove smrti, je bila v dobri meri posvečena spomenu nanj. Na strani 8 je objavljen sestavek: "V redakciji in novinarskem poslu", kjer beremo: "... dr. Žerjav je spoznal globoko pomanjkljivost dotedanjega političnega dela med ljudstvom. Ker je bil take vrste mož, da je takoj deloval, sta pri nas takoj nastala dva lista Notranjec in Belokranjec, ki ju je ustanovil dr. Žerjav, jima določil pravce ter vanju pisal najvažnejše članke."

V skromnem arhivskem gradivu z Dolenjskega je o "Belokranjcu" ohranjen le osnutek dopisa Državnega pravdnika Novemu mestu, ki je naslovljen na Okrajno glavarstvo Črnomelj. Osnutek nosi datum 12. februar 1908.

Pravdnistvo opozarja na pomanjkljivosti v prijavi za izhajanje Belokranjca. Prijavo je na glavarstvu v Črnomlju vložil neki Ciril Jakovec, ki se je predstavil kot član konzorcija "Belokranjca". V osnutku so naštetje dopolnitve, ki naj jih glavarstvo terja od prijavitelja.

"Belokranjec" je v 16 mesecih izhajanja izšel v 31 številkah na skupno 172 časopisnih straneh. V njem je bilo objavljenih zelo veliko vesti, saj je ta zvrst zasedla dobro četrtino časnikove površine. Vesti poročajo večji del o dogajanjih v Beli krajini. Tudi sicer je v časniku objavljeno gradivo tako izrazito belokranjsko obarvano, da je njegovo vsebinsko snovanje zagotovo potekalo v Gradcu. Ker arhivski viri niso ohranjeni, lahko žal le domnevamo, da so pri zbiranju in oblikovanju gradiva sodelovali tudi nekateri belokranjski študentje, ki so bili člani Žerjavove skupine v liberalni stranki.

Pred 85 leti v Belo krajino še ni vozila železnica, tudi telefonske povezave še ni bilo. Edina vez s svetom je bila poštna vprega - postiljon. Odmaknjenost in pomanjkljive prometne povezave so od ustvarjalcev časnika terjali dodatne napore.

Belokranjec pove o sebi na svojih straneh dovolj in se s časniško vsebino tistemu, ki ga prebira danes, dostojno predstavi kot "Glasilo neodvisnih belokranjskih kmetov". Radovednost, kdo so tisti, ki so mu bili botri ob rojstvu, in kdo so tisti, ki so ga oblikovali in polnili njegove stolpce, pa ostaja potešena le v majhni meri. Na voljo so le tri imena, ki so navedena v tem sestavku: Julij Mazelle, dr. Gregor Žerjav in Ciril Jakovec, zagotovo pa jih je bilo več.

Morda je obširnejše vedenje o tem ohranjeno pri kom v Beli krajini? Vsakogar, ki mu je znanega kaj o Cirilu Jakovcu ali o kom, ki je dopisoval v Belokranjca, ter o študentskem krogu, ki je sodeloval, vabimo, naj to sporoči na Dolenjski list.

MILOŠ JAKOPEC

K praktični KRIŽ A Ž

Čevlji

Obuvala, kakršna se napovedujejo za prihajajočo modno pomlad in poletje, bo verjetno marsikatera v glavnem kar "preskočila", saj spodaj razširjene pete, debeli polni podplati in druge značilnosti obuval, ki jih lahko vidimo le v starejših filmih, delujejo malo čudno. Katera pa bo hotela biti moderna, se jim le ne bo mogla povsem izogniti. Kot rečeno, bo precej debelih podplatov ali pa (ožjih) pet, ki se proti koncu razširijo. Modni hit je "kavboj" stil z raznimi kovinskimi sponkami in okrasnimi gumbki, predvsem pri gležnarjih oz. nekoliko bolj zaprtih čevljih. Precej je raznih okrasnih pasov in pentelj ter vezalk. Modne bodo črno-bele in modro-bele črtaste kombinacije, pike pa naj bi se iz oblačil preselile tudi na obutev. Za toplejše dni moda že sedaj zapoveduje spredaj zaprte natikače, ki jih bodo krasile pentlje.

Zatesnitev

Vse kaže, da zime še ne bo konec, zato lahko tisti, ki niste jeseni poskrbeli za zatesnitev vrat in oken, to še storite sedaj. Za zunanja vrata so najboljša posebna tesnila, ki so narejena posebej za zunanja vrata in so trajna. Sicer pa ožje špranje na oknih in vratih lahko zatesnite z izolirnimi trakovi s penasto gumo. Namestite jih na pripirah vrat ali oken. Ta rešitev je najcenejša, saj je namestitev enostavna, a drži največ dve leti. Če pa so špranje večje ali želite trajnejšo rešitev, namestite posebne plastične ali gumijaste profile. Poleg različnih tesnil pa je rešitev za notranja vrata tudi blazina proti prepihu: rokav starega suknjica ali puloverja napolnite z ostanki blaga in položite pred vrata.

Pustni krofi

Potrebujemo: 500 g moke, 30 g kvasa, 1/8 litra sladke smetane, 5 rumenjakov in 1 jajce, 50 g sladkorja, nastrgano pomarančo ali limonino lupino, ščepec soli, 2 žlici rumu, 75 g masla ali margarine, marelično marmelado, olje za cvrenje, sladkor v prahu za posipanje. Kvas raztopimo v malo mlačnega mleka, primešamo žlico moke in žlico sladkorja. Postavimo, da vzhaja. V skledo damo moko, rumenjake, sol, limonino lupino, sladkor, preostalo mlačno mleko in smetano, rum in pri sobni temperaturi zmečhamo maslo. Prilijemo vzhajan kvas in zamesimo testo. Stepamo ga s kuhaličnico, vendar ne previsoko, ker sicer nastanejo v testu luknje. Vzhajano testo razvaljamo na pomoknani deski ali prtju in izrežemo krofe. Ko so vzhajani jih ocvremo v vročem olju. V kozico nalijemo za tri prste olja. Pravilno vzhajani krofi se potopijo v olje do polovice, in ko jih obrnemo, dobimo svetel venček. Še tople krofe nabrizgamo z marmelado in posujemo s sladkorjem.

Zalivanje in lončki

Zalivanje je odvisno tudi od vrste lončkov, v katerih jih vzgajamo. V plastičnem lončku težko ocenimo, ali je zemlja suha ali mokra. Seveda tudi v glinastem tega ne vidimo kar tako, a lahko po barvi lončka sklepamo, ali je zemlja vlažna ali pa suha: če je lonček temen, je vlage še dovolj, če pa postane lisasto svetel, je primanjkuje. Zadnje čase se je zelo razširilo gojenje lončnic na šotnih podlagah. Če rastlino na taki podlagi presušimo, je zlepa ne namočimo več. Potem pomaga le namakanje celega lončka v vodi. Tako premagamo površinski napetost, ki ovira pronicanje vode. Pogosto je koreninska gruda v sredini suha, čeprav je na površini še vlažna. Tudi tu pomaga le namakanje.

Spet nove tablice

Komaj leto dni je minilo, odkar smo Slovenci dobili lastne avtomobilske tablice, že so nam na voljo spet nove. Te so prevlečene s posebno odsevno folijo, kar povečuje cestno-prometno varnost pri nočni vožnji, poznajo pa jih že v mnogih evropskih državah. Vozniki, ki bodo na novo registrirali vozila ta teden, bodo stare YU tablice že lahko zamenjali za najnovejše, pa tudi tisti, ki bodo registrirali vozila z novjšimi slovenskimi tablicami brez odbojne prevlecke, bodo z doplačilom dobili nove. Niso pa dolžni to storiti in se lahko vozijo z dosedanjimi do obrabe. Najnovejše tablice imajo poleg svetlobno-odbojnih lastnosti še nekatere druge prednosti: so trdnjše, v odsevni foliji imajo vtisnjeni kratiki RS, kar bo onemogočalo ponarejanje, so že opremljene z zeleno obrobo in občinski grbi se z njih ne bodo tako zlahka luščili kot z dosedanjih. Le eno slabo lastnost imajo: od starih so za tretjino dražje.

Preteklost v gosteh

PREDPUST, ČAS POROK - Poroke so bile na vasi po stari šegi v predpustnem in pustnem času. Pozno jeseni ali pozimi so se ženili iz praktičnih razlogov. Takrat je bil pridelek že pospravljen, zrnje v skrinji, vino v sodu, v svinjaku rejene svinje in tudi nekaj denarja je bilo prihranjenega. Hrana se v zimskem času ni tako hitro pokvarila in tudi časa je bilo pozimi in zgodaj spomladi več kot sicer. Zgodnjospomladanski čas je bil po starem verovanju čarodejen in je pospeševal srečo in rodovitnost v zakonu. Otrok, spčet kmalu po poroki, se je rodil jeseni in mlada mati si je do naslednje pomladi opomogla in je lahko spet poprijela za težja dela, novorojenec pa je zrasel že v krepkejšega otročiča. Za svatbo ali ohcet je bila potrebna vrsta priprav. Določeno je bilo, kaj spada k bali (skrinje, rjuhe, blazine, odeje, brisače, kolovrat, gospodinjstvo orodje in zibelka), vendar je bilo odvisno od premožnosti, ali je nesla nevesta balo kar v jerbasu ali pa so ji jo morali peljati z več vozmi. Ohcet je trajala tudi po več dni. Pred drugo svetovno vojno je bilo značilno darovanje iz testa pečenega jagenjčka, ki ga je kasneje nadomestila torta. Posebnost na fotografiji je torta Triglav (spredaj), ki so jo za ohcet pekli v okolici Sromelj pri Brežicah. (Pripravila Ivana Počkar, kustodinja-etnologinja v Posavskem muzeju v Brežicah)

Iz Trdinovih zapiskov

Osvetljivost - Tepsti ne dajo se radi še otroci ne, večkrat maščuje se odrasli mladenič nad onim, včasih še nad starši (da jim neče pomagati) ako je bil kot deček pretepan. Osveta včasih celo krvava, sliši se: Le čakaj, ti bom že vrnil kedar odrastem.

Mrzla proza - Ljubezen brez kavsa si ljudje skor ne mogo misliti, tudi ne, da bi n.p.r. zet res hotel skrbeti za svakinje etc, vsaki se briga le za svoje, vse drugo mu je ptuje. To je vzrok zakaj roditelji branijo se dati hišo hčeri ali zetu, češ potem bo slabo za nas in naše - sladkim besedam in obljubam ni verjeti nič.

Mrzla proza - Nekteri tože, da glad lahko nosijo, od žeje pa jim kmali prihaja težko, da onemorejo ali na tla popadajo - naslednji vina! Ljudje pijo premalo vode mnogi.

Odkritosrčnost proti popom - Zlasti ženske kar na vsa usta govore jim v obraz in očitajo napake, n.p.r. da če so mladi gotovo le iz prevzetnosti nosijo očale etc. barajo jih če je res, da so jim kuharice ljubice in če so da ne bi več hodile k njim k izpovedi, o veselica se ne brani kaka mlada popa pred celo družbo poljubiti etc.

Nemilo se norca delajo iz duhovnih mnogi ljudje tod, tudi stari in oženjeni, ne le možki tudi ženske. Vidi se da jim se stan sam na sebi ne zdi nič častljiv, imponira jim le brezmadežna osebnost. Graja se naj manjša napaka, tudi vnjanja in telesna.

Preimenovanje v letu 1952 je bilo prav tako površno kot tisto leto poprej. Naslove so stanovalci, podjetja, zavodi, trgovine in drugi navajali, kot se je komu zdelo, kar je Ludvik Tončič ugotovil po takratnem telefonskem imeniku. Tako je trgovsko podjetje Železnina, predhodnica današnje Novotehne, navajalo za svoj sedež staro Šukljeto 1, medtem ko je splošna bolnišnica na isti cesti uporabljala novi naslov Kardejeva 19. Podobne in še večje zmešnjave so bile na drugih preimenovanih ulicah in cestah.

Preimenovali so vse "farške" ulice

To zmedo je odpravilo šele prvo pravo povojno poimenovanje konec leta 1955, ki je vsekakor prvo zakonito v tem obdobju. Takrat so spremenili 35 imen ulic in trgov, ki prav vsi, nekateri le z drobnimi popravki, veljajo še danes. Seveda je bil ta "odlok o preimenovanju trgov in ulic v Novem mestu" močno ideološko naravnani, kar za tiste čase ni bilo nič čudnega. Prvi člen tega občinskega odloka se glasi: "Preimenuje se vse trge in ulice v mestu Novo mesto, katerih dosedanja imena niso v skladu z našo družbeno ureditvijo." S tem odlokom so preimenovali vse ulice in trga, ki so nosili "farška" imena.

Tako so Arkovno ulico vključili v razširjeni Florjanov trg oziroma Florjanski trg, kakršno je bilo dotedanje uradno ime tega trga, ki so ga z istim odlokom preimenovali v Prešernov trg; Cerkevno ulico so preimenovali v Skrabčev, Frančiškansko v Seidlovo po "novomeškem rojaku in znanem naprednem znanstveniku", ki je že za življenja imel v mestu svojo Seidlovo cesto, vendar se je sedaj morala umakniti Cesti herojev. Sv. Jurija ulica je dobila ime po Jožetu Cvelbarju, Kapiteljsko so preimenovali v Hladnikovo, Kapucinski trg, "ki naj bi se imenoval po maršalu Titu, naj zaradi svoje še ne dovršene oblike, ki pa bo sčasoma postal središče Novega mesta... dobi naziv Novi trg",

Andrej Bartelj STO LET NOVOMEŠKIH ULIČNIH IMEN

Krekova ulica je dobila novo ime po narodnem heroju Jožetu Slaku kot Slakova ulica, Proštijška pa "po slovenskem reformatorju in utemeljitelju slovenske književnosti" Trubarjeva. Svojo ulico so takrat izgubili tudi bivši predsednik novomeškega okrožnega sodišča Gerdešič, Josip Zure-Štembur, nekdanji znani kandijski gostilničar in dolgoletni župan občine Šmihel-Stopiče, največje na Kranjskem, in Fran Šuklje. Gerdešičeva je dobila novo ime po narodnem heroju Dušanu Jerebu, Štembur se je moral umakniti Vinku Kristanu, Šukljetovala cesta je postala Partizanska cesta. Takrat še živeli nekdanji novomeški liberalni župan Režek je, kot rečeno, svojo ulico izgubil že leta 1945. Sta pa leta 1955 svojo ulico dobila protestanta Trubar in Dalmatin. Tončič trdi, da so tako Gerdešič, kot Štembur in Šuklje po krivici izgubili svoje ulice, krivica pa je bil popravljen le Šukljeto, po katerem so leta 1970 poimenovali eno od novih ulic v Šmihelu.

To prvo in pravzaprav edino pravo povojno preimenovanje novomeških uličnih imen pa sploh ni bilo pretirano ideološko-politično obarvano, če ga primerjamo s podobnimi dejanji v drugih slovenskih mestih. Ptuj je, recimo, dobil Hrvaški in Srbski trg, Celje Trg V. kongresa, Čuprijsko in Šaranovičeva ulico, Trg oktobrske revolucije, Koper Glagoljško ulico, Ulico JLA, Nabrežje jugoslovanske mornarice in celo - Ulico agrarne reforme, kasneje pa še Ulico Patrica Lumumbe. Od jugoslovanskih politikov so v Sloveniji ulice in trge najraje imenovali po Titu, Kardelju in Kidriču, zelo veliko je bilo skupinskih in splošnih imen, kot so Partizanska cesta, Ulica talcev, Trg žrtve fašizma, Trg OF, Trg zmage, Trg svobode, Cesta prvih borcev, Cesta bratstva in enotnosti, ter poimenovanj

po slovenskih partizanskih brigadah in herojih. Med slednjimi je bil najbolj priljubljen Franc Rozman-Štane. Zelo slabo pa so se v Sloveniji "prišli" klasiki marksizma: Engels nikjer, Marx le v Ljubljani, Lenin pa v štirih slovenskih krajih. "Največ poimenovanj v zvezi z dogodki in osebami naše polpretekle dobe najdemo v Trbovljah, presenetljivo malo pa v Kranju," ugotavlja Tončič.

Hitra rast mesta

Preimenovanje novomeških ulic in trgov leta 1955 je bilo ne samo prvo pravo in zakonito tovrstno dejanje, ampak v bistvu sploh edini pravo preimenovanje. Pri vseh nadaljnjih odlokih gre pravzaprav za poimenovanja novih ulic in sosesk, ki so nastajala z rastjo in širjenjem Novega mesta. Kako se je naše mesto širilo, raslo in se večalo, povedo statistični podatki. Takoj po vojni, leta 1945, je imelo Novo mesto okoli 4.000 prebivalcev, po popisu prebivalstva iz leta 1948 4.218, pet let zatem, leta 1953, jih je šlo 5.134. Največjo rast pa je Novo mesto doživelo v dveh desetletjih med leti 1960 in 1980. Leta 1961 je v mestu živel 6.885 prebivalcev, deset let zatem 9.668, leta 1981 pa je Novo mesto šlo že kar 19.601 prebivalca. Število prebivalcev se je v desetih letih več kot podvojilo predvsem zaradi priključitve dvajsetih dotakratnih obmestnih naselij. Najprej so leta 1971 mestu priključili Bršljin, Brod, Irčovo vas, Šmihel in Žabjo vas; leta 1979 pa še Cegelnico, Dolenje Kamence, Gotno vas, Groblje, Jedinščico, Krko, Ločno, Mačkovec, Malo in Veliko Bučno vas, Muhaber, Potočno vas, Ragovo, Regrovo vas in Veliko Cikavo. Ob koncu druge svetovne vojne je bilo v Novem mestu 1.010 stanovanj, v desetih letih, do leta 1955, so zgradili 368

novih stanovanj, do leta 1960 še 515, do leta 1970 nadaljnjih 1849 stanovanj, od leta 1971 do 1980 pa so zgradili 2.564 novih stanovanj. Tako je bilo ob popisu prebivalstva leta 1981 v Novem mestu 6306 stanovanj, kar je več kot šestkrat več kot leta 1955.

Intenzivna gradnja stanovanjskih blokov se je pričela po letu 1960, s tem pa so nastajale tudi nove stanovanjske soseske. Prve bloke pa so zgradili že pred letom 1960, in sicer nad Ragovsko ulico (soseska je dobila ime Ulica Majde Silc) ter na starem novomeškem nogometnem stadionu ob Kristanovi ulici. Po letu 1960 pa so zrasla blokovska naselja za hotelom Kandija ob Trdinovi ulici ter v soseski Nad mlino. Sledila je blokovska gradnja na Mestnih njivah, na Znančevih njivah (Kristanova ulica in Nad mlino), nato so z bloki pozidali sosesko ob Ragovski ulici pa na Drski. Soseska ob Cesti herojev, ki jo ljudje imenujejo "plava laguna", je bila dograjena leta 1982. Ob blokovski gradnji pa je zlasti v primestnih naseljih potekala obsežna gradnja zasebnih stanovanjskih hiš, nastale pa so tudi štiri industrijske cone.

Prvi novi imeni po herojih

Ob tako intenzivni gradnji in širitvi mesta ter hkratni priključitvi dotakratnih obmestnih naselij je bilo treba nove ulice, naselja in soseske poimenovati. Nekaj problemov so lahko rešili s podaljšanjem že obstoječih ulic, druge pa so morale dobiti svoja imena. Prvi dve na novo imenovani ulici sta "herojski". Prva je dobila ime po narodni heroini Majdi Silc, druga pa po narodnem heroju Martinu Kotarju. Novi odlok, ki je smiselno dopolnjeval prvega, so sprejeli jeseni 1970 in je prinesel 27 sprememb in dopolnitev odloka iz leta 1955. Štiri ulice so podaljšali, in sicer: Ragovsko ulico, Prisojno pot, Kristanovo ulico in Ulico Majde Silc, 23 novih ulic pa je dobilo imena. Šmihel in Žabja vas sta prenehali obstajati kot samostojni naselji, vaško ime pa je ostalo v obliki uličnega imena.

Andreja L.: Moj Lun

Že od malih nog sem si želela psa. In prišel je dan, ko sem iz poklicala domov. Oglasila se je mami. Le kako se bo odzvala, sem pomislila, ko sem jo vprašala: "A bi šli po psa? Neka gospa mi ga je ponudila. Ameriški koker španielje."

"Ima dolga ušesa in dolgo dlako," mi je prišepnila prijateljica. Telefonsko slušalko sem držala s potnimi rokami, moje oči so nestrpno iskale odgovor v ostalih treh postavah, sedečih za mizo okoli mene. Vseh je prijetno pričakovanje in želja, da mi uspe.

"Prav, prideva te iskat ob šestih," je mami zaključila pogovor. Razveselila sem se, da bom končno imela psička, in vse se mi je v hipu zazdelo prijetnejše. Še sodelavci so se mi zdeli bolj veseli. Ko je ura je odbila šest, sem prešerno stekla do avtomobila, kjer sta me že čakala starša. Nisem sledila živahnemu pogovoru. Moje misli so bile bolj zmedene kot urejene.

"Tista hiša, ki ima zunaj prižgano luč, je prava," sem rekla.

"Tu bo," je slovesno rekel oče. Lepo urejena hiša je bila pred nami. Ostalega se ne spominjam, saj sem nestrpno čakala, da uzrem svojega štirinožca.

"Ime mu je Lun", je dejala gospa. Po kuhinji je zmedeno tekal od enega do drugega črn psiček z dolgimi ušesi. "Maja bo dopolnil eno leto, je čistokrven..."

V avtomobilu sva sedela zadaj. Le kako se počuti, ko je zamenjal gospodarja, sem se spraševala. Ali mu bom lahko nudila vse, kar si bo želel. Še tisoč vprašanj sem si zastavila med potjo domov.

S prihodom Luna v našo družino so nastopile spremembe. Nikoli prej se nisem zavedala, da bom imela s psom toliko dela. Vendar sem na vse to pozabila, ko sem bila z njim. "Saj te bo kmalu minilo," so dejali.

"Ne, to pa ne," sem zatrijevala. Aprila bo minilo eno leto, odkar sem njegov gospodar. Sedaj je že debelejši, lep pa kot vedno. Težko si predstavljam življenje brez njega, saj mi popestri prosti čas.

Marija Nemanič: Košnja

Bilo je še temno jutro, ko sem se odpravila na košnjo; treba je bilo pokositi travnik v dragi pod vasjo. Tih sem odprla večna vrata, da ne bi zbudila možev sestre, ki je prišla k nam z otrokoma na počitnice. Moževa mati in gospa sestra sta še sladko sanjali.

Kosim in se čudim, kako me kosa uboga. Morda jo je pokojni Cozanov štric tako poklepal in nabrusil. Če je bil res tako priden, naj mu sam Bog v nebesih prizna in poplača. Po zaslugi dobre kose sem celo več pokosila kakor tam gori na bregu trije kosci. Njim je njihova gospodinja kmalu prinesla zajtrk, name pa se ni spomnil nihče. Mislila sem si: najbrž morajo mati streči gospe sestriz iz Beograda. Čisto polenila se je v Srbiji. Najbrž si je mislila, da bi bil greh za beograjsko gospo, če bi pomagala pri delu. Mnogokrat se mi je smejala: "Kako je meni v Be lep!" Ni izgovorila cele besede Beograd, ker je mislila, da zveni bolj fino. Po mojem ji je šla zelo v slast knečka hrana, saj je sicer ne bi bilo k nam.

Potrpežljivo sem mahala po rosnih in pozneje po oveli travi. Hrbet je bil že premočen od znoja, ko mi je sosedka prinesla skodelico čaja. "Vidim, da ti nihče ne prinese

zajtrka. Kar domov pojdi! No, saj boš skoro vse pokosila. Naši kosci so te opazovali. Trdijo, da ti gre dobro od rok."

Popila sem čaj in nadaljevala košnjo do konca, potem sem koso zavihnila na ramo in šla v strmino proti domu. Doma sta tašča in svakinja že vstali in srkali žganje, kavo in cvrtje sta že prej pospravili, kot sem ugotovila po sledih na krožnikih. Ob pomenkovanju sta me komajda opazili.

Mati je čez čas skoro jezno rekla: "Kdaj bodo pa naši prašiči jedli?" Na zajtrk me je povabila šele potem, ko sem znosila pomijnike v svinjak. Hudo mi je bilo pri srcu: "Več so vredni prašiči kot jaz." Zakaj pa jim nista jed znosili oni dve? Hm, sta pač več kot jaz, ki sem prišla k njihovi hiši.

FOTO: M. MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Med svetom in domovino

Bogdan Osolnik, znani in zagnani javni družbeni delavec, nekoč partizan, kasneje pa aktiven borec za svobodno življenje in sožitje ljudi, že drugič podoživlja svoje življenje in naš čas. Pred leti je v spominih opisal pot svoje mladosti, ki se je iztekla v NOB, zdaj pa je s knjigo MED SVETOM IN DOMOVINO, ki je izšla v sodelovanju Založbe Obzorja in Dolenjske založbe, zajel obdobje skoraj 40 let po koncu 2. svetovne vojne, v katerem se je kot novinar, diplomat in ambasador dobre volje ukvarjal z mednarodnimi odnosi. Pripoved prične s prikazom začetkov svojega dela pri Ljudski pravici, kjer se je kot urednik prvič srečal z zunanjjo politiko, ki ga je spremljala domala vse do današnjih dni. Z izkušnjo zrelega, poštenega in privlačnega pripovedovalca nam v knjigi opiše svoje delo v Avstriji, kamor je bil poslan iz Beograda v zvezi z zahtevo takratne Jugoslavije in pričakovanji koroških Slovencev, da bodo končno le priključeni k matičnemu narodu. Seveda se to ni zgodilo. Velike sile so odločile drugače. Življenja med koroškimi Slovenci zelo podrobno in živo opisuje, pri čemer razgrinja pripetljaje in dogajanja, ki že nakazujejo vso mrakobnost in zapletenost prihajajočih povojnih mednarodnih razmer.

Po nekaj letih bivanja doma, ki jih opiše predvsem z vidika rastočega agresivnega Stalinovega pritiska na Jugoslavijo in našega spopada z njim, v drugič zapusti državo. Poslan je bil na diplomatsko delo v Z.R. Nemčijo, zatem ga pot zanese v Sovjetsko zvezo, kjer opravlja funkcijo ministra v veleposlaništvu SFRJ. Avtor nam razkriva doslej še nepoznane okoliščine in dogodke v sovjetsko-jugoslovanskih odnosih, razmere v tej veliki deželi in nekatere zanimive podrobnosti iz diplomatskega življenja v Moskvi. Izredno vrednost dajejo popisovanju tega časa in razmer pogovori s sovjetskimi voditelji, še posebej s Hruščovom. Morda bi se knjiga po avtorjevem odhodu iz te države lahko končala, a Osolnik se je odločil, da v njej popiše tudi svoje kasnejše delo na področju zunanje politike v družbenopolitičnem zboru Skupščine SFRJ, ko je več kot deset let deloval v zunanje-političnem odboru. Pravzaprav gre za drug zorni kot prizadevanja in sodelovanja v procesih mednarodnega iskanja boljše in varnejše prihodnosti. To je čas delovanja evropskih parlamentarnih skupin, ki so veliko prispevale k uveljavljanju helsinških procesov v Evropi, in številnih gibanj za svet brez jedrskega in drugega orožja ter odnose svobodnega pretoka idej, informacij in

ljudi.

Posebna draž knjige je Osolnikov način pisanja in popisovanja srečanj s številnimi ljudmi in dogodki. Bralec začuti pero poštenega, iskrenega, srčnega in preudarnega človeka, predanega idealom humanizma, ki se brezpogojno zaveže ljudem, svojega in drugih narodov stremljenju k sreči in svobodi, za kar je bil pripravljen prenašati tudi številne osebe in družinske napore in odrekanja, seveda vselej skupaj s svojo družico Maro.

Rekel bi, da pot ni bila lahka, a vreden je je bil človek, ki je na njo stopil in po njej hodil, vse do danes!

FRANCI ŠALI

Obvladajmo stres

Britanska zdravnik dr. Terry Looker in dr. Olga Gregson sta napisala knjigo OBVLADAJMO STRES, katere slovenski prevod je pred kratkim izšel pri Cankarjevi založbi. Gre za poljuden priročnik, ki na podlagi medicinskih spoznanj svetuje bralcu, kako obvladati škodljivi stres, torej telesno in duševno stanje, ki je dandanes krivec za mnogotere zdravstvene in druge nadloge, ki tarejo sodobnika.

Poznamo veliko načinov premaganja stresa, o njih govori že precejšnje število knjig tudi na slovenskem knjižnem trgu, vendar to ne pomeni, da je knjiga britanskih strokovnjakov samo še ena izmed njih. Razlikuje se od večine priročnikov za obvladovanje stresa po tem, da ne ponuja zahtevnih meditativnih tehnik, relaksacijskih telesnih vaj in podobnega, kar vse zahteva precej časa in izurjenosti, ampak temelji na poznavanju in zavedanju stresa. Avtorja sta prepričana, da se s pravilnim znanjem oborožen posameznik lahko loti učinkovitega boja s stresom, predvsem v blaženjem njegovih slabih in škodljivih plati. Zato sta precejšen del knjige posvetila razlagi stresa in njegovega delovanja. V ta del sodi tudi vprašalnik, s pomočjo katerega bralec oceni stopnjo stresa v svojem življenju in način, kako se nanj odziva. Oboje je primerna popotnica za tretji del knjige, ki uči, kako stres obvladati, kako se sprostiti, izogniti povzročanju nezaželenega stresa, kako krepiti samozavest in samospoštovanje, govori pa tudi o pomenu ljubezni in medsebojnega razumevanja. Obvladovanje stresa pomeni bolj zdravo in uspešno življenje, to pa sta vrednoti, za katere se spleča polistati po tej knjižni novosti.

MILAN MARKELJ

Sezona z enajstimi lovori

Lani 116 startov šentjernejskih kasačev — Enajst prvih in osemnajst drugih mest — Najboljša Slavko Antončič in Pevideja

ŠENTJERNEJ — V mnogočem so občni zbori šentjernejskega konjeniškega kluba drugačni od podobnih tovrstnih druženj v ostalih dolenskih športnih kolektivih: odlikujejo se po pristnosti in domačnosti, tradiciji, po velikem številu udeležencev, tudi po številu in »rangu« povabljenih gostov. Nedeljski zbor ljubiteljev konjeniškega športa v avli šentjernejske osnovne šole je to vnovič potrdil.

Zadovoljni, navzlic temu da jim je deževno vreme dvakrat prestavilo in naposled dokončno onemogočilo izvedbo predvidene tretje lanske kasačke prireditve na njihovem hipodromu, ki bi bila kar šestindvajseta konjeniška tekma lani v Sloveniji, so se s ponosom ozrli na minulih dvanajst mesecev. Pod streho so spravili dve prireditvi, prvo 17. maja in drugo 30. avgusta. Še zlasti na slednjo so posebej ponosni, slo je namreč za mednarodno dirko Alpe—Adria, ki ni prinesla le običajno brezhibno organizacijo, pač pa tudi imenitni tekmovalni uspeh domačih konjev.

V minuli sezoni je na dirkah po Sloveniji in tujini nastopalo trinajst šentjernejskih tekmovalcev s šestnajstimi kasači. Skupaj so natančni statistiki šentjernejski vrsti našli 116 startov na dirkah, pri tem pa so dosegli kar enajst prvih mest, osemnajst drugih, sedemnajst tretjih, dvanajstkrat so šentjernejski kasači skozi ciljno črto prišli kot četrti in sedemnajstkrat kot peti. Bera, s kakršno se lahko postavi le malo klubov v Slo-

veniji. Sicer pa dodajmo ob tem, da so v skupnem seštevku slovenskih konjeniških klubov šentjernejski lani dosegli 5. mesto, zbrali pa 266 točk. Kot že rečeno, so to uvrstitve dosegli s šestnajstimi konji, v ilustracijo pa povajmo, da je imela prvouvrščena ekipa Ljutomera lani na voljo kar 50 kasačev, ki so imeli ob koncu sezone za seboj nič več in nič manj, kot 418 startov. Dosežek šentjernejskega se lahko meri tudi s podatkom, da je danes v Sloveniji registriranih 36 konjeniških klubov.

Nedeljsko občni zbor je bil priložnost za proglasitev najboljših klubskih tekmovalcev. Prvo mesto je pripadlo Slavku Antončiču, ki je s Pevidejo, katere kilometrski čas je 1:21,6, lani zabeležil tri zmage, v točkovanju za tekmovanje Alpe—Adria je Sloveniji priboril eno prvo, eno drugo in eno peto mesto ter s tem skupaj kar 21 od vseh 40 slovenskih točk, ki so zadoštovale za končno prvo mesto naše reprezentance. Drugi je bil Franc Antončič, katerega Fabio ima kilometrski čas 1:20,7, skupaj sta šentjernejski priletka dve zmagi; tretji je Rudi Govek, ki je z Romino — slednja ima z 1:19,8 najboljši kilometrski čas med šentjernejskimi kasači — dosegel eno zmago in štiri druga mesta. Dodajmo še, da je četrto mesto pripadlo Jožetu Antončiču s Pelizono (lani dve zmagi in dve drugi mesti), peto pa Martinu Krizmaniču z Edijem Hannoverjem, ki je na državnem prvenstvu dvoletnikov na Brdu zasedel tretje mesto.

B. B.

NOVOMEŠKI KADETI UGNALI ŠE SLOVANA

LJUBLJANA - Mladi novomeški košarkarji nadaljujejo z dobrimi igrami tudi v končnih letošnjih obračunih za naslove državnih prvakov. Kadeti in mladinci so igrali v Ljubljani, prvi proti Slovanu, drugi proti Iliriji.

Kadetska ekipa je po odlični igri ugnala Slovana s 65:59, koše za Novomeščane pa so dosegli Petrov 37, Strašek 19, Halilović 6 in Andrianič 3. Mladinci, za katere večidel igrajo kadeti, so brez enega najboljših igralcev, Matjaža Červa, izgubili proti Iliriji. Novomeščani so vodili do 30. minute, nakar so jim poše moči in izgubili z 78:88. Koše so dosegli: Strašek 34, Černe 32, Petrov 6, Halilović 2, Oštir 2 in Džananović 2.

Namesto sedmine se obeta slavlje

Novomeška košarka se je izognila najhujšemu — Pionirji, kadeti in mladinci v državnem vrhu — Člani se nadejajo uvrstitve v II. ligo

NOVO MESTO — Le malo je manjkalo do pogreba novomeške košarke, športa, ki je še pred desetimi ali petnajstimi leti polnil tribune športne dvorane. »Klub je bil pred razpadom, članska ekipa je pristala v najnižjem tekmovalnem razredu, edini obet za prihodnost so bili mladi. In na njih smo sklenili graditi. Videli smo, kakšno voljo do dela, treningov imajo, zbrali smo se, ki smo jim hoteli pomagati, predvsem starši. Dogovorili smo se, ustanovili odbor, sklicali občni zbor, zastavili delo in rezultat je tu. Dolenska metropola ima danes Košarkarski klub Novo mesto 92, klub, pri katerega ustanovitvi je resda bilo nekaj težav, toda danes je to klub, ki ve, kaj zmaga in hoče. Novo mesto 92 je klub z dvema sekcijama, eno sestavljajo starejši igralci, druga skrbi za mlade,« danes z neskritim zadovoljstvom in tudi ponosom razlaga Jože Jazbec, predsednik upravnega odbora sekcije mladih.

O KK Novo mesto 92 je že veliko slišati. Člani so na najboljši poti, da se uvrstijo v II. državno ligo in tako povrnejo resno omajano ugled novomeške košarke, še več je obetov od mladih. »Prvi korak je bil, da smo jim sploh omogočili tekmovanja in igranje. Pionirska vrsta, ki je bila predlani republiški prvak v tekmovanju za pokal Mars, sedaj svojo

vrednost potrjuje. V minuli sezoni je igrala v ligi skupaj z ljubljansko Olimpijo, postojnskim Optimizmom in Idrijo, pri tem pa izgubila vsega eno tekmo in močno zmagala. Tudi bera kadetov ni nič slabša, saj so se uvrstili v zaključni turnir četvenice najboljših ekip za naslov državnega prvaka. Ni skrivnost, da od njih potihem pričakujemo celo najvišje mesto. Poglavlje zase so mladinci, za katere večidel del igrajo še kadeti, a so se vseeno prebili med šest najboljših slovenskih moštev, ki se bodo potegovala za naslov prvaka.«

Novo mesto je torej na najboljši poti, da znova postane eden košarkarskih centrov Slovenije. Malo je klubov, ki se lahko pohvalijo kar s tremi reprezentanti, med Novomeščani so to Simon Petrov, Marko Strašek in Matjaž Červ. »Veliko delamo po šolah, iščemo talente. Vsaka od naših ekip trenira vsaj trikrat tedensko, čeprav so seveda pogoji za delo daleč od idealnih. Še za igranje tekem težko dobimo termine v športni dvorani, tako da treniramo v OŠ Bršljin in šoli Dragotina Ketteja v Šmihelu. Toda to jemljemo pač kot danost, ki je od danes na jutri ne bo moč spremeniti. Če ne bi imeli pomoči in razumevanja delovnih organizacij, svojih ambicij za-

Peti niz pokopal Pionirja in Tilio

Razburljiva prvoligaška odbojarska sobota — Novomeščani navzlic porazu drugi — Pionirjeve izgubile drugoligaški derbi

Po zmagi, predvsem pa po igri, ki so jo odbojkarji novomeškega Pionirja pokazali v 14. kolu I. državne lige, ko so doma ugnali ekipo Kamnika, je bilo pričakovati razveseljivih vesti tudi iz Raven. Toda športna sreča pionirjevem tokrat ni bila naklonjena, ostali so praznih rok, čeprav so Ravenčani po tekmi priznali, da tudi novomeška zmaga ne bi bila nezasužena.

Več kot dve uri je trajal derbi sobotnega kola, pričetek pa je pripadel gostiteljem. Igralci Fužinarja so z odlično igro ob mreži razbijali novomeške napade, bloku gostiteljev ni bil kos niti najboljši novomeški tolkač Dolyja. Prva dva niza sta tako dokaj zanesljivo pripadla Ravenčanom, vse pa se je obrnilo v nadaljevanju, ko je novomeški trener Fedjušin, ki mu mnogi očitajo ne najboljšo vodenje tekme, na parket dvorane OŠ Prežihov Voranc namesto Travižana poslal Brulca. Poteza je obrodila sadove, razigral se je tudi Dolyja in rezultat in niz je bil kmalu izenačen na 2:2. Pravo dramo, kakršne v ravenški dvorani še ni bilo, je prinesel peti niz. Pionirjevi so napravili kar nekaj zaključnih žog, na koncu pa so z 20:18 slavili igralci Fužinarja. Navzlic porazu so Novomeščani na lestvici prehiteli Kamničane, ki so doma izgubili s Salonitom, toda težko bodo obdržali drugo mesto, kajti prav v zadnjem kolu jih čaka pot k prvouvrščeni ekipi.

Podobno so praznih rok v soboto ostale tudi Kočevke v tekmi s Koprcankami. Slednjim je tako uspelo vračilo za nenadjen jesenski poraz, ki jih je bržkone stal boj za prvo mesto, toda za zmago so se morale presneto potruditi. Gostje so dobile prva dva niza predvsem po zaslugi številnih napak Kočevk, ko pa so se te razigrale, je bilo na semaforju stanje 2:2 v nizih. Pričakovati je bilo, da bodo gostiteljice z dobro igro nadaljevale, vendar so v odločilnem petem setu ponovile napake iz prvih dveh in priložnost za deveti prvenstveni par

točk je splavala po vodi. Škoda, kajti zmaga bi Kočevkam omogočila celo boj za drugo mesto na lestvici.

Sobota pa je prinesla tudi derbi II. državne ženske lige, v katerem sta se pomerili prvouvrščeni ekipi Mislinje Steel in Pio-

VSE BLIŽJE DRUGI LIGI

NOVO MESTO - Košarkarji Novega mesta 92 so v 1. kolu play offa območne lige za vstop v II. državno ligo premagali doma Vrhnice s 112:76 (54:26); s 43 koši se je izkazal Bajc. V naslednjem kolu so Novomeščani gostovali pri še neporaženi ekipi Odeje Marmor v Škofji Loki in zabeležili tesno ter dragoceno zmago s 77:76 (39:48). Bajc je prispeval 31, Plantan pa 23 košev. S tem uspehom so Novomeščani na pragu finalne tekme s prvkom vzhodne skupine play offa, zmagovalec se bo neposredno uvrstil v II. državno ligo. Na poti do te odločitve pa čaka Novomeščane najprej še povratna tekma na Vrhniki in nato srečanje v Novem mestu z Odejo.

MALONOGOMETNI POKAL "SRP 93"

MARIBOR - Tekmovalni odbor Slovenskega revialnega pokala pripravlja že osmo tradicionalno tekmovanje v malem nogometu "SRP 93". Zadnji rok prijav je 28. februar, prijave pa zbirajo na telefonski številki (062)302-623.

Prvi gol šele v enajsti minuti

Izredno pomembni zmagi KVM Ribnice in Opeme — Rokometašice Novega mesta so prvi gol v Velenju dosegle šele v 11. minuti — Krško še vodi

Po pičli beri v zadnjih prvoligaških tekmah so se rokometiški ribniškega KVM naposled prebudili. Dokaj presenetljivo, a zaslužno so v soboto v Trbovljah ugnali Omnikom Rudarja, ki je bil le dan pred tekmo izbran za najboljšo zasavsko ekipo v minulem letu. Trboveljčani tega s sobotno igro niso potrdili.

Resda so gostitelji dobro začeli in povedli kar s 6:2, toda Ribničani se niso predali. Že do konca prvega polčasa so razliko zmanjšali na vsega en zadetek. Povsem drugačna pa je bila podoba v nadaljevanju. V 39. minuti tekme se Ribničani prvič povedli s 15:14 in napovedali, da v Trbovlje niso priptovali z belo zastavo. Predvsem po zaslugi izrednega Ilca, ki je v soboto kar devetkrat zatresel mrežo Trboveljčanov, in Fajdige ter vratarja Gelzeta so v končnici tekme prednost še povečali in vknjižili dragoceni točki. Z njima so

ujeli priključek z ekipami v sredini lestvice, morebitna sobotna zmaga nad Presadom pa bi jim lahko prinesla znaten skok na prvenstveni razpredelnici.

Nad vse pomembno zmago so v boju za vstop v končnico štirih najboljših slovenskih ekip v soboto izvajale tudi igralke kočevske Opeme. V tekmi 5. kola modre skupine I. lige so doma ugnale Mlinotest, Ajdovke pa se s takšnim razpletom še dolgo po koncu tekme niso hotele sprijazniti. Kočevke so uspešno zaustavile njihovo najboljšo strelko, odločen delež k zmagi

pa sta prispevali vratarica Jovičičeva, ki je poleg strela nevarnih strelav ubranila tudi tri sedemmetrovke, ter Mira Dragičević, ki je kar enajstkrat premagala gostujočo vratarico. Sicer pa je bila prednost vseskozi na strani Kočevk, tako da je njihova zmaga povsem zaslužena. Ajdovke seveda trdijo drugače, njihovega poraza naj bi bila kriva sodnika; bile so celo tolikanj prepredne, da so od delegata zahtevale, naj to vnese v zapisnik.

Manj razveseljive vesti prihajajo iz bele skupine, kjer so Novomeščane v soboto gostovale v Velenju. Že s podatkom, da so svoj prvi zadetek gostje dosegle šele v enajsti minuti tekme, je bržkone povedano vse. Poraz z devetimi goli razlike je seveda daleč od tistega, kar so Novomeščanke upale in pričakovale, toda z igro, kot so jo pokazale v soboto, niso mogle doseči kaj več. Priložnost za popravi izpit imajo v soboto, ko prihaja v športno dvorano pod Marofom ekipa Primoža, vrsta, ki je svojo doslej edino točko vknjižila prav proti Novomeščankam v prvem delu prvenstva.

V drugoligaški konkurenci ni nič novega, krški rokometiški še naprej trdno zasedajo prvo mesto na lestvici vzhodne skupine. Športna sreča jim je letošnjo pomlad nad vse naklonjena, po razburljivi končnici so zabeležili novo tesno zmago v gosteh, tokrat nad ekipo Krga. V zahodni skupini dolenskim predstavnikom še zdaleč ne gre tako dobro: Trebančani so tesno izgubili na Kodeljevem, hud poraz proti vodilnemu Šeširju pa so si doma priigrali Črnomalci. Na srečo je zaloga točk tolikšna, da skrbi za obstanek v ligi ne bi smeli imeti ne prvi ne drugi.

Studio D bo do prvenstva vadil doma

Novomeški prvoligaš se je v nedeljo vrnil s priprav

NOVO MESTO — V nedeljo zvečer so se z desetdnevnih priprav v Strunjanu vrnili novomeški Studia D. Pod vodstvom trenerja Nedeljka Gugolja je ob morju vadilo dvaindvajset igralcev, ekipa pa je odigrala tudi pet prijateljskih srečanj. Osnovna značilnost teh je, da so več pokazali tisti, ki so doslej sedeli na rezervni klopi.

Omenili smo že rezultata prvih dveh tekem, ko so radijci na Reki izgubili s hrvaškim prvoligašem 0:2, nato pa premagali Nafto z enakim rezultatom. Studio D se je nato v Pulju pomeril še z drugim hrvaškim prvoligašem Cibalo (prej Dinamo Vinkovci) in izgubil z 1:3, čeprav so po prvem polčasu Novomeščani po zadetku Martinovića vodili. Predzadnjo tekmo na obmorskih pripravih je Studio D odigral proti Izoli (1:1), zadnjo pa to nedeljo v Umagu proti hrvaški ekipi Slavonije. Z zadetkoma Oblaka in Bracovića so zmagali Novomeščani, ki jih sedaj čaka piljenje forme in uigravanje doma. V času do 7. marca, ko se prične spomladanski del prvoligaškega prvenstva, bodo radijci odigrali še nekaj prijateljskih tekem, zanesljivi sta le preizkušnji z Avtomobum in Brežicami, medtem ko ostali nasprotniki še niso znani.

Šport

Poškodbe pobirajo točke

Košarkarji Podbočja ostali brez Krošlja in Krivokapiča — Poraz z vodilno Savinjsko Polzelo

Košarkarji Podbočja nimajo sreče. Resda je bil njihov sobotni nasprotnik, ekipa Savinjske Polzele, bržkone premočnejša tudi za popolno in neokrnjeno postavbo Podbočjanov, toda prenekatere letošnjo izgubo točk gre pripisati tudi številnim

S KEGLJAŠKIH STEZ

● Pred dnevi se je končal prvi del prvenstva dolenske regije v dvojicah; ženske so nastopile v Krškem, moški pa v Črnomlju. Presenečenj ni bilo, saj po prvem delu krških obračunov vodi dvojica trebanjskega Mercatorja Veber-Flisar z 843 podrtimi keglji, pri čemer velja posebej omeniti rezultat Vebrove, ki je podrla kar 442 kegljev, sledijo pa: Zupančič-Veblje 731, Jeraj-Mezgec (vse Mercator) 655 itd.

● Kot že rečeno, so moški kegljali v Črnomlju, po prvem delu pa je vrstni red tak: Štupar-N. Popovič (Metlika) 1647, Draganjac-Šimic (Rudar Črnomelj) 1623, Z. Goleš-J. Popovič (Metlika) 1580 itd.

ŠAHOVSKI KOTIČEK

● Petnajst šahistov se je pred dnevi v Kvasici pri Dragatušu pomerili na februarjskem mesečnem turnirju. Brez poraza je zmagal mednarodni mojster Lejlič, sledijo pa: U. Kobe 12,5, Stariha 12, V. Kobe 11, Stajdohar in Nasko po 9 točk itd.

● Mladi starotški šahisti so zmagovali regijskega ekipnega prvenstva osnovnih šol, ki je bilo v Starem trgu, drugo mesto pa so zasedle vrste iz Mirne Peči. Za zmagovalno ekipo mlajših pionirj so igrali Šterbenčeva, Mavrinova, K. Miheličeva, Kapševa in Verderberjeva, za zmagovalec med mlajšimi pionirji D. Kapš, Sterk, J. Kobe, Konda in Veselič, za prvouvrščeno ekipo starejših pionirj Vukeličeva, Butala, Vergova in S. Miheličeva, za zmagovalec med starejšimi pionirji pa T. Kobe, I. Mihelič, Simčič, Matjašec in Kapš.

● V počastitev kulturnega praznika so se šahisti Starega trga prejšnji teden pomerili z ekipo hrvaške Ravne Gore in zmagali s 6:4.

● ŠD Stari trg priredi 20. in 21. februarja v Črnomlajskem hotelu Lahinja državni prvenstvi fantovskih in dekliških ekip slovenskih osnovnih šol. V soboto bodo tekmovali pionirji, v nedeljo pa dekleta. -ob

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

I. DRŽAVNA LIGA, moški, 15. KOLO: FUŽINAR—PIONIR 3:2 (10, 6, -8, -12, 18)

PIONIR: Urnaut, Babnik, Goleš, Travižan, Petkovič, Mestnik, Černač, Šmrke, Brulca, Kaliberda, Dolyja. LESTVICA: 1. Salonit 30, 2. Pionir 22, 3. Kamnik Novi Graniti 22, 4. Olimpija 20 itd.

V naslednjem kolu igrajo: Salonit—Fužinar, Pionir—Šempeter, Granit Preskrba—Kamnik Novi Graniti itd.

I. DRŽAVNA LIGA, ženske, 15. KOLO: LIK TILIA—CIMOS 2:3 (-8, -6, 11, 9, -8)

LIK TILIA: Klun, Kotnik, Starc, Turk, Vidmar, Briški, Drobnik, Hočevač, Akrap. LESTVICA: 1. Abes Trade Celje 28, 2. Cimos 20, 3. HIT Casino 20, 4. Krim 20, 5. Avtohit Bled 18, 6. LIK Tilia 16 itd.

V naslednjem kolu igrajo: Gornji Grad—LIK Tilia, Cimos—HIT Casino, Abes Trade—Krim itd.

II. DOL, moški, 13. KOLO: VILEDA II—PIONIR II 3:2 (8, -13, 9, -1, 9)

LESTVICA: 1. Ljutomer 24, 2. Topolšica 18... 11. Pionir 4, 12. Celje 2.

II. DOL, ženske 13. KOLO: MISLINJA STEEL—PIONIR 3:1 (14, -3, 11, 11)

LESTVICA: 1. Mislinja Steel 26, 2. Pionir 20, 3. Alpin Triglav 20 itd.

V soboto igrajo pionirjeve doma s pujskim Odomom.

III. DOL, moški, zahod, 11. KOLO: MOKRONOG—TRIGLAV 3:1 (10, 13, -12, 7)

LESTVICA: 1. Pan Kovinar 22... 5. Mokronog 12 itd.

V naslednjem kolu igrajo: Bled II—Mokronog, Bohinj—Pan Kovinar itd.

III. DOL, ženske, zahod, 11. KOLO: LIK TILIA—PLAMEN 0:3 (-8, -7, -2)

LESTVICA: 1. Plamen 16... 8. LIK Tilia II 2.

V naslednjem kolu so Kočevke proste.

rokomet

I. DRŽAVNA LIGA, moški, 16. KOLO: OMNIKOM RUDAR—KVM RIBNICA 19:23 (10:9)

KVM RIBNICA: Kranjc, Deržek, Kahrman, Pajnič, Ilc 9, Pušnik 2, S. Mihelič 4, Lesar 4, A. Mihelič, Škaper, Fajdiga 4, Gelze.

PIVOVARNA LAŠKO—ITALCO

DOBOVA 29:21 (15:7)

ITALCO: Marcola, Levceč 4, Voglar 4, Kovač, Avsec, S. Deržič 4, I. Deržič 2, Glaser 5, Zibret 1, Vrščaj 1, Večerič, Kuhar.

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 31, 2. Gorenje Velenje 21... 9. Omnikom Rudar 13, 10. KVM Ribnica 13, 11. Italco Dobova 7, 12. Pomurka 6.

Pari prihodnjega kola: Italco Dobova—Andor Jadran, KVM Ribnica—Presad Litija, Pivovarna Laško—Pomurka itd.

I. DRŽAVNA LIGA, ženske, modra skupina, 5. KOLO: OPREMA KOČEVJE—MLINOTEST 18:16 (10:8)

OPREMA: Jesenko, M. Dragičević 11, Lindič, Guštin 2, Vuk, L. Dragičević, N. Kersnič 2, Klančar, Bejtović, D. Kersnič, Vinčič 3, Jovičič.

LESTVICA: 1. Belinka Olimpija 10, 2. Krim Electa 8, 3. Oprema 6, 4. Mlinotest 4, 5. Kranj 0, 6. Burja 0.

V naslednjem kolu igrajo: Oprema—Belinka, Burja—Mlinotest, Krim—Kranj.

I. DRŽAVNA LIGA, ženske, bela skupina, 5. KOLO: LIR VELENJE—NOVO MESTO 28:19 (13:8)

NOVO MESTO: Novak, Popadič 4, Knafelec, Klobučar 1, Derčar 4, Veseleč 5, Bračič, Turk 3, Tomas 2, Pate, Drmaž.

LESTVICA: 1. Branik 10, 2. Izola 7, 3. Lir Velenje 6, 4. Novo mesto 4, 5. Zalec 2, 6. Primož 1.

V naslednjem kolu igrajo: Novo mesto—Primož, Branik—Zalec, Lir Velenje—Izola.

II. DRL, moški, vzhod, 13. KOLO: KODELJEVO—AKRIPOL TREBNJE 23:22, NOVOLINE—ŠEŠIR 15:23, GPG GROSPULJE—NOVA GORICA 25:24 itd.

LESTVICA: 1. Kodeljevo 24... 5. GPG Grospulje 10, 6. Akripol Trebnje 10, 8. Novoline 8 itd.

II. DRL, moški, zahod, 13. KOLO: KROG—KRŠKO 19:20 (8:10)

LESTVICA: 1. Krško 23, 2. Velika Nedelja 20 itd.

košarka

I. DRŽAVNA LIGA, moški, rdeča skupina, 12. KOLO: PODBOČJE—SAVINJSKA POLZELA 72:86 (32:45)

PODBOČJE: Vego 4, Lučev 15, Krajcar 11, Leskovar 18, Bördelius 15, Vavpotič 9.

LESTVICA: 1. Savinjska Polzela 21, 2. Unilabor Marvoz Ježica 19, 3. Idrija 19, 4. Podbočje 18, 5. Kokra Lipje 18 itd.

V soboto igrajo Podbočjani v gosteh z Elektro.

NE POZNAJO PORAZA — Kadetska ekipa Novega mesta 92, ki se poteguje za naslov državnih prvakov, s trenerjem Slavkom Kovačevićem. Fanje so se izkazali tudi na zadnji tekmi, ko so v Ljubljani ugnali ekipo Slovana.

B. B.

Kultura le dobra kapljica v zidanici?

Trebnje ob prazniku

Opazujem mrtvilo ob kulturnem prazniku v občini Trebnje. Vse en sam nič. Le v Trebnjem nekaj dni prej Kulturni forum brez pravih zaključkov in nekaj dni kasneje Osnovna šola s svojima gostoma. Že to kaže odnos do kulture v naši občini.

Imamo veliko pevskega zborov, godbo, naivce, knjižnice... Doseženi so vidni rezultati na umetniškem področju, torej imamo ljudi, ki so sposobni dati res spodobno kulturno raven. Po drugi strani pa nismo te kulture pripravljeni sprejemati. Na prireditvah in akcijah so vedno isti obrazi, vedno ista skupina ljudi, ki predstavljajo le majhen odstotek prebivalcev občine. Za vse ostale je kultura le na veselicah in ob dobri kapljici v zidanici. Tukaj se kaže globok prepad med kulturniki in porabniki kulture. Kultura ni samo čim višja umetnost, kultura je tudi gibanje med ljudmi in za ljudi.

Z malo sredstvi, z več spodbude in dobre volje, z drugačnim organiziranjem bi bilo mogoče lahko le še spodbuditi pristno ljudsko kulturo: petje na vasi, izdelavo spominkov, prireditve ob praznikih, ljudske običaje in podobno. Pa se gremo le eno visoko umetniško vrednost in se zmrdujemo ob prepevanju dobnih deklet, ob približnem igranju na fratonarico, ob pisanih kličastih izdelkih umetne domače obrti, ob živih slikah ljudskih slikarjev, ob pesmicah neolanih pesnikov. Toda to je kultura ljudi in iz ljudi. Koliko talentov še imamo, pa jih ne znamo spodbuditi, usmeriti in predstaviti. Propadajo nam pred očmi, mi pa se izgovarjamo na kulturno vrednost, vse ostalo pa je kič, ki mu zaradi lastne nezmožnosti nečemo in ne smemo posvečati pozornosti in ga le na skrivaj občudujemo.

NATANJEL GLIHA

GORJUP V NARODNI GALERIJI

LJUBLJANA - Prejšnji četrtlet je bila v Moderni galeriji v Ljubljani odprta razstava slik, plastik, grafik in risb Jožeta Gorjupa (1907-1932). Dela iz zbirke Gorjupove galerije v Kostanjevici na Krki je na otvoritvi predstavil Gorjupov rojak in direktor Narodne galerije v Ljubljani dr. Andrej Smrekar.

Še: Jezni varčevalci sprašujejo

Odgovor banke na protest (Dol. list 4. feb.)

V Dolenjskem listu, ki je izšel 4.2.1993, je bil objavljen sestavek z naslovom »Jezni varčevalci sprašujejo«. Ker sestavek meče slabo luč na banko, hkrati pa so v njem navedene tudi neresnice, objavljamo v nadaljevanju naslednji odgovor:

1. Problematiko zamrznjenih starih deviznih vlog razrešuje sprejeti Zakon o poravnavanju obveznosti iz neizplačanih deviznih vlog (Ur. l. RS št. 7/93).

Banka je do sprejetja navedenega zakona omogočala deviznim varčevalcem razpolaganje s starimi deviznimi sredstvi v okviru lastnih likvidnostnih in dohodkovnih zmoglosti. Samo v lanskem letu je sprostila za 18,1 mio DEM starih deviznih hranilnih vlog. Ob tem je banka sprožila tožbo proti Banki Slovenije in Republiki Sloveniji za terjatev iz naslova deponiranih deviznih sredstev občanov pri Narodni banki Jugoslavije.

Razumeno razreševanje problematike starih deviznih prihrankov občanov se banki obrestuje s povrnjenim zaupanjem varčevalcev v banko. Da je res tako, kaže podatek, da so v lanskem letu občani naložili v banko za 26,5 mio DEM deviznih prihrankov.

2. Banka oblikuje menjalniške tečaje prosto in ji s predpisom ni naloženo, da morajo biti tečaji na vseh bančnih okencih enotni. Kljub temu banka praviloma uporablja enotne menjalniške tečaje.

V konkretnem primeru, ki ga navaja skupina jeznih varčevalcev, pa so bili tečaji popoldne 15. 1. 1993 za DEM naslednji:

	nakupni	prodajni
na sedežu banke	61,60	62,70
v agenciji Kandija	61,50	62,50

Sprito navedenih podatkov banka ne razume trditve skupine jeznih varčevalcev, da so občani lahko pri naši banki služili na račun nakupa deviz v eni enoti in s prodajo le-teh v drugi bančni enoti.

Ljubljanska banka
Dolenjska banka d.d.
NOVO MESTO

Zadostoval naj bi le en prehod

Odgovor krajanov KS Draga na članek o mejnih prehodih s Hrvaško v Podplanini — Cabar in Novi kot — Prezid (Dolenjski list 7. januarja 1993)

V omenjenem članku je bilo izraženo neuradno mnenje občine Kočevje oz. predsednika izvršnega sveta občine Alojza Petka, da je treba razmisliti o prestavitvi mednarodnega mejnega prehoda Podplanina—Cabar na novo lokacijo na cesti Lazec—Prezid v vasi Novi Kot. To naj bi bila najcenejša rešitev zaradi nujne rekonstrukcije cest Trava—Podplanina—Cabar oz. ceste Lazec—Novi kot—Prezid na hrvaški strani. Slednja naj bi bila cenejša varianta za boljše prometno, zlasti blagovno povezavo s sosednjo Hrvaško.

Zaradi tega članka so se zbrali krajan KS Draga na sestanku 23. januarja v Dragi, na katerem pa ni bilo kljub vabilu nobenega pooblaščenega predstavnika matične občine, pač pa so krajanji v svoji sredi lahko pozdravili predstavnike sosedov iz hrvaškega Cabra in Prezida. Na sestanku so prišli zaradi dobrih sosedskih odnosov, ki od nekdanje vladajo med ljudmi v tem predelu povirja Cabranke na začetku Gorskega Kotarja, kar dokazuje podobno narečje na obeh straneh nove meje.

Stališča, ki jih je zbor po burni razpravi sprejel ob ugotovitvi, da je občina Kočevje za krajane KS Draga zelo daleč, da pa se med sabo ne bodo sporekli, ampak bodo enotni, so naslednja:

1. KS Draga, zlasti pa vasi Pungert,

ŠE: ADRIINO POTOVANJE V PARIZ

Kljub velikim političnim napakam pri nas je nekaterim, za Evropo ugodnim politikom, uspelo ohraniti podjetja pred nazadovanjem, zato jim vsa čast in pohvala. Ker pa se v ta podjetja vmešavajo lokalni politiki in novinarji, imam zanje tole javno vprašanje: "Ali se nameravate vmešavati še v kakšno podjetje in s tem ogroziti njihovo prihodnost, da bi lahko spravili Dolenjsko na kolena?" Vprašanje je namenjeno predvsem mag. Boštjanu Kovačiču, Marjanu Dvorniku in Bojanu Budji. Upam, da vejo, na katero podjetje mislim.

ANTON JUDEŽ

Podplanina, Črni Potok, Stari Kot in Novi Kot, so še danes nerazviti del občine Kočevje z močno migracijo prebivalstva vseh zadnjih 50 let. Že med vojno je bilo vse uničeno in ljudje odpeljani v taborišča, kolikor niso bili streljani kot talci ali jim je uspelo zbežati v gozd. Tisti, ki so prišli nazaj, so s težko muko popravili domove in živeli skromno življenje na obrobju Slovenije.

Z vzpostavitvijo državne meje s Hrvaško pa so se problemi normalnega preživetja prebivalstva v teh vaseh KS Draga še poslabšali, čeprav zaradi logičnih predpisov države Slovenije, ki pač omejujejo gibanje ljudi in blaga ob meji, tako da je situacija že kritična.

Zakaj? Zato, ker ne morejo normalno na delo, v šolo, k zdravniku; zato,

NAJNIŽJI ZAJAMČENI OSEBNI DOHODKI

Predsedstvo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je na razširjeni seji dne 12.2.1993 sprejelo sklep, da vladi RS posreduje naslednjo pobudo: "Zajamčeni osebni dohodek naj se v skladu z zakonom o zajamčenem osebnem dohodku (Uradni list RS št. 48/90, 4. člen) uskladi z rastjo življenjskih stroškov in določi nov znesek najnižjega zajamčenega osebnega dohodka z veljavnostjo od 1.2.1993." Obrazložitev: Najnižji veljavni znesek zajamčenega osebnega dohodka je bil določen v preteklem letu v višini 21.330 SIT in velja od 1.9.1992. V tem času pa so statistični podatki rasti življenjskih stroškov bistveno presegli 5-odst. rast. Zato menimo, da je naša pobuda upravičena in povsem argumentirana.

Predsednik ZSSS:
mag. DUŠAN SEMOLIČ

Vranoviška resnica o deponiji

Zakaj smo bili prisiljeni zapreti odlagališče za odpadke — Občinski možem smo zaupali, zdaj pa nas tako neusmiljeno potiskajo v blato, zakaj?

Veliko se je že pisalo o zaprtju vranoviške deponije komunalnih odpadkov, vendar smo vaščani mnenja, da širša javnost vseeno ne ve, zakaj smo jo sploh zaprli. Odločili smo se, da to povemo sami.

Občinski možje občine Črnomelj zatrjujejo, da je smetišče legalno in eno izmed najbolj urejenih v Sloveniji. Zadeva pa je vendarle malo drugačna. Predstavniki občine so odkupili zemljišče brez vednosti vaščanov, ker so bili mnenja, da se mora to opraviti po tihem in čimprej, da ne bi zvedeli vaščani. Zakaj?

Glede urejenosti pa to. Res je deponija nazven urejena, a zemljišče ni primerno, saj odplake iz deponije ogrožajo vođe dveh studencev. Tako vas v primeru izrednih razmer nima pitne vode. Vendar so šli občinski možje mimo tega, saj so pred dvema letoma zagotovili s podpis (veljaven dokument, vendar za občinske može ne, čeprav so tudi oni sopodpisniki), da se odvoz odpadkov do konca leta 1992 konča in deponija zapre. In katero leto teče zdaj? V času napada na Slovenijo so dela na deponiji potekala nemoteno. Hidravlično kladivo je namreč kar štirinajst dni delalo tla nepropustna. Sami strokovnjaki so pisno potrdili, da to zemljišče ni primerno za odlaganje odpadkov, saj so tla prepustna. In zakaj je potem deponija še tu? Mogoče zato, ker ima nekdo od tega korist. Kdo? Vaščani?

Tudi z zloglasnim PCB vaščani niso bili seznanjeni, čeprav je ta deponija tretje največje odlagališče. To so vaščani izvedeli šele pri oddaji Dosje Televizije Slovenija. Še donedana pa so občinski možje zatrjevali, da na deponiji ni PCB-ja. Zakaj so nam prikrivali resnico?

Deponija pa tudi zdravstveno ogroža ljudi, saj jih ima od sto prebivalcev kar deset hudo astmo. Ste že kdaj videli, ko ste se v ranem jutru peljali iz Črnomlja skozi Vranoviče, meglico nad vasjo? Kaj mislite, od česa nastane? Od vode? Ali mogoče celo od dima? In od kod pride vse to?

Da pa resnica ne bi prišla v javnost, dajejo občinski možje znova in znova netočne podatke. Veste, kadar koli pridejo na deponijo (do sedaj so prišli približno štirikrat), opravijo to v spremstvu specialne policijske enote. Nas pa smatrajo za največje pretepeče in huligane.

Čeprav je deponija zaprta, imajo vse fizične osebe dostop na deponijo, le-ta je zaprta samo za odlaganje smeti.

Dragi bralci, vemo, da so nas mediji

pokazali v grdi luči, toda postavite se enkrat samkrat v našo kožo, dihanje ta smrad, katerega mi dihamo že dvajset let, in boste čutili, kako se lepi na vašo pljuča! Kaj bi storili vi? Bi mirno gledali, kako vam otroci tonejo v smrt? Naši občinski možje, katere smo volili, ker smo jim zaupali, pa gazijo po nas in nas potiskajo v blato. Zakaj? Zato, ker resnica ne sme priti na dan. Če človek naredi napako ali krivico komu, mu je to zelo težko priznati. Pravijo: Kar si skuhal, to boš tudi pojedel! Zato, dragi občinski možje, ne zvrčate svojih napak na nedolžne ljudi, ki si želijo le živeti, saj je življenje samo eno!

Vidite, dragi bralci, zato smo zaprli deponijo, kar pa ne pomeni, da smo na Vranoviški slabi ljudje. Povemo vam, da h kateri koli naši hiši boste prišli, boste še vedno naleteli na belokranjsko gostoljubje.

Vaščani Vranovičev

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Topliški advent nekoliko drugače

Odmev na reportažo v Družini, ki ni želela objaviti tega pisma — Zakaj se moramo farani javno zahvaliti župniku Romanu Kovačiču, ki je odšel brez slovesa

Čeprav je dogodek že nekoliko odmaknjen, je še vedno zelo aktualen v Dolenjskih Toplicah, oz. v topliški župniji. V mislih imam dogodek, ko je božična številka Družine objavila reportažo z naslovom »Ko ljudje molijo, je župnija živa«.

Moje mnenje je, da je vsebina te reportaže nekoliko pomanjkljiva, nerealna in izumetničena. Nimam nikakršnega namena dvomiti o dobronamernosti avtorja, g. Petriča, kljub temu pa menim, da v reportaži nekaj manjka. Če namreč drži, v reportaži omenjeni citat iz župniške kronike, drži tudi to, da se je v smislu tega citata v topliški župniji vedno molilo, torej advent 1992 ne pomeni bistvene prelomnice za tiste farane, ki verujejo v Boga in ne v ljudi. Ljudem lahko samo zaupamo in to vrlo, ki je nimamo vsi, je imel prejšnji župnik gospod Roman Kavčič, ki je 33 let svojega življenja in dela posvetil topliški župniji. V vsakdanjih pogovorih smo ga imenovali Roman, kar lahko pomeni, da je v teh letih postal eden iz

med nas. Zaradi vsega tega je tudi razumljiv njegov način odhoda, ko nam ni dal priložnosti, da se poslovimo od njega. Vsako slovo je težko, še posebno, če se človek poslova od toliko sadov svojega dela, kot jih je gospod Kavčič namenil faranom topliške, črmošniške, poljanske in soteške župnije. Vse je bilo narejeno s pomočjo faranov, vse je ostalo faranom in vse to bo dobro misleči ljudi vedno spominjalo nanj.

Kakšna je torej zapuščina gospoda Kavčiča?

• Generalna obnova farne cerkve (restavracija glavnega oltarja in postavitve marmornatega »proti ljudstvu«, nove klopi, spovednice in križev pot, marmornati tlak, vitražna okna, nove orgle, obnova fasade in notranjih zidov, avtomatizacija zvonjenja, prekritje strehe in zvonika).

• Obnova notranjosti in zunanosti podružničnih cerkva v Podturnu, Loški vasi, Meniški vasi, na Gor. Sušicah, v Cerovcu, Uršnih selih in na Lazah (zamenjava kritine na strehah, obnova

oltarjev, zvonikov, fasad, tlakov in notranjih zidov, napeljava elektrike).

• Preureditev nekdanjega hleva v dve učilnici in prizidava dveh garaž.

• Obnova zunanosti kapele na pokopališču.

Kot soupravitelj župnij Soteske, Kočevske Poljane in Črmošniške je gospod Kavčič skrbel tudi za cerkve v teh župnijah. Farne cerkev v Soteski je v času njegovega soupraviteljstva dobila nov marmornat oltar, cerkev v Gorici (župnija Poljane) novo streho in marmornat oltar, farne cerkev v Črmošnjicah pa elektriko, marmornat oltar in tlak prezbiterija.

Vse zemeljske stvari so minljive, zato tudi nič od poprej naštetega ni večno, gotovo pa je bilo veliko stvari rešeno propada, hkrati pa je to dobra osnova za prihodnost župnije in vsaj delno jamstvo za zveličanje Topličanov. Zaradi vsega tega si upam reči: hvala, Roman, tvoje delo ne bo nikoli pozabljeno.

FRANCI VOVK
Dolenjske Toplice

Protest stranke upokoencev

V nasprotju z novo politično elito moramo upokojenci prevzemati nase vse več bremen

O tem, naj bi se spremenil način usklajevanja pokojnin, da ne bi bil vezan na plače, so govorili že v lanskem letu. Proti tem nameram so upokojenci protestirali. V predvolilnih bojih so stranke v svojih programih obljubljale, da so sedanje pravice upokojencem zagotovljene in da se ne bodo odpravljale in ne zmanjševale. Težnje po spremembi iz lanskega leta pa se še nadaljujejo. Še več, seznanjeni smo s predlogom zakona, ki naj bi spremenil sedanji način usklajevanja pokojnin. Ministrstvo za delo, socialno varstvo in družino je pripravilo predlog sprememb, po katerih se pokojnine ne bi usklajevale z mesečnim gibanjem plač vseh zaposlenih delavcev na območju republike, kot določa 160. člen sedanjega zakona, ampak po rasti življenjskih stroškov. Toda ne vseh, ampak le enega dela rasti, in sicer po posebnih lestvicah, začeti s 70 odst. rasti. Če pa rast življenjskih stroškov v enem mesecu ne doseže 3 odst., pokojnin sploh ne bi povečevali. Na enak način bi usklajevali tudi druge pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Pripravljeni (in verjetno že predlagani) intervencijski zakon za pokojnine uvaža dvakratno zniževanje usklajevanja: prvič pri zadrževanju povečanja plač in drugič še pri zadrževanju odstotka po teh znižanjih oz. zadrževanih plač. Tisti, ki so pripravili nepravilni zakon, nočejo vedeti, kakšna je višina pokojnin. Po podatkih Zavoda za pokojninske in invalidsko zavarovanje je bilo razmerje med pokojninami in plačami v obdobju januar—november 1992 slabo, pokojnine so dosegale le 70,7 odst. plač. Družinske in invalidske pokojnine pa so bile še znatno nižje. Veliko pokojnin dosega zneske 20.000 ali samo 15.000 tolarjev. Zaradi kriznih razmer so upokojenci prisiljeni, da del svojih

pokojnin in drugih prejemkov porabijo za preživljanje ožjih družinskih članov, ki so nezaposleni.

Upokojenci smo razočarani. Protestiramo proti takšnemu usklajevanju pokojnin. Ne dovolimo, da bi se zgodilo tako kot pred dvema letoma, ko so bili s sprejemom intervencijskega zakona oškodovani več kot za dve mesečni pokojnini. Ne zahtevamo posebnih privilegijev, saj vemo, da moramo tudi mi nositi bremena kriznih razmer v naši družbi, vendar smo jih pripravljeno nositi le toliko, kolikor jih bodo prevzeli vsi drugi z enakimi prejemki; tisti z boljšimi prejemki pa naj prevzamejo sorazmerno večje

• Pozivamo vlado in državni zbor, zlasti pa tiste poslance, ki smo jih podpirali, naj ne sprejmejo pripravljene interventnega zakona o usklajevanju pokojnin, ki je za upokojence diskriminativen in krivičen.

breme, kar velja tudi za novo politično elito.

Upokojenci nimamo učinkovitega orožja kot zaposleni, ki s stankami izsilijo povečanje plač, kar že vpliva in bo v bodoče še bolj vplivalo na inflacijo. Drnovškova vlada je lani obljubljala, da ne bo popuščala pod pritiski, sedanji čas pa dokazuje nasprotno. Ob tem velja dodati, da sta si vlada in parlament zagotovila velike plače, razne dodatke in nadomestila. V državnem zboru se grizejo za vsak tolar, ki naj bi ga dobili. Nova oblast je uzakonila sistem privilegijev. Deliti pa bi morala usodo ljudi, ki jih predstavlja.

Delavska stranka upokoencev Slovenije

Za območno organizacijo Črnomelj
JANEZ DRAGOS

Zakaj rušiti dosedanji dober sistem?

Razočarani upokojenci

Predsedstvo Zveze društev upokojencev občine Novo mesto je obravnavalo vsebino predloga za spremembo zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Po predlogu o spremembi zakona naj bi pokojnine in druge dajatve od 1. marca usklajevali po posebnem načinu, odvisno od življenjskih stroškov. V primeru, da življenjski stroški mesečno ne presežejo 3 odst. pokojnin ne bi usklajevali.

Predsedstvo je v celoti sprejelo in podprlo vsebino ugotovitve Zveze DU Slovenije — objavljena je bila v vseh večjih časnikih, med njimi tudi v Dolenjskem listu — da smo upokojenci vznemirjeni in razočarani nad takim predlogom zakona, ki kruto posega v pokojninske prejemke. Zaradi tega predsedstvo v imenu 6.400 članov društva upokoencev v občini protestira proti tej krivični zasnovi zakona.

Predsedstvo ugotavlja, da se v zadnjem času pogosto sliši iz finančnih krogov vlade, da je upokojencev preveč in da je sedanja raven pokojninskega varstva veliko breme za gospodarsko šibko državo, zato da je treba zmanjšati izdatke. Toda predsedstvo meni, da upokojenci in njihove nizke pokojnine niso krivi za tako stanje, vzroki so predvsem v velikem porastu števila upokoencev v zadnjih letih in v zniževanju števila zaposlenih, tako da pride sedaj na 1,7 delavca en upokojenec.

Sedanji sistem usklajevanja pokojnin je solidno urejen z novim zakonom, ki je začel veljati s 1. aprilom 1992 in je bil sprejet po široki razpravi, ki je trajala nad leto dni. Po tem sistemu plač se usklajujejo poleg pokojnin tudi vsa nadomestila za delovne invalide, nadomestila za telesne okvare delavcev in upokojencev, dodatki za tujo pomoč in nego, določa se najnižja in najvišja pokojninska osnova, valorizirajo se poravnalne osnove, ki so podlaga za plačevanje prispevkov v zasebnem sektorju in za pokojninsko osnovo in vrsto drugih zadev. Skratka, ta sistem je dobro preizkušen. Predlagani novi način, vezan na življenjske stroške, bi ga le porušil.

RUDI HRVATIN

• Moški ne more imeti nič boljšega od dobre žene in nič slabšega od slabe žene. (Simonides)

• Ni mogoče živeti, ne da bi ljublili. (Lowry)

• Črni so dokončno priznali, da so pod kožo rdeči. (M. Logar)

Jelinčič poskrbel za epilog

Zgodilo se je tisto, kar se je moralo zgoditi

Območni odbor Slovenske nacionalne stranke za Dolenjsko je pričel, tako vsaj se je dalo sklepati po sestanku SNS, ki ga je vodil sam vodja Zmago Jelinčič. Na sestanku se je še bolj pokazalo, da SNS ni demokratična, temveč izrazito oligarhična stranka, ki temelji na edino pravi resnici, ki jo predstavlja Zmago Jelinčič.

Definicija pravi, da stranka združuje ljudi z določeno ideologijo. Na demokratičnih volitvah se volilno telo z isto ideologijo opredeli za stranko ter jo voli in od nje pričakuje, da bo potem, ko bo prišla na oblast, izpolnjevala zahtevane cilje.

Ce stranka teh ciljev ne izpolnjuje in

RAZMIŠLJANJE OB ODDAJI

V oddaji "Še pomnite, tovariši" 31. januarja je pripovedoval žalostno življenjsko usodo svojega očeta in njegove družine Tone Simc. Iz pripovedovanja je bilo jasno razvidno, koliko trpljenja je moralo v tistem času pretrpeti mnogo Slovencev samo zato, ker so bili zavedni in v srcu pošteni. Prav zato, ker so bili v srcu pošteni in zavedni Slovenci, jih je povojna zgodovina in miselnost prikazovala kot narodno sovražne ali celo izdajalce in pri tem ni ločila, kaj je bil NOB in kaj je bila komunistična revolucija. Omenjena nedeljska oddaja pa je pokazala, da se tudi na televiziji nekaj premika, zato je treba to samo pozdraviti. Sedaj je čas, da javni mediji pokažejo, če je demokracija tudi pri njih doma.

IVAN DERGANČ
Češča vas 4
Novo mesto

se podvrže drugi ideologiji, pride v nasprotje s članstvom, ki je še vedno ostalo zvesto začetni ideologiji. Med vodstvom stranke in članstvom pride nujno do spora, ki se razreši na ta način, da strankarsko vodstvo ostane brez članstva. Vprašanje pa je, kako si bo vodstvo pridobilo novo volilno telo, ki bo glasovalo zanj.

Zmago Jelinčič se je pokazal kot izrazito prilagodljiva osebnost, ki se ne prebja bori za svoj obstoj. Iz Ljubljane je prišel »neuko« članstvo učiti o slovenskem političnem življenju, nato se je spustil v zgodovino, natančneje k drugi svetovni vojni, kjer je zopet poudaril izreden pomen NOB, pri tem pa je naletel na močan odpor članstva, ki ga je do konca predavanja o slovenskem demokratičnem življenju povsem ignoriral. Večina udeležencev sestanka je kričala nanj. Člani so bili ogorčeni, ker naj bi jih Zmago povlekel za nos.

Člani, ki so bili med najbolj aktivnimi v stranki, so bili proglašeni za ovađuhe, obtoženi so bili pijančevanja, gostilniške politike in pod. Mislim, da si tako gnusnih metod obračunavanja s članstvom, ki je zahtevalo le to, da bi bila stranka zgrajena na demokratičnih temeljih, vodja ne bi smel privoščiti. Jelinčičevo obtoževanje članov je bilo nesramno, in ni čudno, da je bila reakcija nanj tako očitna. Dejstvo je, da se je z razpadom še bolj razbohotel neslovenski lobi. Člani so za razpad stranke krivili Jelinčiča. Znana pa je tudi njegova teza, da se bo stranka čistila, ostal pa bo samo on, Zmago Jelinčič. Toda najverjetneje bo doživel poraz. Naposled je lahko ugotovil, da se z denarjem da kupiti poslanski stolček, volilcev in članov pa ni mogoče voditi za nos.

SILVESTER ŠURLA

Napad na korante Kaj pa učiteljice?

NOVO MESTO - Pujski koranti so se na svojem promocijskem potepanju po slovenskih krajih ustavili tudi v Novem mestu. Dogodek je bil za mesto ob Krki zamišljen kot presenečenje, drugače ne gre razumeti obveščanja javnosti, saj nastopa niso omenili ne na dolenjskem radiu ne v časopisu. Kljub temu se je kaj obrazov le zbralo na novem pridruženem prostoru pred zavorničnico Tilia, med njimi tudi novomeški župan. Pujske znanilce pomladi je bilo potrebno čakati dobre pol ure, kar na mrazu ni bilo posebej prijetno in nič kaj pomladno. Vseeno so nekateri vztrajali, med njimi so bili najbolj opazni otroci osnovne šole s prilagojenim programom Dragotina Ketteja iz Šmihela.

Prav zaradi slednjih je bilo po prihodu korantov marsikaj drugače, kot so si Pujski zamislili. Večja skupina teh otrok, bilo jih je najmanj dvajset, je dobesedno uprizorila napad na postave, odeje v ovčje kože. Strahu pred odganjalci zime niso imeli. Najbolj korajžni so se v plesoče korante zaletavali, se obešali na dolgo dlako, jim trgali zvonce in počeli še marsikaj, česar gostje zagotovo niso bili deležni v katerem od drugih slovenskih krajev. Nič ni pomagalo, če so se jih koranti otepli. Miru ni bilo niti med pozdravnim govorom predstavnikov Puja in novomeškega župana. Vemo, da otroci niso sami odgovorni za svoje obnašanje, toda kje so bile njihove učiteljice ali varuhinje? Na ogled nastopa korantov iz Šmihela zagotovo niso prišli sami.

JANEZ PAVLIN

Ko sindikati blatijo konkurenc

Predsedstvo SZSS o pobudi neodvisnosti — KNNS glede delitve sindikalne lastnine

Predsedstvo Sveta Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je na razširjeni seji s predstavniki sindikatov dejavnosti 10. februarja, razpravljalo o pobudi Neodvisnosti — KNNS za sklic okrogle mize o delitvi sindikalne lastnine in sprejela naslednja stališča:

1. Vsebinska pobuda za okroglo mizo o delitvi sindikalne lastnine je za Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije skrajno žaljiva in je po stilu blizu političnemu pamfletu. Ni naključje, da je Neodvisnost — KNNS dala takšno pobudo ravno v času, ko tečejo pogajanja o spremembah in dopolnitvah Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo in panožnih kolektivnih pogodb, saj očitno želi s tem porušiti že tako majave mostove med sindikati in zgraditi med njimi plotove.

2. Pred morebitno delitvijo sindikalnega premoženja bo morala država najprej v delitveno maso sindikalnega premoženja vrniti vse sindikalno premoženje, ki je bilo sindikatom odvzeto oz. odujeto in preneseno drugim.

3. V Republiki Sloveniji deluje več samostojnih sindikatov in sindikalni pluralizem se ne začne in konča z Neodvisnostjo — KNNS. Nekateri od teh samostojnih sindikatov pa že uporabljajo del sindikalnega premoženja bivše Zveze sindikatov Slovenije.

4. V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije zahtevamo, saj je za to skrajni čas, da se število članov posameznih sindikalnih organizacij dokaže in preveri z individualnimi pristopnimi izjavami.

5. O zbiranju in porabi sindikalne

članarine Zveza svobodnih sindikatov Slovenije polaga račune samo lastnim članom in svojem članstvu, ne pa drugim sindikalnim organizacijam.

6. V Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije je vključenih 19 samostojnih sindikatov dejavnosti ter območne orstališča:

Franci Vrtovšek

Slovenski pregovor pravi, da je žalost nadloga, ki srce topi. Ponedeljkovo zadnje slovo od tragično preminulega 42-letnega Sevnica Francija Vrtovška pa je bilo pretrpetljivo, da se je od žalosti paralo srce ne le njegovim svojem, temveč tudi številnim, ki so ga poznali. Teh je bilo veliko tudi zato, ker je Franci pred približno 20. leti od staršev prevzel v svoje roke priključeno gostilno pod sevnškim gradom, v neposredni sosesčini župnijske cerkve.

Sprva je kazalo, da Franci ne bo pristal v gostinstvu, saj se je šolal za kovinarja. A to bi bila prevelika škoda za poklic, ki terja od človeka tudi prijaznost, smisel za navezavo stikov in potrpežljivost. Franci je namreč vse to obvladal. Ker pa je hotel nadaljevati tradicijo pokušenj domačih salam, ki je prerasla v pomembno tovrstno prireditel v Slovenskem, naj bi se letos srečali v Vrtovškovi gostilni že dvaintrideset. Čeprav je lani gostilno (za marsikoga nekoliko presentljivo) oddal v najem, da bi si spet nekoliko opomogel in se je nekoliko skrhalo tudi njegovo zdravje, je prvi petek februarja še zavzeto sodeloval pri pripravah za to prireditve.

Franci je bil priljubljen med svojimi stanovskimi kolegi, bil je tudi predsednik gostinske sekcije pri sevnškim obrtni zbornici. Rad je pomagal tudi z nasveti, le sam ni bil najbolj dovteten za dobronamerne pripombe, naj brzda svoj temperament, ko sede v jeklenega konjička. Že pred leti je imel hudo prometno nesrečo, preteklo soboto pa je bila ta, žal, usodna.

P. P.

Karel Hanzel

V začetku tega meseca je v Metliki v 87. letu dokončal svojo življenjsko pot upokojeni kleparski mojster in vodovodni instalater Karel Hanzel. Bil je velik strokovnjak v svojem delu, znan daleč po Sloveniji in Hrvaški, saj je od leta 1932, ko je postal mojster, prekril 75 cerkva. Ko je opravil še izpit za vodovodnega inštalaterja, je svoje delo razširil tudi na to področje in je tako v mnogo belokranjskih domov pritekla voda. Tudi med osvobodilno vojno je poskrbel, da je marsikatera bolnišnica dobila tekočo vodo, pa tudi veliko raznih pripomočkov je izdelal zanje.

Zelo zgodaj ga je pritegnila motorizacija in je bil eden najstarejših šoferjev v Sloveniji. Svoj avto pa je vozil še pred enim letom. Ko se je pred dvajsetimi leti upokojil, ga še vedno ni minilo veselje do dela. Njegov konjiček je postal zlasti izdelovanje vinogradniških škroplilnic in te bodo zdaj v premmnih belokranjskih in sosednjih zidanih budile spomin na mojstra. Svoje znanje in bogate izkušnje pa je seveda nesebično posredoval številnim svojim učencem, danes znanim strokovnjakom.

Pokojni Karel Hanzel je bil skoraj do zadnjega telesno in duševno prožen, visoka leta pa so opravila svoje. Moral se je posloviti, ljudem pa bo ostal v lepem spominu.

R. M.

ganizacije ZSSS. Vsi ti so subjekti, s katerimi se bo treba pogovarjati o delitvi sindikalnega premoženja, seveda ob pogoju, da bodo predhodno realizirane točke 2., 3. in 4.

7. V zvezi z Domom sindikatov v Ljubljani, Dalmatinova 4, opozarjamo, da v njem poleg Zveze svobodnih sindikatov Slovenije že domuje tudi nekatere druge samostojne sindikalne organizacije, ki niso vključene v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije.

8. V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije obžalujemo, da je tako neko- rektno in žaljivo pismo, kot je pobuda Neodvisnosti — KNNS, že pred okroglo mizo prestopilo državne meje in bilo poslano na nekatere naslove v Evropi. Demokratičnim sindikatom je namreč lastno, da navzven ne blatijo sindikalne konkurence.

RAJKO LESJAK
Sekretar S ZSSS

POSEKALI SO MI GOZD V CELOTI

Lastnik gozda se sprašujem, kaj so delali logarji, ko so posekali gozd lastniku, ki živi v tujini. Kdo je dal dovoljenje za sekanje gozda? Kdo je za to dogovoril? Kaj je delal logar, komu je odkazal? Zakaj ni prepo- vedal, se sprašujem, če ni odkazal? Na koga naj se obrnem za odškodnino posekanega lesa? Gozd so mi v celoti uničili. Želim odgovor od Gozdnega gospodarstva ali logarja gozda Broduceva.

ALOJZ LAVŠ
Brdovci 2
Dragatuš

Drago Papež

Velika množica ljudi je pospremila k zadnjemu počitku človeka, ki je mnogo preživel zapustil dom, sosedo, prijatelje in znance. Trdovratna in zahrbtna bolezen ga je mučila že nekaj časa. Njegov boj z njo je bil težak in boleč, vendar tako kot pri vsem v življenju, se je tudi tu bojeval vztrajno in z veliko vero v življenje. Žal je doživel poraz.

Drago je bil rojen 25. julija leta 1933 v Kamni Gori pri Trebnjem na mali kmetiji v družini s štiri otroki. Komaj dvanajstletnemu mu je umrl oče, ostali so sami z mamo. Mama mu je umrla pred štiri leti, dočakala je visoko starost 80 let. Poročil se je leta 1957 in rodili so se mu štiri otroci. Vseh 35 let je bil zaposlen pri podjetju Petrol v Novem mestu. Doma pa je kmetoval, skrbel za vinsko gorico in pomagal sosedom in znancom pri raznih kmetijskih opravilih. Nekaj besed v slovo mu je napisal tudi njegov prijatelj z vinske gorice Dušan. Med drugim pravi, da je Drago znal svetovati, kako vzdrževati trto, če pa si bil v stiski, je takoj našel pameten nasvet. Vsem bo ostal v lepem spominu.

R. M.

Gospodje, resnica je res drugačna

Odgovor na reakcije na moj zapis z naslovom Naivnost, malomarnost ali ponos, ki je bil objavljen v Slovincu in Dolenjskem listu in je dvignil toliko prahu

Svoje prispevke pišem samo na realnih temeljih informacij javnih občil, pripovedovanju zanesljivih ljudi, lastnih opažanjih, in to samo o objektivnostih, s katerimi sem povsem seznanjen. Ne pišem na slepo in z namenom, da bi sramotil in poniževal. Ne pišem po naročilu nevedne ali nepismene obrekovalca, kot gospod iz Ljubljane, ki na periferijo gleda zviška in s svojim politiziranjem na osnovi mojega članka

neupravičeno žali moje sovaščane, za kar se jim opravičujem. Sicer je njegovo pisanje, kot on meni pripisuje, po vsej verjetnosti bilo citirano v kakšni zankrni zidnici ali vele mestni beznici in je odraz ravni njegove srčne kulture in njegove lastne identitete. Vse skupaj pa se mi zdi podobno otrokovemu početju z zračnim balončkom. Radostno ga napihuje, a se ne zaveda, da se bo balon ob prenapitjenosti razpočil in bo iz rado-

sti nastal otroški jok.

Če bi gospod iz Informativnega centra SSV—PO—SŽ Franc Premrl sledil medijem, ne bi spregledal sestavkov S stavko do državljanstva (Vinko Vasle, Delo, 10. januarja 1993); Ker je brez delovnega vizuma, bo ob službo (Jože Splichal, Delo, 12. jan. 1993); Po odpustu grožnja s stavko (Z. Lindič—Dragaš, DL, 14. jan. 1993) in Izvajanje zakona o tujcih (Tomislav Klobučar, Nova prog, št. 1/1993). Podobnih sestavkov je bilo še več. Nadalje sklepam, da F. Premrl ne bi nasledel lažem gospodov oz. gospodu, ki se je s koltom za pasom prenovil v taki meri, da je dal v trtju sezidati kapelico, kjer bo v pričakovanju rdeče zarje lahko deponiral svojo rdečo knjižico. Ne bi nasledel gospodoma, ki sta bila ilegalna organizatorja stavke in hkrati avtorja tiskanih lističev in tudi grozilnega pisma s podpisom K. Barukčiča, ki sem ga prejel. Kaj več o tem tu sedaj ne bom razpravjal.

Izvolite, gospodje, izvolita gospoda! Sedaj sta na vrsti vidva, pa ne pozabita na sodišče, s katerim mi grozita. Priporočam, da povabita — ovađita tudi omenjene novinarje, da bo zadeva dobila še piko na i. Gospoda, resno vaju vprašujem: mar ne poznata etosa stranke, katere simpatizerja sta, ki pravi: »Kdor druge ponižuje, bo sam ponižan.«

JOŽEF MOLEK

M-KZ "KRKA"
PE AGROSERVIS
POT NA GORJANCE 8 NOVO MESTO

UGODNA PRODAJA PIRELLI GUM ZA VSE VRSTE OSEBNIH IN POLTOVORNIH AVTOMOBILOV.

Navajamo nekaj cen za naslednje tipe:

145/70 R/13	5.046,00 SIT
165/70 R/13	6.245,00 SIT
165/65 R/14	6.689,00 SIT
175/70/14TL	7.292,00 SIT
185/65 R/14	8.339,00 SIT

CENJENE STRANKE TUDI OBVEŠČAMO, DA SO NA ZALOGI PO NAJUGODNEJŠIH CENAH VSE VRSTE AKUMULATORJEV ITALIJANSKE PROIZVODNJE TIP MTA.

Zakaj nova imena novomeških ulic?

Naš čas ni drugačen kot prejšnja obdobja, tudi v tem ne, da bi dvomili, ali imamo za vse večne čase prav

Do preimenovanja ulic prihaja vedno takrat, ko zapuha nov veter, ki naj odpiha vso navlako z ulic hkrati z odvečnimi imeni. Dandanes, ko nismo več v enoumju prejšnjih obdobj, torej svobodno razmišljamo, si tudi domišljamo, da presojamo temeljito, takorekoč nadčasovno. Znamo ovrednotiti zgodovino, delovanje ljudi v njej, znamo to izmeriti in primerjati. Pa ni naš čas nič drugačen kot prejšnja obdobja, tudi v tem ne, da bi dvomili, ali imamo v resnici za vse večne čase prav.

Zato pazimo, kaj bomo naredili z uličnimi imeni. Te ulice so del mestne zgodovine, je zapisal dr. Vlado Valenčič v uvodu svoje knjige o ljubljanskih uličnih imenih. Isto misel je projektna skupina, ki je pripravljala osnutek preimenovanja ulic, prepisala kot moto svoje naloge. Pa tega iz osnutka ni videti — prikaz zgodovine ulic, ki bi moral biti sestavni del naloge, manjka. Šele potem bi lahko presojali, koliko je bila misel iz uvoda upoštevana. Ko so zaščitene stare hiše v mestu, tako bi mo-

rala biti zaščitena tudi imena ulic; če jih je nek barbarski čas odstranil, bi jih morali obuditi, rekonstruirati.

Prav tako so vzroki za tako grobe posege v občutljivo vprašanje uličnih imen, ki je bolj kot marsikaj drugega zgodovinskega stvar vseh prebivalcev mesta, že znani iz prejšnjih preimenovanj. To naj bi bil nered, povzročeno z nesistematično rastjo mesta, kar pa predlogi za preimenovanje ulic v samem mestnem jedru postavljajo na laž. Neverjetno se zdi, da lahko naš čas rodi take spačke, kot je predlagana Stanetova ulica. To je ena glavnih mestnih ulic, izhodišče proti Ljubljani skozi ljubljanska vrata, zato ljubljanska ulica večino svoje zgodovine, po vojni preimenovana v Cesto komandanta Stane- ta, danes pa kompromis, ker naj bi na partizanske komandante pozabili.

Projektna skupina je v osnutku zapisala kup kriterijev, po katerih naj bi se razvalna. Večina kriterijev je sprejemljivi, vendar konkretni predlogi kažejo, da so si avtorji vsakič izbrali tisti kriterij,

ki jim je bil najbolj pogodu oz. kršili ti- ste, ki se s predlogom niso skladali.

Prvi kriterij je historični. Zakaj neka- terih imen, ki niso več v rabi, ker jih je izbrisalo za celo generacijo in pol let, ne bi obudili? Kakšen smisel ima zamenja- ti Kosovo ulico, poimenovano po krš- čanskem socialistu in borcu, s Košičko- vo, ki je v utemeljitvi preimenovanja naveden kot novomeški gradbenik? Če pa je preimenovanje nujno, ji raje vrni- mo staro ime Tesarska ulica.

Nekdaj so imena ulic nakazovala njihovo lego, prevladujočo vrsto obrti v ulici ali celo poudarjala kakšno ulično značilnost. Imena iz leta 1892 so veči- noma taka, do danes se jih je ohranilo prav malo, pa še te bi želeli ukinjati (Društveni trg, Kratkata ulica, K sodiš- ču). Muzejska ulica res daje vtis, da gre za nekaj zgodovinskega, starega. Pomis- limo, da je bil muzej ustanovljen šele le- ta 1951, prej je bila to Krizatijska ulica, ki bi marsikomu s svojim imenom odk- rilila del mestne zgodovine. Spreminja- nje imena Zagrebška cesta ima čudno

utemeljitev, češ da je preživelo, čeprav vemo, da imajo v Ljubljani Dunajsko cesto. Ime ji je bilo dano ob njenem na- stanku, zato ne more biti preživeto, do- kler cesta obstaja. Zakaj ne bi Kristano- ve ulice, če jo je že potrebno preimeno- vati, preimenovali nazaj v Štemburjevo?

Drugi kriterij svetuje izogibanje po- imenovanja po političnih in političnih dogodkih. Mar iz strahu, da se ne bi po- novile napake iz preteklosti?

Načelo, da je treba upoštevati ledin- ska in krajevno uveljavljena imena, to načelo je vredno podpore. Imena ulic so krajevno uveljavljena, zakaj potem to- liko preimenovanj? Nerazumljiv je na- slednji kriterij, da imajo individualna in stvarna imena prednost pred kolektiv- nimi in splošnimi. Ali je kriterij postav- ljen samo zato, da se lahko črta Parti- zanske ceste? Zakaj ji raje ne bi pridružil ceste, ki bi ohranjala spomin na povojne žrtve v Rogu?

Poimenovanje ulic po ljudeh, ki so bili še včeraj med nami in se jih zato radi spominjamo, ne vemo pa, kako jih bo

ocenil čas, je malce pre nagljeno. Prav bi bilo, da ulica dobi ime po človeku, čigar delo je ovrednoteno z neke časovne di- stance ali se vsaj lahko o njem poučimo, npr. v Enciklopediji Slovenije, ne pa da postanejo ljudje znani takrat, ko dobi ulica njihovo ime (Koščiček, Gros, Tr- dan, Markelj, Zlobec, Cigler, Krall itd.). Ali so nekdanji direktorji in predvojni podjetniki res toliko pomembni, da jih lahko štejemo med kulturnoprosvetne, znanstvene delavce in umetnike, kate- rih delo je pomembno za napredek No- vega mesta?

Ni dovolj, da ima mesto Rudolfa (Habsburškega nadvojvodo, ustanovi- telja Novega mesta) v grbu, na avtomo- bilskih tablicah, dati mu mora še cesto. Zamisliti bi se morali, če nekdó ob na- javi take ceste pravi, da bi se raje pre- silil, kot pa stanoval na Rudolfovi. Ob Breckerfeldovi cesti ni pomembno sa- mo to, da ne zveni najlepše slovensko. Bi ljudi razveselilo, ko bi odkrili, da sta- nujejo ob cesti, imenovani po graščaku na Starem gradu, ki je sicer opisal Novo mesto ob koncu 18. stol., ni se pa niti najmanj pohvalno izražal o Novo- meščanih?

Poleg upoštevanih imen pomembnih in manj pomembnih Slovencev in Do- lenjcev jih je prav gotovo še nekaj, ki bi zaslužili svoje ulice. Zakaj recimo ne bi

dobili ulice Dolenc, Musič, Picigas, Gosjak, Berus, Knoblehar, Sattner itd.?

Do smešnosti je pripeljana želja, da bi v sorazmerju z njihovim pomenom dodelili pomebne ali manj pomembne ulice, v mestnem središču ali na periferi- ji, daljše ali krajše.

Pri šestem kriteriju, ki pravi, da zgo- dovinski starejša imena sodijo v starejši del mesta, mlajše se v novejši, se po- stavlja vprašanje, ali je mišljeno ime uli- ce ali ime osebe, po kateri nosi ulica ime. Če je res drugo, zakaj je Dalmati- nova ulica na Košenicah, Komelejeva pa v centru mesta?

Naslednja kriterija govorita o izogi- banju enakim ali podobnim imenom, npr. Šmihel in Šmihelska cesta. Pa ven- dar je projektna skupina prekosila samo sebe: imeli bomo sosesko z imenom Šmihel, Šmihelsko cesto (v soseski Kandija) in Ulico Šmihel (v soseski Šmihel). Podobno se v vseh soseskah pojavijo ulice z enakim imenom, kot je ime soseski.

V zagovor osnutku odloka bi lahko rekli, da so imena ulic samo imena, ki se jih navadimo in živijo z nami. Nič ne de, četudi kakšno poimenovanje ni najbolj- še. Ampak zakaj potem preimenovanja?

Zgodovinski arhiv Ljubljana
Enota za Dolenjsko in Boko krajino
Novo mesto

Pester februar na sevniški osnovni šoli

SEVNICA — Mesec februar na sevniški osnovni šoli Sava Kladnika je v znamenju kulturno-umetniške dejavnosti. Že pred slovenskim kulturnim praznikom so učenci brali svoje literarne prispevke, spored pa so popestrili učenci pevskega zbora in glasbene šole. Po literarnem večeru, ki so ga pripravile slavistke, vodila pa Jelka Slukan, so v 2. tednu februarja likovni pedagogi Zlata Pavlovič, Janja Flisek in Alojz Konec pripravili razstavo likovnih izdelkov. Knjižničarka pa je pripravila razstavo različnih Prešernovih knjižnih izdaj.

V februarju potekajo za učence 7. in 8. razredov na sevniški osnovni šoli (in tudi zunaj njenih prostorov) kulturne delavnice. V salonu hotela Ajdovec so jih seznanili s pripravo pogrinjov za slavnostno kosilo. Modna kreatorica sevniške Jutranjke Estera Bizjak je v modni delavnici svetovala, kako se obleči, saj še vedno drži, da obleka naredi človeka. Magistra Breda Drensek-Sotošek, lastnica kozmetičnega salona Studio B je učencem zaupala, kaj lahko storijo zase z nego telesa, frizerka Jožica Pernovšek pa, kaj naj napravijo za zdrave in lepe lase. Na sevniškem radiu so pripravljene učencem pokazati delo v studiu, v gasilskem domu uprizoriti glasbeno delavnico, v Cvetličarni pa delo sevniške pihalne godbe na pihala pri GD. Cvetličarna Valentina Milene Mastnak je v cvetličarski delavnici prikazala umetnost izdelave šopkov, aranžmajev, ikeban itd. Plesna šola Bolero iz Ljubljane je navdušila učence. Za ljubitelje malih živali so običajno prijetni obiski pri Osovnikarju, koristno znanje ponujajo učencem tudi v tehničnih delavnicah pri izdelavi intarzij in pletenju kosar ter v likovni delavnici, kjer akademski slikar Alojz Konec podučuje, kako nastaja portret.

KLUNOVE TOPLICE ODPRTE TUDI POZIMI

BUŠEČA VAS PRI CERKLJAH - Toplice, ki jih je zgradil grof Auersperg v Bušči vasi, je leta 1920 odkupil Kodrič. Sedaj upravlja s toplicami njegova vnukinja Rozalija Klun. Prvotno je bila to majhna stavba z okoli 20 m². S pomočjo vaščanov pa je gospa Rozalija naredila bazen z okoli 100 m². Tako je sedaj poleti polno domačinov, ki se kopajo zastonj in drugih turistov, ki jih ta kraj privlači. Blizu toplic sta dva bifeja, tako da so kopalci preskrbljeni s pijačo. Vsako sekundo priteče približno 10 l vode, ki ima 27 stopinj Celzija. Prejšnja leta se po končanem poletju ni nihče več kopal, to zimo pa je Rozalija Klun pustila vodo teči v bazen ves čas. Največ trije ali štiri domačini pa so se upali skopati tudi pozimi.

BOJAN HORVATIČ

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Sobotna oddaja »Glasba je življenje«, ki žep čas teče na Studiu D, bo seveda pustno obarvana. Čeprav Slovenci nasploh veljamo za vesel in radoživ narod — včasih je imela skoraj vsaka vas, če že ne karneval, pa vsaj pustno rajanje — imamo v slovenski ljudski zakladnici kaj malo pesmi, ki bi opevale razposajeni pustni čas. In še tista, ki

je, ni preveč vesela: Jehhata, jehhata, pustna nedelja, lan sem bil krofov sit, letos pa zelja.

Kot boste lahko razbrali iz globokoumnega pustnega modrovanja, je bilo vse lepo in dobro na sončni strani Alp in senčni strani Gorjancev že doživeto. Lani je bilo

vedno bolje, kot je letos, in prihodnje leto bo zagotovo še slabše kot letošnje. Vlada sicer misli drugače, a kaj, ko misli predvsem nase!

Iz sobotne oddaje boste lahko mimogrede izvedeli tudi to, kako sedaj pustuje Bojan Križaj, ki je bil za to veselje v najlepših letih nekolikokrat prikrajšan, kajti pust je kot nalašč sredi smučarske sezone. Gost oddaje pa bo Polde Bibič, eden naših najbolj znanih gledaliških igralcev, sedaj tudi podpredsednik Državnega sveta in v. d. direktorja ljubljanske Drame.

Pa prav lep pustni pozdrav vam pošilja
vaša Simona

VELEMA

trgovina in storitve, d.o.o.
68000 Novo mesto

C. kom. Staneta 10, Novo mesto
tel./fax.: (068) 24-780, 24-781

razpisuje
prsto delovno mesto

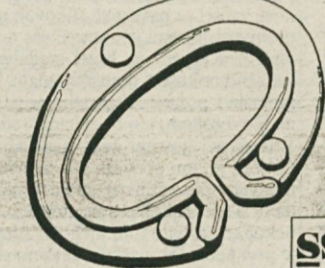
VODJE PROJEKTA s polnim delovnim časom, za nedoločen čas

Pogoji:

- višja izobrazba (VI. stopnja) in 5 let delovnih izkušenj na organizacijskem področju
- ali srednja izobrazba (V. stopnja) in 8 let delovnih izkušenj na organizacijskem področju
- izkušnje v komerciali

Kandidati bodo morali pred sprejemom v delovno razmerje pripraviti tudi svojo vizijo izvedbe osnovnega projekta. Osební dohodek po dogovoru oz. po učinku. Nastop dela takoj. Kandidati morajo prijave z dokazili o izobrazbi oddati v 8 dneh po objavi razpisa. O izbiri kandidatov bodo vsi prijavitelji obveščeni takoj po končanem zbiranju prijav.

VINOGRADNIŠKA SPONKA

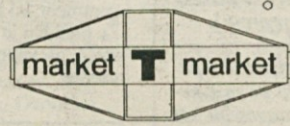

V SODOBNEM VINOGRADU
SODOBEN NAČIN VEZANJA

ŠTAMPELJ STANE
IZDELOVANJE DROBNIH PREDMETOV
IZ PLASTIKE IN KOVIN

LOČNA 38 A, NOVO MESTO
TEL.: 068/21-083

Odslej tudi v NOVEM MESTU !

ČISTILA, PRAŠKI, LEPILA, BARVE,
IN
KOZMETIKA

EMBALAŽO PRINESETE VI,
NAPOLNIMO JO MI,
VARČUJEMO VSI !

INAL - detergent za posodo, 112,60 SIT / l
CIKLAM - mehčalec za perilo, 68,90 SIT / l

TEOL, T - market, Ljubljanska 27, Novo mesto

tel.: 068 / 22 - 337 (int.16)

ANONSA

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 18. II.

SLOVENIJA 1

10.05 - 23.05 TELETEKST
10.20 VIDEO STRANI
10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.20 TEDENSKI IZBOR
RUBY IN RATA, novozel. film

13.00 POROČILA
13.05 VIDEO STRANI
13.55 FILMSKO POPOLDNE
13.55 BUNT Z BEVERLY HILLSA, ponovitev amer. naniz., 8/13
14.20 VLAK OTROŠTVA IN UPANJA, češka nadalj., 5/6
15.15 OSEBNA IZBIRA, amer. film

16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV

18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 LJUBEZENSKA PREIZKUŠNJA, nemška nadalj., 3/7

21.25 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.43 POSLOVNA BORZA
22.53 TV JUTRI
22.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. naniz.); Načrti in želje (angl. nadalj., 3/6) - 23.50 Video strani

SLOVENIJA 2
10.10 - 24.00 Teletekst
10.25 Tedenski izbor: Turizem; 10.40 Slovenija - umetniški vodnik: Stajerska, Dornava, mariborsko območje; 10.50 SP v klasičnih smučarskih disciplinah: skoki - 13.45 Video strani - 16.25 Oči kritike (ponovitev) - 17.25 Svet poroč (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? (svetovno namenski program) - 19.22 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer: Opazovalec z okna: Skrivnost katedral (2. del naniz. avstr. TV); 20.45 Ves svet je oder (2. del angl. dok. serije) - 21.40 Ponižani in razžaljeni (slovenski zbor Šentjakob pri Ložu) - 22.25 TV jutri - 22.30 Sova: Dragi John (43. epizoda amer. nan

Na podlagi 27. člena zakona o glasbeni šoli (Ur. l. SRS št. 17/71, 3. odstavka 32. člena zakona o zavodih (Ur. l. RS št. 12/91) in 73. ter 74. člena statuta Glasbene šole Brežice je Svet šole

r a z p i s a l
delovno mesto ravnatelja Glasbene šole Brežice

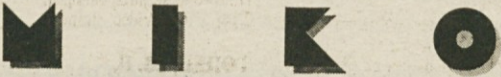
Za ravnatelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje splošne, z zakonom določene pogoje in posebne pogoje:

- da je učitelj,
- da ima opravljen strokovni izpit,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- da ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki jamčijo, da bo s svojim delom prispeval k reševanju smotrov in ciljev zavoda, kar dokazuje s svojim minulim delom,
- da je pri pedagoškem delu dosegel delovne rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko uspešno opravljal dela in naloge pedagoškega vodja zavoda.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: Glasbena šola Brežice, Cesta prvih borcev 22, 68250 Brežice, s pripisom "za razpis".

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA

italijanske in domače keramike
v mesecu februarju!!!

Ugodni plačilni pogoji:
— 10% popust za gotovinsko plačilo;
— na 3 čeke brez obresti
— 6-mesečni potrošniški kredit z minimalno obrestno mero;

V poslovalnicah:
— **MIKO NOVO MESTO:** Partizanska 21 tel. 068/28-950
— **MIKO KRŠKO, CKŽ 100** tel. 0608/31-302
— **MIKO BREŽICE,** Milavčeva 81 tel. 0608/61-712
— **MIKO BOŠTANJ,** obrtna cona tel. 0608/81-530
— **MIKO SEVNICA, NHM 17** tel. 0608/81-734

Na zalogi imamo tudi kvalitetna lepila, fugirne mase in orodje za keramičarje, in kar je najvažnejše: vse po zelo ugodnih cenah!!!!

VABLJENI!!!

COMPUTER SHOP
CKŽ 10, KRŠKO
tel.+fax: (0608) 32-139

PONUDBA TEDNA	
RAČUNALNIKI	
1. Commodore 64 + kasetnik 1541 + quickjoy	28.295,00
2. Atari 1040 ST FM + črno beli ekran SM 124 + miška	47.825,00
3. Amiga 500 + TV modulator + miška	46.872,00
4. PC 286 — 16 Mhz	
1 Mb RAM	
45 Mb trdi disk Seagate ST 351A	
1,2 — 5.25" pogon gibkega diska Teac	
Herkules grafična kartica	
2 x serijski 2 x paralelni izhod	
1 x izhod za igralno palico	
Namizno ohišje z osvetljenim ekranom	
Črno beli ekran 14" CH — 3423T	
Tipkovnica Chicony 101 tipka s SLO znaki	
Tiskalnik Triumph-Adler BTX120 A4	
9 iglic 200 znakov v sekundi	
DOS 5.0	86.800,00
5. P.C. 386 SX 25 Mhz	
2 Mb RAM	
65 Mb trdi disk Maxtor 15 ms	
1,2 — 5.25" pogon gibkega diska Teac	
2 x serijski 1 x paralelni izhod	
1 x izhod za igralno palico	
VGA grafična kartica 512 Kb	
Črno beli ekran 14" Philips 78M 749/OOT	
Tipkovnica Chicony 101 tipka s SLO znaki	
Tanko namizno ohišje	
Tiskalnik Triumph — Adler BTX 120 A4	
9 iglic 200 znakov v sekundi	
DOS 5.0	109.802,00
6. P.C. 386 — 40 Mhz — 256 CACHE	
4 Mb RAM	
127 Mb trdi disk Maxtor 15 ms	
1,44 — 3,5" pogon gibkega diska NEC	
1,2 — 5.25" pogon gibkega diska TEAC	
TSENG VGA grafična kartica 1 Mb	
2 x serijski 1 x paralelni izhod	
1 x izhod za igralno palico	
Tanko namizno ohišje z osvetljenim ekranom	
Barvni ekran Triuph Adler CJM	
Resolucije 1024 x 768	
Tipkovnica Chicony 101 tipka s SLO znaki	
Tiskalnik Fujitsu Dx 2200 A3	
9 iglic 300 znakov v sekundi	
DOS 5.0	198.920,00
7. RAČUNALNIŠKA OPREMA	
a) Philips črno beli ekran 14" VGA	17.400,00
b) Barvni ekran Olivetti 14" resolucija 1024 — 768 — 0,28 LOWRADIATION	38.430,00
c.) Tiskalnik Triuph-Adler 9 iglic 200 znakov v sekundi	22.860,00
d.) Tiskalnik Star LC 20 9 iglic 240 znakov v sekundi	27.850,00
e.) Tiskalnik Epson MX 80 III.F/T 9 iglic 180 znakov v sekundi	17.612,00
f.) Tiskalnik Epson LQ 1070 A3 24 iglic 240 znakov v sekundi	83.716,00
8. Televizorji in video akustika	
8/1 Barvni televizor Gold Star 37 cm	41.082,00
8/2 Barvni televizor Gold Star 51 cm	48.898,00
8/3 Barvni televizor Orion stereo+teletext 51 cm	55.465,00
8/4 CD Player Gold Star	23.727,00
8/5 Video rekorder Gold Star	46.151,00
8/6 Avto radio Gold Star Porche Design	17.616,00
8/7 TV igralni avtomat Nintendo	9.600,00
Delovni čas od 9. — 19. ure	

MAKO d.o.o., Cankarjeva 3, 68270 Krško
inf. po tel. (0608) 22-505 fax. (0608) 32-131

Trgovina s kmetijskimi stroji ter rezervnimi deli

BCS 622 benzin-petrolej	364.817,00 SIT
BCS 622 benzin	376.504,00 SIT
BCS 622 diesel	455.222,00 SIT
BCS 602 benzin	203.852,00 SIT
BCS 603 benzin	224.910,00 SIT
BCS duplex	240.896,00 SIT
BCS kosa 127 cm	2.472,00 SIT
nahrtna bakrena škroplilnica	26.258,00 SIT
kawasaki BK	41.987,00 SIT
aparat za pranje 130 barov	37.553,00 SIT

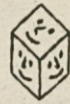
Na zalogi imamo vse rezervne dele ter zagotovljen servis!
Plačilo na dva obroka. Za takojšnje plačilo »gratis« aparat za pranje s toplo vodo 130 barov.

DANFOSS, eno od največjih podjetij na področju hladilne tehnike v svetu, je 1. oktobra 1992 ustanovilo tovarno kompresorjev v Črnomlju. Predvidevajo, da bodo v njej izdelali okoli 15% celotne proizvodnje kompresorjev. Ko bo v polnem obratovanju, bo imela tovarna okoli 200 zaposlenih. Skoraj 90% proizvodnje bo izvažala na najzahtevnejše svetovne trge. Za vodenje tovarne v Črnomlju iščemo:

DIREKTORJA PODJETJA

Pričakujemo, da ima kandidat magisterij ali diplomu tehniške in/ali ekonomske smeri ter izkušnje pri vodenju podjetja. Obvladati mora predvsem zunanjetrgovinsko in finančno poslovanje. Kandidat mora imeti sposobnost komuniciranja z javnostmi in znati angleški in/ali nemški jezik. Prednost pri izboru bodo imeli kandidati, stari 35—50 let, ki se lahko izkažejo z znanji in ustreznimi referencami. Podjetje nudi primerno plačo, možnost dodatnega izobraževanja in standardne bonitete.

Pisne prijave z opisom dosedanjih delovnih izkušenj v angleškem ali nemškem jeziku v desetih dneh od dneva objave pošljite na naš naslov:

Profil d.o.o.
banka podatkov iskanje in selekcija kadrov

p.p. 2, 61116 Ljubljana, ali
Kolarjeva 38, 61113 Ljubljana
tel.: 061/182-170

LIGHT KULTURA

V zraku je light

Svetla, lahka, zabavna, nežna, vedra je kultura lighta

Ljudje smo egoisti

Bolj ko nas obremenjuje tempo časa, več damo nase. Z majhnimi užitki si

Ekologija osvaja planet

Z navdušujočimi napori mavričnih bojevnikov se globalno ohranja vse zeleno. Rekreatija

coke, kjer odmeva lahka glasba in se družijo lahkonomi ljudje veselih src.

Ko užitek postane light

So težka in lahka oblačila. Je klasično in lahkotno branje. So obroki nesramno visokih kaloričnih vrednosti in lahki prigrizki. So oblaki preteklosti in želje sedanjosti. In če že hočete, *light* užitki prihodnosti.

Kultiviranje strasti ne sme pomeniti odprave užitka.

To pa je že *light* znanost... Pri nas jo gojimo v sodelovanju z evropskimi partnerji: Reemtsma, Hamburg in Seita, Paris.

fotografija: Milan Pajk

polnimo baterije. Hrepenimo po boljšem, novem, drugačnem, bolj samo našem. Radi smo prijazni do svojih muh. Želimo sanjati resnico in uresničiti sanje.

postaja neizogibna potreba skoraj tako kot kruh, ki pa je vse bolj črn, makrobiotičen. Lahka industrija lahkotno zre v prihodnost, kjer se točijo coolerji in diet

TOBAČNA LJUBLJANA

Zahvala Tilii

Omogočili športno udejstvovanje duševno prizadetim

V novomeškem varstveno-delovnem centru, kjer se vsak dan druži in skupaj ustvarja 24 duševno prizadetih oseb, že nekaj let dajemo velik poudarek na športno aktivnost naših varovancev. Letos nam je izdatno priskočila na pomoč Zavarovalnica Tilia, ki nam bo pomagala izpeljati pomemben del te dejavnosti.

Opažamo, da športno udejstvovanje zelo ugodno vpliva na zdravje in duševno počutje naših varovancev ter tako bogati njihovo življenje, v katerem so že zaradi svoje drugačnosti za marsikaj prikrajšani. Začeli smo dosegati lepe rezultate na smučarskih, atletskih in plavalnih tekmovanjih, letos pa bo na specialno zimsko olimpiado v Schladening odpotovala tudi naša Nevenka Ravnohrib, ki bo nastopala v slalomu in veleslalomu.

Bali smo se že, da nam letos naše športne dejavnosti ne bo uspelo izpeljati, saj so starši naših otrok večinoma upokoјenci z majhnimi dohodki, po institucijah pa se za takšne programe najde vedno manj denarja. V stiski nam je priskočila na pomoč Zavarovalnica Tilia in dokazala, da ima v tej sodobni vsesplošni potrošniški usmerjenosti razumevanje tudi za tiste skupine ljudi, ki jim je zaradi njihove drugačnosti družba rezervirala le mesto na robu. S to razumevajočo gesto nas je Zavarovalnica Tilia prijetno presenetila in razveselila, zato ji starši, duševno prizadeti in njihovi prijatelji izrekamo javno zahvalo.

MOJCA SLANA
VDC Novo mesto

• Umetnost imamo zato, da ne bi propadli zaradi resnice. (Nietzsche)

• Lovke mafije so že tu, tipajo slovenski prostor, niso pa še v sistemu. (Brejc)

UGODNOSTI JE PAČ POTREBNO NAJTI

Obvezno avtomobilsko zavarovanje

- 25% popust pri takojšnjem plačilu celotne premije
- 5% popusta pri plačilu premije s petimi čeki brez obresti
- v primeru, da ste letos pri obveznem zavarovanju Vašega avtomobila pri TILII dosegli 50% bonus, Vam v naslednjem letu, kot prva slovenska zavarovalnica priznamo 55% popust
- ob škodi izgubite le 10% popusta, če pa imate bonus v višini 50%, Vam ostane celoten popust
- bonitete se prenašajo tudi med starši in otroci in ne le med možem in ženo
- ob sklenitvi obveznega zavarovanja dobite kupon s katerim lahko izkoristite 10% popust pri požarnem ali stanovanjskem zavarovanju

Kasko zavarovanje

- 10 obrokov brez obresti od mesečnega OD ali preko trajnika tekočega računa
- 20% popusta pri takojšnjem plačilu celotne premije
- riziko kraje vozila je vključen brez dodatnega doplačila

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Oklešen Leopold

K Roku 77
Novo mesto
tel. (068) 26-193
delovni čas: non stop

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čeke ali 3 obroke

GRAMA®
GRANIT - MARMOR
GLAVNI TRG 25 SEVNICA
TEL. 0608/81-669

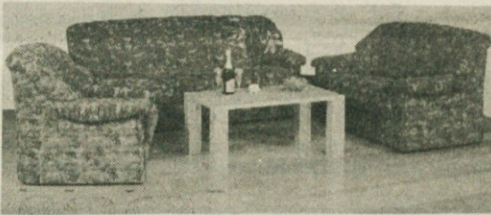
- OBDELAVA, MONTAŽA IN TRGOVINA
- IZVAJANJE KAMNOSEŠKIH DEL V GRADBENIŠTVU
- IZDELAVA STOPNIC, POLIC, MIZ, KUHINJSKIH IN GOSTINSKIH DELOVNIH PULTOV
- IZBIRA 60 RAZLIČNIH VRST GRANITA IN MARMORJA

NOVA
OPREMA

Slovenj Gradec

VZMETNICE JUMBO

LARA

LUCIJA

ANA

NAJNIŽJE MOŽNE CENE
OBLAZINJENEGA POHIŠTVA in
UGODNI PRODAJNI POGOJI

IRIS

- 15% popust ob gotovinskem plačilu
- trimesečno obročno odplačilo — brez popusta
- petmesečno obročno odplačilo z 12% fiksno obrestno mero

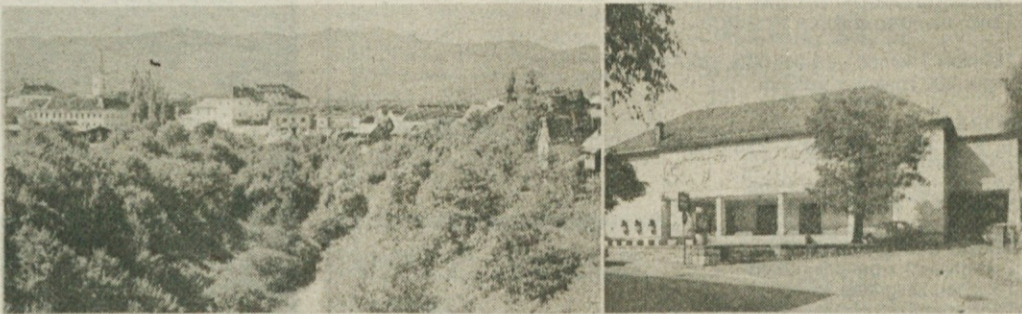
v lastnih prodajnih enotah NOVE OPREME

Slovenj Gradec, NOVA OPREMA,
Stari trg 304, telefon: 0602/44-185, 41-144

Novo mesto, Regerske košenice 65 a
Telefon: 068/21-674

PRAZNIK OBČINE ČRNOMELJ

I. zasedanje SNOS 19. II. 1944

**VSEM OBČANOM
OBČINE ČRNOMELJ
ČESTITAMO
OB NAŠEM
SKUPNEM PRAZNIKU.**

**Predsedstvo
Skupščine občine Črnomelj**

Mercator Agrokombinat Krško
PE VINOGRADNIŠTVO-KLETI
»KOSTANJEVICA«
Krško, Roštoharjeva 88

NUDI

v najem ali obdelavo rodne vinograde in matičnjak.

Vinogradi Bočje, Zavode, Veliki Trn, del vinogradov na Sremiču, vinograd na Trški gori in matičnjak na Libni. S sklenitvijo ustreznih pogodb se opredelijo medsebojne obveznosti.

Podrobne informacije dobite na sedežu podjetja in Poslovne enote ali na tel.: (0608) 32-490; 33-409, 31-022 (pravna služba).
Cenjene ponudbe pričakujemo do 25. 2. 1993.

»MIRNACOMERC«, d.o.o., Sevnica, NHM 17

objavlja prosta dela in naloge:
v poslovalnici »Pohišto, keramika« Novo mesto

— **poslovodja — 1 delavec**
— **prodajalec — več delavcev**

Pogoj: poslovodska oziroma trgovska šola z večletno prakso.

Rok prijave: do zasedbe delovnega mesta na naslov:
»MIRNACOMERC«, d.o.o., Sevnica, NHM 17, 68290 Sevnica.

JUGOTANIN
KEMIČNA INDUSTRIJA p.o.

odkupiše les PRAVEGA KOSTANJA

Les odkupujemo direktno ali preko območnih gozdnih gospodarstev in kmetijskih združenj. Odkupujemo tudi les, ki ga je napadel kostanjev rak, s posekom takih dreves boste postopoma obnovili svoj gozd. V primeru direktne prodaje je netto cena za drva 1.900 SIT/prm, za dolžinski les pa 2.400 SIT/m³. Davek in prevozne stroške plača tovarna. Les vam bomo plačali najkasneje v 30 dneh na vaš žiro račun. Vse druge informacije dobite po telefonu 0608/81-349 oziroma na Hermanovi 1 v Sevnici.

ZAHVALA

...in iz tvoje trte
sno vsi lahko jedli grozdje...

V 85. letu nas je zapustila naša mama, babi, babica in sestra

MARIJA ŽGAJNAR

rojena ARKO
z Mirne

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili k njenemu poslednjemu počitku in ji poklonili prelepo cvetje, z nami sočustvovali in nam pisno in ustno izrazili sožalje. Hvala g. župniku za opravljen pogrebni obred, g. Pavli Hrovatovi za občutene besede slovesa in pevskemu zboru iz Šmihela. Vsem ponovno hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

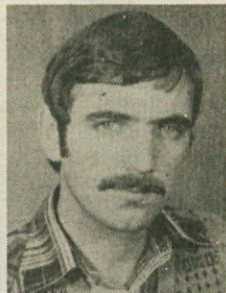
V 80. letu starosti je umrla draga mama, babica, prababica, teta

TEREZIJA ANDROJNA

iz Stare Cerkve 76

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom ter znancem, ki so nam izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče, ter gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujejo: vsi njeni

ZAHVALA

Ni neskončnih poti...

Ob prezgodnji smrti našega dragega

JOŽETA PIRCA

iz Črneče vasi 3 pri Kostanjevici

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, ga bodrili, spremili na njegovi poslednji poti, darovali cvetje, sveče in svete maše, sočustvovali z nami in nam ob težki uri stali ob strani. Za vso skrb izrekamo zahvalo osebju Internega oddelka bolnišnice Novo mesto. Posebna zahvala velja gospodu župniku za občuteno opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke.

Njegovi: žena Slavica, sinova Gregor in Tomaž, mama, oče ter sestre in brat z družinami

Črneča vas, februar 1993

ZAHVALA

Pot življenja je končana,
zadnji dom bo ta poljana.
Prst slovenske zemlje črne
v večni te somrak zagrne.
V večnih loviščih zdaj loviš
in lovski rog ti žalostno poje
v zadnje slovo.

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, mož, stari oče, pradedek in stric

JOŽE FLORJANČIČ

Gor. Ponikve 10, Trebnje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, sveče ter pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu kaplanu za lepo opravljen obred in govornikom za besede slovesa pri odprtem grobu. Posebna zahvala vašim gasilcem, LD Trebnje za izjemno lepo organiziran pogreb in pevskemu zboru za pesem slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo: vsi njegovi

ZAHVALA

V 41. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi očka, sin, brat, nečak in stric

ANTON ILER

elektrotehnik z Mestnih njiv 12

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom Male Cikave, še posebno sodelavcem Elektra iz Novega mesta, za vso pomoč in izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Zahvaljujemo se govornikom za poslovlilne besede, pevcem, godbi ter gospodu proštu Jožetu Lapu za lepo opravljen obred. Vsem skupaj iskrena hvala za tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

V globoki žalosti: sin Mitja, mama, sestra z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je za vedno zapustila naša ljuba sestra, teta, sestrična in botra

ALOJZIJA SMAJLA

rojena Tičar
Dule 4 pri Bučki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in svete maše ter pokojno spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni družini Rudolfa Pungeršiča iz Dul ter Slavku Pungeršiču iz Jerman Vrha in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujejo: vsi njeni

V SPOMIN

Solza nam sili v oko,
a solza naj zopet se skrrije,
pokoj našel si ti,
v boju se trudimo mi.
Sanjal si da življenje
bi moralo biti radost,
zbudil si se in spoznal,
da življenje je napor.

Mineva leto žalosti, odkar je mnogo prezgodaj odšel od nas naš dragi sin, brat, stric in svak

JOŽE BINGO

iz Šahovca pri Dobrniču

V naših mislih boš vedno živel med nami. Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate svečke in postojite ob njegovem mnogo preranem grobu.

Njegovi: ata, mama, brata in sestre z družinami

ZAHVALA

Utišnil tvoj je mili glas,
obstalo zlato je srce.
Le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

Po težki bolezni nas je nepričakovano zapustila

KRISTINA SMREKAR

Ob izgubi pokojnice se z bolečino v srcu zahvaljujemo za podarjeno cvetje, vence in izrečeno sožalje, sorodnikom in znancem in vsem tistim, ki so nam kakorkoli pomagali in pokojnico pospremili na njeni zadnji poti. Hvala g. kaplanu za lepo opravljen obred, govorniku za poslovlilne besede, pevskemu zboru za zapete pesmi slovesa in g. Zvonetu Tkalcu za organizacijo pogreba. Vsem lepa hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, sestra, stara mama in teta

PEPCA TURK

rojena ŠIMC
iz Malega Orehka 6

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih izrazili sožalje, kakorkoli pomagali, darovali vence, cvetje in sveče ter pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zdravniku in strežnemu osebju nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem GD Šmihel za zapete pesmi, Tovarni zdravil Krka in ostalim. Vsem še enkrat hvala.

Žalujejo: vsi njeni

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, teta in svakinja

FRANCKA SLADIČ

iz Zagorice pri Mirni

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili pisno ali ustno sožalje, darovali za maše, naši mami pa poklonili toliko cvetja in sveč ter jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala cerkvenemu pevskemu zboru in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

V 52. letu starosti nas je po hudi in težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

FRANC KLEMENČIČ

z Drske 46

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivoma LABODA, MERCATOR-STANDARDA, sošolcem 1.a razreda SŠTZU, Domu starejših občanov, pevcem ter gospodu župniku iz Šmihela za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujejo: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 18. februarja - Suzana
 Petek, 19. februarja - Radko
 Sobota, 20. februarja - Sandi
 Nedelja, 21. februarja - Irena
 Ponedeljek, 22. februarja - Metka
 Torek, 23. februarja - Pust
 Sreda, 24. februarja - Matija

LUNINE MENE

21. februarja ob 14.05 - mlaj

kino

BREŽICE: 18. in 19.2. (ob 20. uri)
 ter 27. in 28.2. (ob 18. in 20. uri)

kmetijski stroji

TRAKTOR ZETOR 7211, 65 KM,
 star 4 leta, z originalno kabino, prodam.
 Jože Serbec, G. Lenart 27, Brežice, ☎
 (0608)65-550. 564

TRAKTOR FERGUSON s kabino
 577, 77 KM, star 6 let prodam. Vlado Cer-
 jak, G. Lenart 24, Brežice, ☎ (0608)64-
 550. 565

KABINO za traktor Same 35 prodam.
 Ivan Kraševac, Dol. Kamenje, Dobrič.
 567

MULTIKULTIVATOR GORENJE
 Muta, 10 KM, s frezo, malo rabljen,
 ugodno prodam. 68322 Stopiče 45. 573

INTERMARC

Trgovina na debelo in drobno
 tel./fax 068-24-663
 Zagrebška cesta 21
 Novo mesto - Slovenija

**Ugodna prodaja BCS kosil-
 nic — možnost nakupa na
 kredit:**

— 622 Diesel	6.920 DEM
— 622 B/P	6.200 DEM
— 602 Diesel	4.400 DEM
— 602 B	3.200 DEM
— mini padana	2.700 DEM
— 603 B	3.800 DEM

rezervni deli in motorji ACME:
 AL 480 1.500 DEM
 ALN 330 1.100 DEM

rezervni deli za traktorje
 IMT — FERGUSON

Na zalogi imamo tudi:
 koruzo 16,50 SIT za kg
 in sadijarsko vinogradniško
 opremo proizvajalcev FELCO
 in ARS.

OBRAČALNIK za BCS, in 4000 ko-
 madov rabljene strešne opeke prodam.
 Ivan Šterk, Goli Vrh 5, Raka. 576

PLUG za traktor TV 21, kosilnico Ba-
 tuja širine 80 in motorno žago Dolmar
 prodam. ☎ (0608)31-191. 593

UGODNO PRODAM malo rabljen
 IMT 560. Erpič, Zg. Mladetiče 1, Tržišče.
 607

TRAKTOR UNIVERZAL 445, pogon
 delovnih ur, ugodno prodam. ☎ 76-192.
 627

TRAKTOR UNIVERZAL 445, pogon
 na vsa 4 kolesa, prodam. ☎ (0608)33-
 743. 643

DOBRO OHRANJEN traktor Štore
 404 prodam. ☎ (0608)79-486. 645

PAJEK 450 prodam. ☎ 78-036. 653

TRAKTOR FERGUSON 445 in mlatili-
 co na dvojno čiščenje ter samovozalko
 prodam. ☎ 84-873. 676

TRAKTOR IMT 42, dobro ohranjen,
 star 5 let, prodam, Zdravko Gregorčič,
 Družinska vas 28, Šmarješek Toplice.
 685

motorna vozila

TOVOTRNI AVTO Z 35.8, MPK,
 letnik 1987, odlično ohranjen in na novo
 registriran, prodam. ☎ (068)21-967. 558

Z 101 komfort, letnik 12/81, prodam.
 Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 569

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan
 (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja,
 Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovec-Svete,
 Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge)
 in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 80 tolarjev; naročnina za 1. trimesečje
 990 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd.
 1.980 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani
 2.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.600 tolarjev. Mali oglas do deset
 besed 900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 90 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.:
 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni:
 uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda,
 naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglašni zahvale 24-006;
 telefaks 24-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-
 92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med
 proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se
 plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Casopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska
 pravica, Ljubljana.

ameriška komedija Spomini nevid-
 nega človeka.

CRNOMEJ: 19.2. (ob 19. uri)
 slovenski film Babica gre na jug. 19.2.
 (ob 21. uri), 20.2. (ob 19. uri) in 21.2.
 (ob 20. uri) ameriški zgodovinski film
 Odretje Kristofa Kolumba.

KRŠKO: 19. in 21.2. (ob 18. uri)
 ameriška komedija Laž ima kratke
 noge.

NOVO MESTO: Od 19. do 21.2.
 (ob 18. in 20.15) ameriški film
 Prvinski nagon. Od 22. do 25.2. (ob
 18. in 20. uri) ameriški vestern
 Poslednji Mohikanec.

SEVNICA: 19.2. (ob 19. uri) in
 21.2. (ob 18. uri) ameriška grozljivka
 Mesečniki.

EMINENT

**Prodaja novih
 in rabljenih vozil,
 komisijska prodaja**

• krediti • leasing
 dobava takoj
PRODAJA VOZIL
FIAT, OPEL, RENAULT
in CITROEN
 ☎ in fax: (068) 23-902
 Delovni čas: od 8.—12.,
 od 13.—17. ure

MOTORNO KOLO avtomatic pro-
 dam, ☎ (068)49-022. 574

ŠKODA FAVORIT 136 L, letnik
 10/91, prodam. Igor Bučar, Zagrad 9,
 Otočec. 583

FLORIDO, letnik 1990, ugodno pro-
 dam. Ludik Markovič, Podturn 82, Do-
 lenjske Toplice, ☎ 65-372. 594

JUGO 45, letnik 1989, registriran do
 8.3.1994, prodam. ☎ 42-372. 596

Z 128, letnik 1986, prodam. ☎ 60-
 150, popoldan. 597

Trgovina
MOTOROIL
 Prešernov trg 7, Novo mesto
 tel.: (068) 21-861
 fax: 24-856

ležaj pred. kolesa Z 101 N.T.	2235,00
ležaj pred. kolesa YUGO	1766,00
ležaj GOLF S.T.	2339,00
potisni ležaj Z 101, YUGO	1296,00
lamela skl. Z 101, YUGO	2615,00
lamela skl. P 126	2309,00
lamela skl. GOLF	3120,00
lamela skl. Z 750	2309,00
lamela skl. LADA	2976,00
potisna plošča Z 101	3444,00
potisna plošča P 126	2916,00
potisna plošča GOLF-B	4788,00
potisna plošča GOLF-D	6048,00
potisna plošča R4 GTL	4050,00

**Na zalogi: filtri zraka, olja,
 platine, končniki, nihajne
 roke, svečke, disk ploščice,
 zavorne čeljusti, vodne čr-
 palke, tesnila, olja...**

DAIHATSU CHARADE LS TD,
 letnik 8/90, prodam. Joško Mikec, Hrib
 16, Šmarješke Toplice (pri Beli Cerkvi).
 598

JUGO 55 SKALA, letnik 1989, regis-
 triran do 5/93, rdeč, prodam. Cena 5.500
 DEM. ☎ (0608)62-043. 600

126 PGL, letnik 9/88, prodam. Šimc,
 Pristava 6, Novo mesto. 602

KOMBI Z 650, letnik 1985, regis-
 triran celo leto, prodam ali manjšan za trak-
 tor ali gozd. ☎ 42-527. 604

JUGO 45, star leto in pol, odlično
 ohranjen, prodam. Informacije na ☎
 (068)25-130. 606

TEHNOAVTO d.o.o. Zabukovje 73 Sevnica

Prodaja avtomobilov

PEUGEOT 306

že v Sloveniji in
 ostali modeli
 106, 205, 405, 605

**Dobava takoj, možen kredit
 ali leasing**
 cene od 17.500 DEM dalje.

Vse informacije na tel.
 0608-88-118 ali osebno.

GOLF, letnik 1979, prodam za 2.500
 DEM. ☎ 24-891. 614

JUGO 45, letnik 1989, prvi lastnik,
 prodam za 5.000 DEM. Vlado Potočar,
 Dol. Kamenec 34, Novo mesto. 619

JUGO 45, letnik 1989, registriran do
 1994, prodam. Jože Janc, Brusnice 51.
 620

R 4 GTL, 12/86, 80.000 km, rdeč,
 prodam za 3.800 DEM. ☎ (068)28-183.
 622

Z 128, letnik 1989, zelo ohranjeno,
 prodam. ☎ 46-517. 626

FIAT UNO fire, letnik 1986, garaži-
 ran, modre barve, odlično ohranjen, prvi
 lastnik, prodam. ☎ (0608)60-034, po 14.
 uri. 632

R 4, letnik 1987, prodam. Možna me-
 njava za JUGO. ☎ 52-128. 635

SKODO, letnik 8/90, 16.000 km,
 prodam. ☎ 27-794. 636

FIAT 126 BIS, 9/90, prodam. Roz-
 man, Ždinja vas 22. 639

R 4, letnik 1985 in MAN kiper z dviga-
 lom in prikolico prodam. ☎ 24-790. 641

R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Hudo
 12, Novo mesto. 647

R 4, letnik 1987, prodam za 1.000
 DEM. ☎ 28-686. 649

JUGO prodam za 4500 DEM in R 4
 za 2000 DEM. ☎ 50-054, zvečer. 650

PRODAM Honda civic sedan 1,5i cat.
 (črna), letnik 91, prevoženih 60.000 km,
 cena 18.500 DEM. Inf. ☎ 061/627-050.

OPEL KADETT karavan, letnik
 1977, in opel kadett 1.6 D, letnik 1984,
 prodam. Anton Lapuh, Gor, Lenart 32,
 Brežice. 651

ODKUPIM karambolirano vozilo.
 Takojšnje plačilo v DEM! ☎ (061)218-
 941. 671

GOLF JX, 1.3, letnik 1984, prodam
 ali menjam za manjše vozilo. ☎ 45-175.
 673

JUGO 55, 5 prestav, letnik 1988, pro-
 dam. Cena 4.300 DEM. ☎ 27-802. 674

KARAMBOLIRAN osebni avto, no-
 vejši letnik, kupim. ☎ (061)823-168. 675

GOLF D, letnik 1/90, prodam. ☎
 (068)26-800, po 15. uri. 681

kupim

SUHE smrekove deske kupim. ☎ 85-
 656. 654

obvestila

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex,
 rjave, stare 3 mesece, opravljena vsa cep-
 ljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni.
 Naročila sprejemajo in dajejo vse infor-
 macije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan:
 Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎
 (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mo-
 stec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578,
 Zdenka in Franc Janežič, Slepšek 9, Mo-
 kronog, ☎ (068)49-567, Martina Zelič,
 Loka 9 pri Zidanem Mostu, ☎ (0601)84-
 124. 385

TEČAJI TUJIH JEZIKOV TONSON d.o.o.

— vpisuje v tečaje tujih je-
 zikov
 — brezplačno testiranje za
 nadaljevalne tečaje angle-
 škega jezika v petek, 19.
 2., ob 17. uri na OŠ Grm
 — še ta teden vpis v tečaj
 angleškega jezika za pred-
 šolske otroke

Vsi tečaji bodo na OŠ Grm v
 Novem mestu. Inf. po tel. (068)
 85-882

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese
 izdelujemo in montiramo po konkurenč-
 nih cenah. ☎ (068)44-662. 424

Zasebna zobozdravstvena
 ordinacija

Dr. *Simša*

Kulasevič

Šentrupert 124

Delovni čas: vsak dan od
 8.30 do 12. in od 15. do
 18.30

Naročila in informacije: tel.
 (068)40-071

47-641

JARKICE, rjave, stare 6 tednov, in be-
 le večje piščance bomo prodajali od 20. do
 25. marca. Jože Jeršin, Rače selo, Treb-
 nje, ☎ 44-389. 453

VALILNICA HUMEK

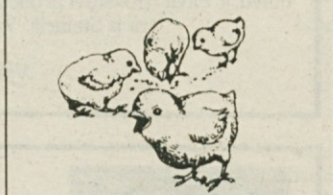
Sprejemamo naročila za eno-
 dnevne piščance, bele, težke,
 rjave nesnice.

Inf. po tel. (068) 24-496 ali na
 naslov: Valilnica HUMEK, Irča
 vas 18, Novo mesto.

HORTING Novo mesto svetuje,
 oskrbuje in vzdržuje vrtove in zelenice. ☎
 24-433. 656

Električne omarice, zunanje
 ter notranje, kompletno opre-
 mljene ali prazne, ugodno pro-
 dam. Dostava do Novega
 mesta. Izvajamo tudi električ-
 ne inštalacije. Tel. (061)
 752-979.

TELSAT D.O.O. CPB 13, Brestanica.
 UGODNO! Na zalogi več sistemov stereo
 satelitskih anten. ☎ (0608)70-465, od 9.
 do 16. ure. 657

VALILNICA
KUHELJ, Šmarje 9,
 68310 Šentjernej
 tel. (068) 42-524

Sprejemamo naročila za eno-
 dnevne bele in rjave piščance,
 enomesečne bele piščance in
 šesttedenske jarkice.
 Se priporočamo!

ŽALUZIJE - ROLETE in lamelne
 zavese izdelujemo in montiramo po kon-
 kurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 660

ZRNO d.o.o.

trgovsko podjetje
 Gmajna 6, Raka

sporoča cenjenim kupcem, da
 imajo na zalogi umetna gnojila,
 škropiva in gradbeni material
 po izredno ugodnih cenah.

**Za informacije nas lahko
 pokličete na novo tel. št.**
 (0608) 75-086.

Delovni čas: vsak dan od 8. do
 17. ure, ob sobotah od 7. do 12.
 ure.

**IŠČEMO predstavnike
 iz področja cele Slo-
 venije** za stike z našimi po-
 slovnimi partnerji. Ponujamo
 vam stimulativno plačilo, mož-
 nost redne zaposlitve in iz-
 obraževanja. Žaželen lasten
 prevoz. Pisne prošnje na nas-
 lov: SINTECH d.o.o., Rožna
 dolina 5/23, 61000 Ljubljana.

Najcenejše
SAT ANTENE
 v Sloveniji za samo
579 DEM
 z montažo, tudi na obroke!

RTV servis ROŽIČ
 (068) 21-229
 Pod Trško goro 45

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znanec in sosedom za pisna in ustna sožalja, za
 darovano cvetje in za vsako lepo misel ob njegovem slovesu. Zahvaljujemo se delavcem in upokojencem
 organov občine Novo mesto ter kolektivoma osnovne šole Center Novo mesto in Keko, d.d., Žužemberk za
 podarjene vence. Lépa hvala pevskega zboru in govorniku za poslovilne besede.

**Njegovi: hčerka Elica in sin Jože z družinama, sestra in bratje z družinami ter ostalo sorod-
 stvo**
 Novo mesto, 11.2.1993

»KLOBUČARSTVO« Sevšek Obrtna cona Leskovec tel. (0608) 33-130

sporoča podjetjem, obrtnikom
 in občanom, da izdelujemo
 vsa zaščitna sredstva, pokri-
 vala, tunike, srajce, trenirke.
 Po želji vam preuredimo klo-
 buke.

Delovni čas: od 8. do 18. ure.
**Vsakega kupca čaka pre-
 senecenje.**

Se priporočamo in vas pri-
 čakujemo.

**Iščemo akviziterje z vodjo
 za prodajo tekstilnih izdel-
 kov na področju: Dolenj-
 ske, Gorenjske, Koroške ter
 Celja s širšo okolico. Provi-
 zija za akviziterje do 25%.
**PARK d.o.o., MARIBOR, So-
 kolska 19, tel. 102-331.****

**MEŠANO PODJETJE ZA-
 POSLI VEČ PRODAJALCEV
 NA TERENU.**

**ARTIKLI IN ZASLUŽEK
 VRHUNSKI**

Tel.: 062/776-145, 772-618
 774-719, 691-632

**Prodajamo bele piščance
 za nadaljnjo rejo in spreje-
 mamo naročila za bele in
 rjave piščance. ZDRAVJE,
 Žalag, tel.: (068) 24-594**

Satelitske antene naj-
 bolj priznanih proizvajalcev
 po zelo ugodnih cenah že od
450 DEM dalje. Garancija
 6—24 mesecev. **SAT TRA-
 DE**

SIVO KRAVO in 500 l belega vina prodam. Saje, Dol. Kamenje 4. 659
SUSILNICO za les, 4- kubično, prodam. 40-099. 662
NOVO pant žago kovinske izdelave, z motorjem in kablom, prodam za 1.200 DEM. 068)41-116. 663
NOVE krožne brane, 20 diskov, prodam. 068)41-116. 664
TELEFONSKI PRIKLJUČEK v centru Novega mesta prodam. 73-459. 666
PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. 068)76-262. 667
KOBILO z žrebetom prodam. Jeke, V. Mraševo 55, Podbočje. 669
SEMENSKI KROMPIR dezire prodam. Seme lanski uvoz. Dostava na dom. Eržen., Zg. Bitnje 41, 064)312-056. 670
DVOREDNI PLETILNI stroj TOYOTA s krojlcem in karticami ugodno

SKRB ZA MATERIN JEZIK

Neko soboto sva se z očijem odpeljala v Novo mesto. Ko sva prispela v mesto, sem zagledal velik pano Tobačne tovarne Ljubljana, na katerem je bilo angleško voščilo Happy New Year. Odpeljala sva se dalje. Očku sem odšel kupit časopis in cigarete. Na škatlici cigaret pa sem zagledal napis Marlboro. Zaradi teh napisov sem si želel samo domov. A na sosednji stavbi sem zagledal plakat, na katerem je pisalo Kiraly Magic Show. Zvečer sem prižgal televizor. Zagledal sem reklamo za sprej Poly Color. Ugasnil sem televizor in odšel v kopalnico. Na lončku s kremom sem zagledal napis Aqua Skin. To pa je bilo prehud. Kaj danes nihče več ne ve, da moramo negovati naš slovenski jezik? Slovenci smo majhen narod in za sporazumevanje s tujci se moramo učiti tujih jezikov. Tudi jaz se že dve leti učim angleščino. Toda svoj jezik moramo ljubiti in spoštovati in ne smemo dovoliti, da se izdelki imenujejo beauty, king - ali ni lepše - čudovito in kralj.

LEON RIBIČ
3. r., OŠ Krmelj

prodam. Cena 2.600 DEM. 0608)31-887, po 15. uri. 672
KROMPIR semenske proizvodnje, lanski uvoz, sorte romana (belomesnat), prodam. Anton Krašovec, Šentvid pri Stični 64, 061)785-097. 678
PISČANCE, bele, težke 1.5 kg in prašiče, težke od 100 do 150 kg, prodam. Vrtači, Pristavica 1, Šentjernej, 42-575. 680
VHS - C VIDEOKAMERO JVC GR -65 s torbo prodam za 1.900 DEM. 27-094. 683

razno

V CENTRU Novega mesta oddam lokal, 20 m². Naslov v oglasnem oddelku. 562
VARSTVO za enoletnega otroka iščem. 25-408. 570
IŠČEM delo na domu. Lahko tudi pospravljanje lokalov in stanovanj. Šifra: »HONORARNO« 581
UGODNA POSOJILA za obrtnike, podjetnike in kmete. Hitra realizacija, garancija hipoteka in uspešno poslovanje. Informacije na 062)36-651, dopoldan. 595
PISARNIŠKE PROSTORE, 80 m², v strogem centru Novega mesta oddam. 068)24-857. 610
PROSTOR, primeren za mehanično delavnico, v Novem mestu ali okolici, vzamem v najem. 22-612, od 19. do 20. ure. 613
LOKAL v centru mesta oddam najboljšemu ponudniku. 24-790. 642

službo dobi

HONORARNO ali redno zaposlitev nudimo iskušeni računovodkinji. Ponudbe pod šifro: »Dobro plačilo«.
PRIDNIM in vestnim nudimo dobro plačano delo na terenu. Informacije 068)24-573.
IŠČEM akviziterja za prodajo oblačil. 068) 85-392.
ČE ŽELITE dober zaslužek in vam odgovarja delo na terenu, pokličite v četrtek in petek po 15. uri na 23-977!

PRODAJALCEM TEKSTILA in

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

V komaj 42. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga žena, mama, hčerka, sestra, teta, botrica in stara mama

TONČKA ŠPELIČ

Iskreno se zahvaljujemo sosedom Mikčevim in Stritarjevim, sorodnikom, prijateljem in znancem, kolektivom Metalne, Revoza za podarjene vence, cvetje in izrečena sožalja. Hvala tudi pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

akviziterjem nudimo dodaten zaslužek. Informacije od 16. do 18. ure na 0601)61-891. 559
KUHARJA zaposlimo. Penzion Domen, Šmarješke Toplice, 73-051. 560
ZA DELO v tujini iščemo delavce, delavke. Odlično plačilo, hrana in stanovanje zagotovljena. 0608)32-703, po 19. uri. 563
HIT MODELI, HIT ZASLUŽEK! Pridne in dinamične osebe z lastnim prevozom iz cele Slovenije! Poskusite in se prepričajte! 0608)64-506. 577
SE DOLGOČASITE, ste v finančni stiski? Imate lasten prevoz, voljo do dela? Priključite se organizirani skupini pri pro-

daji tekstila na terenu. Informacije Boutique Nina, Raka 28, od 8. do 12. ure ali 0608)75-373, od 19. do 20. ure. 603
IŠČEMO POTNIKE za prodajo tekstila na terenu. Dober zaslužek- 1.500 DEM mesečno. Informacije na 21-990, od 12. do 17. ure. 618
VSI, ki ste zainteresirani za dodaten dober zaslužek, se ogasite v petek, 19.2., ob 19. uri v hotelu Sremič Krško. 631
KAPPA - DI d.o.o. pogodbeno zaposli izkušene potnike. Pogoj: lasten prevoz. 0608)60-193, po 18. uri. 655
PRIJETNA in prijazna natakarcica dobi delo. 068)48-303. 677
VODJE SKUPIN in akviziterji! Vabimo vas, da se javite za prodajo sezon-

ZAHVALA

*Delo in trpljenje —
bilo tvoje je življenje.
Trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

V 81. letu starosti je umrla naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra, teta in botra

MARIJA POGLAVC roj. Bartolj iz Dol. Straže

Ob boleči izgubi naše mame se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in pomoč v težkih dneh. Zahvaljujemo se sodelavcem Novega Ambianta in OO sindikatu Straža, DE KZ Zalog in lakirnici Revoza. Zahvalo izrekamo gospodu župniku za lepo opravljen obred ter govorniku za poslovilne besede. Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste pokojno mamo v tako velikem številu pospremili do zadnjega počitka.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil dragi oče, stari oče in praded

ANTON DRAGOŠ iz Tribuč pri Črnomlju

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, priskočili na pomoč ali kakorkoli poskušali ublažiti našo bolečino. Hvala za darovano cvetje sorodnikom, sosedom, GG Črnomelj in Beltu Črnomelj, godbi za igrane žalostinke, g. župniku za opravljen obred in GD Tribuč za poslednje slovo. Posebna hvala za ves trud osebju internega in nevrološkega oddelka bolnišnice Novo mesto.

Žalujoci: sinova Tone, Dragomir in hčerka Danica z družinami ter ostalo sorodstvo

Tribuč, 9.2.1993

skega artikla. 22-322, 18. in 19. februarja, od 19. do 21. ure in 20. in 21. februarja, od 7.30 do 10. ure. 679

stanovanja

V SEVNICI prodam garsonjero (22 m²), v prvem nadstropju, centralna kurjava, primerno tudi za poslovne prostore. 061)310-028, od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure. 571
DEKLETOM oddam sobe. 23-871, 612
STANOVANJE ali hišo v okolici Brežic, Krškega ali Kostanjevice vzamem v najem. 0608)60-015. 617

TRISOBNO STANOVANJE na Šegovi 14 v Novem mestu prodam za 85.000 DEM. 061)224-200, od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure. Murgelj, Šlakova 29, Trebnje. 623
ENOSOBNO STANOVANJE v polkletnem prostoru, 40 m², prodam. 25-259. 668

ženitne ponudbe

AMOS - SLOVENSKA ŽENITNA AGENCIJA. Od 18 do 80 let. Velika ponudba — uspeh garantiran. 065)23-632, 23-440. 591

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

IVANA BUKOVCA

upokojenega urarja in optika

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetje, meni pa izrazili ustno in pisno sožalje. Zahvaljujem se osebju pljučnega oddelka bolnišnice Novo mesto, posebno dr. Gluksu za strokovno in človeško skrb v času očetove bolezni. Iskrena hvala dobrim sosedom za dolgoletno skrb in pomoč, ki ste mu jo nudili, DU Trebnje, pevcem in g. župniku za pogrebni obred. Še enkrat vsem moja globoka zahvala.

Sin Janko

ZAHVALA

*Delo je življenje,
življenje je trpljenje.
Tako si rekel vedno ti,
kadar smo obupali.
Bolečine in bridkosti si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.
Doma ostala je praznina,
a v naših srcih velika bolečina.*

V 78. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari ate, stric in tast

ALOJZ BOŽIČ

iz Jelenika 1 pri Raki

Ob boleči in nepričakovani izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta se iz srca zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za nesebično pomoč, podarjeno cvetje, sveče in mašne darove. Še enkrat se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh dneh stali ob strani, nas tolažili in nam pomagali. Hvala vsem za izrečena sožalja in tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala osebju žilnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, dr. Sunčiču za dolgoletno zdravljenje in pomoč, obema župnikoma za lepo opravljen obred in poslovilne besede v cerkvi, govorniku g. Kešetu za besede slovesa ob odprtem grobu in pevcem za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

OSMRNICA

Po težki in nepremagljivi bolezni je umrla naša upokojena sodelavka

JOŽEFA TURK

iz Malega Orehka 6

Od pokojnice smo se poslovili v petek, 12. februarja, na pokopališču v Malem Orehku.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, p.o., Novo mesto

ZAHVALA

*Srce je tvoje dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo,
spomini nate, draga mami,
pa bodo večno živeli
in solze naše zdaj tvoj grob rosijo.
Skrb, delo in trpljenje —
tvoje je bilo življenje.*

Mnogo prezgodaj, v komaj 52. letu, nas je nepričakovano zapustila naša zlata mami-ca, žena, babica, teta in sestra

MARIJA GORENC rojena Jalovec iz Krškega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, kolektivu Pionir Krško za podarjeno cvetje, vence in tolažilne besede, posebno za njihov poslovilni govor, pihalni godbi Krško, pevskemu zboru Senovo ter g. župniku za opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojno imeli radi in jo spoštovali ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti večnega miru in počitka.

Žalujoci: mož Ivan, hčerka Irena s Stanetom, hčerka Rolanda z Mikijem, vnukinja Ingrid, vnuki Alen, Dejan, Dejvid, sestra ter bratje in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Utihnil tvoj je mili glas,
obstalo zlato je srce.
Le sledi ostale so povsod,
od dela tvojih pridnih rok.
Rad si delal, rad živel,
družino svojo rad imel.
Zdaj, ko te več med nami ni,
vemo, koliko nam pomenil si.*

V 62. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, tast, stari oče, brat, stric in svak

JOŽE SIMONIČ

iz Drašič 57 pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom za vsestransko pomoč, kakor tudi sodelavcem Trikotaže tkanin, Preje Beti, kolektivu Mercator Metlika in GD Drašiči, govornikoma sosedu Antonu Simoniču za ganljive besede pred domačo hišo in Martinu Nemaniču pri odprtem grobu. Hvala pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Slavica, sinova Peter in Jože ter hčerka Jožica z družinami, sestra Marija in brat Peter z družinama ter ostalo sorodstvo

OSMRNICA

V Pittsburghu sta nas zapustila naša draga

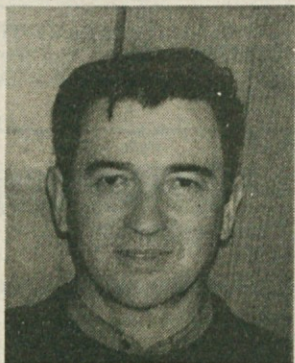
ALOJZ IN ANA STANIŠA

rojena v Regerči vasi

Žalujoci: sestra Franci z možem in ostalo sorodstvo

Ivan Špelič

Da je mestno življenje lagodnejše od vaškega, bi potrdili v vseh belokranjskih vaseh. Tudi v Tribučah, kjer se pred slabima dvema desetletjema niso vedeli, kaj pomeni imeti v hiši vodovod, primerno električno napeljavo, telefon, medtem ko je bilo to v mestih samo po sebi umevno. Pa so se takrat tisti Tribučani, ki veljajo danes s 40 do 50 leti za srednjo generacijo, potem ko so si ustvarili družine in zgradili hiše, zagledali nekoliko dlje od lastnega dvorišča ter možato ugotovili, da bodo morali s lastnim rokami in denarjem urediti tudi vas.

Najprej so se začeli graditi ceste. Prav ko je bil Ivan Špelič predsednik gasilskega društva, ki je še vedno edino v vasi, so zgradili gasilski dom. Nato so se lotili elektrike pa telefona in lani dokončali vodovod. Špelič, že peto leto predsednik krajevnega skupnosti, v katero poleg Tribuč sodijo še Pavičiči, Destinec in Čudno selo, komentira ves trud, skrb, odgovornost in odrekovanja, ki so bila z vsemi temi deli povezana, kratko in po belokranjsko skromno: "Navadili smo se, da moramo neprestano delati za razvoj krajevnega skupnosti. In ko smo mogli eno delo, si nismo mogli kaj, da se ne bi lotili drugega." Seveda ni šlo povsem brez negotovanj. Vedno se je pač našel kdo, ki se ni strinjal, da garanja še ne bo konec. Toda ko so drugi vaščani pljunili v roke in pripravili za

orodje, so se jim pridružili tudi tisti, ki so v začetku nergali. Ivan ne taji, da je bilo marsikdaj potrebno tudi precej potrpljenja, da so prepričali večino. "Predstavniki vodstva krajevnega skupnosti in gradbenega odbora smo morali hoditi od hiše do hiše ter pojasnjevati ljudem, kako dobro bo zanje, če bo v vasi zopet kaj novega. Pri tem se je posebej izkazal predsednik večih gradbenih odborov Vinko Horvat, ki mi je bil kot predsedniku krajevnega skupnosti v veliko pomoč," Špelič ne skopari s pohvalami sokrajana.

A Ivan še kako razume vaščane, ki so marsikdaj težko našli pri hiši dovolj denarja za gradnjo infrastrukture. Na srečo so veliko odslužili z lastnim delom. Tudi pri gradnji vodovoda so oddelali po 120 ur ter primaknili še po 900 DEM. "Sedaj pa mislim, da bi bil že čas, da bi vaščanom končno priznali njihov trud, ki ga vlagajo v ureditev okolja, saj se morajo sami boriti za vse dobrine," je prepričan Ivan. Toda zgolj moralna podpora ne bo dovolj. Z njo se pač ne da ničesar plačati, denar pa bodo v Tribučah potrebovali še bolj kot doslej, saj se je iztekel obinski samoprisepevek. Seznam, ki ga ima v mislih Špelič, je še dolg: razširitev pokopališča, zgraditev mrtiške vežice, javne razsvetljave, pa telefona in ceste v Pavičiče.

Čprav v tribuški krajevni skupnosti za očeti, ki so dobro zastavili svoje delo, že poprimajo njihovi otroci, gotovo še nekaj časa ne bo nobenega dela brez Špeliča, Horvata in njim podobnih. Kajti prav zaradi teh krajevnih skupnosti ob črnoliskem občinskem prazniku podeljujejo plaketo kot največje občinsko priznanje. Tudi zato, kot znajo reči Tribučani, ker bi, če bi bila Slovenija bolj gosto "posejana" s takšnimi ljudmi, tudi po "obrovih" namesto kopin rastle rože.

M. BEZEK-JAKŠE

BRUSNIČANI SO ZADOVOLJNI — Vesna Kralj v svoji novi samopostrežbi Azalea, s katero se je postavila ob bok doslej edini vaški trgovini Mercatorja — KZ Krke. Brusničani menijo, da bo konkurenca tudi njim v korist.

Kralj rešil staro šolo propadanja

Novosti v Brusnicah

BRUSNICE — V tej vasi pod Gorjanci imajo že petnajst let novo osnovno šolo. Poslopje stare šole, ki bo kmalu staro sto let, je do lanskega poletja propadalo. Za okna, vrata in streho ni nihče več skrbel in zob časa se je lotil tudi zidov. Brusničani so se zato odločili, da to, za krajevno zgodovino pomembno stavbo rešijo propadanje in jo prodajo tistemu, ki bo v njej napravil kaj zanimivega tudi za kraj.

Najboljši ponudnik je bil domačin Ivan Kralj, ki je za ženo Vesno v rešeni stavbi videl tudi zaposlitev v trgovini, na novo urejeni prostori pa so postali zanimivi tudi za druge. Iz stare šole je v nekaj mesecih nastal poslovni objekt, ki so ga poimenovali kar »Center stara šola«. V enem od nadstropij sta našla svoje prostore krajevni urad in pošta, tu je nastal prostor za podjetje Tonson — posredništvo in storitve ter firmo Dinamic za ekonomsko-finančni inženjering. Robert Nedanovski je odprl trgovino z mešanim blagom, podjetje Ivana Kralja pa si je zase obdržalo priličje. Vesna Kralj že uspešno vodi samopostrežno trgovino Azalea, preostali del priličja pa bodo Kraljevi uredili v bistro Kaval, ki bo goste privabljal s konjskimi specialitetami; urejen bo v country stilu.

J. P.

Kadar ljudje odprejo svoja srca

Prireditve »Odprite srce« v Trebnjem z ansamblom Lojzeta Slaka, Modro kroniko in nadškofo Aloyzijo Šuštarjem je pokazala, da so ljudje pripravljeni pomagati

TREBNJE — Tretja prireditve Odprite srce, ki jo je pripravilo Društvo za pomoč duševno prizadetim občine Trebnje, pretekli petek v športni dvorani trebanjske osnovne šole, je bila do sedaj najbolj množično obiskana. Na dobrodelni prireditvi sta nastopila ansambel Lojzeta Slaka in skupina Modra Kronika s Stanetom Tomšičem, Danielom Barletom in Silvestrom Polakom, častni gost prireditve pa je bil trebanjski rojak nadškof dr. Aloyzij Šuštar. Zbrani denar bo društvo namenilo duševno prizadetim otrokom in mladostnikom v trebanjski občini.

Društvo za pomoč duševno prizadetim občine Trebnje združuje starše prizadetih otrok in tudi druge, ki želijo tem otrokom pomagati. V trebanjski občini imajo 74 duševno prizadetih otrok, od tega jih je 20 po različnih zavodih v Sloveniji, za ostale skrbijo v občini. Predšolske prizadete obiskuje mobilna služba, šolobvezni otroci obiskujejo mirensko osnovno šolo s prilagojenim

škofu dr. Aloyziju Šuštarju, obiskovalcem prireditve. Vsem, ki so darovali, se je zahvalil tudi predsednik Zveze društev, Ivo Škof, in poudaril, da tako velik obisk potrjuje, da se društva pravilno lotevajo dela. Nadškof je z navdušenjem pozdravil prireditve. Tudi on se je zahvali vsem, ki želijo pomagati duševno prizadetim. Slikar Janko Orač mu je izročil svojo sliko z motivom Vesele go-

re. »Kdor poje, slabo ne misli,« je pred koncem svojega nastopa poudaril Lojze Slak. V zahvalo za prijetni in zabavni večer mu je trebanjski kipar Stane Novak izročil kip kmečke ženice. Simbolična darila v zahvalo za njihov nastop so člani društva podarili tudi ostalim nastopajočim in se zahvalili ravnatelju OŠ Trebnje za prostor.

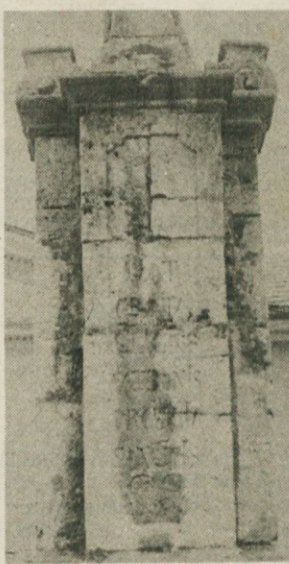
J. DORNIŽ

»ODPRIMO SRCE« — Dobrodelno prireditve, ki je minuli petek privabila v športno dvorano trebanjske osnovne šole toliko ljudi, je organiziralo trebanjsko društvo za pomoč duševno prizadetim. Častni gost prireditve nadškof dr. Aloyzij Šuštar je poudaril, da je naša skupna dolžnost skrbeti tudi za prizadete z dobroto in ljubeznijo. (Foto: J. Dornič)

Kaj je na sliki?

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR — Vodnjak v Brežicah, ki smo ga slikali za nagradno igro prejšnjega tedna, so prepoznali mnogi naši bralci. Nekateri ste omenjeno fotografijo opisali s prav strokovnimi izrazi kot npr. ročna vodna črpalka itd., kar smo pri zrebu seveda upoštevali. Izžrebana Mateja Plevanč, Veniše 19, p. Leskovec pri Krškem, je še dopisala, da omenjeni vodnjak stoji poleg stavbe SOP-a. Nagrado ji bomo poslali po pošti. Sodelujte v nagradni igri še naprej, kupon z izpolnjenimi podatki prilepite na dopisnico in pošljite na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto! Za žrebanje bodo prišli v pošto vsi, ki bodo odgovore poslali do ponedeljka, 22. februarja.

Kaj je na sliki?

Moj naslov:

Kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

»Halo, tukaj je bralec Dolenjca!«

Jezni varčevalci se še vedno hudejejo — Bralka si bo poiskala zasebnega zdravnika — »Ena gospa« — Zakaj metliška voda tako smrdi po kloru? — Pozornost

Tudi prejšnji četrtek se je oglasilo kar nekaj bralec. Že malce pred šestimi uro nas je poklical Jože Kovač iz Nemčije, kjer je na začasnem delu. V eni od števil Dolenjskega lista je prebral članek jeznih varčevalcev. Tudi on spada med tiste, ki še danes ne morejo do svojega denarja. Jože je izrazil željo, da bi o tem problemu še kaj napisali.

L. D. iz Bršljina nam je pripovedoval, da jo močno boli noga, zdravnik v novomeški bolnišnici pa ji je dejal, da je noga normalna. Nato je šla pa z napotnico na slikanje noge, kjer se je pokazalo, da ima izrabilen hrustanec. Dodala je še: »Sedaj bom šla k privatnemu zdravniku, mogoče bom tam kaj več dosegla!«

Kot tretji nas je poklical v imenu devetih somišljenikov bralec iz Bele krajine, ki pozdravlja izjavo bralca s Suhorja pri Metliki: »Prej smo plačevali za JLA, sedaj plačujemo za begunce. Delavce odpuščajo, vlada pa skrbi za begunce.« Potem je poklicala gospa iz Novega mesta, ki se je malce razjezila nad bodico v Novomeški kroniki in rekla: »Sem »ena gospa«, ki pravi, da je tudi predsednik Kučan majhen, in ni prav, da samo novomeškega predsednika vlačite po časopisu, kajti oba sta mi že pomagala in oba sta dobra človeka,

ne glede na velikost! Sicer pa bi bil vsak rajši lepši in večji, vendar je, kakršen je.«

Zvonko Kramar iz Brežic meni, da je televizijska oddaja Poslovna borza, ki jo pripravlja slovenska televizija, pomankljiva in nepraktična za naše podjetnike. V oddaji ljudje zvedo za tečajne liste, ki slovenskim podjetnikom ne pomenijo veliko, nikjer v oddaji pa ni tečajne liste iz sosednje Hrvaške in drugih pomembnih podatkov. Za Dolenjski list pa je rekel: »Bodite takšni, kot ste, še naprej. Mogoče bi lahko pisali kaj več o gospodarstvu z območja, ki ga pokrivate, vendar ne bi bilo dobro, da ponavljate to, kar se dobi že v Delu.« Na bodico v Sevnjskih paberkih se je oglasila bralka iz Studenca in dejala, da ni čudno, če imajo v KS Studenec razredčeno vodstvo, saj so celo močje z občine ukinjali njihove tajnike. Zato naj

se ne čudijo, če ob njihovem obisku v KS Studenec ni bilo vse tako, kot mora biti.

Mojco Peterle iz Metlike je zanimalo, zakaj so pred kratkim imeli tako močno klorirano vodo. Zanimalo jo je tudi, ali sploh preverjajo količino klora v vodi in če pri tem obstaja kakšna omejitev. Poklicali smo metliško Komunalo in direktor Mihelčič nam je povedal, da bela voda, ki priteče iz pip, ni zaradi klora, ampak zaradi zračnih mehurčkov, pojavlja pa se zaradi velike porabe vode. Vodo že nekaj časa klorirajo s plinskim klorom, kloriranje pa stalno nadzoruje računalnik. Vodo redno kontrolira tudi novomeški Zavod za socialno medicino in higieno.

Zaradi temnih ulic nas je poklicala N. L. iz Novega mesta; sprašuje se, ali tudi Elektro stavka. V kristanovi ulici v Novem mestu namreč že dolgo ne gorijo luči, ker jih nihče ne popravi.

Bralka Eda Karen iz Celja, po rodu Dolenjka, nas je opomnila, da smo pri zadnji številki na prednji strani DL pozabili označiti številko in ceno časopisa. Mlajši bralec in harmonikaš iz Boštanj pa nas je spomnil, da smo v zadnji številki pozabili tudi na lestvico Narodnozabavne glasbe, ki jo on redno spremlja. »Kdor dela, ta greši,« pravi star slovenski pregovor in tako se tudi nam kdaj kaj zalomi. Tedaj tudi ugotovimo, kako pozorno prebirate naš in vaš časopis.

J. D.

ZLAT PRSTAN V KROFU

DOLENJSKE TOPLICE — V zdraviliški restavraciji v Dolenjskih Toplicah bo na pustnem plesu v soboto, 20. februarja, ob 20. uri še posebej veselo in zanimivo. Glasbo za vse okuse bo slišal peševal ansambel »Quick & step«, za dobro hrano pa bodo poskrbeli tamkajšnji gostinci. Najlepše in najzvirnejše maske čakajo lepe nagrade, med drugimi tudi vikend pakete v Zdravilišču Strunjan. V slastne krofe, ki jih ta dan v Dolenjskih Toplicah ne bo zmanjkalo, pa bodo tudi »zapekli« nekaj nagrad. Najsrečnejši obiskovalec bo odšel domov bogatejši za zlat prstan. Na pustno nedeljo vabijo tudi na nedeljsko kosilo v restavracijo Rog.

TEČAJ IZ RADIESTEZIJE

KRŠKO — Vsi, ki vas zanima radiestezijska, se lahko v petek, 26. februarja, ob 16. uri in v soboto, 27. februarja, ob 9. uri udeležite začasnega tečaja iz radiestezijske, ki bo v sejni sobi doma obrtnikov v Krškem. Cena tečaja bo 2.000 SIT.

Težka voda 1, Novo mesto
odprto: ob četrtnih, petkih, sobotah in praznikih od 21. do 04. ure

v petek, 19. 2. • SHOW program
v soboto, 20. 2. • maškarni ples z bogatimi nagradami — dekleta prost vstop

OBČNI ZBOR PLANINCEV

NOVO MESTO — Planinsko društvo Novo mesto vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v četrtek, 25. februarja, ob 17. uri v prostorih Dolenjske galerije v Novem mestu.

PUSTOVANJE V GORIČI VASI

RIBNICA — Lani je pustno društvo Goričica vas pri Ribnici navdušilo z uprizoritvijo »Odhoda jugoslovanske armade iz Slovenije. Odbor za pripravo pustnih šeg se je pred kratkim sestel in se odločil, da se bo v javnosti predstavil v nedeljo, 21. februarja, ob 13.30. Pokazali bodo ribniški preteklost skozi prizmo sedanjega časa.

PUSTNI PLES

DOLENJA VAS — V soboto, 20. februarja, bo ob 19. uri v DC-16 v Dolenji vasi pustni ples. Igral bo ansambel Pop design. Pet najboljših mask bodo nagradili. Organizator plesa je športno društvo Lončar iz Dolenje vasi.

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 18. in 20. uro na vaš klic pri telefonu 23-304 čakala socialna delavka Mojca Papič.

DA SMO SE LE ZNEBILI KOMUNISTOV

- Zdravo, Repič. Videti si razpoložen.
- Kako ne bi bil. Vse mi gre kot po maslu.
- Prav.
- Včeraj sem ubil bika. Na čmo. Več kot pol seš ga prodal sosedom in prijateljem. Kar šušti mi v žepih.
- Lepo.
- Na čmo si dozdavam hišo. Nisem prismuknjen, da bi plačal občini prispevek. Zanje se bodo morali obrisati pod nosom.
- Pa inšpektorji?
- Čakajo, da me bo kdo prijavil.
- Pa?
- Ljudje niso obrnjeni proti hosti. Vsa vas ve, da imam lovsko puško, tudi nisem v lovski

družini.
- Kako to?
- Na čmo pihnem smjaka, divjega prašiča, fazana. Imam takšne klobase, da si pet dni obližuje prste, če se jih samo dotakneš.
- Znajdeš se, ni kaj.
- Za mercedes sem ti povedal, kajne?
- Nisi.
- Nekaj deset bukev in hrastov sem zrušil, pa sem ga imel. Čudovita vožnja. Skoraj neslišna, vama in hitra.
- Pa družina? Vse v redu?
- Žena ima bife. To veš. Dobro ji gre. Zgane pijače šverca iz Avstrije, vino s Hrvaškega. Samo pri steklenici viskija zasluži za škorjke.

- Pa Vinko?
- Sin je kupil štiri družbena stanovanja. Lahko si misliš, koliko je zaslužil, ko jih je prodal. Kmalu bo vprašal za ceno Repičeve Drage.
- Posel z videorekorderji še cvete?
- Ja. Ampak tole vračanje carinskih dajatev je bolj za sproti. Cariniki postajajo zmeraj bolj tečni. Hočejo, da tudi njim kaj kapne.
- Prižuješ se torej ne?
- Podpišem za pedeset let vnaprej. Le tako naj ostane! Še dobro, da smo se znebili komunistov. Rdeči hudiči bi vse to zatrl!

TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)23-606. Dežurni novinar vam bo rad pristuhnil.